

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΠΛΗΘΗΡΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ
≡
70

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

9999

≡ 70

70

3156

ΠΕΡΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ,

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

~~466~~

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ,

Καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος.

.....
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

.....

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ,

Ὁρθότερα καὶ πληροστέρα.

Ἰ. Σαμψουλάκης.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΜΑΣΙ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἀριθ. 212).

.....

1884.

« Τὸ γὰρ ἐξ ἑκάστης λέξεως παρυφιστάμενον νοητὸν τρόπον τινὰ στοιχεῖόν ἐστι τοῦ λόγου, καὶ ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων· καὶ ἔτι ὅν τρόπον ἓκ τῶν συλλαβῶν ἡ λέξις, οὕτως ἓκ τῆς καταλληλότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτοτελής λόγος. »

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

« Οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν διαπονηθέντες πρὸς μὲν τὸ βέλτιον εἰπεῖν ἢ βουλεύσασθαι περὶ τῶν πραγμάτων οὐδεμίαν πω λαμβάνουσιν ἐπίδοσιν, αὐτοὶ δ' αὐτῶν εὐμαθέστεροι γίνονται πρὸς τὰ μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων. »

(Ἰσοκράτης περὶ Ἀντιδόσεως, σελ. 118 Μουστοῦ.).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΕΚΤΗΝ ἤδη φοράν ἐκδίδων νῦν τὸ μικρὸν μου Συντακτικόν, ἐπροσπάθησα, τὸ ἐπ' ἐμοί, νὰ τὸ καταστήσω ὅσον ἔνεστιν ὀλιγώτερον ἀτελές. Οὕτω λοιπὸν ἀφηρέθησαν ἀμαρτήματα καὶ ἀμαρτημάτια, παρεισφρήσαντα μάλιστα ἔν τινι, μεταξὺ τῆς παρουσίας καὶ τῶν πέντε προγενεστέρων κυρίως ἐκδόσεων γενομένη, ἀπλῆ μετατυπώσαι, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐπιθεωρήσω. Παραπομπαὶ προσδιωρίσθησαν, πικραδείγματα καὶ ἠλλάχθησαν καὶ προσετέθησαν, τὸ περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέρας ῥηματικῶν ἐπηυξήθη, τὸ περὶ ἐπιφρημάτων καὶ ἀποφατικῶν μορίων καὶ προθέσεων ἐπίσης· καὶ ἄλλα δὲ πολλαχού ἐπὶ τὸ ὀρθότερον καὶ πληρέστερον μετερρύθμισθησαν, τῶν δυνατῶν βελτιώσεων οὐδεμιᾶς ἕως παραλειφθείσης.

Ἀναδιφῶν δὲ τὰς τῶν ἀρχαίων περὶ φύσεως καὶ ὀνομασίας τῶν μερῶν τοῦ λόγου θεωρίας, ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ὀριστικῆς διαιρέσεως καὶ κατατάξεως αὐτῶν, εὑρισκον ὅτι, οὐχὶ μόνον δὲν ἠδυνάμην νὰ μεταβάλλω τι, ἀλλ', ἀπ' ἐναντίας, ἔπρεπε νὰ σεβασθῶ καὶ νῦν, ὡς πάντοτε, τοὺς παναρχαίους καὶ παρὰ πᾶσιν ἰσχύοντας γραμματικούς ἀφορισμούς, τοὺς ὁποίους καὶ σύμπασα ἡ νεωτέρα Εὐρώπη ἐσεβάσθη μετὰ μικρῶν ἐξαιρέσεων, οὐδὲ αὐτῶν τοῖς ἀρχαίοις ἀγνώστον.

Τούτων τοῖς ἔγχεσιν ἐπόμενος, καὶ εὐτύχημα νομίζων εἶτι ὀρθῶς ἐνόησα τὰ παρ' ἐκείνων ὀριζόμενα, ἀπ' ἐμαυτοῦ τε καὶ ὑπὸ τῶν ἀσπασαμένων καὶ ὑπομνηματισάντων αὐτὰ βοηθούμενος, ἐφιλοτιμήθην πρὸ πολλοῦ νὰ ἐκπονήσω τὸ παρὸν συνταγματικόν, τὸ ὁποῖον, ἐπὶ πολλὰ ἔτη βιώσαν, οὐχὶ, ἐλπίζω, ἄνευ καρποῦ, πολλαχού καὶ πολλακίς τυπωθὲν καὶ πικρατυπωθὲν, καὶ νῦν πάλιν, ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάντοτε σκοπῷ καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ τύχῃ βεβαίως, ἀναφαινόμενον, εἶσιμον εἶναι νὰ δώσῃ χώραν τοῖς κρείττοσιν.

Ἄλλ' ἀνάγκη νὰ ὁμολογήσω ὅτι καὶ ἡλικία καὶ ἀσθένεια, δὸς δ' εἶπειν, καὶ ἀσχολία ἀπκράιτητοι, ἐκόλυσάν με νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ

τῶν νεωτάτων περὶ τούτου φροντισμάτων· οὐδὲ ἦτον εἰς ἐμὲ πε-
πρωμένον, νέος Ἄρχων Εὐκλείδης ἐν τῇ Γραμματικῇ δεικνύμενος, νὰ
συμπληρώσω τὰ ἐλλείποντα, ἢ, ἐκσυρίζας τὰς ἀνέκαθεν ἐρριζω-
μένας ἐν αὐτῇ πλάνας, θαρξάλλως νὰ ἀνορθώσω τὴν ἀληθινὴν βᾶσιν
εἰς τὸ γραμματικὸν σύστημα, ὡς ὁ Κοπέρνικος ἐν τῇ Ἀστρονομίᾳ.
Ἄλλος ἦτον ὁ εὐδαίμων βροτὸς Φ' ἡ τοιαύτη ἀπέκειτο δόξα, ὁ ἐκ
Σκραντεκκλησιῶν τῆς Θράκης κύριος Δ. Ματζαράκης; αὐτὸς οὗτος
ὁμολογῶν ὅτι ἀνεκάλυψεν ὅτι οὐδεὶς πάντων τῶν γραμματικῶν
ὄλων τῶν ἐθνῶν ἕως σήμερον (ἴδε Διατριβὴν περὶ Μέσων καὶ
Ἐπιμέσων Ῥημάτων, σελ. 5' καὶ 27, καὶ τοῦ παρόντος ποιήμα-
τος σελ. 82).

Ἐπανερχόμενος δὲ πάλιν εἰς τὰ ἐμὰ, τὰ ὁποῖα, πολὺ χαμαὶ κεί-
μενα, μεγάλως θέλουσι τιμηθῆ εἰάν καὶ ὡς ἀπλῆ βυθμὴς πρὸς τὰ ὑψη-
λὰ καὶ μετέωρα χρησιμεύσωσι, λέγω τελευτῶν ὅτι, ἐπειδὴ τὸ πόν-
ημα τοῦτο εἶναι ὠρισμένον διὰ τε τὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια τοῦ
Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἔκρινα καλὸν νὰ χωρίσω δι' ἀστερίσκου ἕσα
μέρη ἐνόμισα εἰς τοὺς γυμνασιακοὺς ἢ καὶ εἰς ἰδιαιτέραν μελέτην
ἀρμόζοντα· καὶ τοῦτο μόνον εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τμήμα,
τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ τρίτου ἀφίνω εἰς τὴν σύνεσιν τοῦ διδάσκοντος.

Ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ διδασκόμενοι καὶ διδάσκοντες δὲν θέλουσι
μετ' ἀδιαφορίας διατρέξει τὸ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους
προταχθὲν ὡς δεύτερον τοῦ ποιήματος σύμβολον, μετὰ τῆς πικρα-
λειφθείσης συνεχείας αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἀπριλίου 1864.

Κ. ΛΣΩΗΙΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

.....

Σελ.

Πρόλογος. γ'.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαιρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος ζ'.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α'.	Περὶ Λόγου.	1
— Β'.	Περὶ Ὀνομάτων	7
— Γ'.	Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοὶ	43
— Δ'.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν.	25
— Ε'.	Περὶ Ἄρθρου.	42
— ΣΤ'.	Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν	50
— Ζ'.	Περὶ Ῥημάτων.	57
	Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων οἶον ἰσοδυνάμων.	—
— Η'.	Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων Ῥημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	61
	Σύνταξις τῶν Ὀυδέτερον Ῥημάτων.	62
— Θ'.	Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.	63
	Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.	—
— Ι'.	Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.	64
	Μονόπτωτα Μεταβατικὰ Ἐνεργητικά.	65
— ΙΑ'.	Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.	68
— ΙΒ'.	Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.	72
— ΙΓ'.	Σύνταξις τῶν Μίσων Ῥημάτων.	76
— ΙΔ'.	Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.	81
— ΙΕ'.	Περὶ Ἐγκλίσεων.	83
	Αἱ Παραφακτικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ	—
— ΙΣΤ'.	Αἱ Παραφακτικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως.	87
— ΙΖ'.	Περὶ Ἀπαραμφάτων καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.	95
— ΙΗ'.	Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν	104
— ΙΘ'.	Περὶ Χρόνου τοῦ Ῥήματος.	113
— Κ'.	Περὶ Ἐπιρρήματων καὶ Ἐπιφωνημάτων.	122
— ΚΑ'.	Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων	134
— ΚΒ'.	Περὶ Προθέσεων.	145
	Προθέσεις Μονόπτωτοι	146
	Προθέσεις Διπτῶτοι.	152
	Προθέσεις Τρίπτωτοι.	156
— ΚΓ'.	Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων	169

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

	Σελ.
ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	472
— Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.	473
— Γ'. Περὶ Λόγων Διαξενυτικῶν	478
— Δ'. Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν	481
— Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν	484
— ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν	486
— Ζ'. Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν	488
— Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν	495
— Θ'. Περὶ Λόγων Χρονικῶν	497
— Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπέας.	200
— ΙΑ'. Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἢτοι Διηγηματικῶν.	202
— ΙΒ'. Περὶ Λόγων Ἐρωτηματικῶν.	210

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Σχημάτων. Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.	215
Β'. Σχῆμα Ἀπτικόν ἢ Ἀπτική Σύνταξις.	217
Γ'. Σχῆμα Πενδαρικόν ἢτοι Βοιώτιον.	218
Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.	219
— Β'. Περὶ Ἰδιωμάτων. Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων	222
Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.	230
Γ'. Περὶ Ἐλέξεως ἢ Ἐπέλεξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.	232
Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.	245
Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου.	248

.....

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ,
ΚΑΙ ΠΕΡΙ
ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

§. 1. ΣΥΝΤΑΞΙΣ ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἢ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, *Συντακτικὸν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδασκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὕτη γίνεται ὀρθή. Καὶ κανὼν μὲν ἐνταῦθά ἐστὶ γραμματικὸν παράγγελμα, χρησιμεῖον εἰς ἀποφυγὴν συντακτικοῦ ἀμαρτήματος, ὡς ὁ κανὼν ἦτοι γραμμαγωγὸς τῶν καλλιγράφων πρὸς εὐθυγραμμίαν, καὶ ὡς ὁ φραγμὸς εἰς ὑπερβασίων κώλυσιν ὀρθὸν δὲ ἐνταῦθά τε καὶ ἀπανταχοῦ τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Τὸ ἔργον τοῦ *Συντακτικοῦ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξει τί χρησιμεύει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξει τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἰτινας, καίπερ οἷον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι ὅμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινὰ λόγον ἐπικυρούμεναι· *ὀνομάζονται* δὲ αὗται, ὠρισμένα οὔσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχῆματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρητῶν παραβάσεων αἰτινας κλοῦνται *Σολοικισμοί*. Οὕτως ἀποκτᾶται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν σύνταξιν.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαίρεται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέ-

ρου έργου, επιγράφεται *Περί Συνθέσεως τῶν Λόγων καὶ τῶν Με-
ρῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συγ-
χωρητῶν παραβάσεων, επιγράφεται *Περί Συντακτικῶν Σχημάτων
καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἐνὸς ἐκάστου τούτων ἰδιαιτέρως θέλομεν πρα-
γματευθῆ ἐν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον
αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέ-
στερα περὶ τούτου συγγράμματα.

§. 4. Ἐκ τῶν πολλῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσ-
σης ἡ ἀττικὴ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ διὰ τὴν ὑπὸ
Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων διάδοσιν αὐτῆς, ἔγινεν ἐν τέλει ἐπι-
κρατεστέρα, προσλαβοῦσα, ὡς ἦτον παρεπόμενον, καὶ μεταβολάς
τινας χρονικάς τε καὶ τοπικάς. Τούτου ἕνεκα, καὶ εἰς συγγράμματα
δὲ πλουσιωτέρα τῶν ἄλλων οὖσα, αὕτη συνήθως τίθεται ὡς βᾶσις
τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἐλληνικῆς γραμματικῆς ἐν γένει,
παρασημιουμένων τῶν διαλεκτικῶν διαφορῶν.

§. 5. Ἐπίσης ὅμως δυνατόν, παντάπασι χωρισθείσης τῆς ἀττι-
κῆς, τὸ περὶ τῶν ἄλλων διαλέκτων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, νὰ ἀ-
ποτελῆ τμήμα ἰδιαιτερον, μέρος ἀποβλέπον τοὺς σχηματισμοὺς καὶ
μέρος τὴν σύνταξιν. Ἐν τῷ παρόντι πονήματι ἐκ τῶν Ἀττικῶν μὲν
τὰ πλεῖστα, δὲν λείπουσιν ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἄλλων παραδείγματα.

.....

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. ΣΚΟΠΟΣ τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἐξηγήσαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων, οἷον ἄ, βὰ, ἄρα, κάρα, κάραβος, ἀνάκαρ, κατακάρα—ἴς, ρίς, ἄρίς, καρίς, σακίς, ἄσακίς—μόνος νόμος, βῶλος λωθός, πόλις ἄπιος, λίμη μύλη, κτλ. Οὕτω καὶ ἔστι θεός.—θεός ἐστὶν ὁ τὰ πάντα κυβερνῶν.—λέγω.—θέλω λέγειν.—θέλω λέγειν Ἀτρείδας—ἐστὶ τοῦτο—τοῦτό ἐστὶν, κτλ.

§ 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ᾔηται μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περιστασίαν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχεῖον, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὁ ἐξηγῶν ὅτι πρόσωπον ζῶον, ἢ πράγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, ὁ λαγός ἐστὶν ὠκύπους, ἡ χιὼν ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἢ ἀπλῶς ὑπαρξιν, ὡς ἤθελεν εἶναι ἔστι θεός=ὁ θεός ἐστὶν ὄν=ὀπάρχων (ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τούτου δὲν γίνεται.

Ἀπλῆ Πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὗτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται ἀπλῆ πρότασις, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἔστι δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ ἀνήρ ἐστὶ πλούσιος.—ὁ ἀνὴρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος.

§. 4. Ἡ ἀπλῆ πρότασις συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον, ἢ πράγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπονεμομένην ιδιότητα ἢ ὑπαρξίν, τὸ δὲ συνδεδεικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὕτη τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις, προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἢ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου οὐ. ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Ἀριστείδης οὐκ ἐστὶν ἄδικος.—τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδεδεικὸν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, ἀποτελοῦσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδεδεικτοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 6. Τὸ συνδεδεικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· ἁ. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν β'. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σωφρονεῖ.—ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καθύς οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀποσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος ἐστὶν εὐδαίμων καὶ οὐκ εὐδαίμων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἄπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορουμένου καὶ συνδεδεικτοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 9.

§. 7. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ εἶναι, ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ ὀλίγων ἄλλων, οἷον ἰσοδυνάμων, οἷον ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὦν=ὑπάρχων.—ἐστὶ Δίχης ὀφθαλμός (Μέν).—ὑπάρχει δύναμις, μέγεθος πλούτου, (Ἀριστοτ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ. 1067)—ἐνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει (Σ. Αἴ. 9). Οὕτω δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται, ὡς κλαγγὴ γεράνων πέλει.—ἐπέλει' (ἐπέλετο) ἔργον ἅπασιν (Ἰλ. Γ, 3, Μ, 251). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδεδεικτὴν ἐννοίαν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἐβδομον.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγνός, ἡσυχός, κτλ, καὶ προτάσεις ἔχουσαι ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης σωφρονεῖ, ἀγνεύει, ἡσυχάζει, κτλ. Γὰρ πρῶτας καλοῦμεν, συντα-

μίας χάριν ανεπτυγμένας, τὰς δευτέρας συνεπτυγμένας προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἰσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ανεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε ὅρους ἐπιτηδεῖους ὥστε νὰ μετατρέπη τὰ ανεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὕτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρατιώτης γίνεται ἐγὼ στρατιωτεύω, οὕτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφός συμπύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὕτε τὸ ἐγὼ πατρώζω γίνεται ἐγὼ εἰμι πατήρ, οὕτε τὸ ἔρχομαι γίνεται εἰμὶ ἔρχομαι, οὕτε τὸ ἐλεύθω γίνεται εἰμὶ ἐλεύσθω.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἐνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἷς τρόπος εἶναι προτιμότερος τοῦ ἄλλου. Οὕτω, π. χ. πᾶν ἔργον δυνατὸν νὰ ἀναλυθῆ εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδετικὸν εἶναι, ὡς γράφει—γράφων ἐστί, κτλ. οὐδὲν ἤττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκάτερον. Οὕτω βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, γράφει καὶ ἐστὶ γράφων, (sta scrivendo, παρ' Ἴταλῶς. (ἴδε Εἰσαγωγήν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, σ. 23).

Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ.

§. 11. Ὅσάκις τὸ συνδετικὸν οἶκισθεν ἐνοεῖται εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς Ἑλλην. ἐγὼ.—σὺ γὰρ ὁ αἷτιος.—τὸ μέλλον ἄδορατον. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολὴ.—πολὺ πέλαιος. (Σοφ.)· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν σοφῶν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Εὐρ.)· ἐπὶ παροιμιῶν ἄλλος βίος, ἄλλη δίκαια. Οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν ἄσκοπος ὁ νοῦς διπλῶς ὁ κόπος· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἷτιος, γάδιον, χαλεπὸν· ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ρηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰόν τε, θαυμαστόν ὄσον, ἀμήχανον ὄσον, καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἔτοιμος παραλείπεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἰμὶ καὶ τὸ ἐγὼ θηήσκειν ἔτοιμος (Εὐρ. Φ. 976). Ἀλλὰ καὶ εἴμ' ἔτοιμος (Σοφ. Φιλ. 90).

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδετικόν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἱ λέπαι αἱ μὲν χρῆσται εἰσιν, αἱ δὲ κακαί (Πλ. Γοργ. 497), ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἠγούμενον παλινδρομικῶς, οἷον μέτρον δὲ αὐτῶ οὐχ' ἡ ψυχή, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν (Ξενοφ. Κ. Π. Α, γ', 15).

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὅ ἐστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός.—σοφὸς μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἔνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐστὲ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοουμένου ἐστί.—ταῦτα γὰρ πάντα μηδικὰ ἐστί, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες, καὶ οἱ κάρδυες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέσῃ, καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσὶν (Ξεν. Κ. Π. Δ', γ', 2). Ὡσαύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατήρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἶ).

Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπέῃ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπέῃ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ ὅταν, μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγῃται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγον· ἱκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφοτέρω (Πλ. Συμπ. 176).—τὸν ἰσθμὸν ἐτείχεον, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ. Θ', 8), τὸ τεῖχος δηλ. ἢ τὸ τεχνίζειν.—πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστήται (Ξεν. Κ. Π. Β'. δ', 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβωμαι τοὺς πρεσβυτέρους.—ἄγωμεν—Ἐλληγές ἐσμεν (Σ. Φ. 233).—τίμα τοὺς γονεῖς—ἦν σωφρονῆς (Εὐρ.), οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἥτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων γὺν κείνοι ἐπιθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμι (Σοφ. Φ. 190). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μεζίζονα δ' ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μέριον γὰρ, ὡς οἰκτεῖρω γιν ἔγωγε (Σοφ.)· καὶ σὺ γ', ὦ ξένη (Σοφ.). Ἴδε περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς· α. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδιαιτέρον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσαλπικτήεν (ὁ σαλπικτής), ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), οἶνοχοεῦει (ὁ οἶνοχός), τὸν νόμον ὑμῖν ἀγαγῶσεται (ὁ γραμματεὺς)· β. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῆται τὸ οἱ ἄνθρωποι· τὰς Ἀθήνας φασί θεοσεβεστάτας εἶναι (Σοφ.)· γ. ἔνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τίς, ὡς ἠδὲ τὸ οἶσθαι τεύξεσθαι ὡν ἐγίεται· δ. ἐπὶ τῶν βεῖ, γίφει,

χείμαζει, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· «καθὼς ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται» (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 17. Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ, ἐκ τοῦ προηγούμενου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός)· ὡσαύτως καὶ ὅταν, μετὰ τοῦ συνδεδεικτοῦ ἢν ἠνωμένον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς ὁμοιολογεῖς ταῦτα; ἐγὼ γε (ὁμοιολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ διότι εἰς τὸ Σύλωρ ἐστὶ, π. χ. δυνατὸν νὰ ἐννοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταύτῳ δυνατὸν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἔστι Σωκράτης σοφός; ἔστι (Σωκράτης σοφός)· ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδεδεικόν, ὡς κάτοπτρον εἶδος χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ τοῦ (κάτοπτρον ἐστι).

Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.

§. 19. Καὶ ὀλοκλήρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὡ πρὸς θεῶν (ἱκετεύω=ἐγὼ εἰμι ἱκετεύων).—πρὸς νῦν θεῶν (Σοφ. Κ. 49)—εἰς κόρακα (ἄπιθι=ἔσο ἀπιών).—μὴ δράσης (=ἔρα μὴ δράσης=ἔσο ἐρῶν μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 20. Ἡ ἀπλή καὶ γυμνή πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν Κῦρος ὁ νεώτερος.—Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφρονίσκου.—Περικλῆς ἦν ὅμοιος Πεισιστράτῳ.—Πλάτων ἐστὶ δευρὸς τῆν διαλεκτικῆν.—εὖ οἶδα (Σοφ).—κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς (Σοφ. Φ. 422). Τὰ τοιαῦτα ὀνομάζονται προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως, ἢ ὅποια ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὀνομαστικοί, ὡς ῥήτωρ δευρὸς, ἢ ἐπιβήματικοί, ὡς ὀρθῶς λέγεις. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ἄρθρικοί, οἱ μετοχικοὶ καὶ οἱ δι' ἐπιβήματων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανόμενων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνομαστικοί, οἷον οὗτος ἀνὴρ.—ἡ γυνή.—οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, κτλ. ὡσαύτως Περικλῆς ὁ πᾶν.—ἡ λυδιστὶ ἀρμοσία.—ἡ ἄγαν σιγή

(Σοφ. Ἄντ. 125).—ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἢ ἅπαν δυσπραξία, ἅπαν διδοῦσα μεταβολάς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 712).

§. 22. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιβόηματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ πλῆθους πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιβόηματικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιβόηματικοί, οἷον ταύτη τῇ ἡμέρᾳ=σήμερον.—ἐν Ἀθήναις=Ἀθήνησιν.—τὴν παρελθούσαν ἡμέραν=χθές.—τρίτην ταύτην ἡμέραν=προχθές.—τοῦτον τὸν τρόπον ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον=οὕτω, τοιοῦτοτρόπως, κτλ. τίνα τρόπον; (Σοφ.)=πῶς;—εἴ τι καμ' οἰκτείρετε (Σοφ. Φ. 1042)=κάτι τι=ὀλίγον, ἐπιβόηματικῶς.

§. 23. Εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐπίσης ἀνεπτυγμένων καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμύζουσιν οἱ ὀνομαστικοὶ ἢ ὡς ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοί, οἷον ὁ δίκαιος Ἀριστείδης ἦν Ἀθηναῖος.—ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος τετίμηται.—οἱ πάλαι ἄνθρωποι ἦσαν ἀγροῖκοι, κτλ. ὁ νῦν ἔπαιρος.—ἡ νῦν ἡμέρα (Σοφ. Ἡ.λ. 918).—τῷ πότμῳ τῷ νῦν (Σ. Τ. 271).—οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει (Εὐρ. Ἀποσπ.).

§. 24. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὅν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμύζουσιν ὡσαύτως οἱ ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοί, οἷον οὕτως ἐστὶν ἀγαθὸς γεωργός, ἰππεύς, ἰατρός, αὐλητής, τέκτων, χαλκεύς, κτλ. Ἦνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὄν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιβόηματικούς ἢ ὡς ἐπιβόηματικούς προσδιορισμούς, οἷον καλῶς καὶ εὖ παιδεύει.—ὀρθῶς ἔλεξας.—τούτῳ τῷ πρόπῳ ἀπέθανε Σωκράτης.—ἔς τ' ἂν οὗτος ἥλιος ταύτη μὲν αἴρη, τῆδε δ' αὖ δύνη πάλιν (Σοφ. Φ. 1330)=πρὸς τοῦτο τὸ μέρος.—τοῦτο μὲν, εἶτα δὲ (Σοφ.)=τόσον, ὅσον.

§. 25. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων κλάσεις τινὲς ζημάτων δέχονται τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμένοι, οἷον χθαμαλὴ κεῖται ἡ γῆσος.—ζῆ ἐλεύθερος.—ἔρχεται ταχύς, κλ.

§. 26. Οἱ ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, πατρίδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός, κλ. ὡς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χωλός, κτλ. Οἱ ἐπιβόηματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς διατρίβει Ἀθήνησιν.—ἐνθάδε κεῖται.—σήμερον δώσει δίκην.—βαρέως φέρω.—ἄγαρ λυπεῖσθαι.—ρομαδικῶς ζῆν, κτλ.

* §. 27. Οἱ ἐπιβήματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χαρακτηρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβιβάζουσιν εἰς τοὺς ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ.—οἱ πάλαι.—Περικλῆς ὁ πᾶν.—ἢ ἄγαν ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διχοφύρων περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης.—Φίλιππος διέτρυβε τότε ἐν Ἑλλάτει.—Ἐπαμινώνδας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως (ἴδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων), κτλ. *

Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατὸν νὰ ἐξηγήῃ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὐρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πρᾶξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτίζω οἶκον, γαῦν, κτλ. ἀμηχάνων ἐργᾶς (Σοφ.).—τὸν βίον μῆμου ἀγέλης (Σοφ.).—οἱ ἰδιῶται ἀγροσι θῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.—διδάσκω τιὰ τὴν ῥητορικὴν, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀντικείμενα.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάβωμεν πληρεστέραν ἰδέαν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαιτέρως ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ τοίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσωσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀντικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν αὐθύπικρτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπι-

καὶ μάλιστα ἀντωνυμίαι ἐγώ, σύ· οὐκ οἶδ' ἐγώ ταῦτα (Σοφ.).— σοφός σὺ μάστιξ (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπιθετικαὶ ἀντωνυμίαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θνητοὶ εἰσὶν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης, κτλ. Ἐπι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἦτοί μέρος λόγου, οἷον ἡ περί ἐστι διού. λαβός.—ὁ ἐπεὶ ἐστὶ προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνάλυσις καὶ δλόκληρος λόγος διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητά, ὡς τὸ μαρθάνειν ἐστὶν ἡδύ.—τὸ εὖ λέγειν χαλεπόν.—ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες, ἐστ' εὐδαιμόνως (Ἀρφ. Πλ. 802).—ὅτι οὐ στήσεται δῆλον ἐστὶν (Δημ.).—δεινὸν ἂν εἴη εἰ οὕτως ἔχει—τὸ εἰ οὕτως ἔχει—τὸ οὕτως ἔχειν δεινὸν ἂν εἴη.—ὅταν συνειδῆ κακὰ . . . δουλοῖ (Εὐρ.)—τὸ συνειδέναι κακὰ . . . δουλοῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσιν τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἰδιάζουσιν εἰς δήλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικῆς πρῶτασιν καὶ λόγον πλήρη ὁ θεός ἐστὶν ἀγαθός.—οἱ λόγοι ἔσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῆ κατηγορούμενον, ὡς ὁ Σόλων ἦν νομοθέτης.—ἐγώ εἰμι ἐκεῖνος.—ἄλις τὸ κείνης αἷμα.—σῖγα πᾶς ἔστω λέως, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ δλόκληρος λόγος, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι ἐστὶ.—τὸ γινῶθι σαυτὸν ἐστὶν ἂν τὰ πράγματα ἴδης τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον (Δεῖν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικῆς χαρακτῆρα, διότι ἄλλως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει ἀθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βάσις, οὕτως ἀφ' ἐτέρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου· μάτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν (Ἰσοκρ. Παναηγρ. Α.),—μάταιον.—ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον—ἔχει τοὺς ζωικούς χαρακτῆρας.—ὁ χρυσός ἐστὶ μεταλλόν—μεταλλικὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακόν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ

ἔστι τί πράγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιόρος τὸ βάθος ὄργυιά (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 4). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ καὶ ὁ πίθηκός ἐστι πίθηκος. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ περίφημον τοῦ Γαλάτου ὁ ὄρος ἐστὶν ὄρος, καὶ οὐχὶ ἵππος δηλ.

— Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τῷ ἀνδρὲ ἦστην βιαιοτάτῳ.—ἀθάνατοι μόνοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον δὲν τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἀδικον ὁ πλοῦτος· κατ' ἀριθμὸν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀνιαρόν.—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.)· καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.).—ὦν εἰς γέροντες Ἀριστείδης ὁ Ἀνσιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15)—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δὲ φημι γεγενῆσθαι τῶν τῆς θεᾶς (Ἀρρ. Πλ. 445). Ὡσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν δὲν, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.—τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαρθάρωτες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθυδ. 277).

— Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῥῆμα, ἐπικράτει ὁ γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμι ἀθλία.—ὡς περὸς λέγεις.—ὁμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληνας φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὅμως συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι, καὶ ἐξαίρεσις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἄ. συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικῶς ῥήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασι· (Θουκ.) Ἑ. συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος, ἀθλια τίθεται.—τὰ ἴωα τρέχει.—ἔβλα δ' ἦν πολλὰ (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 5).—χρήματα ἄνευ τοῦ βλαβερά γίγνεται (Πλ.), κτλ. Τοῦτο

σύνηθες παρ' Ἀττικοῖς μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων· οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἔππων καὶ ἀνθρώπων ἔγρη πο.λ.λά (Ξ. Κ. Ἀν. Α', θ', 17), κτλ.

§. 12. Τὸ πρῶτον τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον τὸ π.λῆθος οἴονται = οἱ πολλοὶ οἴονται. — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν = οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν. — τὸ ναυτικὸν ὄρμουν (Σοφ. Ἀντ. 1001) = οἱ ναῦται. Τὸ δεῦτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕμνου τέλλεται.

* §. 13. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὄν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥήμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφισταὶ φακερά ἐστι λῶδη τε καὶ διαφθορά τῶν συγγινομένων (Πλ. Μέν. 91). — τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ'. 102). — τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο. — ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοαί (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος. *

§. 14. Φαινόμενη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ Μαίας τῆς Ἀτλαντος διακοροῦμαι αὐτοῖς = ἐγὼ ὁ υἱός, κτλ. — ὁ Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος οὐ περιμενεῖς; (Πλ. Συμπ. 172) = σὺ ὁ Φαληρεὺς, κτλ. — ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί = ἅπαντες ἡμεῖς κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε = ὑμεῖς αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ἦναι εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταυτῷ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοὶ λοιπὸν ἢ σύνδετοὶ προτάσεις ἤθελαν εἶναι αἱ ἐπόμεναι· Ξεροφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο (Ξεν.). — Συμμίαι καὶ Κέθης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίλων παρήσαν (Πλ.). — ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει (Ἰλ. Ο, 37). — ὁ θεράπων ἐστὶν ὀψοφαγίστατος, βλαχίστατος, φιλαργυρώτατος καὶ ἀργέτατος (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ιγ', 14). — τὸ νέον ἄπαρ ὑψηλὸν καὶ θρασύ (Μέν.). — αἱ ῥαδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παραχρημα ἡδοαί οὔτε

σώματι εὐεξίαν ἰκαναί εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν (Ξεν. Ἀπομν. Β', α, 20). Ὡσαύτως ἀναπηδήσας Ἀνδροτίων καὶ Γλανκέτης καὶ Μελέαργος ἐβδών, ἠγαράκτουρ, ἐλοιδοροῦντο, ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ὡμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουσι τὰ χρήματα (Δημ. Τιμοκρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχη εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ὅ ἐστιν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμόζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ὡσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ἦναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὡς τὸ μὲν γὰρ θάσσοσ ἀμέλειάν τε καὶ βραθυμίαν καὶ ἀπειθειαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέροσ τε καὶ εὐπειθεστέροσ καὶ εὐτακτοτέροσ ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε, 5) καὶ κατὰ τοὺσ προσδιορισμοὺσ, ἀδίκωσ οἰκτρῶσ τε θάρε (Σοφ).—χθές καὶ πρόην. Δῆλον δὲ προσετί ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλάσ (Ἴδε Εἰσαγ. Ἐ.λληρ. Συντάξ. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἐμφύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶσ Σωκράτησ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλησ ἦσαν σοφοί.—ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφῆ ἦσαν καλαί. Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἔστι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου ἢ γυνῆ καὶ ὁ ἀνήρ ἀγαθοί εἰσιν (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἄνδρεσ καὶ γυναῖκεσ ἐστηκότεσ.—γυναῖκεσ καὶ παιδία καθήμεναι.—συνεληλυθότεσ ἐκέῖσε ἄνδρεσ καὶ γυναῖκεσ καὶ κτήνη (Ξ.).

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἄ. πληθυντικῶσ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόροι καὶ οἱ ἔρωτεσ δειροί (Πλ.).—οὐκ ἄχρηστοι αἱ πέρσσι πρεσβεῖαι ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι (Δημ.) β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον καὶ νόμοσ καὶ φόβοσ ἰκανὸσ ἔρωτα κωλύειν (Ξ.) γ'. κατ' οὐδέτερον γένουσ ἐνικῶσ μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία δ'. κατ' οὐδέτερον γένουσ πληθυντικῶσ ταραχαὶ καὶ στάσεις ἀλέθρια ταῖσ πόλεσιν.—εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεισ καὶ

τιμαὶ δὴ λέγει ἄρα θὰ ὄντα (Πλ. *Εὐθὺδ.* 279). Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἶναι ὁ συνηθέστερος.

* §. 20. Καὶ ὁμοιογενῆ δηλ. καὶ ἑτερογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδετέρου εἴτε μὴ, ὡς πράγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς. *λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐρρίμμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν* (Ξεν).—*δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νοῦς καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἂν εἴη* (Πλ.).—*κάλλος καὶ ἰσχύς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῆ φαίνεται* (Πλ. *Μερεξ.* 246).—*φθόρος καὶ ἔρως ἐναντία ἐστίν*. Ἐνότος δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος ἡ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ. *λοιπά ἐστίν ἡμῖν διελθεῖν* (Πλ. *Πολιτ.* Η, 562). *Δυνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ ἄνθρωπος καὶ κύνων ἀγριώτατα.* *

§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων ἄ. προτάσεται πληθυντικῶς ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἄρακος τε καὶ *Νανάτης* καὶ *Ἀρτίσθένης* (Ξ) ἄ. ἐπιτάσεται πληθυντικῶς *Λήθη* καὶ *δυσκολία* καὶ *μαρία ἐπιπίπτουσιν* (Ξ) ἄ. γ. προτάσεται ἐνικῶς ἡλθε *Χρυσάντας* τε ὁ *Πέροσης* καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων (Ξ) ἄ. δ. ἐπιτάσεται ἐνικῶς *ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται*.—*οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει* (Λυκοῦργος).

* §. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέςτερον, καὶ ἐνικὸν ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν. *Ἀθήνησι καὶ οἱ πένητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γειραιῶν καὶ πλουσιῶν* (Ξ. *Ἀθην. Πολιτ.* Α', 2). Ἐν τῷ σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται (Πλ.) ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον (Ξεν.) ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ *Δημοσθένης* μετὰ τῶν *ἐυστρατήγων* σπένδονται *Μαρτινεῦσιν* (Θουκ. Γ', 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ *Δημοσθένης* καὶ οἱ *ἐυστράτηγοι*. Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα. *

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυνικόν, ὅταν, ἰδιαιτέρως ἐκάτερου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυνικοῦ ἢ τε πολιτικὴ καὶ ἢ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὼν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμία ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδηται εἰς ἐκάτερον καὶ εἰς τὸν δυν-

κὼν ἀριθμὸν Ἀγάθων καὶ Σωκράτης Λοιποὶ (Πλ.).—δύο ἔτι Λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη (Πλ.). Ἰσαύτως καὶ ἐπὶ ῥήματος: σοφία καὶ τοὺς ἀνευ ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενοίσθην (Πλ.).—ὦ Πρωταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλθομεν, ἐγὼ τε καὶ Ἰπποκράτης οὗτος (Πλ.).—δικαικὴ τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύονται (Πλ.).

§. 24. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἐν μὲν ᾖναι τὸ ὑποκειμένον, ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῷ ἄνδρῳ ἐγενέσθην γύλακε (Ξ.).—τῷ ξένῳ τῷδε σοφῷ καὶ γίλω ἐστὸν ἐμῷ (Πλ.).—τῷ ἀδελφῷ ἀπαιδε ἔτελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλὰ, τὰ δὲ πολλὰ οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῷ δύο ἦσαν καλοὶ (Εὐρ.).—τῷ θεασώμεθα (§. 23) ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλὰ θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλου (Εὐμεν. 252) λεύσσετον πάντα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια, τὸ τοῦ Πλάτωνος (Θεαιτ. 152) πάντες οἱ σοφοὶ ἐνυγέρεσθον, εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοσόφων καὶ εἰς τὴν τῶν ποιητῶν εἰσὶ δὲ καὶ οἱ γράφοντες ἐνυμέρονται.

§ 25. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους: α'. ἐνωρῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον· οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ (Πλ.).—ἐγὼ λέγω καὶ Σεύθης τὰ αὐτά (Ξ.).—δοκεῖς σύ τε καὶ Συμμία (Πλ.).—σύ τε Ἑλλην εἶ καὶ ἡμεῖς (Ξεν.).—οὔτε σὺ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναίτο ἀρτεπεῖν (Ξ.). β'. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχη πρωτοπρόσωπον ὑποκειμένον· ἐνυφωνοῦμεν ἐγὼ τε καὶ ἡμεῖς (Πλ.).—ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ'. πληθυντικῶς κατὰ δεύτερον πρόσωπον, ὅταν δὲν ὑπάρχη πρῶτον οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ γίλοι πρῶτοι καὶ πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.). δ'. πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσσηται· ἐτίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἅπαντες (Ἰσαῖος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνομακτικῶι ἀνώτερω ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἀνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ὡς

ὀνομαστικοί, οἷον ὁ *χρηστος ἀνήρ*. — ἡ *σώφρων γυνή*. — τὸ *δυσμεταχείριστον ζῶον*, κτλ. οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί (Σοφ.), οἱ ἐνθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγείται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὐ μὴ προστεθῆ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. χ. ἡ *Κέρκυρά ἐστι νῆσος καὶ ἡ νῆσος Κέρκυρά ἐστι* . . . , ἔνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῆ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῆ, *μεγάλη, μικρά, δρεπαροειδής, εὐφορος*, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *νῆσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ *Κέρκυρά ἐστι δρεπαροειδής*· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου *νῆσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής. Διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότης τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ὡς ὁ *ἄριστος τεχνίτης καὶ ὁ ἀριστοτέχνης*· — τὸ *αἰεὶ θάλλον δένδρον καὶ τὸ αἰεθαλὲς δένδρον*. — ἡ *πολλοὺς βότρυας ἔχουσα ἄμπελος καὶ ἡ πολύβοτρυς ἄμπελος*.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ὡς ὁ σοφὸς *Ἀριστείδης ἦν Σταγειρίτης*. — οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*. — *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν ἦν μέγας στρατηγός*, — γέλως *ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν*· ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν· ἀλλ' ἢ, τὸ λεγόμενον, *κατόπιν ἑορτῆς ἤκομεν* (Πλ.) — τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῆ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρά προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἥτις σειρά κλασμάτων *Ἀλέξανδρος Φιλίππου ἦν υἱός, υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων*.

§. 5. Οἱ ὀνομαστικοὶ καὶ ὡς ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν, διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγιῶν πτώσεων, ὡς *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν*. — *πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν*. — ἡ *μάχη τῶν Ἑλλήνων*, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβανομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικοῦ ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκειμενον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρουμένη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον *Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γερραῖος*. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι *Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῆ ὡς προσδιορισμὸς ἐπιθετον, οὐσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς *χρηστὸς ἀνὴρ*.—*ἀγαθὴ γυνή*, κτλ. Ὡσαύτως ἀνὴρ *τύραννος*, ἀνὴρ *ὀπλίτης*, ὄμιλος *στρατιώτης*.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δηλ. τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν. *Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς*.—*Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα*, κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, *βιβλίον Προδίκου τοῦ σοφοῦ*.—*ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου*, κτλ.

* §. 9. Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐν ταῦθα, οἷον *ροῦς σωτηρία καλουμένη*, ἀντὶ *καλούμενος*.—*ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου*.—*Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος*.—*θυγατέρα δειρόν τι κάλλος καὶ μέγεθος*. *

* §. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἕτεροῖα τις ἀνωμαλία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινῇ ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβανομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νομίζεται ἐξαιρέσεις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἀρσενικὸν ἄρθρον. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἡ *τέχνη*, ἡ *ἡμέρα*, ἡ *χείρ* κτλ. καὶ αἱ *τέχναι*, αἱ *ἡμέραι*, αἱ *χεῖρες*, λέγεται ὅχι τὰ *τέχνα*, τὰ *ἡμέρα*, τὰ *χεῖρε*, ἀλλὰ τῶ *τέχνα*, τῶ *ἡμέρα*, τῶ *χεῖρε* διάκεισθον ὥσπερ εἰ τῶ *χεῖρε*. . . (Ξεν. *Ἀπομν.* Β', γ', 18).—τῶ *γυναίκε* (Ξεν. *Κ. Π.*, Ε', ε', 1).—τῶ *πόλει*, κτλ. *

* §. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σκληρὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ

χρήσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῷ, οἷον τὰ κόρα (Σοφ. Ἀντ. 769), τὰ κοχώρα (Ἄρφ. Ἰππ. 484). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρήσις τοῦ τοῖν, ἀντὶ ταῖν· τῷ θεῷ καὶ τοῖν θεοῖν, συνηθέστατα περὶ Δήμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ θηλυκοῦ δυνικοῦ τίθεται τῷδε, ἀντὶ τὰδε· τῷδε περιγραφὰ (Αἰσχ. Χοηφ. 205), τῷ παῖδε τῷδε (Σοφ. Ἀντ. 501) περὶ Ἀντιγόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτῳ τῷ τέγνα (Πλ. Πολιτ. Δ', 452), τούτῳ τῷ ἡμέρα (Ξ. Κ. Π. Α', 6'. 11). Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξεως, σ. 58. *

* §. 12. Ἀπαντᾶται δὲ, ἐπὶ θηλυκοῦ, αὐτὰ (Σοφ. Ἀντ. 770) καὶ αὐτῷ (Αἰσχ. Π. 185)· αὐταῖν (Σοφ. Κ. 446) καὶ αὐτοῖν (Ἄνδοξ. Μυστ. 113)· ταύταιν (Πλ. Πολιτικ. 260) καὶ τούτοις (Πλ. Φιλ. 57. Ν. Ι', 898). Ἀλλὰ μένον, ὡς φαίνεται, ταῖνδε, (Σοφ. Ἡλ. 1133. Κ. 445—1290. Ἄρφ. Ἐκκλ. 1106). *

* §. 13. Ὡς μοναδικὰ παρίστανται ἐπὶ θηλυκοῦ τὰ ἐμῷ (Εὐριπ. Ἰκέτ. 140), μόνῳ (Πλ. Ν. 5', 777) ματαίῳ καὶ ἀξίῳ (Εὐριπ. Ἡλ. 1064) ἀμφοτέροις (Ἰσοκρ. Πανηγ. ΔΗ. ἀμφοτέραις, Κορ.). Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ τοῦ Μέμνονος παρὰ Φωτίῳ (Βιβλ. σ' 224) ῥοδίους ραυς. Τοιοῦτον καὶ τὸ θουκυδίδειον (5', 43) δυοῖν ῥοδίῳν περτηκορτόροις. Σπαθῶς δὲ τίθεται ἀρσενικὴ μετοχὴ ἐπὶ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον τὸ τοῦ Πλάτωνος (Φαίδρ. 237)) δύο τινεῖ ἐστον ἰδέα ἄρχορτε καὶ ἄγορτε (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ. ἐνθα ἀνωτ.). *

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 14. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τινος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζηται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἐνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὄν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ἄλλος (γένεοιτό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κνίξει φρένα (Εὐριπ.)=ὁ τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα· ραυαρχος μὲν ρῆν ἐπὴν αὐτός ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλειδεῷ (Ἡρ. Η, 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οὗ ἐκεῖνος συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὀμιληταί) (Ξ. Ἀπομν. Α, 6', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντα, ὅσα ἀρετῇ πράττεται, καλὰ ἐσσι καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. Ἀπομν. Γ', 6', 5).—μάταιος ὅς ἄλλο τι γελοῖον ἠγρεῖται ἢ τὸ κακόν (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελον εἶναι καὶ τὰ οὗτος ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τούτῳ ἐστι τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς ἄρα λέγεις τὴν θεῶν κρίσειν, ἢ οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ἐ, 10); Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως εἶγε τοὺς παλαιωτάτους, ὧν ἀκούομεν, προγόνους αὐτῶν ἀναμνηστικοίμεν, κτλ. (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ἐ, 9).— Ἀθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μόνοι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. Ἀπ. Γ', ἐ, 4).

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατὸν διὰ παρενθετικῆς προτάσεως νὰ προσδιορισθῇ ἅπας λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. Ὀλυθ. Α', §. ἐ) ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν παρῆ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἂν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ἐ, 8)—εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 17. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε τίθεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτική, ἢ αἰτιατική. Τὰ ὀνόματα τὰ ὅποια προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑποκειμένου, εἴτε κατηγορουμένου, εἴτε προσδιορισμοῦ τόπον ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά.

§. 19. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι· I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι καθ' ὅποιανδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα

1. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ, κτλ.

§. 20. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἔν τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὃ τι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ

α. Ὡς κτήμά τινος, οἷον ἀγρός Περικλέους. β'. Ὡς ἀρχόμενόν τινος, οἷον Μακεδόνων ὑπαρχοί. γ'. Ὡς ἐκγονοῦ ἢ συγγενέος τινος, οἷον τέκνα πατρός.—ἐγγονοῦ Πλάτωνος. δ'. Ὡς ἐργον καὶ ποιημά τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἷον εἰκὼν τοῦ ζωγράφου.—Ομήρου ποιήματα.—ναὸς μαρμάρου.—ἀνδριάς χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. Ὡσαύτως καὶ ἀφηρημένως ἡ ἐνέργεια τῶν προηγουμένων, οἷον ἐργασίαι Φειδίου.—πράξις ἀνθρώπου.

§. 21. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀνάγεται ἐνταῦθα ἑ. πᾶν τι θεωρούμενον ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος.—ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου. ς'. Ὡς περιεχόμενόν τινος, οἷον οἱ ἐνοικοὶ τῶν Ἀθηῶν.—ῤῆς τοῦ λιμένος.—οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. ζ'. Ὡς δῶμα ἢ δῶρόν τινος, οἷον αἱ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου.—τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν. ἡ. Ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκότης χιόρος.—ἡ εὐμένεια τοῦ ἀνδρός.—χωλότης τοῦ Ἀγησιλάου.—Φακίωτος περία. Ὡσαύτως δόξα ἀνδρός.—ἀδοξία γυναικός.—πλήθρον γῆς, κτλ.

§. 22. Ἐν γένει λοιπὸν δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι ὅπου εἰσέρχεται τὸ ἐρώτημα τίος, ἔνθα περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ τίος ἀπὸ τίος ἢ, κοινότερον, ἀπὸ τί, ἔχει χώραν ἡ γενικὴ, ὡς τίος νίδος; τίος ἐργον; ἀπὸ τί μέταλλον; κτλ. Ἡ δὲ γενικὴ τίθεται ἀπρόθετος ἢ ἐμπρόθετος.

* §. 23. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιοριζόμενον δυνατὸν νὰ ᾖ ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατὸν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληξις (Ἰσοκρ.).—ἡ Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ πατρός κατελύθη (Ξεν.), οἷον ἡ παρταρχία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἱππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγουμένοις σημειωθείς προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.*

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

§. 24. Ἐνταῦθα ἀνάγονται α. Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων.—δεσπότης τοῦ δακτυλίου. β'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχοντά τινος, οἷον βασιλεὺς Περσῶν.—

ἀρχὸς οἰωνῶν. γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῆ τινός, οἷον πατήρ τέκνων.—θεῖος Πλάτωνος.—Κρέοντος κηδεστής. δ'. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινός, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων.—εἰκότων γραφεύς.—νηῶν τέκτορες. Ωσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκὸς ἀνδριάντος.—σίδηρος ξίφους.

§. 25. Ωσαύτως τὰ σημαίνοντα ἔ. τὸ ὄλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς.—ἀγέλη βοῶν.—σωρὸς σίτου, ξύλων, λίθων. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οἷον ἄστν ἀνθρώπων.—ἄρκτων φωλεός. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρά τινός, οἷον δαπανημάτων δοτῆρες.—βραβευτῆς τοῦ δικαίου. ή. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ιδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότος τινός, οἷον πτέρυξ χιόνος λευκῆς, ἥτοι χιονόλευκος.—ἀνήρ μελιχίου τρόπου.—τραύματα αἵματος, ἥτοι αἱματόεντα.—ἀνήρ δόξης.—πόταμος πλήθρου.—δένδρον πολλῶν ἐτῶν.—πολυετές.

* §. 26. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ' ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστρόφως, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ' οἶκος δεσπότης καὶ δεσπότης οἴκου. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρός καὶ ἀνήρ δόξης.—μελιχίος τρόπος ἀνδρός καὶ ἀνήρ μελιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότης καὶ δεσπότην δοῦλου.—ἡσυχίαν βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.). *

* §. 27. Πολλὰ ἄλλα σχέσεις, ἡ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσι, ἐκφέρονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Τὰ ἀφρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν ὄλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν ὄλων, ὡς ἀκροατῆς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκρόασις μαθήματος. *

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 28. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων

α. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς

χώρας —οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). Ε'. Τὰ πλήρωσεως, μετοχῆς, κατοχῆς, καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δειγματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατῆς ἠδονῶν.—ἀρετῆς ἔργμος (Ξ).—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἄγων μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κέρως (Εὐρ.) οὔτω καὶ ἐλεύθερος πόρων—καθαρὴ τῶν προκειμένων σημητῶν (Ἡρ. Β'. 38).—καθαρός ἀδικίας τε καὶ ἁνοσιῶν ἔργων (Πλ. Πολιτ. ζ', 496).—ὄργανός τοῦ πατρὸς καταληφθεὶς (Δημ.).—πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332).

§. 29. Ἰσαύτως γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρος πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμὶ τοῦδε.—γραμματῶν ἀπειρος.—ἀδαίμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροντίδος καὶ ἀφροντιστίας ἤτοι ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελής τῶν θεῶν.—προμηθῆς τούτου.—ἀμελής χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνθέσεως. ς'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μνήμων φόρτου.—γράμματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικὰ κατανηθῆσαντα).—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσιμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ. η'. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μόνος τῶν πολιτῶν.—ὀλιγοὶ τῶν πολλῶν.—δηλον, ὅτι χρηστῶν τις, ὡς εἶοικας, εἶ (Ἀρφ. Πλ. 826).—ὦν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἶναι (Πλ.).—ἀπωστός γῆς οὔτω καὶ φυγὰς πόλεως.

§. 30. Ἐνταῦθα προσέτι ἀνάγονται θ'. Τὰ ἀνταλλάγματος καὶ τιμηματος σημαντικά, οἷον αἵματος ἐστὶν ἡ ἀρετὴ ὦρια—δόξα χρημάτων οὐκ ὠρητὴ (Ἰσ.).—οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδεὸς τίμοι, τοῖς δ' ἀξιοὶ τοῦ παντός (Πλ.). ι. Τὰ εἰς ἱκὸς ἐνεργητικὰ ρηματικά, ὡς παρασκευαστικὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν.).—πρακτικὸς τῶν δικαίων ια'. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γονέων ιβ'. Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.).—ἕτερον τὸ ἠδὲ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, οἷον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ἰσ.).—νείεις τὸ

σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (Μέν.).—ἄνθρωπος πάντων θη-
ρίων θειδέστατός ἐστιν (Ἄντ.).—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀ-
ρετή (Ἰσ.).—τὸ νικᾶν αὐτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη
(Πλ.). ἰδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, οἷον οὐδενός δεύτερος.—
ὑστεροὶ τῆς συμβουλῆς.—περιττὰ τῶν ἀρχούτων (Ξ.).

§. 31. Καὶ ἐν τούτοις βάσις ὑπόκειται τὸ ἐρώτημα τίτος, ὡς
ἀνωτέρω· οἷον τίτων τέκνων πατήρ; ἀπὸ τί εἶναι πλήρης ἢ ἐλ-
λειπής; κτλ. ἅτινα ὅμως εὐκόλως μετατρέπονται εἰς τὸν ἑλληνι-
κώτερον τύπον, τίτος ἐνδεής; τίτος πλήρης; κτλ.

§. 32. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφρημένα, ὅπου ὑπάρ-
χουσι, συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προσεξηγη-
θέντα ἀφρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, ἀπάντων ἐστὶ πλησμονή.
—μέθεξις οὐσίας (Πλ.).—ἀρετῆς μετουσία (Δημ.).—αὕτη μαρίας
ἔχει κοιωνίαν τιρά (Γν.).—ἡγεμονία Ἑλλάδος.—ἡ πλοῦτον ἀ-
πληστία (Πλ. Πολιτ. Η, 562), κτλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 33. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπί-
θετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἰ
ἀκόλουθοι· μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότη-
τος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταύ-
τὰ γίγνεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσειν, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀγαθοῖς (Πλ.).
—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισ ὅμοιοι (Πλ.).—λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ νῆ-
σος τῇ Κυρηναίων πόλει (Ἡρ)· οὕτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμ-
ψηφος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος. β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως
καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγ-
γενές ἐστὶ (Πλ.).—τῇ Ἑλλάδι περίη μὲν αἰεῖκοτε σύντροφος ἐστὶ
(Ἡρόδ. Β'. 102).—ξέμπλους Θησεὶ—συμμιγῆς φόρφ (Εὐρ.). ἰσο-
αύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, φίλοισ τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάση πό-
λει (Εὐρ.). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον πλησία τῷ νυμ-
φίῳ.—ἀστυγείτορες Ἀθηναίσις. δ'. Τὰ ἐξηγοῦντα τὴν ἰδέαν τοῦ
ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος,
οἷον γυναικὶ ἀρμόδιος.—ἀνάρμοστόν ἐστὶ τὸ αἰσχροὸν παντὶ τῷ
φείῳ (Πλ.). πρεπωδέστατα γυναιξίν (Ξεν.).—μέθη φύλαξιν ἀπρε-
πέστατον (Πλ.).

§. 34. Ὡσαύτως ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἰ ἐπόμενοι τάξεις. ε'.

Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν, τὰ ὅποια περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμμαικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὖρους, ἠδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόνους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντίος, ἄχρηστος, κτλ. οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὐνοί εἰσιν (Ξν.). οὐδεὶς θεὸς δύσνους ἀνθρώποις (Πλ.).—ἀντίπαλόν τι τῇ ὀλιγαρχίᾳ (Ξ.).—*Αὐσανδρος* κακονούστατος ἦν τῇ πόλει (Λυσ.).—ἔστιν ἐχθίστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ.).—μὴ κάμνουσιν ἰατρὸς ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ.). ζ'. Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικὰ, ὡς εὐπειθὴς τῷ ἀρχοντι.—*ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἐστ' ὑπήκοα*. ζ'. Τὰ παθητικὰ ῥηματικὰ, οἷον ῥητόν μοι ἔστιν.—μυσητὸς Φίλιππος τοῖς πόλεσιν.—γνωτὰ κοῦκ ἀγνωτὰ μοι προσήλθεθ' ἰμείροντες (Σ. Τ. 58).—*ὠφελιτέα σοι ἢ Ἑλλίς*.—ἢ ποθεινός (=ποθητός) φίλοις. ἢ. Ἄλλα τινὰ ῥηματικὰ ἐνεργητικὰ, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, ὡς *δοτήρ τιμι*.—*ἡγεμῶν τιμι*=ἡγεμόνεύων τιμι.

§. 35. εἰς δὲ εἰς τὰ γενικοσύντακτα ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίρος, οὕτως ἐν τοῖς μετὰ δοτικῆς συντασσομένοις ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ *τιμι*, ὃ ἔστι μετὰ τίνα, ἢ τί, πρὸς τίνα, ἢ πρὸς τί οἷον ὅμοιος μετὰ ἀνάρροστον εἰς . . . κτλ.

§. 36. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλην ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουσι σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὅποια ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῆ, οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικὰ ἢ ὡς κτητικὰ ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῆ τῇ ἀρχῇ τῆδε *δυσμενεῖς* (Ξ.)· *ἄνδρα δυσμενῆ χθονός* (Ξ.)· *ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως* (Ξ. Πλ.)· *ἀλλότριός τις καὶ ἀλλότριός τιμι*, κτλ. Τοῦναντίον τὸ δοῦλος, τὸ ὅποιον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ *ἀρχοντες δοῦλοι τοῦ νόμου* (Πλ.).—*δοῦλος τῷ βίῳ* (Γν.).

* §. 37. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μίγνυμι συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρω καὶ ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, γενικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ διὰ

τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—ἀμιγεῖς βαρβάρων (Πλ.). *

§. 38. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἢ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικῇ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς *χρήσιμος, ὠφέλιμος βλαβερός τιμι καὶ πρὸς τι* *χρήσιμος τῇ πατρίδι* (Ξεν.).—*χρήσιμος πρὸς πόλεμον* (Πλ.).—*ἄλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμώτερα* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν, πολὺ δὲ βλαβερωτάτω πρὸς τὴν τῆς φύχης παιδευσιν* (Πλ. Φαίδρ. 241).—*χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν* (Πλ.).—*ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὗτος ἐστὶ χρήσιμος* (Δημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 39. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπιθετὰ ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὁποῖα χρήζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τί, οἷον *καλὸς τὸ εἶδος*.—*τυφλὸς τὰ τ' ὦτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ*.—*ἀγνός, ποιηρὸς τοὺς τρόπους* (Σοφ.), κτλ.

§. 40. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατὰ τι ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι· ὅθεν λέγεται *τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος*· ὡσαύτως *τὸν ἀριθμὸν, κτλ'* ἀφ' ἑτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἀνθρώπος ζῶον *πολιτικόν* (Ἀριστ.).—*πολλὰ φύσει οὐκ ἐστὶ καλά, νόμφ δέ* (Πλ.).—*κακία καὶ ἀρετὴ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες* (Ἀριστ.).

§. 41. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ὡς ἡ αἰτιατικὴ, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται ἀπαρέμφατον, ὡς *ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐς δεῖ* (Πλ.).—*ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἑτέρων ἰδεῖν*.—*φροεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς* (Σοφ.).—*ἐπειδὴ ὑμῖν οἱ παῖδες ἡλικίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι* (Πλάτων Λάχ. 184).

Τὰ ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 42. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἵπαμεν, *αντικείμενα*. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτικὴ· ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ῥήματα τῶν δε-

ποίων ἢ φύσιν χρῆζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι μάλιστα τὰ μεταβατικά (ἴδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξίν, ἀπλήρῃ ἰδιότητα ἢ κατάστασιν, ἔνοιαν αὐτοτελεῆ παριστώσα, οὐ χρῆζουσι τοῦ τοιούτου πτωτικῆς συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἠρεμῶ, κτλ.

§. 43. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινα τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἔνοιας τὴν ὁποίαν παριστᾷ τὸ ῥῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.—χρῶμαι βιβλίοις.—μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τίνα δὲ ῥήματα ἰδιάζει αὕτη ἢ ἐκείνη ἢ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ῥημάτων.

§. 44. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμοὺς, οἵτινες, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὑπερ εἶναι ἢ βάσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πῶσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς.—ὁ δῆμος εὖνοεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα, κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 45. Τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς, ἀντικείμενον.

§. 46. Τὸ εἷς, μία, ἓν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμὸς, οἷον εἷς μὲν σύ, μία δ' ἐγώ.—εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνήρ (Πλ.). Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῆ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.).—τὸ ἓν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον ἓν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων (Πλ.).

§. 47. Τὸ δύο συμπλέκεται μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς δύο τῶδε πῶλα (Ἀριστ.).—δύο φίλω (Εὐρ.).—δύο ἐστών τινε βίω, κτλ. καὶ δύο ἄνδρες.—δύο θεαί.—δύο παρθέναι (Εὐρ.). Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ συνήθως δυοῖν παιδῶν δύο νεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.).—δυοῖν γερόντων (Εὐρ.).—ἔδωκαν ἡμῖν δύο δυοῖν

γενίδας (Εὐρ.). Περὶ τῶν ἄλλων οὐδεμία δυσκολία τρεῖς δάκτυλοι.
—τρία στάδια.—τὰ τρία οὐκ ἔσται ἄρτιον (Πλ.).—δουῖν ὥτοιρ-
ἀκοῦειν, τέσσαρσι μὲν ὀφθαλμοῖς τεκμαίρεσθαι, τέσσαρσι δὲ ὡσὶν
προαισθάνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 21).—πέντε ἄρχοντες.—πέντε
μυᾶς.—πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (Ξ).—ὀπετήκοντα θυγατέρων
πατήρ (Εὐρ. Ἀποσπ.), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἔγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν
ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς
καὶ ἀντικείμενον, ὅον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς πα-
ροιμίας.—ὁ πατήρ μου.—οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοὶ—ἕκαστος φιλεῖ ἐαν-
τόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει
διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πρᾶγμα τευόμεθα ἐν τοῖς ἑξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου
τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀν-
τιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καταβαεῖν (Σ. Ἀρτ.
555).—ἐγὼ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς
πόλεως νόμος (Λυσ.).—σὺ μὲν ζῆς, ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθηρκε (Σ. Ἀρτ.
559)· τίθενται δὲ μετὰ τὸ ἔρημα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξαιρετῆται τί λέγεις
σύ; ἢ σὺ λέγεις (Πλ.).—τοὺς ἀδικούντας ἀθλίους ἔφηρ εἶναι ἐγὼ
καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέ-
γειν Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—ὄρας οὖν;—λέγομεν.—ἴδωμεν,
κτλ. Εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἤλθοι ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος.—τήνδ' ἐγὼ
οὐ λύσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιούτη ἀντιδιαστολή. Καὶ
εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πυρθάνομαι, καὶ
τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἔννοια, εἶναι πολλὰ ἀσθενῆς.

* §. 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς
καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρωρ (ἐγὼ), τὸ τῆσδε χώρας οὐ γε-
γήρακε σθένος (Σ. Κ. 226).—καὶ γὰρ εἰ σὺ με συγεῖς, οὐκ ἂν
δυναίμην σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φροεῖν ποτε (Εὐρ. Μ. 463). ὣς δὲ πα-
ραλείπονται, οὕτω καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς·
ἐγὼ γὰρ ἔρωρ ἕκαρον ὁ μέλεος (Σ. Ἀρτ. 1319). *

* §. 4. Ως παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραληφθέντων. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργία: *Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέαι; Γοργ. Ἐγωγε' ἐν ᾧ ἐν τῷ προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παραλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας: Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέαι; Γοργ. Καλῶ.**

§. 5. Ως τὸ ἐγὼ καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτός ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ ὀνομαστική τῆς τριτοπροσώπου ἢ πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους (Θ. Ε', 45).—*ὄν* (πέπλον) ῥ' αὐτῇ ποιήσατο (Ὀμηρ.). Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέαι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.). Καὶ τὸ σωζόμενον δὲ τῆς τριτοπροσώπου σφείς, ἀλλ' αἰεῖποτε ἐν συνεπείᾳ καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφείς ἡσύχαζον, τοὺς στρατηγούς ἐν αἰτία εἶχον (Θουκ.).

§. 6. Καὶ αἱ πλάγια πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστεράς γραφῆς καὶ ὀρθοτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως, σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, σου, σοι, σε, τιθεμένων ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῆται ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἄρφ. Σφ. 1391).—*ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν*, κλ.

§ 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγια τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἦτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, ὅ ἐστιν αἱ μὲν πρῶται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμμετῶν ἡξίωκα (Ξ.).—*εὐκλειαν οὐχ ὄρας ὄσσην σαυτῆ τε κάμοι προσβαλεῖς πεισθεῖς' ἐμοί;—παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σαυτῆ* (Σ. Ἡ.Ι. 988).—*προσαγαγκάζοντα σαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἐαυτῶν* (Πλ. Πρωτ. 346). Ἴδε κατωτέρω.

* §. 8. Ἀλλὰ πάντῃ ἀνεξίτητος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγια τῶν προσωπικῶν ὅπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε γὰρ τεθῶσιν αἱ πλάγια τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ

τοῦτο, ὅτε τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σκέψεως, οἷον *ζηλωσέ μάλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φροεῖν* (Εὐρ.), καὶ ἀντιστρόφως, ὡς *μὴ σαυτὸν θ' ἅμα κάμ', ὅτα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένη* (Σ. Φ. 772) ἔνθα τὸ σαυτοῦ=σοῦ. *

* §. 9. Τίθενται δὲ μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντὶ τῶν συνθέτων ἐπὶ τῆς μετὰ αἰτιατικῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς ἐγὼ ὑμᾶς *κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι* (Πλ.).—*δέομαι ὑμῶν ἐμὲ δοκιμάζειν, τούτους δ' ἠγείσθαι χεῖρους* (Λυσ.)· καὶ ἀντιστρόφως, αἱ τῶν συνθέτων πλάγια ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν ἑμαυτοῦ πάντων ἡμαρτηκέναι* (Πλ.). Περὶ τῆς τριτοπροσώπου ἴδε κατωτέρω §. 22. *

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἢ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντός ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτός ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδομεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαφκνισθείσης τῆς ὀνομαστικῆς ἱ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὗ, οἷ, εἰ (ἴδε κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτός *εβούλετο* (Ξ).—*αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύεται* (Σ. Τ. 1079) Ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς τὸν δούλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει· *τίς οὗτος; Αὐτός· τίς αὐτός; Σωκράτης. Τοιοῦτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτός ἔφα, αὐτός οὗτος δηλ. ὁ διδάσκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περιῆσταμένων μαθητῶν.*

§. 12. Ἡ αὐτὴ διάκρισις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ὡς *ἄλλω ἰατρὸς, αὐτὸς ἔλκεσι βρῶν* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*αὐτὸς τε καὶ οἱ χορευταί* (Πλ. Συμπ. 173).—*αὐτὸς τε καὶ συμπῶται καὶ ἑταῖροι* (Πλ.).—*ἀπαρτές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ἔσταιν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν* (Εὐρ.)=ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς *λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ γυναῖκα* (Ξεν.).—*τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχύς*

πόρος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ὑβρίν ἠδίκημένον πάντων μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναρσέεται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολή αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρωνται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διακριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν—τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενοῦς καθαρῶν—αὐτὸ ἂν τὸ δέον εἴη (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 7).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων αὐτὸ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται, ὅστις μὴ παρτάπασις ἀλόγιστος (Πλ. Σοφ. 522).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Σιμμίου δεώμεθα (Πλ.): καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατᾷ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν· διότι τὸ Νικίας τρίτος αὐτός (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἦσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. καταντᾷ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνος, ὡς αὐτοὶ ἔσμεν, κοῦπω ξένοι πάρεσις (Πλ.).—οἱ νέοι εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)—μόνοι αὐτοὶ. Ἡ αὕτη ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ).—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτό (Ξ).—ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἐκυτό παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατόκουσιν οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β', 36) ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο Ἀριστοτέλης (Πολιτ. Γ', α, 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμούς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης· ὁ αὐτὸς τῷ λίθῳ (Πλ.).—οὐ ταῦτόν τὸ βλέπειν τῷ καταθεῖν (Εὐρ. Τρ. 628).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἀξάνει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδιασταλτικὴν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη,

ὡς βούλομαι γὰρ ἔρωγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σοῦ αὐτοῦ διέντος τὰ ἐπι-
λοιπα (Πλ.) — σὺ αὐτὸς παρεγένου (Πλ.); — καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα
προῦδέδοκτο (Πλ. Φαίδ. 88). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προσωπι-
κῆς αὐτὸς, ὧ Φαίδων, παρεγένου Σωκράτει (Πλ.); Περὶ τῆς ἀν-
τωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος
φιλόλογος Ἑρμάννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ὀμηρικῆς χρήσεως ἐκ προ-
θέσεως ἐξετάσας. Ὡσαύτως περὶ τοῦ οἷ καὶ σφίρ.

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ὡς ἀνωτέρω
εἶδομεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ἦναι τὸ αὐτό, οἷον
πεῖθω ἑμαυτόν.—δέδοικα ἑμαυτόν (Σ. Τ. 767).—στήσω δ' ἑμαυ-
τόν (Σ. Κ. 1243).—ὅπως ἑμαυτὴν κλαύσω (Σ. Ἡ.Ι. 1121).—γνώθι
σαντόν.—σῶσον σεαυτήν (Σ. Ἀντ. 553).—Τιμοκράτης ἔσφαξεν
ἑαυτόν.—θύσις μὲν λυεῖ σῶμα ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν λυεῖ ἀπὸ
σώματος (Γνωμ.).—καταδικάζω ἑμαυτοῦ (Ξεν.).—Σωκράτης ἑαυτῷ
πως προσέχων (Πλ. Συμπ. 174).—τὴν ἔχθραν ἦν οὗτος αὐτῷ
πρὸς ἐμέ φησιν εἶναι (Δημ. Μειδ. §. ΝΓ').—ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι (Λυσίας).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ
σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς
πρόθυμον παράσχου τὴν σαντοῦ δόναμιν (Λυσίας Ἐρατοσθ. 14).
Οὕτω πατρίδα σαντοῦ, παιδὸς ἑαυτοῦ, τῆ γυναικὶ τῆ ἑαυτοῦ—διὰ
τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ἦναι πλείονες προτάσεις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ συν-
δεδεμέναι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφατικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ
ἄλλως ἐν ἐξαρτήσῃ λόγου, καὶ τότε τίθεται ἡ σύνθετος ἀντωνυμία,
ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη,
εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς Τήλεφος δὲ
(ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ.), τοῦ Νικο-
στράτου.—οἱ πολῖται αἰσθονται χρῆναι τοὺς ἄρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς
πολίταις) πλείστα ἀγαθὰ πορίζειν.—οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι
τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἔνεχα ποροῦντας (ἰσ. Παρηγ. ΙΒ').

* §. 22. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τίθενται καὶ αἱ πλάγμια τῆς
τριτοπροσώπου, οὗ, οἷ, ἐν, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς
ἐνδοξοῖς τῶν Ἀττικῶν συνειθιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἷ συμφέλα-

και τῆς εὐδαιμονίας οἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10), σπανιώτερον δὲ τὸ οὐ καὶ ἔχει καὶ περιμέροτος οὐ (Πλ. Συμπ. 174). — Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμεῖναι ἐ (Πολέμαρχον) κελύσαι (Πλ. Πολ. Α, 327). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσις ὅτι μεγίστη πρόφασις εἶη τοῦ πολεμεῖν, (Θ. Α, 126) κτλ. *

* §. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ πλάγια τῆς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφῆως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ Κῦρος συγκαλεῖ εἰς τὴν αὐτοῦ σκηπὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ (Ξ). — Μειδίας ἀνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἠδικηκότα, συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τούτοις κρέμαται ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας τοῦτ' οὐδὲ (ἕκαστος) καὶ θαρρῆ καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτεία μηδένα αὐτὸν ἔλξειν (Δημ. Μειδ. §. ΞΑ') ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἕκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὴν μηδένα.*

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾶται ἐν συνθέσει, αὐτῶν, αὐτοῖς, αὐτούς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς αὐτῶν οὐκ ἐξήσαρ οἱ Ἕλληρες (Θ. Α, 13). — καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτευχισθῆναι ὑπέμειναν (Δ.). — οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδεὶς τούτων αὐτῶν συνεχώρησαν ὑβρίζειν αὐτούς (Δ.). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός οἱ καλοὶ κάγαθοὶ αὐτοῖς αὐτοῖς σύνεισι δι' αὐτῶν, ἐν τοῖς αὐτῶν λόγοις πείρα ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ. Πρωτ. 348). — Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων, ὡς τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκάετο ὥστε . . . ἠδιστά τε ἐς ὑδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ρίπτειν (Θ. Β', 49) — τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραυτίκα ἀναστάντας τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγρόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηθείους (Θ. αὐτόθι).

* §. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις, τίθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κατὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτῆς ἐν τῇ συνθέσει· ὅθεν *λοῦω ἑμαυτὸν*—*λούω τὸν ἑαυτὸν μου, λούομαι, ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ λούω σε· τὸ δὲ λούω ἐμὲ αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς*—*λούω τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μου, ὡς ἐπὶ δευτέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ λούω.* *

* §. 27. Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῖς γίνεται συνήθως ἐπὶ ἑτεροπροσωπίαις· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισε (Λυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ ἕτερον τὸ τοῦ ὕβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταυτοπροσωπίαις· καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιμ διεργάση (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς ἐπὶ ἀμφοτέρω. *

* §. 28. Τὸ *ἑαυτῶν* ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς ὅπου *καλοὶ κἀγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις αὐλητρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκαροὺς ὄντας συνεῖναι, λέγοιτάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως* (Πλ.).—*καὶ παίζομεν ἑαυτοὺς καὶ παιζόμεθα.* Ἡ προφορῆς διαφορὰ δεκνύεται ἐν τῷ οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν (Πλ. Φαῖδρ. 237). *

* §. 29. Καταχρησικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἴωσι καὶ Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία *ἑαυτῶν* καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου, ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ προεξαιρέσημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν (Δημ.).—*ἀποφαίνεται σκαιοτάτους ἑαυτοὺς* (Λυσ.). *

* §. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιαύτη χρῆσις, καίπερ καταδικαζομένη, ἀπαντᾷται ὁμῶς· αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλου (Ἄνδοξ.)—*ἑμαυτὸν.*—*δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γῆμας ἔσει* (Γγ.)—*σεαυτῷ.*—*σκέψαι κἀκεῖνο καὶ διεἴθε πρὸς ἑαυτὸν* (Ἰσοκρ.)—*σεαυτόν.*—*ἔξεστί σοι ζῆν καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ* (Ξ.).—*σεαυτοῦ.*—*οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὀρᾶς* (Ξεν. Ἀπομν. Α, δ', 9). *

Ἡ Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφάνει τὴν ἐννοίαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ πρόφοροι τὰς δρασύτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλου (Ἰσ.).—*οἱ ποιηροὶ ἀλλή-*

λοις ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλων (Θ.).
—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρόθουν κακοί (Σ. Ἀρτ. 259).—τοιαῦτ'
ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμεοι λύγδην ἐκλαίον πάντες (Σ. Κ. 1620).
Ἐκ τούτου δὲ τὸ επαλλήλων χεροῖν (Σ. Ἀρτ. 57), ἐκ διορθώσεως
Ἐρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς
ὃ ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὄς, ἡμέ-
τερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ καὶτερος καὶ
σφαίτερος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυνικοῦ
ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἰωσι συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ
προσώπου ἡ ὄς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαν-
τᾶται παρ' ἄττικοῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πλκ-
γίαν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ. τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ἀν-
τανάκλασιν· ἐώρων ποιοῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ.).—λέγουσιν ὡς
οὐ δίκαιοι τοὺς σφετέρους ἐνυμμάχους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 34. Αἱ παρ' Ἀττικοῖς εὐχρηστότερον κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶ-
ναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς
τῶν πρωτοτύπων· ἐμός πατήρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός
σου, καὶ (ἀντὶ ὅς εἰμι=suus sum) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάκλα-
σεως καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γινώ-
μην σαυτοῦ ἀποφαίνεις ἢ ἐμὲ ἐρωτᾷς; (Πλ.)=σὴν ἢ σοῦ αὐτοῦ
γνώμην.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὔσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν
λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός· σός ἐγώ εἰμι.—
ἐμός πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τίθενται καὶ ὡς ὑποκείμενον, κα-
θάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμὰ ἐστὶ σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος κα-
θιστᾶ περιττὴν πολλᾶκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἡ ὡς κτητικὴ χρῆ-
σις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾶ πολλᾶκις περιττὴν τὴν κτη-
τικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατήρ ἐκέλευσέ με ποιοῖν ταῦτα=ὁ ἐμός πα-
τήρ.—οἱ γοεῖς στέργουσι τὰ τέχνα (Ξ.)=τὰ ἑαυτῶν τέχνα. Τίθε-
ται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος γενικὴ ἐν
ἐλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμός πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἑαυτοῦ σώμα.

§. 37. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν τῇ κτητικῇ περιεχομένης προσωπικῆς ἀντωνυμίας δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κτήτορος, ὁ δὲ τοῦ μετ' αὐτῆς τιθεμένου ὀνόματος δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτημάτων. Προκύπτουσι δὲ τέσσαρες συνδυασμοί: α' εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτήμα' ἐμὸν τὸ βιβλίον = ἐμοῦ τὸ βιβλίον β'. πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα ἡμέτερα τὰ βιβλία = ἡμῶν τὰ βιβλία γ' εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα ἐμὰ τὰ βιβλία = ἐμοῦ τὰ βιβλία δ'. πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτήμα' ἡμέτερον τὸ βιβλίον = ἡμῶν τὸ βιβλίον. Οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν σός, ὑμέτερος, κτλ.

§. 38. Ἐπειδὴ ἔχει μόνον τὸ κατ' αὐτὸ κτήμα ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνήκον εἰς τὸν λέγοντα, διὰ τοῦτο διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγούνται καὶ τὰ τοιαῦτα τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀγρ. 573) = τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον. — ἔν τῳ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251) = ὃν σὺ μοι ἐπαπειλεῖς. — τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγὼ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 39. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 34) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι, ὡς κείνου τε καὶ σῆν χάριν (Σοφ. Τρ. 485). — μάλιστα εἰσέμνη ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχει ἢ ὅπως τὰ ἑαυτῶν (Ξ Ἀν. Ζ', ζ', 44) β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς ἡμέτερα αὐτῶν ἔργα (Πλ.) = ἡμῶν αὐτῶν ἔργα. — ἡ ὑμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.) = ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν. — τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν (Ισ.). — κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα (Θουκ. Α', 5).

§. 40. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολλάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύνανται λαμβάνουσα τὰ ὑμέτερα αὐτῶν (Δ.). τὰ σφέτερα αὐτῶν. Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διακριτικὴ σημασία ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ἕνυχῃ (Πλ. Φαίδ. 79); = οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ. — αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσιν (Θουκ. Β', 11).

§. 41. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιότερον, καὶ τὰ ὁ ἐμὸς αὐτοῦ, ὁ σὸς αὐτοῦ τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἤδη γαμίζων ἐκτετοξεν-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

σθαι βίον (Ἄρρ. Π.1. 33).—*ἐγὼ μὲν, ὃ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδου* ἄμα καὶ τοῦμὸν αὐτῆς, ἤ.λθωρ (Σ. Ἡ.1. 151).—*ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρῶν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνορος* (Πλ. Ἀ.1. Ἀ, 22).—*τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε* (Ὁδ. Β', 256) = *τὰ σὰ αὐτῆς*. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται συνηθέστερον ὁ ἔμαντοῦ, ὁ σαντοῦ, ὁ ἑαυτοῦ πορεύομαι πρὸς τοὺς ἔμαντῆς (Σ. Ἀντ 893).—*τοῦ σαντοῦ τέχνου* (Σ. Ἀντ. 568).—*μετεπέμψατο Ἀστυάγῃς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς* (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαιώς· διότι, ἀσυνειθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ δε ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται. δε αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμὸς αὐτοῦ (§. 33—34). *

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 42. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν, ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὄδε, ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὄδε.

§. 43. Ἡ ἀντωνυμία ὄδε δεικνύει τινὰ αἰσθητικῶς ἢ νοερώς ὄρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένη ἢ ἐπιτασσομένη, τοῦ προσδιοριζομένου ἐνάρθως ἢ ἀνάρθως ἐκφερομένου ὅδ' ὁ ἕτερος (Σ Κ. 1249).—*ὁ πλοῦς ὄδε* (Σ. Ἡ.1. 541).—*ὄδ' ἀνὴρ καὶ ἀνὴρ ὄδε* (Σ.).—*ἄδ' ἀτ.λάμων*.—*τούδε τοῦργον καὶ τοῦργον τούδε*. Καὶ ἀνάρθως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὄδε χρῆνος (Σ. Φ. 199).—*καιρός καὶ πλοῦς ὄδε*.—*γυνὴ ἤδε*.—*τοῦδε συμμάχου*.—*ἀνδρὶ τῷδε*.—*τῆδ' ἡμέρᾳ*. Εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα ὄδ' ἐστί (Σ. Ἡ.1. 1353).—*ὄδε οὐκ Ὁρέστης ἐσθ'* (Σ. Ἡ.1. 1480). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (ἰλ. Γ, 140) *δῶρα δ' ἐγῶν ὄδε πάντα παρασχέιν*, ὡς τὸ τῆς συνηθείας *ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ*, τοῦτο δὲ = *ἐγὼ εἶμι ἕτοιμος*.

§. 44. Ὅταν δὲ πρόκειται περὶ λόγων, εἰς τὸ ἡγούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἡ ὄδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε (Ἠρ. Ἀ, 206), τὰ ἐξῆς· δηλ. τὰ περὶ τοῦ ὄδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιόςδε, τοσόςδε, τηλε-

κόςδε, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ὄδε· τὸ δὲ τεῖχος ἦρ τῶν Πελοπονησίων τοιούδε τῆ οἰκοδομήσει (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφή τοιάδε τις ἦρ (Ξ.).—οἱ τῆδε—οἱ ἐν τῆδε τῆ πόλει.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 45. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὄδε, ἤτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διακτιρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἀνάρθρως ἢ ἐνάρθρως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἐμοὶ φίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—χούτος τεθρηκῶς ἦρ.—οὗτος ὁ σοφός.—αὕτη ἡ τύχη.—αὕτη ἀγορά.—ρόσημα τοῦτο.—ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς (Πλ.).—τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθῦναι (Δ.). Ὡς δὲ ἡ ὄδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἡ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγηθέν, οἷον οὗτος ἦρ ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (Ξ. Ἀν. Β', 4, 20). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ξηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιούτος, τοσοῦτος, τηλικούτος· ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν (Ξ.). Ὡσαύτως οἱ ταύτη—οἱ ἐν τῇ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὐρισκόμενοι.

* §. 46. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἡ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἀρχομένου· Πρόξενος ἐνδηλοῦν καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξ. Ἀν. Β', 5, 18). Ὡσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω οἷον ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκποιεῖν τὰγαθὰ ἄλλοις αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσιν (Ξ. Κ. Π. Β', 7, 4). Παρ' ἄλλοις κατ' αἰτιατικὴν ἀπόλυτον, τοὺς μὴ θέλουσας.*

* §. 47. Ὡς δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγκεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· τῷ τε προοεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προποεῖν, καὶ τῷ συνηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερόν ἐῖναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν (Ξ. Κ. Π. Β', 6, 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφοτέρω διὰ τῆς τοῦ ἰ προσλήψεως, οὕτως, ὁδὶ, ἄπερ ὅμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κωμικοῖς.*

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἐκεῖνος.

§. 48. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μεμακρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος, *Εὐρύτου πέρσας πόλιν* (Σ. *Τρ.* 244) = ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς. — *ἄπεστ' ἐκεῖνος* (Σ. *Ἡ.Ι.* 519) = ὁ Λῆγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὗτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο ἔτι ἀκούσατε (Δ.). — *ἐκεῖνο, οἶμαι αἰσχρὸν ἤδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν* (Πλ.).

* §. 49. Ὅταν ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκὴν, ἡ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω· *πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορείας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκάγαθίας τεκμήριον* (Ἰσ. *πρὸς Δημόν.* Δ'). Ἐνίοτε ὅμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· *δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξιόους ἐπιδεικνύναι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιῶσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφοτέρω αὐτοὺς* (Δημ. *Στεφ. Τριηραρχ.* 1229)· ἔνθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τοῦτο, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ.*

§ 50. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομένη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου· *ὑπνοὶ ἐκεῖνοι* (Εὐρ. *Τρ.* 1188)· καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· *Καλλίστρατος ἐκεῖνος* (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὗτος· *ἀπήλλαγμαί γόβου πρὸς τῆςδ' ἐκείνου τε* (Σ. *Ἡ.Ι.* 783), ἔνθα διὰ τοῦ τῆςδε ἐνοεῖται ἡ παρούσα Ἠλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκείνου ὁ ἀπὼν, ὡς ἀποθανών, Ὀρέστης. Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδετέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστόν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἢ τότε ἢ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· *τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθαι ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον* (Εὐρ. *Ὀρ.* 802). — *τοῦτ' ἐκεῖνο οὕγῳ λέγον* (Ἄρφ. *Ἀχ.* 41). — *ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα* (Πλ. *Συμποσ.* 223).

Ἄναφορικά Ἄντωνυμίαι.

§. 51. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὀνομάσθησαν αἱ ἀναφορικά ἀντωνυμίαι ἀναπολεῖ προῦρεστώσων ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικὰ ἀντωνυ-

νυμία ἢ ὅς, ὅστις, οἷος, ὅσος, ἠλίκοι, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πράγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς.

§. 52. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πράγμα, ὡς Ζεὺς ὅς ἐγορᾷ πάντα καὶ κρατῦνει (Σ. Ἡ. 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φῶσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. Αἰ. 1303).—ἐφην' ἄφαρτον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεὶ (Σ. Φ. 237).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς τις.

§. 53. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀρελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γν).—ὅστις δὲ πρὸς τύραντορ ἐμπορεύεται κείνου ὅτι δοῦλος (Σ. Α' ποσπ.).—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ τοῦν ἔχει (Μέν).

§. 54. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἀν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ ἀντιστρόφως, ἢ ὅστις ἀντὶ τῆς ὅς ἀν ταύτων τι ὁρᾷ (Σοφ. Ἀντ. 35).—φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τοῦτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἀν τοὺς ἀρχοῦτας τοὺς αὐτῶν ὀρῶσι διατρέβοιτας (Ἰσ).—Χαλκιδῆς Νάξοι ὄκισαν καὶ Ἀπολλωνίου ἀρχηγέτου βωμόν, ὅστις τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρῶσατο (Θουκ. Γ', 3).—παῦς δουλείαν λέγων, ὅστις ἀρχὴ τῶν ἀπάντων (Ἀρσ. Σφ. 517) οὕτω καὶ ἐξ ὅτου, ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπικνωτέρα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ αἰείποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυρίζόμενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιῶσαι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 55. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὅχι μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποιόν, πλησιάζει, δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἷος ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἢ οὐδεὶς ἀν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ).—δεὶ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέναι ὅς εἴμ' ἐγώ (Ἀρσ.). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὥστε ὁ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ἐμῶν οὐδεὶς, ὅς ἐπολαμβάνει (Δημ.).—τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὗ σοι βούλεται φίλος εἶναι (Ἰσ.);

§. 56. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς οὐτος βέλτιστος ἀν εἶη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δέχεται (Μέν). Πολλάκις δὲ καὶ προηγούνται ἐπὶ τὸ ἐμφατικώτερον ὅστις ἀν δίκαιος ἢ τρόπος τ' ἄριστος, τοῦτο

ἐγγενῆ κάλει (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτική, καὶ τότε ἡ ἀναφορική πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου· μακάριος ὅστις μακαρίους ὑπηρετεῖ (Γν.).—ὅτι καλὸν φίλον αἰεὶ (Εὐρ.).

§. 57. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἷ, ἔστιν ἄ, ἔστιν ὦν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὐς=εἰσὶ τινες, οἷ, εἰσὶ τινες ὦν, κτλ· τὰ ὅποια διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ἰσοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς· Πελοπονηῆσιοι ᾤκισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἄ χωρία (Θ. Α', 12).—τινά.—ἔστιν ὦν ἄλλων πόλεων ἐπαργελλομένων καὶ αὐτῶν ἔνυμπολεμεῖν (Θ. Γ', 88).—ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς ῥῶν (Θ. Α', 6).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος.

§. 58. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος ἔχει πρὸς τὴν τοιοῦδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὅδε, οὗτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτὰς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς· ἀναφέρεται δηλ. ἐκεῖνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὐταὶ πρὸς ταύτας, οἷον τοιοῦδε ὁδοιπόρον, οἷος δὴ σύ (ἰλ. Ω, 375).—ὦν τοιοῦτος, οἷός ἐστιν (Δ.). Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἢ οἷός, ὡς οἷα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνονται, τοιαῦτα μὲν ἐστὶν ἐμοί, οἷα δ' αὐ σοί, τοιαῦτα δ' αὐ σοί (Πλ.).

§. 59. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτική εἰς ἣν ἡ οἷος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται· αἱ εἰς ὧς ἀναφέρονται ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις· εἴ τις ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀνήρ, οἷος ἔμπειρος πολέμου (Δ.)=τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου=εἴ τις ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου.—οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν (Πλ. Γοργ. 447)=οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν=τοῦτό ἐστι τὸ ἄριστον.—οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ ῥήμου (Δημ. Μειδ. 529)=τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον.

§. 60. Ἡ ἀντωνυμία οἷος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας· τῆς ὅς καὶ ὅστις τοῦ οὕτω προηγουμένου (ἀν. §. 55)· τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτενεῖναι (Ξ.).—οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 31).—καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλαχὴ τοιαύτη, οἷα αὐτόν τινα καλὸν καγαθὸν ὑπάρχειν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 84).

§. 61. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὴν ἢ οἷος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἦν ἡ ὥρα, οἷα ἄρδεν τὸ πεδῖον (Ξ. Ἀν.

Β', γ', 13· μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς οὔτε γὰρ φέρειν δπλα, οὔτ' ἔργος οἶος τ' ἦν (Εὐρ. Ἐκ. 15).—καὶ ἡμεῖς τί οἰοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπρᾶξι περι τῆς διόδου (Ξ. Ἀν. Ε', δ', 9);—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', ε', 3)=ἀδύνατον ἢ οὐ συγχεωρητόν.—οὐχ οἶόν τε μένειν (Ξ)· καὶ ἐπιρρήματικῶς δὲ ἐκλαμβάνεται τὸ οἶον οἶον δέκα σταδίου (Θ. Δ', 90)=ὡς.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὄσος.

§. 62. Ἡ ὄσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος· οἶον οὔτε τόσος γε, ὄσος Τελαμῶνιος Αἴας (Ἰλ. Β', 528).—τοσαύτην εὐνοίαν εἰς τὴν πατρίδα ἐμαντῶ σὺνοῖδα, ὄσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ.) καὶ προτασσομένη, ὡς ὄσῃν εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ἡμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 63. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γονεῖς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ. Ἀπ. Β', ε', 3).—ὡς πάνθ' ὅσ' ἄν θεὸς θέλη χ' ἢ τύχη κατορθοῖ (Ἄρφ.) οὔτω καὶ ἡ ὀπόσος· τὸ παρέχον πάντα ὀπόσα γοητὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ δε καὶ ἡ οἶος, οὔτω καὶ ἡ ὄσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἐννοίαν τοιαύτην, ὅποια συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε γεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡλίκος.

§. 64. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ἡλίκας οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένης (Ἰσ.).—τηλικαῦτα ἐβένυστο, ἡλίκας οὐδεὶς ἀνθρώπων πρόποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτήν, ὡς ὄρας μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 15)=ποσοὶ τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

* §. 65. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπᾶνίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ὁμαλὴν σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμεναι κατὰ πῶσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφὴς καὶ δύσκολος· χειμῶνος ὄντος οἶον λέγεις, ὑβριῶν (Ξ. Ἀν. Ε', ἡ, 3)=οἶον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ἰσ)=ἃ ἔχομεν.—θησαυροποιὸς ἀνὴρ, οὗς δὴ

καὶ ἐπαιρεῖ τὸ π.λήθος (Πλ. Πολ. Η, 554).—ἀφαιρεσὶν αὐτῷ φόβος, ἢν αἰδῶ καλοῦμεν (Πλ.), κτλ. Περὶ τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ Ἀόριστος ἀντωνυμία τις.

§. 66. Ἀοριστῶδες τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυμία τις, καθ' ἑ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει καὶ τὸ οὐσιαστικὸν ὄψινος τίθεται προσδιορισμός· ἀνθρωπός τις.—γνωή τις.—ἡ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστίν, οὐχ' οὕτως ἀπ.λῶς σχῆμα (Πλ). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας ἐβδομήκοιτά τινος (Θ. Ζ', 87).—ποῖόν τινα οἶε καρπὸν θερίζειν (Πλ. Φαίδρ. 260);—πόσον τι π.λήθος συμμάχων (Ξ.); = πόσον περίπου; ὡς πόσον; κτλ.

§. 67. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· ἢχει τις εἶραι, τοῖσι χρήμασι σθένω (Εὐρ. Ἡλ. 939). Ὡσχύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.) = καί τι σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδεὶς, οὐδὲν καὶ μηδὲν, ὡς φρονοῦσι δήμιον μεῖζον, οἷτες οὐδέτες (Εὐρ. Ἄνδρ. 701).—οὐδὲν λέγειν ὄμαί σε (Ἄρφ).

§. 68. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικὸν χαρακτήρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῶν κάρεις, οἷον ὅπου τις ἀληεῖ, κείσε καὶ τὸν τοῦν ἔρει (Γν.).—ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, ἔβ.λα τις σχισιάτω (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 50). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν οἶν καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν mad.

Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 69. Εἰς τὴν εὐθεῖαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινομένην, ὄψινος ἄλλος λόγος δὲν προηγείται, τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι τις, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 70. Ἡ τις τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὄντος τοῦ λόγου· τις οὗτος; τις οὗτός ἐστ' ἀδελφε (Σοφ. Ἡλ. 134);—τίς ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεῶν (Δίσχ. Ἐπτ. 90);—τουτί τί ἦν (Πλ.);—τί ποθεῖς (Ἄρφ.);—καὶ προτασσομένου τοῦ ἔξματος· δειμαίνεις δὲ τί;

§. 71. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τις ἐκ τῶν δύο; οἷον πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ὠρομασμένος Πηλίδης κέκληται;

(Εὐρ).—*πότερος* (δεσμός) *ισχυρότερός ἐστιν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία* (Πλ.); *ὡσάύτως καὶ κατὰ διπλὴν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, συνάπτουσιν· τίς τίνας αἰτίας ἐστι* (Δ.);—*ἐπειδὴν τίς τίνα φιλή, πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος* (Πλ.); Καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α, 170) *τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γρᾶπτεον, καθ' Ἑρμῶν-νον, τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;=τίς ἀνδρῶν καὶ πόθεν; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον πότερον, ἢ πότερα ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου, ὡς πότερα δὲ κερτομῶν λέγεις τάδε* (Σ. Φ. 1235); ἔθθα *παρκαλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, ὡς εὐκόλως ἐνοοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ κερτομῶν.*

§. 72. Ἡ *ποίησις* τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ποίως *λογίης, ὡς ποῖον καὶ τί πεπορθός* (Πλ.);—*ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων* (Ξ.);=*ποῖον ἄλλο κτῆμα;=τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακὴν* (Πλ. Πολ. Β', 374). Μετὰ τοῦ *τίς* λαμβάνει τὴν ἀλλαγῶν ἐξηγηθεῖσαν ἔννοιαν (§. 66). Ἡ διαφορά δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448) *καὶ οὐδεὶς ἠρώτα ποῖα τίς εἴη ἢ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τίς, καὶ ὅττινα θέοι καλεῖν τὸν Γοργίαν.*

§. 73. Ἡ *πόσος* τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους *πόση στρατιά* (Πλ.);—*πόσον οὖν γίγνεται* (Πλ.);=*πολὸν ἢ ὀλίγον;=πόσης οἴεσθε γέμει . . . σωφροσύνης* (Πλ.); *κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ· γεγεαῖς πόσας* (Πλ.);—*ὀπόση πόσους σώφρονας ὄντας ἰκαρὴ τρέφειν* (Πλ.);

§. 74. Ἡ *πηλίκος* τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας *πηλίκον τί ἐστι τὸ χωρίον* (Πλ.);—*πηλίκη τις ἐκάστη ἢ γραμμὴ* (Πλ.);—*πηλίκην τινα γῆς αὐτὴν εἶναι* (Πλ.);—*πηλίκος ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν;=πόσων ἐτών;*

§. 75. Διὰ τὴν *πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἐξακρωμέναν, εἶναι αἱ ὅστις, ὀπότερος, ὀποῖος, ὀπόσος, κτλ. αἱ ὀποῖαι εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς· ἐκ τῆς δὲ καὶ τίς γίνονται ὅστις ἦτις εἶ λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα μάλα* (Ἀρρ.).—*ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὀπότερος τούτων τοῦ ἀνδρῶν ἀμείνων πεποῖται τῷ Ὀμήρῳ* (Πλ.).

* §. 76. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν *πλαγίαν ἐρώτησιν ἀφ*

ἀπλαῖ ἐρωτηματικά καὶ ἀντωνυμιαί ἠρώτων αὐτοὺς τίνα εἶεν (Ξ). — ἠρώτα τί βούλονται (Ξ). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφότερα· οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροτιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι οἱ ἐπαύων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων (Πλ.) καὶ ἀντιστρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικά ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως ἀλλὰ τίς γάρ εἰ; ὅστις; πολίτης χρηστός (Ἄρφ.). Ἀλλὰ περὶ τῆς ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας καὶ περὶ ἐρωτηματικῶν λόγων ἐν γένει μένουσι πολλὰ τὰ ἐρευνητέα. Περὶ τῶν συνδυαστικῶν καὶ λοιπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε Συντακτικῶν Περίοδον Δευτέραν. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτική καὶ ἀναφορική, ἀπαντάται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἄρθρον, ἰσοδυναμοῦν τῷ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός, ὅς.

§. 2. Παρ' Ἀττικαῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ ὀλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων· ἀ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ, ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος (ἰσ) = οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως· ἡμῶν ἢ μὲν τοῦν ἔχει, ἡ δὲ ἄνοια (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τίς ἠδοῖται τινες αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί (Πλ.)· β'. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἑκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνός δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων (Σ). — ὁ δ' εἰς τοῦθ' ἕθρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πληγίων· τῆς γὰρ πέφυκα μητρός (Σ). — τοῖς δὲ ἄλλη γῆ ἐστί (Θ. Α', 81). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· καὶ ὅς εἶπεν ἐρυθριάσας (Πλ.)· οὕτω καὶ ἡ δ' ὅς. Λέγεται ὅμως· γ'. καὶ τὸν· καὶ τὸν κελευσάι· δοῦναι (Ξ).· ὡσαύτως· δ'. τὸν καὶ τόν, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τόν (Δ.). — ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ.)· ἐξαιρέτως δέ· ε'. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· ὡς τό γ', οἶμαι, οὐκ οὕτως ἔχει (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὅν· τό γε καταροχτέον ὅτι πολιτικὴ τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάνη (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορική ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀ-

μήρω, παρ' Ἡροδότῳ καὶ παρ' Ἰωσὶν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν μόνον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· δαιμόνων ἀγάλλμαθ' ἱερά, τῶν ὁ παρτλήμων ἐγὼ ἀπεστέρησ' ἱμαντόρ (Σ. Τ. 1379).—ἢ κατθάγη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν κταεῖν (Εὐρ. Ἄνδρ. 811).

Ἀρθρική χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικαῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν παντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον ὡς ὅλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἓν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἀρθρωπος ἢ ἀρθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἀόριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ καλοῦνται ἀρθρωποὶ, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἀρθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διασπλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν τοιοῦτων ὄντων, τῶν ἀρθρωπῶν.

§. 5. Ὄριζεται δὲ τὸ δεχόμενον τὸ ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α'. ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον παροῦργος καὶ δεινός ἀρθρωπος (Δ.)=ὁ ἀρθρωπος, ὁ Φίλιππος.—ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἤλυθον (Ξ). β'. ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ.)· ἢ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς καταστήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (Θ.).—ἀπιούσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ.)=τὸν ἐαυτῆς (σ. 32. §. 36). γ'. ὡς προκειμένου τοῦ λόγου. εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸν δεξιζήτειτο—τοῦτ' αὐτὸ ἢ κόλασις ἐστίν (Λυσ.). δ'. ὡς προσήκον καὶ ἀπιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωροῦνται τοὺς κινδύνους (Λυσ.). ε'. ὡς προηγουμένης ὀνομασθέν· ἐπιπίπτει χιῶν ἀπ.λετος, ὥστε ἀπέκρυσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀρθρωποὺς κατακειμένους, καὶ τὰ ὑποδύγια συνεπέδησεν (ἢ συνεπέδισεν) ἢ χιῶν· καὶ πολὺς ὄγκος ἦν ἀρίστασθαι κατακειμένων γὰρ ἀλεινὸν ἦν ἢ χιῶν ἐπιπεπτωκῦα (Ξ. Ἄν. Δ', δ', Π).

§. 6. Ὡσαύτως· ς'. διὰ διαφορῶν προσδιορισμῶν χαρακτηριζόμενον· Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμετέρα.—περὶ τῶν νόμων οὗς παρεγραψάμεθα (Δ.). ζ'. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ δαριεζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ.). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὠρισμένοι ἐν Ἀθήναις,

οὐ ἐπίτριτοι, π. γ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου, 33 $\frac{1}{2}$ τοῖς ἑκατόν, κτλ, ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπόγδοοι (Ἰδε *Εἰσαγωγήν εἰς Πινδαρον* §. 156) ἢ ὡς ἐκάστοτε ἰδιαίτερος ἀναφαινόμενον ὁ βουλόμενος.—ὁ αἰεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος (Πλ.).—ὁ Κῦρος ὑπισχερεῖται δώσειν τρία ἡμιδαρειακά τοῦ μηνὸς τῆ στρατιώτῃ (Ξ. Ἀν. Ἀ. γ', 21).

§. 7. Εἰς πάντας δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῆ πᾶσα ἄλλη περίστασις ἢ ὁ τετρημένος πίθος ἐστὶν ἡ τοιαύτη βοήθεια τοῖς ἀπόροις (Ἀριστοτ.) ὅ. πολλοὺς ἔχομεν τοὺς ἐτοίμως συναγωνιζομένους (Ἰσ).—ὅσῃ ἔχεις τὴν δύναμιν (Ἀρφ.).—οἶον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον (Ἀρφ.).—Ξερίας τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν σπληγγίδες χρυσαῖ (Ξ.) γ' ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμὰς (Δ.).—αὔθις δὲ ὁ ἠγησόμενος ξσται οὐδεὶς (Ἰσ). Ἐλαύτως δ' παρὰ τίνας τοὺς ἡμᾶς (Πλ.);—δεινὸν μὲν τοίνυν προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ (Πλ.). Πρὸς ἐμφατικὴν δὲ διάκρισιν τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν τὸν ἐμὸν εἶλον βίον (Σ. Ἡ. 503).—τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ. Ἡ. 133).

§. 8. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὀλόκληρος ὄντων ἀπδέστατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἠδιστα (Πλ.).—πονηρὸς ὁ συκοφάντης αἰεὶ (Δ.) καὶ εἶδος ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχεν μοίρας (Πλ.) καὶ γένος πότερον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζῶων ἐστὶν ἢ οὐ (Πλ.);

§. 9. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἴκοθεν ὄντα ὠρισμένα, οὐ χρήζουσι τοῦ ἄρθρου Ξερογῶν ἐτόλμησε σχίσειν ξύλα (Ξ.).—Μίνως ναυτικὸν ἐκτίησάτο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον ἄ. ἐπὶ περιωνύμου τινός ἢ αἱ Μυκῆραι γρῶτες, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χ' ἡ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔβη (Σ. Φ. 326). ὅ. ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος ἑαυτῶν δ' ἐκέλευεν ἀποστῆλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γρῶμιν.

* §. 10. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἀνεμος, ἄστρος, βασιλεὺς, περὶ βασιλείας τῶν Περσῶν λεγόμενα, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, γονεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναῖκες, κτλ. ἔταν πάντα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὓς ὁ λό-

γοι, οἰκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρίς (Ἰδε Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν). *

§. 11. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινα, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ὄντα ἐνόητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· πότερον ἢ ἀρετὴ ἢ ἡ γυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς (Ξ.); — γνώσεως κακίας σημεῖον ἐστὶν ὁ φόβος (Δ.)· ἀνάρθως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφαινομένης· φόβος μήμηρ· ἐκπλήσσει (Θ.). — τοῦ ζῆν· ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Π.). — ἴνα δέος ἔρθα καὶ αἰδώς (Π.). Ἐνάρθως δὲ καὶ ἀνάρθως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν· ἄρ' οὐδ' οὐ τὸ μὲν ὄλον ἢ ῥητορικὴ ἂν εἴη τέχνη (Π.); — ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός (Π.). Οὕτως ἢ τεκτορικὴ καὶ τεκτονική, ἢ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντική. *

* §. 12. Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ. τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθως (§ 8) καὶ ἀνάρθως· χρώνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθολογεῖν (Π.). Ὡσαύτως λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἡ γυγὴ (Π.). — ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθερέστερον γυγὴ ἀνδρός (Π.). — ὁ ἀνθρώπος ἀναθρεῖ καὶ λογιζέται τοῦτο ὃ ὅπωπερ (Π.). — ἀνθρώπος θεϊότατος, ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Π.). Ἐπὶ ἀτόμου δὲ αἰεῖποτε ἐνάρθως· ὁ ἀνθρώπος ἢ ἀνθρώπος, ὁ ἀνήρ ἢ ἀνήρ, κτλ. *

Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.

* §. 13. Ἄν καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ χρῆσις ἐν γένει τοῦ ἄρθρου περιλαμβάνεται ἐν τοῖς προηγουμένοις, διακριτέα ἡμῶς, τῆς ἀκριβείας χάριν, φαίνεται δευτέρως τις κατηγορία τῆς τούτου χρήσεως, καθ' ἣν χωρίζει μὲν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν ταύτῃ συγκεφαλαιοῖ πολλά καθ' ἕκαστα. Οὕτω, π. χ. οἱ ἀνθρώποι δηλοῖ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ὄλου τοῦ εἴδους, εἴτε ὠρισμένης τάξεως, βραζομένης δι' ἄλλης λέξεως, οἱ πλοῦσιοι, οἱ σοφοί, κτλ. ἐν ᾧ ἀνθρώποι σημαίνει πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ κεχωρισμένους· οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἑλληνας, οἱ Θράκες, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ ἔχοντες (οἱ πλοῦσιοι), οἱ στρατιῶται, τὰ ἀγαθὰ, τὰ κακὰ, κτλ. Ἐν πᾶσι τούτοις καὶ ποῖς ὁμοίαις χωρίζει τὸ ἄρθρον τὴν τάξιν ἐκάστην πάσης ἄλλης, συγκε-

φκλαιούν εις ἓν ὄλα τὰ ταύτην συγκροτοῦντα ἄτομα· ἄνευ δὲ ἄρθρου δηλοῦνται ἄτομα τῆς τάξεως, οὐχὶ τάξις.*

* §. 14. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ἡ ἑναρθρος χρῆσις τοῦ πᾶς· τοὺς πάντας ἑυμμάχους παρακαλέσαντες (Θ).—ἢ καὶ Μεσσηνιοὶ ἐκλήθησαν οἱ πάντες (Θ).—ὥστε αἱ πᾶσαι ἐβδομήκοτα ἐγένοντο (Θ).—τὸ ὄλον, τὸ κεφάλαιον=ὄλαι ὄλαι. Κατ' ἀκριβοῦρημοσύνην δὲ τούτων ἐκληφθέντων, τὸ μὲν τοὺς πάντας Ἀργείους λαβεῖν (Σ. Φ. 47) ἤθελεν ἐξηγεῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος σημαينوμένην ἐνέργειαν, ἀναφερομένην εἰς τοὺς Ἀργείους, συλλήβδην λαμβανομένους εἰς τὸ σύνολον αὐτῶν· τὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν πάντων (Ξ. Κ. Ἄν. Γ', ἀ. 20) ἐξηγεῖ μὲν τὸ αὐτό, ἀλλ' ἐπιμεριστικῶς. Ἀλλ' ἤθελεν εἶναι ἴσως παραμέγλη αὐστηρότης περὶ τὴν γλῶσσαν τὸ ἀπαιτεῖν ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀμετάτρεπτον χρῆσιν.*

* §. 15. Καὶ ὄχι μόνον διὰ τοῦ πληθυντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐκφέρεται τὸ τοιοῦτον· τότε πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἄγαν δεῖ φοβεῖσθαι (Θ).—ἐπεισαν τὸν δῆμον (Πλ.). Καὶ ταῦτα μὲν κυρίως περιληπτικά, ἀλλὰ, περιληπτικὴν ἔνοιαν λαμβάνοντα, τοιαύτην ἔνοιαν ἐξηγοῦσι καὶ πολλὰ οὐδέτερα ἐπίθετα, τὸ ναυτικόν, τὸ ὀπλιτικόν, τὸ τοῦ ἀνδρός ῥητορικόν, τὸ μουσικόν, ὡσαύτως τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς, κτλ.*

* §. 16. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ καλόν=τὸ κεφάλαιον τοῦ καλοῦ, ἡ ἀδικία=τὸ ὄλον τῶν ἀδίκων πράξεων, ἐν ᾧ ἀδικία εἶναι μία τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐκάστοτε γινομένων ἀδίκων πράξεων φρονήματος δεῖ=χρεάζεται φρόνιμα· τοῦ φρονήματος δεῖ=χρεάζεται τὸ ὄλον τοῦ φρονήματος. Οὕτω τὸ ὕδωρ δυνατὸν νὰ σημάνη ὠρισμένον τι μέρος ὕδατος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων· οὕτως ὁ Ἐκτωρ, λέγων οἴσετε πῦρ (Ἰλ. Ο, 717), ζητεῖ μέρος ἀόριστον τῆς οὐσίας ἧτις καλεῖται πῦρ, ὁ λέγων φιλοσοφικῶς τὸ πῦρ ἐστὶ καυστικόν, κτλ, συγκεφαλαιῶσθαι τὰ διάφορα μέρη τῆς οὐσίας ταύτης εἰς ἓν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς οὐσίαν διακεκριμένην, ἐνότητα ἔχουσαν, κτλ.*

Ἐτεροία τις δύναμις τοῦ ἄρθρου.

* §. 17. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης ιδιότητος τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν ἰδιαίτην δύναμιν τοῦ μετατρέπειν εἰς οὐσιαστικόν τὸ μεθ' οὗ τίθεται, μὴ ὄν ἐκ φύσεως τοιοῦτον· ἀ. ἐπὶ ἀπκρεμφάτου· ὁ λέγων

οὐδὲ ρουθετεῖν ἔξεστί σοι (Σ. Ἡ.λ. 595) δὲν σημαίνει τὸ ρουθετεῖν ὡς ὄλον καὶ κεφάλαιον, ἀλλ' ὡς μίαν περίστασιν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀναφαινομένην, ἐν ᾗ ὁ λέγων τὸ ρουθετεῖν, ἐνάρθρως, σημαίνει αὐτὸ ὡς ὄλον, ὡς πρᾶγμα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχον· τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἐνι (Σ. Τ. 598), οἷον ἢ ἐπίτευξις.—τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ προορᾶν ἄγραμαί σου (Ξ).—τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπουσ ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν (Ξ). οὕτω καὶ ἐπὶ ὀριστικῆς μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν καὶ τὸ γιγνώσκομεν καὶ οὐ γιγνώσκομεν τὸ ἐπιστάμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα (Πλ. Θεαιτ. 196)· β'. ἐπὶ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν· ὁ σοφός, ὁ πλούσιος, ὁ ἄρχων, ὁ βουλευόμενος, οἱ ἔχοντες· πλούσιοι δὲ τομιζοῦμι τὸν σοφόν (Πλ. Φαίδρ. 274)—οὐδὲν τὸ σοφόν μοι ἐγένετο (Πλ.).—τὸ σόφισμα, τὸ τέχνησμα.—πολλὴ ἢ ἀφθορία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν (Ξ).· γ'. ἐπὶ ἐπιφθέματων· τὸ πάλαι, τὸ πρόσθεν, τὸ ὀπίσω, οἱ ἐγγυτάτω γέροντες, οἱ πάντ τῶν στρατιωτῶν (Θ. Ἡ, 1)· δ'. ἐπὶ πλαγίων ἐκ προθέσεων ἐξακρωμένων, κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου ὀνόματος· τὸ ἐπ' ἐμοί.—τὸ κατ' ἐμέ.—τὰ εἰς τὸν πόλεμον· ε'. ἐπὶ ὀλοκλήρου λόγου· ἐν ἔτι λείπεται τὸ ἦν πείσομεν ὑμᾶς, ὡς χρῆ ἡμᾶς ἀφεῖναι (Πλ.).—τί σοι ἄλλο ἐννοεῖ τὸτο τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅτι χρῆσσομαι τοῖς λόγοις (Πλ.); κτλ.*

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 18. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίνῃ ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀνὴρ ἐστὶν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τοῦναντίον, τὸ ἄρθρον· α'. ὅταν ἐξηγῆ ὀλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες, καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῆ ὡς ὄλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομασμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοι οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκευάσαντες οἱ δειροὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἐνθα περιέχεται καὶ ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δὲ εἰσιν οἱ μὴ δειροί.

§. 19. Ὡσαύτως· β'. ὅταν καὶ καθ' ἐνικὸν ἀριθμόν, ἐξηγῆ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν·

οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἄρχουσιν ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ τέλειος οὗτος ἀγαγορευέσθω (Πλ.). Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου μάλιστα μετὰ τῶν ξημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόχον ὀνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Ταῦτα παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης, ἀδωροδόχος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 20. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον ὁ ἀνὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἐπιθέτον προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ὁ χρηστός ἀνὴρ, ἡ σώφρων γυνή, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθετικῶς ἐκκλημβανόμενων μορίων, ὡς ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ γυν ἄνθρωποι = οἱ τωρινοὶ, οἱ ἄλλοτε = οἱ ἄλλοτεσινοὶ ἐν Ἠπείρῳ ἐκ τοῦ ἄλλοτες, ἡ λίαν ἐπιμέλεια κτλ, (Ἴδε Κερφ. Α. §. 21). Ἐπαναλαμβάνεται δέ, ὅταν προτάσσεται τὸ οὐσιαστικόν ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώφρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα, κτλ ὡσαύτως τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης (Ἰσ.). = τὰς ἐνδόξους. — τὰ τεῖχη τὰ ἑαυτῶν τὰ μακρὰ ἀπετέλεσαν (Θ.). — τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν. (Ἄρθ), κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν, προτασσομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναί (Πλ.). — ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἐορτῇ (Θουκ. Α', 126)· διότι ταῦτα ἐκλαμβάνονται, τρόπον τινά, ἰδιαιτέρως ἐν τῇ τοῦ Διὸς, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἐορτῇ. Ἴδε περὶ τῶν λοιπῶν Σ. Π. Β'.

§ 21. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγμα-τος ἢ πρόσωπον πρόσωπου, ἐνότητα διακεκριμένην ἄλλης ἐνότητας· τὸνκαντίον δέ, ὅτε τίθεται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολίταις διαστέλλονται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολίταις διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσο-

μένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου· ἔχει τὸν *πέλεκυν οξύτατον*, ἐν ᾧ τὸ ἔχει τὸν οξύτατον *πέλεκυν* παρέχει ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἑλαττον οξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 22. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῆται ἐκ τῆς συναφείας, πικραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου.— *περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν* (Ἄρφ. Θ. 335). Συνηθέσεται δὲ κατῆντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γενόμενοι, διὰ τὴν συγγὴν χρῆσιν· *Νικίας ὁ Νικηράτου* (υἱός), *εἰς τὴν Φιλίππου* (χώρον), *τὰ τῆς πόλεως* (πράγματα), *τὰ κατὰ Πausaniam*, κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, *τὰ τῆς τύχης*, *τὰ τῶν Θεταλῶν*, *τὰ τῶν βαρβάρων*, *τὰ τῆς πόλεως*, *τὰ τῆς πύας*.

§. 23. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ δλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· *ἀνόμοιόν ἐστι τῇ ἡ γῆς σὺ σκληρότητι* (Πλ.). Ἐνίοτε δέ, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, δλόκληρος ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότητα λαμβάνων διὰ τοῦ ἄρθρου· *τὸν θε εἶφη δεσπότης τούτου εἶναι* (Λυσ.)—τὸν εἰπόντα.—*προσῆκει μισεῖν τοὺς οἷός περ οὗτος* (Δ.)—τοὺς ὁμοίους τούτω.—*τῶν ὅσοι ἂν διαφερόντως ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ κριθῶσιν* (Πλ. Πολ. Ε, 569), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρὰ τινων γέγονεν.

* §. 24. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ, Θουκυδίδῃ, Πλάτῳ καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ ἐν τοῖς, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ· ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθετο (Θ. Α, 6. Ἴδε καὶ Ζ', 24, 71).—ὁμολογεῖται ὁ Ἐρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενοεῖτο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρῶτοι Ἀθηναῖοι κατέθετο. Ὡσαύτως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις οὔσι πρεσβύτατος, κτλ. (Ἴδε Ἡρ Ζ', 137. Πλ. Σ. 173. Κρίτ. 43. 52, κτλ.) ἔπειτα ὅμως, ἐπιβῆματικῶς ἐκληθῆν τὸ ἐν τοῖς—πρὸ πάντων, μάλιστα, ἐφηροδόθη καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· οὕτως ὠμὴ ἢ στάσις προέχωρησε καὶ ἔδοξε μάλιστα, διότι ἐν τοῖς πρώτοι ἐγένετο (Θ. Γ', 71).*

§. 25. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἐμολύνει βέβαια ὁπωσούν (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρά τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρᾳ Περιόδῳ τοῦ Συνακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμεται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. Κοινοὶ Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι ἑπτά: I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· VI. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἴτιον· VII. ἡ σχέσηις τοῦ ὡς πρὸς.

1. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· β. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται· δ. ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ.

A. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρῥημάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα· α. τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, ἐκασταχοῦ· ὡς αὐτοῦ μὲν' οὐπερ κἀφάρης (Σ. Κ. 77).—ἐπίσχεσ αὐτοῦ ἔνεε (Σ. Κ. 856).—οὐ με χρῆ θανεῖν (Σ.).—ἀλλὰ δ' ἀλλαχοῦ καλὰ (Σ. Κ. 43).—οἱ ἂν ἐκασταχοῦ ἐπαινώσιν αὐτούς (Πλ. Φαίδρ. 257). β. τὰ ἐκ δοτικῆς ἐρμώμενα, ὡς οἴκοι, Ἴσθμοί, Μεγαροί, Πυθοῖ οἴκοι τε κεκτῆσθαι (Πλ.).—Ἴσθμοῖ ἐνίκησεν· γ. τὰ ἐκ προσκολλησεως ἢ συμπλοκῆς μορίων γινόμενα, αὐτόθι, ἀλλαχόθι, ἄλλοθι, οἴκοθι, κτλ' οὐ γὰρ ἄλλοθί που βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν (Δημ.). Οὕτω καὶ ἐνθα, ἐνθάδε, ἐνταῦθα, πρόσθεν, ὀπίσω· ἐνθάδε παρακαθίζεσθαι (Πλ. Θεαιτ. 147). δ. ἄλλα τινὰ διάφορα, ὡς ἄνω, κάτω, ἐκεῖ, ὡς ἐκεῖ γὰρ ἐκεῖ αἰεὶ κείσομαι (Σ. Ἄντ. 261).

§. 4. Ὡςκύντως· ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρ-

μῶνται: πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιβόημάτων, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου, ὡς ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ νηῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπροθέτου, δεξιᾶς χειρός. Παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Γ, 251): ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν δι' αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου, ὡς κατ' οἶκους μένειν. Οὕτω παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Φ, 107) κατ' αἰτιατικὴν μὲν πρῶτον, γενικώτερον, εἶτα δὲ κατὰ γενικὴν τὰ μερικώτερα:

οἶα γυρ οὐκ ἔστι γυρή κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκῆνης.

§. 5. Ἐκφέρεται δὲ μάλιστα ἡ ἔννοια τῆς ἐν τόπῳ στάσεως διὰ δοτικῆς, ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς ἐν οἴκῳ, ἐν δῆμῳ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν Πελοποιήσῳ, ἐν Ἀττικῇ, ἐν τῇ Ποιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ: ἐν τῷ δ' αἰεὶ μενεῖτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ. Β. 1260). Ἀπρόθετος δὲ τίθεται ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς, ὡς Μελίτη, Μαραθῶνι, κλ. φαιρὲν γὰρ Μαραθῶνι τε μάχη προκινδυνεῦσαι βαρβάρῳ, καὶ παρθημεῖ ἐν Σαλαμῖνι ξυρραυμαχῆσαι (Θ. Α, 23). Λέγεται δὲ καὶ ἐμπροθέτως, ὡς ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη (Θ. Α, 18), ὡς καὶ τὸ περιώνυμον τοῦ Δημοσθένους μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Ἀείποτε δὲ ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήνησιν.

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως: ἄ. διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβόημάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν: ἐκεῖσε, χαμαῖζε, πεδίορδε, Ἀθήναζε, κτλ. β'. διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ διέθησιν εἰς Σικελίαν (Θ.).— ἔφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).—σεῦται . . ἐπ' οἶκους (Σ. Τρ. 645).— εἴμ' ἐπὶ ναῶν (Σ.). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀπρόθετος: ἔρπειν κέλευθον (Σ. Φ. 1223). Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου: θαλάσσιον ἐκρίψατε (Σ. Τ. 1411). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμάται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιβόηματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου. Γὰρ πρὸς τοῦτο ἐπιβόηματα εἶναι τὰ εἰς θέν' δεῦρο ἀγίκετο οἰκοθεν (Πλ.).—τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαίων (Δ.). Ἐκ τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπρόθετος, μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις:

ποιηταῖς· εἰ μὴ τότε δε ἄγουτο ρήσου τῆσδε (Σοφ Φ 613), συνήθως δὲ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως· ἐξ ἄδου (Σοφ).—ἐκ Λακεδαιμόνου.—ἐκ Τεγέας (Ξ).—ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ (Πλ.).—ἀπὸ Συρακουσῶν.—ἀπὸ Κερκύρας (Ξ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν.

Δ'. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 8. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· περᾶ ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχιζῶσι ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου· ἐρχομαι πεδίω (Ὀμ. Ἰλ. Β, 806).—ἡμερεύοντας μακρᾶς κελεύθου (Αἰσχύλ. Χ. 774). Ἄλλως δὲ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως· δι' οὐρανοῦ πορεύεται (Πλ.).—ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ.), ἢ δι' αἰτιατικῆς ἐχούσης τὴν κατὰ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐπιρρήματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ὁ χρόνος.

§. 9. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται· α'. δι' ἐπιρρήματος χρονικοῦ· κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.).—ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.).—ἤξει δὲ αὐτίκα (Πλ. Συμπ. 175). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου· οἱ λαγῶ τῆς νυκτὸς νέμονται (Ξ).—ἡ οἰκία χειμῶνος μὲν εὐήλιος ἐστὶ, τοῦ δὲ θέρους εὐσχιος (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μὲν ἐκτε φθίνοντος (Αἰσχ.). δ'. δι' αἰτιατικῆς· τρίτην ἤδη ἡμέραν (Πλ.)=προχθές.

§. 10. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθως, ὅταν ἦναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἐσπέρας, ἦρος, ὀπώρας (Ἄρφ.)· ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐφ' ἠθης (Ἄρφ. Ὀρ. 709).—ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον· Μαγνησίᾳ προσφέρει περτήκορτα τάλαρτα τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ. Α', 135)=ἐκάστου ἐνιαυτοῦ.—ὁ ὀπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ. Γ', 19). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου· οὐκ ἀφικρεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἐδρακά πω (=ἐώρακα) χρόνου (Ἄρφ. Πλ. 98). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἔναρθροι τίθενται μάλιστα μετοχαί· τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους.—τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 11. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεραίᾳ, τῇ ὑστεραίᾳ, κτλ.

Ἰσχυρώς ἐπὶ τῶν ἀπτικῶν ἑορτῶν *Παραθηναίους, Διονυσίους, Ἐλευσινίους*· οὕτω καὶ *ρουμηναίους, τῆ ἑορτῆ, κτλ.* Τίθεται δὲ ἐμπροθέτως, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἑβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἰς λάθοι πονηρὸς ὢν (Λυσ.). Ἄλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλαὶ ποιικιλίαι, περὶ ὧν παραπέμπω εἰς τὴν *Δευτέραν Περίοδον* τοῦ *Συντακτικοῦ*.

§. 12. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὡς ἔγγιστα· περὶ δειλῆν.—περὶ ἔτη μάλιστα πέντε καὶ ἑξήκοντα (Πλ.), κτλ. Ἰσχυρώς καὶ ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας (Ξεν.).

§. 13. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν παῖς ὢν.—μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες (Ξ.)· καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· σκοταίους διελεθεῖν τὸ πεδίον (Ξ. Ἀν. Δ', ἡ, 5)—ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους (Πλ. Πολ. Ι', 626). Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διαρκεῖ, ὡς αἱ σπορδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται (Δ.), κτλ., ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§. 14. Ποιὸν ἢ ποιότης ὀνομάζεται ἢ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ιδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· καλῶς ἔχειν (Ξεν.).—εὐδαιμόνως ζῆν.—διάγειν πρεπόντως (Πλ.), κτλ.—ἀλλήλοισι ὁμοιώως μάχεσθαι (Ξ.).

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξήγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται ἄ. διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· ὡς γε οὕτωσι δόξα (Πλ.).—οὕτως ὅπως δύναμαι λέγειν (Πλ.).—οὐδ' ὀπωσιτοῦν (Πλ.)=nullo pacto. Ἰσχυρώς ἀγελιδόν, βοτρυδόν, κτλ. β'. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπρόθετων ἢ ἐμπρόθετων· τούτω τῷ τρόπῳ (Πλ.).—ἐν τρόπῳ βοσκήματος (Πλ.).—κατὰ τρόπον.—καθ' ἡσυχίαν (Ξ.).—σιτίου τρόπον (Πλ.).—κυνὸς δίκην. Ἰσχυρώς διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· παίζων οὐδὲν ἦττον ἢ σπουδάζων (Σωκράτης) ἐλυσιτέλει (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τρόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμὸς, καὶ ἀριθμὸς, καὶ πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει, ἀξιομειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κα-

τηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο· ἄ. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· β'. δι' ἐπιρρήματων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἢ αἰτιατική· ἀπέχει ἢ Πλάταια τῶν Θηβῶν σταδίους ἑβδομήκοντα (Θ. Β', 5).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—οὐ πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχορον (Σ. Φ. 349).—τοσοῦτον μόνον διαφέρεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις τῇ παρὰ Λατίνοις ἀπεκτικῇ ἢ τοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον παριστώσκα τὸ μέτρον· ἐνιαντῶ πρεσβύτερος (Ἄρφ. Β. 18).—πόλι λογίμη ἢ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεστέρα (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενική τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ τιμῆματος· τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰθ' οἱ θεοί (Ξ).—τοῦτο δ' ἐστὶν δ τῶν ἀγαλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠρεῖται (Δ).—τῶν δ' ἐμῶν παιδῶν φυγὰς ψυχῆς ἀν ἀλλοξαιμεθα, οὐ χρόνου μόνον (Εὐρ.).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ οἴκοθεν ἔχοντα τὴν ἔνοιαν τοῦ ποσοῦ· ὥστε μὴ Μαν στένε (Σ).—σφόδρα πείθει (Σ).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσῆτος ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλουμένων ἐπιρρημάτων, ἅπαξ, ~~βίς~~, τρίς, πολλακίς, κτλ' ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλειράκις περιεληθῆντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).—ἢ πλείων ἐλλαττοράκις ἢ ἐλάττων πλειράκις (ἀριθμοὶ) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται ἄ. δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως· κάμνειν τοὺς ὀφθαλμούς (Ἡρ. Β', 111).—ἀλγεις τοὺς πόδας (Ξ).—διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς τὴν φύσιν (Πλ.).—δεινοὶ μάχην (Δισχύλ.).—θαυμαστός τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ.—σοφός πρὸς τι.—ἐνδοξός εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.).—ξαρθός κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτικῇ ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἀμαχοὶ καὶ πλήθει καὶ πλοῦτι καὶ τέχῃ καὶ βίῃ (Πλ.). Ἴδε σ. 23, §. 41.

VI. Τὸ αἴτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ἔργων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχευσαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ.), ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύ-

τως τὸ ποιοῦν τὴν ἐνέργειαν αἴτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.).—ἀδικεῖσθαι ὑπό τιτος. Ἴδε περὶ Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἴτιον, ὑφ' οὗ κινούμενον τὸ ποιητικόν αἴτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἀνάθρως τὰ πολλὰ ὑπὸ λύτης ὑβρίζει· ἅ. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τοῦτο δεσπότην ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 61)· γ'. διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου· φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω.—εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ).—τῷ Πανσαρίου ἔχθει (Θουκ.)· δ'. διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαντῷ γέγονα γήμας πλουσία (Γν.).

* §. 25: Τὸ ὄργανικόν αἴτιον, γενικώτερον ἐκλαμβάνομενον, περιλαμβάνει ὑλικὰ τε ὄργανα καὶ ἠθικὰ μέσα, οἷς χροόμενον ἐνεργεῖ τὸ ποιητικόν αἴτιον· οἱ μὲν ῥάβδῳ κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ).—οὐδεὶς ἔπαινον ἠδοναῖς ἐκθήσατο (Γν). Ἡ ὄργανικὴ αὕτη δοτικὴ λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλαις, ἐν ἀκορτίαις, ἐν τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ).· ἅ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ δι' ὀφθαλμῶν ὄραν.—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὕτων, ὡσερ διὰ χῶνης, τὰς ἀρμονίας (Πλ)· γ'. διὰ τῶν ὄργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκορτίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ). *

* §. 26. Ποιότης καὶ τρόπος §. 14—15) τόσον εἶναι προσεχῆ ὡς πολλάκις εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιβήματα, καλῶς, κακῶς, κτλ, συμκίνουσιν τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο· γυναικεῖς εὖ καὶ πιθανῶς (Ἀρφ.). ὡσαύτως πολλὰ λεπτὴ οὖσα διαφεύγει ἢ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἰτίου· ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ, οὐκ ἄλλοι βροτῶν (Σ).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.).—τέχναι δὲ πάσαι διὰ σέ καὶ σοφίσματα ἐσθ' εὐρημένα (Ἀρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρόπου καὶ ὄργάνου· ἀκοντίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν τόξων. *

§. 27. Τὸ τελικόν αἴτιον ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἐνεκα ἢ ἐνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβάνομένων· χάριν· π.ησημορῆς (Πλ.).—κοινωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύουσιν ἐνεκα ἀργυρίου (Ξ).—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἐνεκεν (Ξ).· ἔτι δὲ καὶ ἐνεκα τοῦ τοιοῦτου πάντες δρώμεν χάριν (Πλ.)· ἅ. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς

προθέσεως ἐπὶ οὐκ ἐπὶ τέχῃ ἐμαθες, ὡς δημιουργός ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.). γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς πρὸς ποῖον ἔργον (Ἄρφ.); δ'. διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω (Πλ.). ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος (Εὐρ. Φ. 25). — οἶνόν μοι ἐρχεῖς πιεῖν (Ἄρφ. Σφ. 616) ζ'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν ἦκω φράσω τούτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἄρφ.). — ἐπερησόμενος οὖν ὠχόμην ὡς τὸν θεόν (Ἄρφ. Πλ. 32)

VII. Ἡ σχέσηις τοῦ ὡς πρὸς.

§. 28. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐνταῦθα ἐκείνην τὴν περίστασιν καθ' ἣν ἐξηγεῖται ὅτι ἐκ τινος ἐνεργείας προκύπτει τι ἠθικῶς ἐνδιαφέρον τὸ περὶ οὗ ἔ λόγος πρόσωπον. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός. Ἀποβλέπει δὲ ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης δοτικῆς τὰ ἐξῆς μάλιστα τρία: α. τὴν βούλησιν β'. τὸ αἰσθηματικόν γ'. τὸν ροῦν.

§. 29. Κατὰ τὸ πρῶτον σημαίνει ἡ δοτικὴ αὕτη τὸ πρόσωπον ζητοῦν ἐπιθυμίας ἐκπλήρωσιν ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πιπέμεν (Ὀμ.), ὅπερ ἂν εἴη παρ' ἡμῖν γὰρ μοῦ τρώγης καὶ γὰρ μοῦ πίρης. — τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθρηκότι (Εὐρ.); — ἀλλ' ἰμάτιον ροῦν χρῆσον ἡμῖν τουτωῖ καὶ στρόφιον (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς (Αἰσχύλ) = μή, παρακαλῶ, κτλ.

§. 30. Κατὰ τὸ δεύτερον, τὸ αἰσθηματικόν, ἡ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον τὸ αἰσθανόμενον ἐκ τινος ἐνεργείας εὐάρεστον ἢ δυσάρεστον αἴσθημα· ἡ μήτηρ ἐὰν σε ποιεῖν ὅτι ἀν βούλη, ἔν' αὐτῇ μακάριος ἦς (Πλ.) Τοιαῦτα ἤθελον εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν γὰρ τῆς ζήσης γὰρ τῆς προκοφῆς. — ἡ γυνὴ ἄχθεται ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνὴρ ἐστίν (Πλ.) = ὅτι δὲν τῆς ἔγινεν ἄρχων. — ὦ τέκνον, ἢ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος (Σ. Κ. 81); — ποῦ, τέκνον, εἶ μοι (Σ. Κ. 845; = ποῦ μου εἶσαι; Πολλάκις δὲ καὶ εἰρωνικῶς οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσιν (Πλ.).

§. 31. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, πρὸς τὸν ροῦν, ἡ δοτικὴ δηλοῖ τὸ πρόσωπον πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν εἶναι σύμφωνον τὸ πρᾶγμα· τέθνηχ' ὑμῖν κάλαι (Σ. Φ. 1030) = ὡς πρὸς ὑμᾶς. — ροῦν οὐκ εἰμί σοι χυλός, δυσώδης (Σ. Φ. 1032); ὁ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἐμοὶ γ' ἀνὴρ

(Εὐρ.)—ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται (Πλ.) Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τίμιός τι. — ἄξιον τῆ πόλει (Ἀρφ.)—ἐμοὶ τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι ἄξιον (Πλ.) = πρέπον, ἀρμόζον· ὅθεν ἄξιός τιρὶ τιος = ὡς πρὸς τινα, ἐκ μέρους τινός, ἄξιος τούτου· ἄξιος θανάτου τῆ πόλει (Ξ.) = ἄξιος θανάτου ἐκ μέρους τῆς πόλεως, κτλ.

* §. 32. Ἡ τοιαύτη δοτικὴ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων γραμματικῶν καλεῖται *χαριστικὴ*, καὶ *ἀντιχαριστικὴ* ἐπὶ ἐναντίας περιστάσεως, ὅταν δηλ ἐκφέρῃ δυσάρεστόν τι. Ἀλλὰ τὰ ὀνόματα ταῦτα δυσκόλως ἀρμόζουσιν ἀπανταχοῦ. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἠθικὴν δοτικὴν καλοῦσιν αὐτὴν, ὀρθότερον δ' ἴσως δυνατόν νὰ ὀνομασθῇ *σχέσις* τοῦ ὡς πρὸς. Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης διὰ μετοχῆς ἀνεπτύχθησαν πολλαὶ φράσεις ἀνάλογοι, ὡς *ἔστι μοι βουλομένῳ*, *ἠδομένῳ*, *ἀσμένῳ*, *ἀχθομένῳ*, κτλ. παρὰ δὲ ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ *βουλομένῳ* ἀπαντᾶται καὶ *θέλορτι*, ὡς *θέλορτι κάμοι τοῦτ' ἀρ εἶη* (Σ. Τ. 1356)· εἶη δ' ἂν τὸ εἶσοι *βουλομένῳ* ἐστὶ = *s' il vous plait*. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τὰ *συνελορτι γάναι* = ὡς ἂν εἶη εἰπεῖν τῷ συντέμνοντι τὸν λόγον, συντόμως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ τοῦ *γάναι*. Οὕτω δὲ καὶ ἐν δεξιᾷ *ἐσπλέορτι* (Θ. Α', 24), δηλ. ὡς πρὸς τὸν εἰσπλέοντα, εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ λιμένος ἢ κόλπου.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῤήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατόν νὰ διακριθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶναι μετὰ τῶν ὀλίγων συγγενῶν αὐτῷ ῤημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα τὰ λοιπά, συγκείμενα ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ἰδέας ἐνός κατηγορουμένου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν *συνδεδεικὴν* καὶ κατὰ ἔννοιαν *ὑπαρκτικὴν*, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστέλλωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδεδεικὴν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδεδεικὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν

χρησιμεύη ὡς ἀπλοῦν συνδετικὸν ἦτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ Ἀπλῆς Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμφαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς δεινός ἢ δεινός, ἰδιότητος, οὐδεμίᾳ δὲ κρίσις γίνεται περὶ ὑπάρξεως, ἥτις εἴτε προϋποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται· εἰς τὸ ὁ κύκλος ἐστὶ στρογγύλος περιέχεται ἡ ἰδέα ἅτι ὁ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἄνευ στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ἄνωγς ὑπάρχει ὁ κύκλος ἢ ὄχι τοῦτο ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνομαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἀνθρωπός ἐστὶν ἀνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίοτε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶναι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων τυγχάνω καὶ κυρῶ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχῆς ὧν· ὁ θάνατος τυγχάνει ὧν δυοῖν πραγμάτων διάλυσις ἀπ' ἀλλήλων (Πλ. Γοργ. 524).—κἄν θυραῖος ὧν κυρῆ (Εὐρ. Ἀνδ. 423).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὧν τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι· ὁ θεατῆς τυγχάνει εὐθους (Ἄρφ.).—οὗτος ὁ τῆς Πολυνείκουσ αὐτοκασιγνήτας νύμφας ὀμόγαμος κυρεῖ (Εὐρ. Φ. 139);=οὗτός ἐστιν ὁ τῆς αὐταδέλφης τῆς γυναικὸς (γυναικαδέλφης) τοῦ Πολυνείκουσ σύλλεκτρος, ὁ ἀνὴρ; ἐνθ' εἶναι καὶ ὁ προσημειωθεὶς (ἀν. σ. 14. §. 4) προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ. Τοῦτου δὲ δυνάμει τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν τυγχάνει ἔχωρ.—εὐθύτων κυρεῖς (Σ. Αἴ. 542).—ταῦτα Φοῖβος εἰρηκῶς κυρεῖ (Σ. Κ. 414); κτλ. ὡς ἂν εἶη ἐστὶν ἔχωρ.—εἰ εὐθύτων, κτλ.

§. 8. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα ὀμοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλῆν ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ως, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τις, προῦκυψαν τὰ ἐστὶν ὄς, κτλ. (σ. 38, §. 57)· κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 49, §. 22), τὰ Ἀλέξανδρος ὁ Φίλιππου, Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ, Περίανδρος ὁ Κυψέλου, Ἰππίας ὁ Πεισιστράτου, Διὸς Ἀρτεμῖς, Μαϊάνθριον Μαϊανθρίου, Ἀντεσίωρος τοῦ Τισαμεροῦ,

τεῦ *Θερσάνδρου*, τοῦ *Πολυεΐκου* (Ἡρ. Γ', 52), κτλ, οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· *Νικόστρατος ἦν Θρασυμάχου*, υἱὸς δηλ.—*Αἰσώπος Ἰάδμορος ἐρέετο*, δούλος δηλ.—*Τροία ἦν τῶν Ἀχαιῶν*, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτως εἶναι ἀδελφῶν *τυράννων*, γίγνεσθαι πατρὸς καὶ μητρὸς, φῦναι, κτλ. Ἐν τούτοις προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσις ἐκ. *Συχνάκις* δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ, τὸ ἴδιον, ἔργον, σημεῖον καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἡ δι' αὐτοῦ γινόμενη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξίν, περὶ δὲ ιδιότητος οὐδεμία κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἔστι θεός.—ἔστι δίκαιος.—ἔστι πρόνοια. Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 386) ὅτ' οὐκέτι εἰμί, τηρικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3, §. 8), περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῆ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφρονεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἔστι θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως ἔστι λόγος.—ἦν πόλεμος, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἐννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἔστι θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἐξηγητῆται ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τούτου ἢ ἐκεῖνου ἀρμόζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἔστι μοι χρήματα=ἔχω χρήματα· οὐκ ἔστι χρήματα ἡμῖν (Ξεν.).—ἔστιν ἀνθρώποισι, ὧ ἔξένοι, κακά (Εὐρ).—γύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεῖν τὰ τῶν ἀμελοδοντων (Δ. Φ. Α', γ').

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκειμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὅποσον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἐννοιαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληφθῆ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη· οὕτως ἔστι λευκὰ ἴα ἤτοι λευ-

κόια, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ὡσαύτως ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πολέμου ἡμῶν (Θουκ. Α', 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐνεῖσιν (Ἰσ. Παρηγ. λθ').—εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῳσιν Ἐρινύες (Ἐπίγρ.)—καὶ μεταξὺ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτάσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης ἔστιν, οἷον ἔστι θεός.—ἔστι νόμος, κτλ' καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τοῦλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (ἴδε κατωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συνδετικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατόν νὰ παραλειφθῆ, καθ' ἃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν· ὁ λόγος ἐστὶν ὁ αὐτός.—τὸ τρίγωνόν ἐστιν ὀρθογώνιον.—ἀληθές ἐστι τοῦτο—ἀληθές τοῦτο· τὸ δὲ ἔστι τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τις ἔστιν, οὔτε λόγος τις. (ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλῆν. Συντάξ. σ. 23—).

* §. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπανίως, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων· πάντας δὲ βωμούς, οἱ κατ' Ἀδμήτου δόμους (εἰσὶ), προσῆλθε κάξεστεψε καὶ προσήψατο (Εὐρ. Ἀλκ. 171). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδεὶς ὅστις οὐ, ὡς Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς (ἐστὶν) ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν (Εὐρ. Ἑλ. 931)—οὐδεὶς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαιτᾶται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγουμένων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεῖα (ἦ), παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆτε, καὶ ἡέλιος (ἦ), κτλ. *

* §. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπερξίς ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶδομεν, κυρεῖν, τυγχάνειν, πέλειν καὶ εἴ τι ἕτερον (Κεφ. Α', § 7). Αὐτόθι δὲ ὡσαύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φιλάτος κυρῆ βροτῶν (Εὐρ. Ἰππολ. 142)—ἡ δι' ἀκοῆς ἡδονὴ τυγχάνει καλὴ (Πλ. Ἰπ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερόν πέλει (Σ. Ἀγτ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτὸς τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περιστάσιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουν ἐγὼ γυλάσ-

σων (Σ *H.L.* 1320) — εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσον· ἀλλὰ περὶ τούτου πλατύτερον ἐν τῇ δευτέρᾳ Περιόδῳ. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Διαίσεις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων,
ἐκτός τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατὸν εἶπεν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν· ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελής ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθῆς τοῖς νόμοις, οὐκ ἔστω τὸν νόον, ὡς οὐκ ἔστι τὸν νόον.

§. 2. Ἰπάρχουσιν ἕως καὶ διαφοραὶ· διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτὴρ πόλεως, κτλ, λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω πόλιν, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνειν τιός καὶ ἐπιτυγχάνειν τιῆ, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττονα διαφορὰν ἔννοιας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις οἰκδήποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διακροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά καὶ οὐδέτερα. Ὀνομάζομεν δὲ ἐνεργητικά τὰ σημερινὰ ἐνέργειαν, οἷον παίζω, κόπτω, ἴστημι· παθητικά τὰ σημερινὰ πάθος, οἷον πέπαικται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημερινὰ κατὰστασιν ἢ ἰδιότητα, οἷον ζῶ, ὑγιαίνω, σωφροῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κείνται τὰ μέσα, σημερινὰ ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσαν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμα, οἷον ἐρεδύσατο, ἐλούσατο, ἐκαλύψατο. Ἡμιτελῆ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικεῖομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήντησαν ὡς ἐνεργητικά εἰς μαί, οἷον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαιτέρως, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις εἶναι ἀπλουτέρα καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν ἥσυχός εἰμι καὶ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐνεργητικὰ ὠνομασμεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὕσα τῆς ἠρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μεταβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἦτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιούντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαίρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίνω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δευτέρα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατόν νὰ ὑποδιακριθῶσιν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικά, ὡς ἄδω, ἀλαλιζῶ, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ καὶ τὰ ὅμοια· β. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικά ἦτοι ὀργανικά, ὡς κιθαρίζω, κιθαρωδῶ, κυμβαλλίζω, σαλπίζω, κτλ. γ. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλληγίζω, μηδίω, κτλ. δ. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασεῖω, φαγητιῶ, θανατάω, κτλ. ε. εἰς τὰ ὥρας καὶ χρόνου σημαντικά, ὡς διαχειμάζω, ἐαρίζω, θερίζω, ἀπειριαντίω καὶ ἀπειριαντῶ, κτλ. ς. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικά, ὡς βαίνω, βαδίζω, περιπατῶ, πίπτω, πλέω, ῥέω καὶ τὰ ὅμοια.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἰκοθεν σημαίνουσιν αὐτοτελές τι· διότι ἄδω=ποιούμαι ὠδὴν, κιθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάρην ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦμαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ=ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω=διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτότως, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προσεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ. Πολ. Β', γ', 312).—τῶν ἀδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.).—γελῶσι δ' ἐχθροὶ (Σ).—γελᾶν ἐλευθέρως (Σ Ἡλ. 1300).—εἴτε παίζω εἴτε μὴ (Πλ.).—κιθαρίζειν οὐκ ἐπίσταμαι (Ἄρρ.).—μηδίας ἐφυγεν (Ξ).—μαθητιῶ γάρ (Ἄρρ.).—τὸ θύριον κλανισιά (Ἄρρ.)=ἴχει αὐ-

τοματί.—χειμάσαι πυρὶ ἀφθόρῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς (Ξ Οἰκ. Ε, 19), κτλ.

§. 5. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἑκτῆς τάξεως βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.).—βαίνειν ἐν ῥυθμῷ (Πλ.).—ἡσυχῆ βαδίζοντες (Ξ).—βραδέως θέειν (Πλ.).—ἡ πονηρία θάττον θανάτου θεῖ (Πλ.).—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.).—ἔτυχον ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημερινὰ δέχονται ἰδιαιτέρας καὶ τοὺς προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους: βαδίσας Μεγαρόθεν (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν (Πλ.);—ὡς ἄλλην χθόνα δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔρθεν ἦν (Σ. Τ. 1178).—ἀποχώρησον δόμῳν (Ἄρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς πέμπτης τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικῶν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας: τί δ' ἐργασείεις; (Σ. Φ. 1001)—ἀπαλλαξιότες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α, 95. Ἴδε καὶ Γ', 85).—ὀφειότες αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Ἰλ Ξ, 37)—ὄπτικῶς ἔχοντες—ἰδεῖν ἐφίεμενοι. Παρὰ δὲ Λουκιανῷ καὶ ἀθηγιῷ—Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, ἐπὶ τὸ κωμικώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημεινοῦσιν ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργούντος ὑποκειμένου σημείου ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, ὑποκείμενον, τὸ δεῦτερον ὀνομάζεται ἀντικείμενον, τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεῦτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἐν μόνον ἀντικείμενον, οἷον τυγχάνει ταφῆς (Πλ.).—πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ (Ἄρφ.)—ὁ λαγὼς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίττει, τὰ δὲ κύνει (Ξ)· τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς παύειν τινὰ ἀμαθίας (Πλ.).—αἱ σειρήνες τὰς χεῖρας οὐδενὶ προσέφερον (Ξ. Ἀπ. Β', ζ', 31)—οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην (Ξ). Ἐκ τούτου

λοιπὸν οἰκοθεν διακροῦνται· εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἐν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίας χάριν, μονόπτωτα μὲν τὰ πρῶτα, δίπτωτα δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῆ διὰ μιᾶς τῶν πλάγιων, αἱ δὲ πλάγια εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ μονόπτωτα μεταβατικά πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ρήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς
συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπτῶτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχὸν καὶ ταυτοσήμων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται·

α. τὰ μεθέξως καὶ μεταλήξως σημαντικά· μετέχειν, μεταλαμβάνειν, μεταλαγχάνειν, κοινοῦντις τινος· ἀμείνονος μοίρας μεταλαμβάνειν (Πλ. Φαίδρ. 248) = μετοχὴν λαμβάνειν β. τὰ ἐπιμελείας, ἀμελείας, κτλ. σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κηδεσθαι, ἀμελεῖν τινος· ὠσαύτως φροντίζειν, ἀφροντιστεῖν, ὀλιγοῦντις τινος, κτλ. τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροντίζει· γ. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων (Πλ. Ἀξιώχ.) ἀλλὰ καὶ ἀτυχεῖν ἐν τινι, καὶ περὶ τι, καὶ ἀπλῶς ἀτυχεῖν, κτλ. δ. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν.—τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι (Ξ.) ε. τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μου (Πλ.).—ψυχῆς ἀφειδήσατε (Σ.) ς. τὰ ἀρχικὰ· ῥαστρός ἄρχειν.—ἄρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείνου οὐπὲρ εἰσι τέχναι (Πλ.).—ἄλλωρ δεσπόζειν.—πάντων κυριεύειν· ζ. τὰ παραθέσεως ἰδέαν ἔχοντα· πλεονεκτεῖν καὶ μειονεκτεῖν τινος.—τῶν καθ' αὐτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσαντας. ὠσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων· Πανσανίας ὑπέβησε τοῦ Ἀνσάνδρου, κτλ. Σαλεύουσι δὲ ἀμφότερα ταῦτα (ς'. ζ.) μετὰ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν ἢ τὰ ἐφέσεως σημαντικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ τὸ ἀνόμιον ἀνομοίω ἐπιθυμεῖ (Πλ.).—γλιχόμε-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.) 5

ρος τοῦ ζῆν (Πλ.)· θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύομεν· ἰ. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἀρχεῖν χειρῶν ἀδίκων.—οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στρυγερῶν τε γούων (Σ.)· ἰά. τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτὸς τοῦ ὄρω· διγγάειν, ὀσφραίνεσθαι, ἀκοῦειν, αἰσθάνεσθαι τινας.

§. 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προστίθενται καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ ἢ ἐξ, πρό καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐνταῦθα ἀναγόμενα· οὐδενὸς χρή πράγματος τὸν εὖ ποροῦντ' ἀπογνῶναι ποτε (Μ.)—τῆς ἑαυτοῦ ἰδέας ἐκβαίνειν (Πλ.)· —προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους (Ἄνδ.)·—ὑπερορᾶν τῶν καθεστῶτων νόμων (Ξ. Ἀπ. Α', β', 9) ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατικῆς ἔστιν ὅτε αὐτὸς δὲ πάντα τὰνθρώπινα ὑπερέωρα (Ξ. Ἀπ. Α', γ', 4).—χρῆ μὴ καταφροεῖν τοῦ πλήθους (Ἰσ.)·—οὐδεὶς αὐτὸς αὐτοῦ καταγύρηκε πώποτε (Δ.)·—μὴ μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ.)· οὕτω καταγιγνώσκειν, καταδικάζειν, καταδιαϊτᾶν, καταψήφίζεσθαι, καταψεύδεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελαῖν, καταπτύειν τινός, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ἐνεργητικά ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὁμοροεῖν ἀλλήλοις —ὁμολογῶ σοι (Ἄρφ. Πλ. 94).—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.)· β'. τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά· μεμιγμένα ἀλλήλοις (Πλ.)·—ὁ Δημοκῆδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.)·—ὠμίλησαν τῇ Φρυγίᾳ (Ἡρ. Ζ', 26)=εἰσῆλθον· γ'. τὰ προσεγγίσεως σημαντικά· ὅμοιον ὁμοίω ἀεὶ πελάζει· δ'. τὰ περιποιητικά καὶ ἀντιπεριποιητικά· ἀρήγειν, ἀμύνειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, γθοεῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμφεσθαι τινα, καὶ τὰ ὅμοια· ε' τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρί (Σ. Τρ. 1178).—τιμαῖς ὑπέικειν (Σ. Αἴ. 669). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει.—ὁ δήμου ἔρωσ ἀνιστατεῖ μοι (Πλ. Γοργ. 513)· ς'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά· ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινα, κτλ.

§. 7. Εἰς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συνθεμιμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα,

διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικὴν πολλὰκις ἐντετύχηκα. Ἀσπασία (Πλ. *Λύσ.* 249)—ἀγνώμοσι χρητῇ περιτυχεῖν (Ξ).—συντυγχάνειν πρεσβυτέρῳ (Ξ). Οὕτω καὶ ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν· οὕτως ἐγκυρεῖν, ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 9. 17).—ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασι (Ξ).—οὔτε ἰκανὸς ὢν εἰς πᾶσιν ἀγρίως ἀντέχειν (Πλ. *Πολ.* Γ'. 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ αἰτιατικῆς
συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουναι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον, φροτιζῶ τινός, φθονῶ τινι, κτλ, σαλεύοντα πολλάκις μεταξύ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν τινί, κτλ, ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, παριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι παρὰ γόμενον, ὁ θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον, ἢ προϋπάρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὡς παρά τινων ἐλήθη, δυνατὸν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ· σωματικῆς ἐνεργείας, κίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ· νοητικῆς ἐνεργείας, νοῶ, κρίνω, οἶδα· ἠθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ· νεκρὸν λούειν (Πλ.).—φράζεε πᾶν ὄσον νοεῖς (Πλ.).—ρικᾶ φρόνησις τὴν ἠδονὴν (Πλ. *Φιλ.* 12).—οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν (Πλ.).

§. 10. Καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῆ ὀπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τῶν ὀπλων κείνων ἀγὴρ ἄλλος κρατύνει νῦν (Σ. *Φ.* 365)—ἔχει τὸ κράτος, κυριεύει, ὀρίζει ἐν τῇ συνηθείᾳ.—ᾧ κρατύνων Οἰδίπους, χώρας ἐμῆς (Σ. *Τ.* 14).—τὸ (= ὅπερ) πτόλις κρατύνει (Αἰσχ. *Ικ.* 669).—κρατυνάμενοι αὐτὴν (Ἄντανδρον· Θ. Δ', 52).—μέμφομαί τινι καὶ μέμφομαί τινά· ἐνοχλεῖν τινι καὶ ἐνοχλεῖν τινά· ὑπαρτιάζειν τινὶ καὶ ὑπαρτιάζειν τινά, κτλ. Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὑρίσκεται ἐν τῇ Σ. Π. Β'.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστημα αἰτιατι-

κὴν μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν, καὶ ἄλλως αἰτιατικῆν δεχομένων φυλακὰς φυλάττειν (Ξ).—δικάζειν δίκας (Ἄρρ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτὴν ὡς ἄρχειν ἄρχας (Ξ).—δουλείας δουλεύειν (Πλ. Συμπ. 183).—πολεμεῖν πόλεμον.—ζήσεις βίον κράτιστον (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκέλης, χρηστός τῷ ἦθει καὶ χρηστοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος· ραυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκυτοτομεῖν, πλινθουργεῖν, σκυλοδεφεῖν, κτλ. Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον· οἰκοδομεῖν πύργον, ραόν=κτίζειν οἰκοδομεῖν οἶκον.—ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ἔν καὶ τράγον καὶ κριόν (Ἄρρ. Πλ. 819—20)=θύει.—γεωλκεῖν γέας.

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σαφήνειαν διώκουσα, καὶ ἀποβαλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ῥήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν· ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους, κτλ. Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείνης, μυρίζει χωματίλας, κρασίλας, κτλ. Μεταχειρίζεται δὲ αἰτιατικῆν μετὰ τῆς εἰς ἢ τῆς ἠκρωτηριασμένης με (μετὰ· μετὰ χάρας· μετ'· μετ' ἐκεῖνον· μετ' ἐσέρα θέλω γᾶμαι, καὶ εἰς μιὰ ῥημιὰ καλᾶμαι· με τὸν ἀδελφόν), ὅπου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχει χώραν ἡ δοτικὴ προσήλθε μητρὶ καὶ φυταλίω πατρὶ (Σ. Ἀποσπ.).=ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήσαντα πατέρα.—δὲν ὁμοιάζει με τὸν φρόνιμον καὶ ἀγαθὸν ὁ ἄδικος.=οὐκ ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρουνται εἰς τέσσαρας τάξεις· α'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα· β'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ'. εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς· δ'. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

α. Ἐὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· α. τὰ πλήρω-
τικὰ καὶ κενωτικά, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσας τὸ λαμβάνον
τὴν πλήρωσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς ἰσὸ ἐξ οὗ αὐταὶ γίνονται·
ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίσαυτες (Ξ).—τούτων κενώσαυτες τὴν
ψυχὴν (Πλ.). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ιδέας ἐχόμενα· γεύω, ἐστιῶ
τινά τινος, κτλ. Ὡσαύτως χωρίζω, λύω, παραλύω, ἀπαλλάττω,
κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ. ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσου (Ἄρρ.
Π.Ι. 129).—οἶμαι ταύτης ἀπαλλάξαι σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἄρρ.)·
ἐμπροσθέντος δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως· ἐλευθεροῦν τὰς
πόλεις ἀπὸ Ἀμύντου (Ξ)· β. τὰ μεθέξως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γένει
σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσας τὸ μέρος, τῆς δὲ
γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἡ μέθεξις· μετέχειν τάφου μέρος (Ἀισχύλ).—
μετέλαχες τύχης Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκέτ. 1077).—οὐκ ἐλά-
χιστον μέρος ἀπελάσαμεν αὐτῆς (Ισ.)· γ. τὰ μηνιμονευτικά· ἀρα-
μυμνήσκειν τινά τινος· δ. τὰ ἀνταλλακτικά καὶ τιμήματος ση-
μαντικά· ἀμείβειν τινός τι.—πλείστον τιμᾶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγον-
ται καὶ τὰ πωλήσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ
δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ τιμήματος· ε. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔνεκα
τινος γίνεσθαι τι, ὕπερ ἀνάγεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορι-
σμούς (σ. 50).—Ἰαυμάζειν, ἐπαινεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν
τῆς κακίας, κτλ. ς. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μανθάνειν, παρὰ
τινός τι· μανθάνειν, πυνθάνεσθαι, ἀκούειν τινός τι, κτλ. Λεπτί-
νου πυνθάνει (Πλ.). Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέ-
ρονται· ταῦτα παρ' αὐτοῦ πυνθάνου (Πλ. Λάχ. 187).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων·
καταγινώσκειν τινός τι.—προτάσσειν τινός τι.—προτιμᾶν τινός τι,
κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἐκ· ἀπέχλεισε τὸν ἀνδραφόρον
τῶν ἀμφικτυονικῶν ἱερῶν (Δ. κατὰ Ἀριστοφρ. ἠ).—ἐκκέχρονκάς
με τῆς ἐλπίδος (Πλ. Φαίδρ. 228). Ἄλλ' ἐν πούτοις συνήθως ἐπανα-
λαμβάνεται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι Χαλδαίους
ἀπὸ τῶν ἀκρῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 16).—ἐξαγαγεῖν ἐκ τῆς οἰκίας
τὰν θράποδα.—τούτων ἐκ τῆς οὐσίας ἐκβέβληκα (Δ. πρὸς Ἀφροδ., α).

β'. Ἐὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται· α. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ιδέαν τῆς

δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσης τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις (Πλ.). νεῖκος ἀνθρώποις μέγα γλῶσσ' ἐκπορίζει (Εὐρ. Ἄνδρ. 644). Οὕτω καὶ νέμειν, παρέχειν, χομιῶναι, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ θεῷ φέρειν (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύναι, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινί τι· πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἄρφ.). β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμύζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμύζειν ἕκαστον ἕκαστῷ (Πλ. Φαίδρ. 271).—εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιύπτειν, προσπατταλέειν τινί τι, (Ἄρφ.)· κτλ· γ'. τὰ ἐναντιώσεως σημαντικὰ ἴσους ἴσοισι πολεμίοις ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.)—ἐμοὶ γὰρ ἀντίθηκας ἀνθρώπων τίν' (Ἄρφ. Ἰππ. 352); δ'. τὰ μίξεως σημαντικὰ κόπρον τῇ γῆ μινύναι (Ξ. Οἰκ. Ἡ, 3)· ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικὰ· ἐμὲ θεῶν οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπιστοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλιτῆσιν (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται· α'. τὰ παιδευτικὰ· σὺ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ. Κ. Π. Α, ς', 20).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναικα (Ξ)· β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικὰ ἀμφίεσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαντοῦ τοῦτον (Πλ. Συμπ. 219).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδουσαν αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρακολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικὰ καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστειρεῖ (Δ.).—αἰτήσας νέας ἐβδομήκορτα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἡρ.).—τὰ εἰς τροφήν δέοντα ἐξετάξετε τοὺς ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς (Ξ. Κ. Π. ς', β', 35).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ (Πλ.)· γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακόν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινα· πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φύλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει (Ἄρφ. Θ. 786).—ἡ γῆ τοὺς ἄριστα θεραπεύοντας αὐτὴν πλείοντα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ).—κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἄρφ.).—τινα δέδρακε ταῦτα δῆτα (Ἄρφ. Π. 869);—αὐτὴν οὐτ' εἶπα οὐτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινὸς τι λέγειν· εἰ χρή δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ. Μ, 6). δ'. τὰ ἰκετευτικὰ καὶ προτρέπτικὰ μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετέω σε τόδε (Εὐρ.).—τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ. Κλ. 409). Οὕτω καὶ πείθειν τινα τι, καὶ ἄγειν τινα τι· ταῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἄρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ

ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τιὰ εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἢ πρὸς τι ἄγειν εἰς τι, κτλ. καὶ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγει (Πλ. Σοφ. 237).—εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά ῥημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως, ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἄρφ. Πλ. 90).—χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδὲς) ἐποίησεν (Πλ. Πολ. Γ', δ', 9). Ὡσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύειν τιὰ, κτλ' ἢ τὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα αὐτῷ ἀποπέμποντα· τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνούμιον (Ξ.).—τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἠγοῦμαι σε καὶ κλεπτίστατον (Ἄρφ. Πλ. 27).—τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.).—ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν (Ἄρφ. Πλ. 209).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἑλλειπτικαί τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι· α'. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἡ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὃ, καὶ ἐξυπονοουμένου τοῦ μεταδιδόμενου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλοῦτου (Ξ. Συμ. Δ', 43).—μεταδίδουαι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις (Ξ. Ἀπ. Β', ζ', 3). Ὡσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμήματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κυχλῶν (Ἄρφ. Α', 925)· β'. ἐπὶ τῶν σημαίνοντων μετὰ τινος ἄλλου συμμεθέειν· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ. Ν. Ζ', 815)· γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ (Δ. πρὸς Παρτάρ. θ'); δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τινῶν φράσεων· Σμίχρωνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε, καὶ Σκίρτωνι τοσοῦτων ἐτέρων (Δ. Μειδ. 573).—τιμὴν ἤτοι τίμημα ἐποιήσατε.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλία συντακτικαί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· α'. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν, διαφορᾶ ἐννοίας, νὰ συντάσσεται μιᾶ ἢ δυσὶ πτώσεσιν· εἰσέ τι καὶ εἰκάτω τιὰ τινι προσπελάζω τιὰ τινι καὶ προσπελάζω τινί, ὅον προσπελάζω ἑμαυτὸν τινι, προσέρχομαι.—μιγνύειν τινί τι καὶ ἀθροῖ προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ· β'. Ὡσαύ-

τως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν νὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ, κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἠδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ. Φιλ. 43) = ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς (Ἄρφ. Σφ. 699).—δικαιοτέρουσ ἐποίει τοὺς πλησιάζοντας (Ξ. Ἀπ. Δ', γ', 25).

* §. 9. Καὶ ἄνευ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρείαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου· ἄλλοις ταῦτα παιδεύειν (Πλ.).—τὴν Ἑλλάδα πεπαιδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ. Πολ. Ι', 606)· οὕτω καὶ Βάκχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ. Β, 63)—ἐνυμνεῖσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ. Ἀντ. 537). Οὕτω καὶ ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.), καὶ ταυτὶ τὰ βέλτιστα ἀπολέλαινε Ἐὐριπίδου (Ἄρφ. Θ. 1017) *

* §. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατὸν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρεται πλήρესτερον καὶ ποιικιώτερον· ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθὰ, καὶ ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν (Ἄρφ. Ἰπ. 811).—ἀλλήλασθαί τιός τι καὶ ἀλλήλασθαί κάλλος ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίματος (Πλ.). Ὡσαύτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ. Ἀπ. Α', ζ', 13).—μετέχειν, μετέχειν τιός, μετέχειν τι, μετέχειν τιός τι, καὶ, ἀλλοιοτρόπως πλήρესτερον· ὅπως ἂν ἴσῃσ ἕκαστος ἡμῖν μετὰσχη τοῦδε τοῦ πλοῦτου μέρος (Ἄρφ. Πλ. 225. ἴδε καὶ 1144). Πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

* §. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνόητε μὲν συμπίπτει δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντῶν τινι καὶ ξυναντῶν τινι, ὁμολογεῖν τινι καὶ συνομολογεῖν τινι, μισηγεῖν τινι καὶ συμμηγηγεῖν τινι, ἀρμόζειν τινι καὶ προσαρμόζειν τινι. Ἄλλοτε ὑπερσχύει ἢ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἄρφ. Πλ. 86) = εἰπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἑν. Ἄλλοτε δὲ ἢ δύναμις τῆς προθέσεως μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατελειπῆς, δέσποτα. (Ἄρφ. Εἰρ. 372) = εἶπῆς καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ῥημάτων τὰ μὲν, εἰς μακρὰ λήγοντα, ἔχου-

σι καὶ εἰς ὦ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς δὲ δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλείστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ὦ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαῖ, φθίνω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν Παθητικὰ Κύρια, τὰ δεύτερα Ἀυτοπαθῆ.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἷτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθις ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπὸ ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρφ. Α. 731).—πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρφ. Ἰπ. 71).—ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ. Αἱ. 161)= διασώζεσθαι—οἶωρ ὑπ' ἀνδρῶν ἠδὲ φρουρεῖται πόλις (Σ. Κ. 1013).—καγὼ γὰρ ἰκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι (Πλ.).—μειμισημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. ὤ').

§. 4. Εἰς δήλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ρημάτων, ὡς γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα (Σ. Κ. 1423).—τίς αὖ παρ' ὑμῶν ἠχέεται κτύπος (Σ. Κ. 1501);—παρ' ὑμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 1439).—ἀδικηθήσει.—ὀφείλεται παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.).—ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρὰ Διονυσίου (Πλ. Πολ. Α', 332). μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ρημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδεικνύσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ἐμοίων· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.).—τοῦτο αὖ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε, ε, 20). Ἄειποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολλὴ συχὴ αὐτῆς ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν περὰ τοῖς μεταγενεστέροις. Ἡ πρόθεσις αὕτη τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ρημάτων εἰς δήλωσιν τῆς ἕκ τινος ἀρχῆς· ἔμπορος ἦκωρ ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν (Ἄρφ. Πλ. 52). Περὶ τούτου ἴδε καὶ ἐν τῷ περὶ Προθέσεων.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἡ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων· πρὸς τῆς ὕβρις μὴ-

πρός (Σ. *H.l.* 790).—πρός ἀνδρὸς ἡδικημένη (Εὐρ. *M.* 26. *Ἄνδρ.* 624).—πρός πάντων ἀνθρώπων λεγομένη (Πλ.).—πρός τιος ἐπαιεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἔκ, συνηθεστέρα οὔσα πρὸς τοῦτο παρ' ἴωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δόσεως σημαντικῶν· τοῦτο δέ μοι πως ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ. *Λύσ.* 234), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ. *Ἀλκ.* Α', 148), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ. *Συμπ.* 183), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ πορρωτέρω αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ. μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ξημάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι· ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ', 36)=ἀπὸ μέρους.

§. 6. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα, συγκριτικὴν ἔνοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἠτῶσθαι τιος=ἦττονα εἶναι τινός, ὅθεν=νικᾶσθαι.—ἀγρυπτίας ἠτῶσθαι.—αἰσχροῦ, ἡδογῆς, ἔρωτος, ἠτῶσθαι, κτλ. (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικᾶσθαι ὁμοίως αἰσχρὸν νόμιζε τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιταῖς, καὶ τῶν φίλων ἠτῶσθαι ταῖς ἐνεργεσίαις (Ἰσ. *Δημ.* δ').

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῖ τὸ ἐνεργεῖν αἴτιον τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδῆλωται (Θ. Α', 13).—πολλὰι θεράπειαι τοῖς ἰατροῖς ἐῦρηται (Ἰσ.).—τετάχθω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ἀγῆρ (Πλ. *Πολ.* Η', 156). Ἐπὶ δὲ πραγμάτων πολλῶ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δι' οὗ ἢ π.λούτῳ ἢ π.λήθει ἢ ἄλλῳ τῷ τοιοῦτῳ ἐπαίρεσθαι (Πλ. *Πολ.* Δ', 434).—νόσῳ ἐφθάρηται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνη (Θ. Γ', 13).—οἱ Πλαταιῆς ἐπολιοκοῦντο ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῷ σίτῳ ἐπιλιπόντι ἐπιέζοντο (Θ. Γ', 20).

§. 8. Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντᾶται καὶ γενικὴ ἀπρόθετος, νικᾶσθαι τιος, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος, ὑπὸ τῷ πατρὶ τετράφθαι. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'.

§. 9. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς παθητικὸν κατὰ πρῶτον τρόπομεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὀνομαστικὴν, δεύτερον φέρομεν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τρίτον τὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρόπομεν εἰς γενικὴν προθετόππτωτον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ

Ἐλληνας ἐμίσει τον Φίλιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—ἐγὼ γέγραφα τὴν βιβλίον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βιβλίος.

§. 10. Ὅταν δὲ τὸ ἐνεργητικὸν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικὴν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν ἢ τὸ ἔμφυχον δηλοῦσα, μενούσης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς: τὸν ἄνδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μουσικῆν, Ἀντιφῶν δὲ ῥητορικῆν, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Λάμπρου μὲν μουσικῆν ἐπαιδεύθη, ὑπ' Ἀντιφῶνος δὲ ῥητορικῆν (Πλ.).

§. 11. Τὸ προσωπικὸν ὑποκείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις: ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων ἐνεργητικῶν, τρέπεται μὲν καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὀνομαστικὴν, ὡς Νικίας παρῆνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιαύδε (Θ. Γ', 8).—τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηγέθη (Θ. Ε', 69), τρέπεται δὲ χαριέστερον ἢ δοτικῆ ἐπέτρεψαν τοῖς ἐννέα ἀρχουσι τὴν φυλακῆν (Θ. Α', 126).—οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακῆν (Θ. Α', 126).

§. 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων ὁ μὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυσκολώτατων ἀγομαι, γέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἄρφ. Ν. 241).—ἀπὸ δὲ στεφάνου κέκαρσαι πύργων (Εὐρ. Ἐκ. 910).==στεφάνη πύργων ἀποκέκαρται σου, κτλ. ἴδε Σ. Π. Β'.

Παθητικά Αὐτοπαθῆ.

§. 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἴτιον τοῦ πάθους δεκνόντα, ἀλλ' οἴκοθεν αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικά, παρίστανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατάστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγίαινω, οὕτω καὶ ροσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ· ὕβρις δέ τοι ἐν γέοις ἀνθεῖ τε καὶ φθίνει πάλλιν (Σ. Ἀποσπ. 34).—φθίθει μὲν ἰσχυρὸς γῆς, φθίνει δὲ σώματος (Σ. Κ. 610). Δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μέρος εἰς ὑπερ τὸ πάθος πίπτει: ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ (Πλ.).—ἐν τούτῳ ροσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλήν ἀλγῶ, οὕτω καὶ κεφαλαλγῶ, οὕτω ποδαλγῶ ἢ ποδαγραῶ, κτλ.

§. 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῆ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἴτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως

διὰ διὰ τὸ πάθος ἀλγεῖ (Πλ.), ὅπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἰτιον· διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἔνθα διαστέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν· Ἰνῆσκειν ὑπὸ τιος=κτείνεσθαι.—τόσφ, λιμῶ, ἀποθνήσκειν, κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβατικῶν· δέδοικα τὸν νόμον (Πλ. Φαίδρ. 231)—δειμαίνω τὰ σὰν ἀλκάρ (Εὐρ. Φ. 264).—τὸ σὸν γρίσσω στόμα (Σ. Ἀπ. 997), κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὁλόκληρον τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πρᾶγμα αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν, ὑποδιαίρονται εἰς τρία· α. εἰς ἀντανακλώμενα· β. εἰς ἀλληλοπαθῆ· γ. εἰς διάμεσα.

Μέσα Ἀντανάκλωμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανάκλωμενα μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσιν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ· λούομαι=λούω ἑμαυτὸν ἢ=τὸ ἑμαυτοῦ σῶμα.—ἐστεφανώσατο=ἐστεφάνωσεν ἑαυτὸν=τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν.—ἐκτενίζοντο=ἐκτένιζον ἑαυτούς=τὴν ἑαυτῶν κόμην.—δαπανῶνται=δαπανῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα. Οὕτως ἐν τῇ συνθέτῳ λούεται=λούει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν· ζύεται=ζύει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ· πλύνεται, βάπτεται=πλύνει, βάπτει τὰ ἑαυτοῦ ἰμάτια· ἐξοδέεται=ἐξοδεύει τὰ ἑαυτοῦ χρήματα, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτώτων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανάκλωμενα μέσα ῥήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῆ συντάσσομένων, καὶ ἀναφέρονται τὰ πλεῖστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα· λούσθαι, ρίξασθαι ἢ ρίπτεσθαι, γυμνάξασθαι, ἀπομόρηνυσθαι, ἀπομύττεσθαι, ἀλείφασθαι, χρίεσθαι, καλλωπίζεσθαι, στέφανοῦσθαι, κτλ. ὠτάτύως ἀπάγχεσθαι, σφάττεσθαι, κρε-

μάννυσθαι, κοιμᾶσθαι, τάττεσθαι, τρέπεσθαι, ἐγείρεσθαι, πορεύεσθαι, κτλ. (Εἰσαγ. Ἐλ. ἰηρ. Συντάξ. σ. 246)· οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χρυσάμενοι, οἱ δὲ καὶ λουσάμενοι παρήλθον (Ξ. Σ. Α', 7). — ἐπὶ τῆς φειδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδεις πώποτ', οὐδ' ἠλείψατο (Ἄρφ. Ν. 826). — Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο (Ὀμ.). — σείσατο δ' ἐνὶ θρόνῳ (Ὀμ.). — ἐκαλλωπισάμενη ἴνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω (Πλ. Συμ. 174). — ἐστολίσθη. — στεφανώσάμενος καλῶν λευκῶ (Ἄρφ. Ν. 1016) — διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀρεπαύοντο (Ξ.). — οἱ ἔφηβοι κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ε, 9). — οἱ μὲν βίπτοῦντες ἑαυτοὺς, οἱ δὲ ἀπαρχόμενοι, οἱ δ' ἀποραττόμενοι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 25). — ἐγειρόμενόν τε καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.). — ἐπὶ τὰ μείζω ἐπινοεῖς τραπέσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀντανακλωμένης ἀντωνυμίας· νίπτεσθαι τὰ σώματα = νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα. — τὰ σώματα διεσωσάμεθα καὶ τὰ ὄπλα (Ξ. Ἄν. Ε, ε, 13). — καθαίρεσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πάθη, καταρρήγνυσθαι, περικαταρρήγνυσθαι τοὺς πέπλους (Ξ.). — περιεσπάσατο τὴν τιμῶν (Ξ). — ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν. — ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε (Δημ. Φ. Α', 17). — παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Πλ. Ν. Δ', 721, Συμπ. 209). — ἐν χερσὶν φέρεσθαι. — κτερίζεσθαι τὰς κόμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέρων ἔννοιαν ἐξηγούντων ἐνταῦθα ἀναγόμενα· ἀποφαίρεσθαι, ἀποδεικνύεσθαι γνώμη, ἐπιδεικνύεσθαι ἀρετὴν, παιδείαν, εὐνοίαν· δυσμέγειαρ ἐρεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν κρείττω τῶν νόμων οὔσαν (Δ.). — μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἄρφ.). — ἀποκλίεσθαι πειρίαν (Ἄρφ. Σφ. 564), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν· μήτε ἔπρον μήτε ἀφροσύνης ἐμπίπλασθαι (Ξ. Δ', ε', 41). — ἐαυτὸν ἐμπιπλάνα. — πολέμου ἐκόρεσθαι (Ἄρφ. Εἰρ. 1282). — κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ.).

—πολλῶ μαλλον ἐξόμεθά σου (Ἀρφ. Πλ. 10). Ὡσαύτως ἀπόσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἡρ. I. 95).—ἄφ' ἐαυτῶν.—ἀχαρίστως ἀποπέμψασθαι ἐνεργέτας (Ξ. Ἐλ. Δ', δ', 4).—προσβάλλοντας τοὺς Ἀργεῖους ἀπεκρούσαντο (Ξ.). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι=ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι=παρέχω ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ ἵππων εἰς χυλίαν τῷ βασιλεῖ παρεχόμενῃ (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 2)· οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι λογιζέσθαι πότερος ἕριθμῷ πλείω συμβέβληται ἡμῶν . . . οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβληται (Ξ. Οἰκ. Ζ', 13).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικά ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν Ἐρωτι οὐδὲ Ἄρῃς ἀντίσταται (Πλ.).—ἀντιταξάμενοι τούτοις πολυπλάσιους ἐνικᾶτε (Ξ.)=ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτοῦς.—οὔτε ὑπεκοθήσεται σοι ὁ δοῦλος (Ξ. Ἀθ. Πολ. Α, 1)=δὲν θέλει σοὶ προσσηκωθῆ. Ὡσαύτως βίον πορίζεσθαι—πορίζειν ἐαυτῷ· οὕτω προσάγεσθαι τινα, κομίσασθαι ἐπιστολήν.—ποιεῖσθαι σύμμαχον.—εὐρίσκεσθαι τι=εὐρημα ποιεῖσθαι.—αἴρωμαί τι=αἴρω ἐμαυτῷ ἤτοι ἐπ' ἐμαυτοῦ.—αἴρεσθαι πόλεμον.—οἱ παῖδες φέρονται σίτον μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον (Ξ Κ. Π. Α, ε', 8)=φέρουσιν ἐαυτοῖς ἤτοι μεθ' ἐαυτῶν· οὐ τὸ ἀντίθετον καταλείπειν.—σίτον καὶ ποτὸν προσφέρεισθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 41)=τροφήν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἢ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἶδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῆ αἰτιατικῆ συντασσόμενα μεταβατικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα· σκευὰς μηδικὰς ἐνδύόμενος ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξήει (Θ. Α, 130). Ἐπὶ τινων δὲ ρημάτων δυνατὸν γὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικαί, συγχωνευομένης μετὰ τοῦ ρήματος τῆς δοτικῆς, ὡς τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ. Ἐπ. Γ', 315).—τόδε τοίνυν ἔτι μαλλον παραιτοῦμαι σε (Πλ. Σοφ. 241). Τὸ δὲ αἰτοῦμαι ἀπαντᾶται μὲν καὶ μετὰ δύο αἰτιατικῶν, συνήθως ὅμως μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς προθετοπιώτου, ὡς αἰτεῖσθαι τάγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 5).

β'.) Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργούντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν

ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. ὡς τὸ οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων φιλεῖ ἑαυτόν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατόν νὰ σημαίνῃ φιλοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖναι ἀμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παρὰπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ εἶδει, τῶν ἀνταρρακλωμένων κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, περιέβαλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐρέτειαν ἀλλήλους, ἀλλήλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον ἅ τὰ ἀμοιβαῖα μίξις καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα ἐπιμίγνυντο ἐν αὐταῖς (Θ. Α', 146). — λουδοροῦμεναι (Ἄρφ. Θ. 571) — ὠσιζόμεσθα (Ἄρφ. Π. 330), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλλήλοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλους φιλικῶς (Ξ. Κ. Π. Ζ', δ', 5). — ἐπιμίγνυσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ. Β', 1). ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβαία μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμὸς διελύθησαν κατὰ πόλεις ἕκαστος (Θ.). — διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ. Α', 109). Ἐ. τὰ ἐρίσεως σημαντικά, οἴκοθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαίαν διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀλλήλους, κτλ. γ'. τὰ συμβιασμοῦ σημαντικά οὕτω παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ (Κολοσ. Β', 2). — συμβιασθέντες ἐν τῇ ἀγάπῃ τὸ δὲ παρὰ Θεουκιδίδη (Η, 98) ξυμβιάσθαι γράφεται ὀρθότερον ξυμβεβάσθαι, ἐκ τοῦ ξυμβαίω· οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμος, ἔχθρα, κτλ. δ'. τὰ σημαίνοντα διαρομὴν πρὸς ἀλλήλους διερείμαρτο τὴν ἀρχὴν ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλάτων (Πλ. Γοργ. 523). — μερισάμενοι τὸ ἔμδον χρυσίου μετὰ Φορμίωνα τότε (Δ. πρὸς Φορμ. ζ').

γ'. Μέσα Διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν. ἔχει δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὀλίγα τοιαῦτα μέσα, διὰ τοῦ συστοίχου μεταβατικῆς ἐξηγοῦσα τὰ ἄλλα οἰκοδομοῦμαι = διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι = διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ, ἀλλὰ καὶ ἐναυπήγει Ἀγησίλαος (Ξ.), ἀντὶ ἐναυπηγεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα τύπτομαι (Ἄρφ. Νερ. 494) = je me laisse battre.

§. 13. Τὰ ἐξῆς παρὰδείγματα δεικνύουσι τὴν δύναμιν καὶ χρῆ-

σιν τῶν τοιούτων ῥημάτων ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντας (Ξ. Ἐ. Β', δ', 5) = διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. — οὐδὲ δαρείεσθαι οὐδαμῶθεν ἐστὶν ἀργύριον (Σ. Ἀπ. Β', ζ', 2). — εἴ τις βούλοιτο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 5). — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ.). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ. Α', Δ', ζ'). — μήτε ἄποροι σῖτον παράθησθε (Ξ. Κ. Π. Η, ς', 12).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ῥημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐνεργέστερον, ἀντιπαρατιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, θαρείζειν, διδάσκειν, παρατιθέσθαι, κτλ' ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλοῦσιν ἄλλω ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαυόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ. Ὡσαύτως μισθοῦν καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶν καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 15. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν μέσων ῥημάτων ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν διότι οὔτε ἀπανταχοῦ ἐπιδέχεται ἡ φύσις τοῦ πράγματος τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς ἐσθίω, πίρω, περιπατῶ, πρέω, πειρῶ διψῶ, βλαστάρω, εὔδω, κτλ οὔτε, καὶ ὑπου οὐδὲν τοιοῦτον κώλυμα ὑπάρχει δοκιμάζει αὐτὸ ἀπανταχοῦ ἢ χρῆσις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων. Οὕτω λέγεται, π. χ. ἐνδιδόναι, φιλεῖν, ἀναλαμβάνειν, φυλάττειν, λυπεῖν, εὐφραίνειν ἑαυτὸν, κτλ. ἀλλὰ καὶ γάργε καὶ εὐφραίνου.

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περιστάσεων ἔνθα τὸ μέσον συνειθίζεται τίθεται πολλάκις ἐνεργητικόν, εἴτε διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῇ ἐπιφανέστερον ἢ μεσότης, εἰσπράττειν ἀντὶ εἰσπράττεσθαι προσπορίζειν ἀντὶ προσπορίζεσθαι, κτλ' εἴτε πρὸς εὐκολωτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως τίθεται, ὡς ἀνωτέρω (§. 15), τὸ ἐνεργητικὸν μετὰ τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας γυμνάσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ.). Ἄλλοτε δὲ μετὰ τοῦ μέσου προστίθεται, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατὰ τὸ φαινόμενον, καὶ ἡ σύνθετος ἀντωνυμία οἱ στρατιῶται προθύμους αὐτοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο (Πλ.), καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. — οἱ δὲ (φρασί) ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάχην (Ξ. Ἀρ. Δ', ἡ, 29).

§. 17. Ἐκτὸς δὲ τούτων τὸ αὐτὸ μέσον δυνατὸν νὰ ἀνάγηται εἰς ἕν ἢ ἄλλο εἶδος διδάσχομαι τὸν παῖδα ἄ. = ἐγὼ αὐτὸς διδάσκω

τὸν ἑαυτοῦ παῖδα· ἕ'. = διὰ διδασκάλου ποιῶ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα διδάσκεισθαι· ἢ εἰς μίαν ἢ εἰς ἄλλην τάξιν τοῦ αὐτοῦ εἴδους· προσφέρομαι = προσφέρω ἑαυτὸν καὶ = προσφέρω ἑαυτῷ. Μόνον ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματεία δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ τοιαῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς αὐτοπαθῆ ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ᾧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικὸν εἰς μαῖ, ὡς πάσχω, θβίρω, κτλ, οὕτως ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ εἰς μαῖ λήγοντα, ἐνεργεῖαν τὰ πολλὰ σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ᾧ, ἀκροῶμαι, ἀσπάζομαι, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ὡς ἐνεργητικὰ εἰς μαῖ.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικὰ ῥήματα ἀνέκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ᾧ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρήσασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογήσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικὰ.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῆ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, καυχῶμαι, προφασίζομαι, κτλ· τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἔχνη, δέχομαι, ἀκέομαι, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικὰ ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἅπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ καυχᾶσθαι, παρρησιάζεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἐπαινεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, καλύπτεσθαι· τὸ προφασίεσθαι εἰς τὸ προβαλέεσθαι, τὸ προκαθέζεσθαι εἰς τὸ προϊστασθαι, τὸ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰς τὸ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπωθεῖσθαι τὰ κήσασθαι, λήσασθαι, κτλ, εἰς τὰ πορίεσθαι, προσαγαγέσθαι, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, πληκτίζεσθαι, κτλ., ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι, κτλ. τὰ ἐπι-
κηρυκέσασθαι, διακηρυκέσασθαι, κτλ., εἰς τὰ ἀπογράφεσθαι, οἰ-
κοδομεῖσθαι, κτλ. ἴσως καὶ τὰ ὠνοῦμαι καὶ πρίαμαι εἰς τὰ μισθοῦ-
μαι καὶ τὰ ὅμοιοι.

§. 6. Ἀφ' ἑτέρου μέρους τὰ κείσθαι, καθῆσθαι, κτλ., ἀντιστοι-
χοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα μένειν, ἡρεμεῖν, κτλ. τὸ πέρεσθαι τιος
εἰς τὸ ἀπορεῖν τιος· τὰ φθέργεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι (Ἄρφ. Θ.
922), ὀρχεῖσθαι, κτλ., εἰς τὰ βοᾶν, ἐλληγίζεω, σχιρτᾶν, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι τιος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ
φροντίζεω τιός· τὸ γλίχεσθαι τοῦ ζῆν εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆν·
τὸ κατατιθῆναι τιος (Ξ. Κ. Π. 5', 4, 24) = κατηγορῶ τιος· τὸ
μέμφεσθαι τινι εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν τινι· τὸ μιμείσθαι τινα εἰς τὸ ζῆ-
λοῦν τινα· τὸ δέχεσθαι τιος ἢ παρά τιός τι εἰς τὸ λαμβάνειν
τιός ἢ παρά τιός τι· τὸ πυρθάνεσθαι τιός τι εἰς τὸ μαρθάνειν
τιός ἢ παρά τιός τι· τὸ χαρίζεσθαι τινι τι εἰς τὸ δίδόναι ἢ πα-
ρέχεσθαι τινι τι (ἐκ τῶν ἰδίων)· τὸ ἐργάζεσθαι τινα κακὰ εἰς τὸ
ποιεῖν τινα κακὰ· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρὶ φόρου εἰς τὸ τιμᾶν
τινι φαράτου.

§. 8. Ως δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα
πρὸς τὰ παθητικά κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· ἀπεχθάνεσθαι τι-
νι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωνῆσθαι, τῆς κεκτημένης
=κατεχομένης (Θουκ. Ζ', 70) καὶ κεκτημένης =κατεχούσης, τῆς
δεσποίνης, κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν, ὡς
καὶ τῶν μέσων, κτλ., ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἐ.λ.λην. Συνατάξ.

* §. 9. Τοιαύτη ὡς ἔγγιστα ἢ περὶ Μέσων καὶ Ἀποθετικῶν ῥη-
μάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης παρ' ἅπασιν τοῖς γραμματικοῖς καὶ
λογίοις τῆς Εὐρώπης, καὶ ταύτην ἐπροσπάθησα νὰ τηρήσω ἀπ' ἀρ-
χῆς ἐν πάσαις ταῖς ἐκδόσεσι τοῦ παρόντος πονήματος. Εἶδὲ τις ἐπι-
θυμεῖ πάντη νέαν περὶ τούτου φιλοσοφίαν, ἐξ Ἀραβίας εἰς Ἀθήνας
μεταφερθεῖσαν ἵνα διασκεδάσῃ παλαιὰς καὶ ἐβρίζωμενας προλήψεις,
τὸν ἀληθινὸν φωτισμὸν μεταδίδουσαν εἰς τοὺς Ἑλληνόπαιδας, προσ-
τρέξάτω εἰς τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἐκ Σαραντεκκλησιῶν τῆς Θράκης
Κυρίου Δ. Ματζαράκη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκδοθεῖσαν περὶ τῶν
Μέσων καὶ Ἐπιμέσων Ῥημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης Δια-

τριβήν. Ἐν αὐτῇ θέλει εὐρεῖ ὁ προσεκτικὸς ἀναγνώστης καὶ τὴν λύσιν περιέργων ζητημάτων, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε, οὔτε τῶν ἀρχαίων οὔτε τῶν νεωτέρων, εὐτύχησε νὰ μαντεύσῃ (Ἴδε τὸν Πρόλογον τῆς παρούσης ἐκδόσεως). *

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἑγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἰτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἡ ὀριστική, ὑποτακτική, ἐνκτική καὶ προστακτική, ὠρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρέμφαίνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικά, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ἀόριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἴκοθεν παρεμφαίνουσιν ἀπαρέμφατον, καταχρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλίσειν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστικὴ καταχρηστικῶς ὀνομάζεται πῶσις.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἑγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή α. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως.

Α'. Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὀριστικὴ Ἑγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον φετικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον α. ἐπὶ ἀπολύτου καταγράφσεως ἢ ἀποφάσεως ἔστι ταῦτα.—οὐκ ἔστι ταῦτα β'. ἐπὶ ὑποθετικῆς περιστάσεως, ὡς θετικῆς ἐκλαμβάνομένης καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν (Ξ. Ἀν. Ε, ζ', 9) — ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι, κτλ γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως φετικῶν, δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἐσομένου ἢ μὴ ἐσομένου ἢ κάστ' ἔτι ζῶν οὗτος (Σ. Τ. 1045); ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις καὶ ἢ οὐ.—ἄρ' ἔφυν κακός (Σ. Τ. 822);—ποιήσεις ἢ οὐ; ἢ περὶ τῶν διαφόρων παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος τίς; ποῖος; πότε; πῶς; πότε ἔσει οἴκοι (Ξ.);—πῶς ἔχεις (Πλ.); δ'. ἐπὶ ἐρωτ

τήσεων διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς αἰτινας ἐξηγοῦσιν ἔντονον καταφατικὴν προσταγήν· οὐκ ἀποκτείνετε; οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν βαδισθε; οὐ συνλήψεσθε (Δ. Μειδ. λγ');—ἀποκτείνετε, κτλ καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ ᾧ μιαιφώτατε τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταθήσει (Ἄρφ. Σφ. 397); ἴσαύτως δὲ ἔνευ ἐρωτήσεως, ἔνθα ἐκφέρεται ἀπαγόρευσις· οὐ μὴ λαλήσεις (Ἄρφ. Ν. 505)—μὴ λαλήσης.—οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων (Ἄρφ. Ν. 202)· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· εἶθε σοὶ τότε συνεγεγόμεν (Ξ. Ἀπ. Β', 46)· ἐπὶ ἀπευχῆς μετὰ τοῦ μὴ μήποτ' ὄφελον τὴν Σκῦρον λιπεῖν (Σ. Φ, 969).

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τίθεμένην, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον ὡς βεβαίως μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἄ. ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων ἴωμεν—μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα τὰ ὁμιολογημένα ἡμῖν (Πλ. Πρωτ. 332).—ἄγε σκοπώμεν.—φέρε σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἔνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῖν ἀγαγῶ (Δ.).—φέρε δὴ εἶπω πρὸς ὑμᾶς (Δ.).—φέρε κομίσω (Ἄρφ. Πλ. 768).—φέρε καταχέω (Ἄρφ. Πλ. 790).

§. 7. Τίθεται· β'. καθ' ἑαυτὴν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται ὑπὸ διάφορον εἶδος· 1. ὡς ἄδεια ἢ γνώμη περὶ τοῦ πρακτέου· εἶπω τι τῶν εἰωθῶτων (Ἄρφ. Β. 1);—δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν (Πλ.).—μὴ ἀποκρίνωμαι (Ξ. Ἀπ. Α, β', 36); μετὰ τοῦ βού.λει, ἢ βού.λεσθε πολλάκις· βού.λει θῶ;—βού.λεσθε ἀφῶμεν; 2. ὡς ἀπορία περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι· τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμεν;—πῶς ποιῶμεν (Πλ.); ποῦ φύγωμεν (Αἰσχ.); 3. ὡς ἀγαράκτησις· σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ δέον γενέσθαι παρίσταται ὡς γενησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων· τί οὖν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ· (Πλ.); Ἄλλοτε δέ, ὅταν συμβουλευῆται τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ'

ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστώς ὀριστικῆς πῶς οὖν ὦ Ἀλκιβιάδῃ ποιούμεν (Πλ.);

§. 9. Τίθεται γ' ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προστακτικῆς μὴ εἴη. — μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσεις δ' διὰ τοῦ οὐ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας οὐ μήσε ἀπολίπω (Πλ. Ἀλκ. Α', 132) = οὐ δέος μήσε ἀπολίπω. = οὐκ ἀπολείψωσε. — ἀλλ' οὐποτ' ἐξ ἔμου γε μὴ πάθης τόδε (Σ. Ἡ. 1029). Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὡς οὐ μήποτ' ἐς τὴν Σκῆρον ἐκπλεύσει (Σ Φ. 381). Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα συγχέονται πολλάκις μετὰ τῶν διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἐκφερομένων, ὡς ὑβρίση καὶ ὑβρίσει, καὶ ἀντιστρόφως, διατρέψῃ καὶ διατρίψῃ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων.

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται α' εἰς ἐξήγησιν εὐχῆς, ἥτις δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· ξυνειρέγκοι ταῦτα ὡς βουλόμεθα (Θ. Σ', 20). — ἀλλὰ βουληθείης, ὦ πολυτίμητε Εὐθύδημε (Πλ. Εὐθ. 296). — ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά. — μὴ ζῶν μετ' ἀμουσίας (Εὐρ. Ἥρ. Μ. 676). — μὴ μοι γένοιθ' ἂ βούλομ', ἀλλ' ἂ σμυφέρει (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια εἰ, εἰ γάρ, εἴθε (αἰ, γάρ, αἴθε, παρ' Ὀμήρῳ)· εἰ γάρ γένοιτο (Ξ). — εἴθε μὴ ποτε γνοίης ὅς εἶ (Σ. Τ. 1068). Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως, ἐν εἴδει ὄρκου, τρόπον τινά· οὕτως ὄναισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ὑμῖν (Δ. Κατὰ Ἀρόβου, Β', 842) = νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθά σας.

§. 11. Τίθεται β' ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν, εἰς ἐνδειξίν τοῦ δυνατοῦ γένεσθαι γένοιτ' ἄν. — δύναιο ἄν. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος δυνατικός, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους = εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν, καὶ = δύναιο ἄν, εἰ βούλοιο. — ἄψαιτό τις ἄν = εἰ τύχοι, ἄψαιτό τις ἄν οὕτω βουλοίμην ἄν, ἔροίμην ἄν, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται εἰκαστικός καὶ διστακτικός ἕως ἄν τις ἐπιτιμήσειε τοῖς εἰρημένοιοις (Ισ.).

§. 12. Τίθεται γ' ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισίς ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέον γε-

ρέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν γενέσθαι ἄρα ἐβελήσκειν ἂν Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆναι (Πλ. Γοργ. 447); ὅπερ προσεγγίζει εἰς ἱκεσίαν. Εἶναι δὲ φανερὸν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ ὁ ἀνωτέρω δυνατικὸς λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιοῦτον καὶ τὸ πῶς ἂν ἀλοίμην (Εὐρ. Μ. 97); ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται δ' ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετριοτέραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων οὐκοῦν ῥητορικῆ δημηγορία ἂν εἴη (Πλ. Γοργ. 502) ἢ ἐπὶ γνωμικῶν ἀνήρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής (Γν.) ἢ ἐπὶ μετριοτέραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς χωροῖς ἂν εἴσω (Σ. Ἡλ. 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ' ἐ.) διάφορα εἶδη τοῦ δυνατικοῦ λόγου. Ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισις εἶναι ἰδιαιτέρον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξαγωγῆς καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἐγκλισις τίθεται α' ἐπὶ προσταγῆς ἄπτε, παῖ, λύχνον, κάκφερε τὸ γραμματεῖον (Ἀρφ. Ν. 18).—δεῦρ' ἐλθέ (Ἀρφ. Ν. 58) β' ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὅ ἐστιν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαι τι καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ (Πλ. Πρωτ. 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστώτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀόριστος προστακτικῆς καὶ σὺ μὴ πρότερον ἔμβαλε τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 17). Ὡς ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὐγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἀν. Α, δ', 8).—ιερὰ μηδὲ εἰς ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἐκτῆσθω (Πλ. Ν. Ι, 907).

§. 15. Τίθεται γ' ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γόνεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. Δημόκ. δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου μὴ κατόκει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμοι ἐπαγγελλομένους (Ἰσ. ἐνθ. ἀν.) δ' ἐπὶ προτροπῆς θάρσει, ἔλιπε — ἄσσοι ἔτε (Ἰλ. Α, 335).—ἢ παῖδες Ἑλλήνων ἔτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας θεῶν τε πατρῶων ἔδη, θῆκας τε προγόνων (Αἰσχύλ. Πέρσ. 402). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀναπαδου, γάγε, πτε, εὐφραίνου (Λουκιαν.) ἢ ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρτας χαῖρε, εὐτύχει, ἔρῳσο.—ἔρῳ εἰς κόρακας (Ἀρφ. Πλ.

604) σ'. ἐπὶ ἰκεσίας ταῦτα χάρισαί μοι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 9).—
μῆνιν ἄειδε, θεά (Ἰλ. Α, 1).

* §. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅτι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων ὀνόμασαν δηλ. οἱ γραμματικοὶ ἀμφοτέρας ἕκ τινος σημασίας ἦν περ ἐνόμισαν μόνην, ἥ, τοῦλάχιστον, κυριωτέραν, ἐν ᾗ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὔτε ἡ γενική, π. χ. μόνον γένος ἐξηγεῖ, οὔτε ἡ δοτική μόνον δόσιν, ἀλλὰ καὶ, τὸ ἐναντίον, ἀφίρεσιν· τοῖσιν ἀφείλετο ῥόστιμον ἡμαρ (Ὀδ. Α, 9. Ἴδε *Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ.* σ. 199. § 47). Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα Ὀριστική, Προστακτική, κτλ. *

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσῃ.

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φυλάττουσιν ὡς ἔγγιστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἣν καὶ καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων λόγων.

Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσῃ.

§. 2. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα α. ἐπὶ τῶν γνωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν, ἐκθετικῶν, ἀγγελτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· ἐκεῖνο χρῆ γινῶναι ὅτι οὐδὲν ἔστι κερδαλεώτερον τοῦ νικᾶν (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 26).—γινῶσει κακοῦ θυμοῦ τελευτήν ὡς κακὴ προσγίνεται (Σ. Κ. 1197).—λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ), κτλ.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κῶλῳ τῆς κυρίας προτάσεως ὑπάρχῃ ἐνεστῶς ἢ μέλλων, παραρηγμένου δὲ ἡγουμένου ἢ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεστῶτος, τίθεται εὐκτική· ἐπεὶ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἴη (Ξ. Ἀν. Β', ε', 26).—οἱ Ἴνδοι ἔλεξαν ὅτι πέμψῃσι σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 7). Ἀλλὰ πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται ὀριστικὴ καὶ παραρηγ-

μένου ηγουμένου, ὡς εἰ προηγεῖτο ἐρεστώς ἢ μέλλων· ἦδειν ὅτι ἐφύδον.—ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλλάτεια κατελήπται (Δ. Περὶ Στεφ. γ').—ἦδει Ἀφόβος ὅτι ἐξελεγχθήσεται (Δ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Εὐκτιχῆς.

§. 4. Τίθεται β'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρίσταται ὡς ἀναντιβῆτος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου· εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ υἱὸς ἦν Ἀσκληπιός, οὐκ ἦν αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ. Πολ. Γ', 408). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται ὀριστικὴ, ὅταν οὐδεμία ἀμφιβολία παρεμφάνηται· εἰ θεοὶ εἰσι.—εἰ τοῦτο πεποίηκα.—εἰ γερήσεται.—εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται γ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφοῆς, ὅταν ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτηριστὰ ὠρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. Ἡλ. 125).—ἡ χρηστὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Ἀρφ. Εἰρ. 909).

§. 6. Τίθεται δ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε ἦν ἡμεῖς ἡμῖν ὠμολόγουν (Πλ. Συμπ. 198).—ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. Πρωτ. 320).—γῶν ὅτ' ἐν πόλει ταύτῃ βεβηκῶς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί (Σ. Κ. 1358)· ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.—ιδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἦκουε καλὸν κἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α, γ', 1).

§. 7. Τίθεται ε'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἃς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ πόθεν ἦκαί; ἐρωτῶ σε πόθεν ἦκαί.—τί ἐστὶ τοῦτο; λέξον μοι τί ἐστὶ τοῦτο.—μή μ' ἀρέσῃ τίς εἰμι (Σ. Κ. 209).—ὄρα τί ποιεῖς, ὦ παῖ (Σ.)—ὅστις ποθ' ὑμῶν Λαίον κάτοιδεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος δῶλετο, τοῦτον κελεύω κτλ. (Σ. Τ. 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεται.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστώσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ση-

μαινόμενον, καθάπερ ἡ ὀριστική, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτική ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου·
 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους·
 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτικὴ ἰδιαιτέρως προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
 ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, εἰάν, ἂν, ἤν, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκώμενη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, εἰάν παρίσταται ὡς θετική, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπειαι· ἅπασ ἄλογος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ).—εἰάν γιγνώσκῃ ὧν δεῖ, ἀληθὴς ἂν εἴη προστάτης (Ξ. Ἀπ. Γ', δ', 6).—οὐκ ἀποδέξομαι σου, εἰάν τοιαῦτα φιλῶντος (Πλ. Πολ. Η, 33). Ἡ διαφορὰ τοῦ εἰ γράφει καὶ εἰάν γράφῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπίσθητος· εἰάν φῆ.—εἰ δ' αὖ φῆσει (Δ).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἂν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ᾖναι προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκώμενη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ἤθελεν εἶναι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τῆν Λακεδαιμονίων ἀρτίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀπολοίμεθα (Ἰσ. Βούσιρ. ἡ). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
 ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον ἂν, δε ἂν, δεσ τις ἂν, οἶος ἂν, ὅσος ἂν, ὡς ἂν, ὅπου ἂν, κτλ, ὅταν ὁ λόγος, ἐνε-

στῶτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· *συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὐκ ἂν ὀρῶσι παρσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἃ χρῆ* (Δ. Φ. Α', γ').—*ἀττ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαινῆται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔρῳοις ἐπιτέλει* (Ἰσ πρὸς Νικ. ΙΟ)· *οὐτω καὶ ὅσοι ἄν, ὅσῳ ἄν, καθ' ὅσον ἄν δύναμαι, ὅτῃ ἄν ἡγήται, κτλ.* Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ *ὄς ἄν*, κτλ. ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ *ὄς*. Πολλάκις δὲ ἡ διαφορὰ καταπτᾶ πολλά μικρά· *ὧν λέγη, ὧν ἂν εἴπη* (Δ.).

§. 13. Ἡ εὐχτική τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ *ἂν*· προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ *ἂν*, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὅσάκις ἡ περίστασις ἔφερῃν· *Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν*—*ὅσους εἶδεν ἅπαζ*.—*ὅσους ἴδοι*—*ὅσους κατὰ διαφόρους καιροῦς εἶδεν*—*ὅσους ἂν ἴδῃ*—*ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὐκ μὲν ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἰόντας ἐπήρει, εἰ δέ τινας θορυβομέτους αἰσθοίτο, κατασβεγγύηαι τὴν ταραχὴν ἐπειράτο* (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 55).—*ὄν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον* (Πλ. Κριτία, 119).—*καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμιόντες ἂν εἰστήκασαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ π.λησιάζοιεν οἱ ἔπτοι, ταῦτά ἐποίουν* (Ξ Ἀν. Α', ε, 2).

3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐχτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὅποτε, ἐπεὶ, κτλ. προσλαμβάνοντων τὸν *ἂν*, καὶ γινομένων ὅταν, ὅπταν, ἐπάρ, ἕως ἂν, ὅταν, ἀρχαικοῦ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ γνώσιν ὅταν λιπῶν τις δρᾷ τὰ μὴ προσηκότα (Σ. Φ. 471).—*τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὅπταν (ἢ ὅπου ἂν) στρατοπεδεύωνται* (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 26).—*ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ, ὅπως μίθ' ἐ-*

κῶν μῆτ' ἄκωρ μηδεὶς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ (Δ. Φ. Γ', ιδ').

§ 15. Τίθεται δὲ εὐκτική, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, δσάκις ἡ περίστασις ἔφερεν, καὶ ὅχι εἰς ὠρισμένον σημεῖον χρόνου· ὅτε ἀφίκετο—ὅτε ἔφθασεν.—ὅποτε ἀφίκοιτο—ὅτε καὶ ὅτε, κατὰ διαφόρους καιρούς, ἦτοι δσάκις ἔφθασεν.—ὅταν ἀφίκηται—ὅταν φθάσῃ· ὅπὸτ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχῶι (Εὐρ. Ίκ. 897).

4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§ 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἵνα, ὡς (καὶ ὄφρα παρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἵνα μὴ, ὡς μὴ, ὅπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνῳ τοῦ μὴ, ἐρεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· βασιλεὺς αἰρεῖται, οὐχ' ἵνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ. Ἀπ. Γ', ε, 3).—ἐάν τις σοὶ κάμην τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἰατρούς, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ (Ξ. Ἀπ. Β', ι, 2).—διηγησόμεθα ὡς μάλλον δὴλον γένηται (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 6). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄν, οὔτε ὅμως εἰς τὸ ἵνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μὴ.

§ 17. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· Μένων ἐπεθύμει ἄρχεω, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίῃ δίκην (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 21).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρῶν, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 16).

§ 18. Πολλάκις δὲ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται ὑποτακτικὴ, ἦτοι διότι, καὶ περ παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὅμως, δι' ὃν ἡ πρᾶξις ἐγένεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμειλουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικῆς, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστώτως καὶ μέλλον· οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον· παρήλθομεν, ὅπως μὴ θάδιως περὶ μεγάλων πραγμάτων

χείρον βουλευέσθε (Θ. Α', 73)· κατὰ τὸ δεύτερον· ἐπιτηδές σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἡδιστα διάγῃς (Πλ. Κριτ. 43).—*Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκασεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῆ* (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 128). Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφότεραι εἰς τὸν λόγον· γὰρ οἱ Κορίνθιοι ἐπιλήρουν, ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσῃσι καὶ τὰς ὀλιγάδας αὐτῶν ἦσον οἱ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν (Θ. Ζ', 19)· ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μάλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοῆται ὡς ἀμφίβολον. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Η. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

* §. 19. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενεύουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ὅπως σημάξη τὸ τίτιν τρόπον, ὅποια ἦτον ἢ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασίαι· καὶ τότε δλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκπερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένον· *Σεύθης κελύει Ξεροφῶντα συμπεροθυμῆσθαι ὅπως διαβῆ τὸ στρατεύμα* (Ξ. Ἀν. Ζ', α, 5).—*ἐπεμελεῖτο Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν* (Ξ. Κ. Π. Β', α, 29). *

* §. 20. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ρημάτων ἅτινα τάσιν καὶ σπουδῆν πρὸς τι σημαίνουσιν, βουλευέσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάσειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι, κτλ. Ἐν τούτοις τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνηθέστερον· βουλευέται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἦν δύνηται, βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀρ. Α', α, 4).—*οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὐτὴ μεταποιηθήσεται* (Δ. Ἀριστοκρ. 640). Μετὰ τὴν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ἄριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἄριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς. *

* §. 21. Καὶ τὰ γόβου σημαντικὰ ρήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· *δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἰκαδε ὁδοῦ* (Ξ. Ἀν. Γ', β', 26).—*ἔδεισαν οἱ Ἑλληνες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρασ* (Ξ. Ἀν. Α', ι, 6). Ἀλλὰ ὡς λέγεται *Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλέον ὁ σῖτος ἀντίσχη*, (Θ. Α', 15), κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐνυμμάχους *ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν* (Θ. Ε', 14). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικὴ γοβοῦμεθα μὴ ἀμφοτέρω· *ἅνα*

ἡμαρτήσαμεν (Θ. Γ', 53). Περὶ τῶν ἐν τούτοις παραλείψεων ἴδε Σ. Π. Β'.*

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐχτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 22. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 84. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἡμεῖς εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοί καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καίπερ ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν ἀπορῶ τὴν τ' ἀδε.ληρὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰ.ἡ.λα ὀπόθεν διοικῶ (Δ. κατὰ Ὅρητ. Α, ιζ).—οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ γοῶ (Πλ.).—βου.λεόμαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ).—οἱ κάπηλοι φροντίζουσιν ὅτι ἐλάττονος πριάμενοι π.λείονος ἀποδῶνται (Ξ. Απ. Γ', ζ', 6).—οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτω διαλέγηται (Πλ. Συμπ. 194)=μετὰ τίνος νὰ διαλέγηται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέ.ἡ.λων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γειησόμενον· οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ.), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 23. Καὶ ἡ εὐχτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου· οἱ Ἐπιδάμινοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (Θουκ. Α, 25). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγουμένου, ἤθελεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἐρωτῶμεν εἰ παραδώμεν ἡ, κατὰ μέ.ἡ.λοντα τῆς ὀριστικῆς, παραδώσομεν.—Ἀλκιβιάδης ἠτόρει ὅτι χρήσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ιδ.), κτλ.

Ἡ Εὐχτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 24. Ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ῥημάτων ἐξηγούμενοι λόγοι, ἐνεστῶτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέ.ἡ.λοντος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθηκε· παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐχτικὴν ἔλεγον ὅτι εἴη. Παρετηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ὡσαύτως καθ' ὀριστικὴν ἦκε δ' ἀγγέλων τις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται (Δ. περὶ Στεφ. 284. ἴδε ἀν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἐγ-

κλίσεις αὐται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔλεγον ὅτι *Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφνευῶς εἶη* (Ξ. Ἀν. Β', α, 3).

§. 25. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρῆσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαιρέσις. Ἔχει δὲ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον ὃν ἔχει ἡ χρῆσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρῳηγημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φόβου σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παρραμελεῖται δὴλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρθώμενος, ἀλλ' ὡς ἀυθυπόστατος.

§. 25. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραία ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι *λελοιπῶς εἶη Σύνεσις τὰ ἄκρα* (Ξ. Ἀν. Α', ε', 21), καὶ ἦλθον ἄγγελοι ὅτι (οἱ Ἐπιδάμνιοι) *πολιορκοῦνται* (Θ. Α', 26). — *ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνήρ* (Ξ. Ἀν. Ε', η, 10), καὶ τοῦτον μὲν *ἀνέκραγον πάντες ὡς ὀλίγας παῖσειεν* (αὐτόθι, 12). — *Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα* (Ξ. Ἀν. Α, δ', 11) καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι *οἱ Ἀθηναῖοι οὐδέν πω ἐνθώσουσιν* (Θουκ. Β', 12).

* §. 27. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ζωηρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται τὸ *Σύνεσις λελοιπῶς εἶη* εἶναι ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦ Ξενοφῶντος διαβιβαζομένη, τὸ ὅτι *πολιορκοῦνται* εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀγγέλων τὸ ὅτι *ζῆ ὁ ἀνήρ* εἶναι ἡ αὐτὴ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως λέγοντες *ζῆ ὁ ἀνήρ* καὶ ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ ὅτι *ἐγὼ εἶπον ὅτι ἀληθῆ λέγεις* (Πλ. Χάρμ. 106). *

* §. 28. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται *οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν* (Θ. Ε', 14) — *οἱ Ἀθηναῖοι ἐδεδίεσαν περὶ τῶν συμμάχων μὴ ἀποστῶσιν* — *ἐδεδίεσαν μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι*. ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι χωριζόμενοι ἐκ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ὡς φοβούμενοι μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἠπόρουν τίποτε λέγει ὁ Θεός (Πλ.) παρίσταται ὁ Σωκράτης περιερχόμενος καὶ ἀπορῶν τί λέγει ὁ Θεός, κτλ. ὁμοίως εἰς τὸ οἱ Πλαταιῆς *ἐβουλεύοντο εἶτε κατακαύσωσι (κατακαύσουσι παρ' ἄλλοις) ἰὺς Θηβαίους* (Θ. Β', 4), οἱ Πλαταιῆς παρίστανται βουλευόμενοι· εἰς τὸ ἠρόμην *Ἄφοβον εἶ τινας παρήσαν* (Δ.) παρίσταται ὁ Δημοσθένης ἐρωτῶν τὸν Ἄφοβον *παρήσαν τινας*; *

* §. 29. Οί δὲ χρόνοι ἐν τούτοις ρυθμίζονται κατὰ τὸ ὑποτιθέμενον χρονικὸν σημεῖον τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐν τοῖς ἐξαρτωμένοις κώλοις ἐκφερομένων. Εἰς τὸ ἡθεῖν ὅτι ἐψεύδου ἀναφέρονται ἀμφοτέρω ὀριστικῶς εἰς τὸ παρελθόν καὶ σύγχρονα· εἰς τὸ ἐτόλμα (Ἀνδροτίων) λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς ἐχθροὺς ἐφ' ἑαυτὸν εἰλικυσε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ κινδύνους (Δ. κατὰ Ἀνδρ. ΙΖ'), τὸ μὲν εἰλικυσε ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ ἐστὶν εἰς τὸ ἐνεστώ. Ὡσαύτως εἰς τὸ Σιμμίου λόγοντος ὅτι ἠπόρει, πᾶν ἐθαύμαζον εἶτι ἔξει τις χρῆσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ κτλ. (Πλ. Φαίδ. 95), ὁ λόγος ἐκ τοῦ παρελθόντος μεταφέρεται εἰς τὸ μετέπειτα μέλλον.

* §. 30. Καὶ ὁ διηγητικὸς λόγος τίθεται πολλάκις ἐν συνδέσει ἀπαρλλάκτως μεταφερόμενος ἐκ τοῦ ἀπολύτου λόγου· ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖεν (Ξ. Ἀν. Β', α, 8), ὅπερ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ὅχι ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ξενοφῶντος, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐκ προσώπου τῶν διὰ τοῦ Κλεάνωρος ἀποκρινομένων, ἤθελεν εἶναι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖμεν· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀναφορᾷς χρῆσι τοὺς μέγα φρονοῦντας μὴ τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν, ἀ καὶ τῶν τυχεύων ἂν τις καταπράξειεν (Ισ. Φιλ. ε') ἐπὶ ὁμοιώσεως· Μαρία τὸν Μειδίαν ἠσπάζετο, ὡσπερ ἂν γυνὴ γαμβρὸν ἀσπάζοιτο (Ξ. Ἑλλην. Γ', α, 14). Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν τοιούτων ἐκβαίνει τῶν ὀρίων τοῦ πονήματος τούτου. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', ὡς καὶ περὶ Προστατικῆς ἐν συνδέσει λόγου. *

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπρὸσώπων Ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. I. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἤτοι τὸ ἀπαρέμφατον δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἔνεστιν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρήσει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἐγκλισιν ῥήματος ὅ', ὡς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἑγκλίσις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἑγκλίσις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὕπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἴδαι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται εἶναι μάλιστα·

α. Τὰ βουλήσεως σημαντικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα· ἐθέλω ὑμᾶς συντηῆσαι καὶ συμφῶσαι εἰς τὸ αὐτό (Πλ. Συμπ. 192). Οὔτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ἰκετεύω, πείθω, κτλ. ἐπινοῶ, λογιζομαι, βουλευομαι, κτλ. ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. β'. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκανότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν· οὔτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ. ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, αἰσχύνομαι, κτλ. γ'. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· νομίζω, συμφέρειν ἡμῖν (Πλ. Φαίδρ. 230).—τοὺς ἄλλοις ἠγεῖται πολιτικούς ποιεῖν (Ξ).—πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ὁμοίων· ἔγρασαν κατερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8).—εὑπεπορθῆναι ὠμολόγησον (Ξ. Ἀγ. Δ', 1).—ὁμώμοκε δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ. Ἀπολ. 35), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ κρέμαται· ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γίγνεσθαι (Ξ.)=ἐπιθυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.—βούλομαι ἀναγνώραι=βούλομαι τὴν ἀνάγνωσιν.—ἔγνω τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν.—ἀπαλλάττειν τινὰ ὀφθαλμίας καὶ ἀπαλλάττειν τινὰ (τοῦ) ζῆν.—παραινῶ σοι ταῦτα καὶ παραινῶ σοι πείθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἢ αὐτῇ, οὔτε ἡ χρῆσις ἀσφαίρετος.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὔτω καὶ τὰ τοιαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρέμφατου· δυνατὸς εἰπεῖν.—θεῖνός λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ἰκανώτατος ἦν εἰπεῖν καὶ γνῶραι

καὶ πρᾶξαι (Λυσ.).—εἴ τισιν ἄρα δοκοῦσιν ἐπιτήδεια ἐκεῖναι παθεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἐπιτήδειον (Δ. κατ' Ἀνδρ. 15).—ταπεινὴ ὑμῶν ἢ διάδοξα ἐγκαρτερεῖν ἃ ἔγνωτε (Θ. Β', 61).—μαλακός καρτερεῖν πρὸς ἠδονάς. Ἐν τοῦτοις τὸ ἀπαρέμφοτον ἐκπληροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς (σ. 23, §. 41). Οὕτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως δηγήσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.) = ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς· ἄξιος θαυμάσαι = ἄξιος θαυμασμοῦ, ἀξιοθαύματος.—ἄξιος εἰ τιμᾶσθαι (Πλ. Ἀλκ. Α', 105) = ἄξιος τιμῆς.—τὴν βουλὴν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ἰσ. Ἀρεοπ. 15). Ὁμοίως τὸ νόσημα μείζον ἢ φέρειν (Σ. Τ. 1293), κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπαρέμφοτον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομένων, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαίνοντων διδοῖναι ἢ προσφέρειν τιτὶ ἐπὶ τινι σκοπῷ παρέχειν αὐτὸν ὡσπερ ἰατρῷ τέμνειν καὶ κείειν (Πλ. Γορ. 481).—οἱ Φιλίσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ.).—ὅσοι περιῆσαν τῶν Θηβαίων παρέδωσαν σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Πλαταιεῦσι χρήσασθαι ὅτι ἂν βούλωνται (Θ. Β', 4).

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμόζουσα ἢ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέμφοτα ἐφηρηλόσθη ἔπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα, ὅσα ἢ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει (§. 3. α. β'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (§. 3. γ. δ').

Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφοτάτου.

§. 8. Ὄταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφοτάτου ᾖ τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφοτον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ᾖ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφοτάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται τὸ ἀπαρέμφοτον ἄνευ ἰδιαίτερου ὑποκειμένου· ὁμολογῶ ἀδικεῖν.—σὺ μὲν εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καταγεῖν (Σ. Ἀντ. 555). Μόνον δὲ ἐν συνεπιείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαίτερον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφοτάτου, διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνκνεούσης τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν ὡν ἐγὼ ἤθελον τοῦτω ταυτην

ἤτις εἶη μεγίστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν (Δημ. πρὸς Κάλικπον, δ').—*φασί τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέσθαι* (Πλ.).

* §. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρετώσωνται δύο ἀπαρεμφάτα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἑτεροπροσωπίαν καὶ ταῦτοπροσωπίαν ἄς (δραχμὰς, Τιμόθεος) *ἰδίᾳ ἔφη δαρεῖσαι τὸν πατέρα Ἀρτιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν* (Δημ. πρὸς Τιμόθ. θ').—*εἰ οἴεσθε Ἑλλησπεδίου τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε* (Δημ. Φιλ. Γ', ιε). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδη (Δ', 28) *οὐκ ἔφη αὐτὸς (στρατηγεῖν), ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν*. Ἴδε καὶ κατωτέρω § 12. *

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας. Αὕτη ὑποδιαίρειται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαίτερον ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8) *δέομαι σου παραμεῖναι*.—*ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀρελέσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ.).—*πεῖθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἄξιᾳ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν (Πλ.).—*εἶχοντο Ξερίαν καὶ Πασίωνα ὡς δολλίους ὄντας αὐτοὺς ληφθῆναι* (Ξ. Ἀν. Α', δ', 7).—*ἰδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἄρφ. Πλ. 249)—*θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου*.

* §. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν ὅταν διακρίνη αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων *οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσθαι* (Πλ. Συμπ. 175).—*σῆμὶ δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέβησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἠμάρτηκα* (Ἄνδ.). *

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρεμφάτον τίθεται, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθε-

ται δὲ κατ' ἄνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· *ρομίζω οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων*. — *αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι* (Πλ. *Πολ. Η*, 566). — *οὐδενὸς ὕστεροι γνώμη (ἔφρασαν) φανῆναι* (Θ. *Α'*, 91). — *ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημι σοφοὺς εἶναι*. — *ἀνάλακιδας ἠγεῖτο εἶναι αὐτούς* (Ξ). — *τὴν πόλιν ὄντως ἠγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι* (Ξ. Ἑλλ. *Γ'*, δ', 18). — *οἵτινες αὐτόχθορες εἶναι φημέν* (Ἰσ. *Συμμ.* ιζ').

§. 14. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἔλξεως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὁμοιοπτῶτως αὐτῷ· ἐδέοντο Κύρου ὡς προθυμοτάτου πρὸς τὸν πόλεμον γενέσθαι (Ξ. Ἑλλ. *Α'*, ε', 2)· καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῆται γενικὴ μετοχῆς δοξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιοῦτου τινὸς ῥήματος· τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι (Πλ.). — τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ εἶναι τι τῶν δοκούντων τι εἶναι (Πλ. *Γοργ.* 472). — *ἄνδρι οἰομένῳ τι εἶναι* (Πλ. *Μερεξ.* 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γενέσθαι (Δ. *Ὀλ. Γ'*, ε'). — *Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ Ἐρωτος φάσκοντι εἶναι* (Ξ. *Κ. Α'*, ε', 34). Ὡσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κακὴν γενέσθαι (Εὐρ.), ὕπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῷ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἐψηφίσασθε ἐξελεθεῖν βοηθήσοιτες (Δ.). — *ἄνευ ἐκείνων ἔφασαν γνόντες το.λυῆσαι* (Θ. *Α'*, 91). — *οὐ τοῦ βελτίουτος σώματος ἐστὶν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν* (Πλ.); — *τῷ μὲν Ἀθηνοδώρῳ συνέθη διαφεῖναι τὴν δύναμιν χρήματα οὐκ ἔχοντι παρ' ὑμῶν, τῷ Χαβρίῳ δὲ μίαν ραῦν ἔχοντι μόνην ἐκπλεῖν* (Δ. κατὰ Ἀριστοκρ. ββ'). — *ἄλλως πως πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνούμενους ὄρκους ἤδη κατέχοντας ἡμᾶς ἥδειν* (Ξ. *Ἀρ. Γ*, α', 20).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἢ χρῆσις. Δυνατὸν, π. γ. καὶ γενικῆς ἡγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ

κατηγορούμενον ἢ ὁ προσδιορισμός· ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6', 23).—δέομαι ὑμῶν καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους (Δ.), κτλ. ὡσαύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης· συμφέρει αὐτοῖς φίλους μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ.).—ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὅπλα, εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἡμῶν ἐμβαίνειν (Ξ. Κ. Π. Β', 4, 15).—καὶ Ξενία τῷ Ἀρχάδι ἤκειν παραγγέλλει, λαβόντα τοὺς ἀνδρας (Ξεν. Ἀρ. Α', 6', 1).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—χρησθαι βιβλίοις.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλύειν τινα τῆς ἀρχῆς.—διδόσαι τινα χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προσιεμένων μορίων ἴδε Σ. Π. Β'.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.

§. 19. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον, ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν καὶ ὁ λόγος, τὸ ἀρχεῖν καὶ ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλυμβανόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως, δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον
καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὗτοι γὰρ ἴδιος ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα οὕτως, ὡς ἀνιαρὸν τὸ ἀποβάλλειν (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 42).—τοῦτό ἐστι τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ. Γορ. 483).—τὸ δίκην διδοῦναι πότερον πάσχειν τί ἐστὶν ἢ ποιεῖν (Πλ. Γορ. 476);

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν

λόγον, ὡς καὶ τὸ ξηματικόν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ξημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ. Γ'ορ. 471).—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ.).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπωμένην κατέχριε, τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπένευμεν (Ἰσ. Δημ. δ').—τὸ ἀρχικούς εἶναι ἀνθρώπων παιδεύεις αὐτούς (Ξ. Οἰκ. Γ', ιδ');

Τὸ Ὀνοματικόν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμός.

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνοματικόν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός (Δημ. Ὀ.λ. Α', θ').—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκρατίαι προέχουσι τῷ δικαιοτέρα εἶναι (Δημοσθ.).—αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερᾶν, ἔνεκα τοῦ πλεῖω ποιῆσαι τῆς ὑπάρχουσας οὐσίας, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστήσαι τὴν ἐαυτῶν διάνοιαν (Ἰσ. Δημ. δ').—Σωκράτης ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμως τε καὶ εὐκόλως ζῆν (Ξ. Ἀπ. Δ', ἡ, 2).—τὸ προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῷ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β', 53).—Κῦρος πάντων τῶν ἡλικῶν διαγέρων ἐφαίνετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἃ δέοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ τὴν τοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· ἀντὶ τοῦ ἐπαλθεῖν αὐτοῖ (Θ.).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, εἶνα ὄντα, κύριον πολλῶν προέχει (Δ. Ὀλ. Α', γ').—διὰ τὸ τοὺς πολεμίους προεσεληλυθῆναι (Δ.). Ὡσαύτως ἢ πόλις σφῶν τετελείσται, ὥστε ἰκανὴ εἶναι, κτλ. (Θ. Α', 91).—ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγνή εἶναι καὶ ἀκορροστοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ. Η, ιέ).—διὰ τὸ ξένος εἶναι, οὐκ ἂν εἴη ἀδικηθῆναι (Ξ. Ἀπ. Β', α, 15);

Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι παρὰ

δείγματα· τοῦ δραπετεύειν δεσμοῖς οἱ δεσπῶται τοὺς οἰκέτας εἰργουσίην (Ξ 'Απ. Β', α, 16).—πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος (Ξ 'Απ. Α', β, 1). Ἐπὶ ὀνομαστικῆς δέ, ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, ἀντικειμένου τόπον ἐπέχοντος, δυνατὸν νὰ τεθῆ ἢ νὰ παραλειφθῆ τὸ ἄρθρον.

* §. 26. Τίς ἡ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως ἐν τούτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσσποφάσιστον (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλ. Συγτάξ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφάσκειται ἢ ἀποφάσκειται τι τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ βούλει πράττειν (Ξ 'Απ. Γ', ζ', 18). *

* §. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ᾖναι ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων· δεῖ λέγειν.—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. (Ἴδε κατωτέρω), καὶ ἔνθα ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἰκονόμου ἀγαθῶ ἐστίν εἰ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ. Οἶκον. Α', κέ). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ἰδέαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ᾖν προσήκει ἢ προσήκόν ἐστι τῷ ἀγαθῷ οἰκονομῶ εἰ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσσαστεῖ (Ἴδε κατωτέρω §. 30), κτλ. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλαμβάνει τὴν καθαρὰν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλῶσαι, κτλ. (σ. 96, §. 4). *

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ῥήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὄντα τοῦλάχισον, προσωπικὸν δὲ ἤτοι ἔμψυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ω καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μαῖ. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγουσὶν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ. δεῖ, προσήκει, χρή, κτλ· τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγουσὶν ἔννοιαν λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ· λέγεται, ἄδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεω-

ρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεις· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπρὸσώπων ἐξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον δεῖ λέγειν, οἷον εἰπεῖν τὸ λέγειν, ἐστὶ δέον.—τὸ φέρον ἐκ Θεοῦ καλῶς χρῆ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀναγκαῖον, χαλεπός, κτλ, μετὰ τοῦ εἶναι, ἰδέαν ἀπρὸσώπου ἐξηγουσιν (Ἴδε Σ. Π. Β. σ. 395), ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἴδε ἀνωτέρω §. 27)· οὕτω καὶ λέγεται βρονηταί, πέπρωται, Δαρεῖν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὃν τοῦ ἀπρὸσώπου τὸ ἀπαρέμφατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ) = τὸ αὐτοὺς παρεῖναι = ἡ αὐτῶν παρουσία ἐστὶ δέον.—*χρῆ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίεσθαι* (Πλ. Πρ. 436). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρτώμενον, ἐκφέρηται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφατον διὸ Ἰνυμοειδῆ καὶ πρῶτον φαιμεν ἐκάστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ. Ν. Ε, 951)· οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκειμένου τῆς ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθως· ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

* §. 32. Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, φημί, ἠγοῦμαι, οἶμαι, ἔπωνται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν, κτλ, ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν ῥήματι, ἠγοῦμαι-χρῆναι, οἶμαι-δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπρὸσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος τοῦ ἀπρὸσώπου· εἰ οἴσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσαι (Λυσ.) = εἰ οἴσθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου· Ἀλιβιάδης βδελορός καὶ ὑβριστής ἦετο δεῖν εἶναι (Δ. Μηδ. μ'). *

* §. 33. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα τὰ ὅποια, ὡς προσωπικά καὶ ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπρὸσώπων σύνταξιν, κατὰ ταῦτοπροσωπίαν δηλ. ἢ ἑτεροπροσωπίαν· ἐδόκει Ξενοφῶντι, βρονητῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν

εις τὴν πατρῶν οἰκίαν (Ξ. Ἀν. Γ', α, 7).—δοκεῖς ἂν ἢ πόλιν ἢ στρατόπεδον ἢ ληστὰς ἢ κλέπτας πρᾶξαι ἂν τι δύνασθαι, εἰ ἂν κοῖτην ἀλλήλους (Πλ. Πολ. Α', 351);—ὠμολόγηται ὁ ἰατρὸς σωμάτων εἶναι ἄρχων (Πλ.).—ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμῶν εἶναι (Ισ. Εὐαγ. δ). *

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν δεῖ χρημάτων=ἔστι δεία (=ἔλλειψις) χρημάτων οὕτω καὶ ὄζει τῶν ἰχνῶν (Ξ. Κυρ. Ε', 7) =ἔστιν ὁσμὴ τῶν ἰχνῶν τῶν λαγῶν.—ἐνδεῖ μοι χρημάτων=ἔστι μοι ἔνδεια χρημάτων.—μεγάλου τιρὸς ἔδει σωτήρὸς τε αὐτῇ (Πλ. Ν. Δ', 704).—μεταμέλει μοι τούτου=γίγνεται μοι μετάνεμος τούτου, κτλ.—αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως (Αἰσχύλ. Προμ. 86) =σὲ αὐτὸν ἔχει χρεῖα Προμηθέως οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεῖα καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστικὴ νῦν τοίνυν ὑμῶν μελησάτω τῶν πεπραγμένων (Λυσ. κατὰ Νικομ. §. 30) καὶ ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἄρφ. Πλ. 229) τὸ πρῶτον=ἔστι μοι μέλησις ἦτοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον=τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ. Ἴδε πλείονα περὶ Ἀπροσώπων ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 557.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος, κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα ζῶν ἐπὶ γῆς.—φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα.—ψόγου ἀφροντιστῶν.—πολεμῶν τῇ κακῇ.—λέγων ταῦτα.—ὡσπερὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγεῖς (Πλ. Πρ. 331).—λουόμενος τὴν κεφαλὴν.—δύναμιν κερκτημέροι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ με-

τοχή τριχῶς μάλιστα' α'. επιθετικῶς' β'. κατηγορηματικῶς' γ'. παρενθετικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχή ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον' ὁ θερμαίνων ἡλιος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ κατὸν πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, οὕτω καὶ ἡ μετοχή, ἐνἀρθρως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ' ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθρως' ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ.— διαφέρει ἀμπολυ μαθῶν μὴ μαθόντος (Π. λ. Ν. Ζ', 795). Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχή ἐπὶ τοῦ οὐδέτερου γένους, ἀφρημένην ἔννοιαν ἐξηγοῦντος' τὸ δεδιός=δ φόβος, τὸ ποθοῦν=δ πόθος, τὸ βουλόμενον=ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπκρέμφοτον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ρηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή ὅθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελούμενος, ὁ τοῦ θώρακος ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδῶς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου τὸν θάνατον δεδιέαι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίοτε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς' ὁ τεκῶν παρὰ τοῖς τραγικοῖς=τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκοιτες=οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς' τῆς ἔμφωρᾶς τῷ ἀποδάντι (Θ. Β', 87).—τῇ ἀποβάσει συμφορᾶ.—τὸ τοῦ κρείττονος συμφέρον (Πλ. Πολ. Α', 338).

Β'. Ἡ Μετοχή κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορηματὴ ἡ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ρημάτων' εἰμὲ τυράννω εοικῶς.—νόμος ἐστὶν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστὶν (Πλ.).—rūr γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις (Σ. Ἡλ. 794).—λαρθάει ὦν.—εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γερῶς (Σ. Τραχ. 1129)=μὴ περὶ ἐμὲ φαῦλος ἐξελεγχθῆς. Οὕτω καὶ μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένη (Σ. Αἴ. 588).—μὴ σάντων τ' ἅμα κάμ' ὄντα σαντοῦ πρόστροπον κτείρας γένη (Σ. Φ. 772). Περιφραστικῶς δὲ ταῦτα=

μη προδῶς, μη κτεινῆς, οἷα οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα διὰ τῶν μετοχῶν, ὡς φερόμενοι γίνονται, θανατάσας ἔχω, κρύψας ἔχει=ἔχει κρυμμένον, κτλ.

§ 8. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχὴ μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ξημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχήν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 96, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ξήματα μάλιστα ἄ. τὰ ἐνάργεως, λήξεως καὶ συνεγείας σημαντικά· ἠρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ. Οἶκ. Δ', 6).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ. Φαίδρ. 247).—πο.λεμοῦσα τὸν αἰεὶ χρόνον διάγει (Πλ.)· ἅ. τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως (Πλ.).—οὐ γὰρ ἀν' ἀνασχόμην π.λεοεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6', 6).—ἠδεταί λέγων αἰεὶ (Εὐρ.).—ὅς τις ἰσχυρῶς χρήμασιν ἠδεταί, εὐ ἴσθι τοῦτον καὶ δαπαρῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 44).

§ 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχήν αἰτοῦντα ξήματα γ'. τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· νῦν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀ.λ.λ' αὐτὸς ἤδη παρὼν ὄρω Λακεδαιμονίους ἠχορτας (Ξ.).—πο.λλὰς π.ληγὰς οἶδα λαμβάνων (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 29).—κατενόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας (Θ. Β'. 3)· δ'. τὰ δείξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά· ἀναδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεποιτηκῶς (Δ.).—τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν (Δ.)· ε'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανών γ' ἀγγέλλεται (Σ. Τρ. 73); Σπικνωτέρων δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων· πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε (Πλ. Πολ. Ε, 450).—πότερόν σε φῶμεν νυνὶ ἀπουδάζοντα ἢ παίζοντα (Πλ. Γορ. 481); οὕτω καὶ τίθημί σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§ 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ξημάτων δέχονται καὶ ἄλλαν σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω, π. χ. τὰ γνωστικά· οἶδα γὰρ αἰεὶ μαρτυρησεσθαι μοι ὅτι ἐγὼ ἠδίκησα οὐδένα (Ξ. Ἄν. Δ', 4, 10).—οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον πᾶν πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 28); οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἔνοιαν. Περὶ τούτων παραπέμπω εἰς τὴν Σ. Π. Β', σ. 415· μάλι-

στα δὲ εἰς τὴν *Εἰσαγ.* Ἑλλήν. Σνντ. σ. 605—609, ἔνθα κατὰ πλάτος περὶ τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχή παρενθετικῶς.

§. 11. *Παρενθετικῶς* ἢ, μᾶλλον, *παραθετικῶς* καὶ *παρατακτικῶς* τίθεται εἰς τὸν λόγον ἢ μετοχὴ μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως ἀποτελεῖ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον λόγον, χρῆσι-
μεύοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἁ. εἰς δήλω-
σιν ἀγαφοῦ· *δοῦλος ὢν ἔφασκε* εἶναι δεσπότης—σὺ θς εἶ δοῦλος
=σὺ εἶ δοῦλος, καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀγαφο-
ρικὴ μετοχὴ· ἑ. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· *ταῦτα ποιήσαντες ἐπὶ τὰς*
ἁ.λ.λας ρήσους ἀνάγοντο (Ἡρ. Γ', 96)· *χρονικὴ μετοχὴ*—ἐπεὶ ἐ-
ποίησαν ταῦτα· γ'. εἰς δήλωσιν αἰτίας· *ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες τὸν*
ἄνδρα τόνδε (Σ. Φ. 1035)· *αιτιολογικὴ μετοχὴ* τὸ τελικὸν αἴτιον
δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως ση-
μαντικῶν ῥημάτων· ἦκε δουλωσόμενος (Θ. Α, 48).—καὶ κατήρχε-
ῖσθε (Κῦρος) ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενόμενος ἢ δια-
κορτιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5), κτλ. *τελικὴ με-*
τοχὴ δ'. εἰς δήλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπου· *ληϊζόμενοι ζῶσιν* (Ξ.
Κ. Π. Γ', β', 25).—ἁ.λ.λὰ *θαῤῥήσας λέγε* (Πλ. Πολ. Ε, 450), κτλ.
τροπικὴ μετοχὴ—μετὰ θαῤῥους εἰπέ· ε. εἰς δήλωσιν ὑποθέσεως·
ταῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω (Σ.)· *ὑποθετικὴ μετοχὴ* ζ'. εἰς δήλωσιν
ἐναντιωματός τινος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως
ἐκφερόμενα· *πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοὶ* (Εὐρ. Ἡ.λ. 551)
=καίπερ ὄντες· *ἐναντιωματικὴ μετοχὴ*.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα
τῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια·
ἢ *χρονικὴ* τὰ *ἐνταῦθα*, *δή*, *εἶτα*, κτλ. ἢ *αιτιολογικὴ* τὰ *ἅτε*, *οἷα*,
κτλ. ἢ *ἐναντιωματικὴ* τὰ *καί*, *καίπερ*, κτλ. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π.
Β'. καὶ *Εἰσαγ.* Ἑλλήν. Σνντάξεως.

Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμ-
φωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον,
κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τό-

πον ἐπέχει· βουλεύσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμόσας (Σωκράτης) οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι (Ξ. Ἀπ. Α', α', 18). — ἤδδει ἑαυτὸν ἤττορα ὄντα (Ξ Κ. Π. Α', δ', 4). — οὐ γὰρ ἤδδσαν αὐτὸν τεθνηκότα (Ξ. Ἀν Α', Ι, 16).

§. 15. Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἕτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ᾗ λείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ γενομένου, ἢ ἐκκλησία αὐτῆ διελύθη (Θ. Ε, 45). — ἀλλὰ τὸ στρόμιον λυθέν, τὰ κάρνα μου ἐέπιπτεν (Ἄρφ. Ἀποσπ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ κλοῦνται ἀπόλυτοι.

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτώσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχή, ἢ ἀπόλυτος ὅμως γενική εἶναι ἢ συχνοτέρα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζονται· α'. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι νὰ προσδιορίζῃ δλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως· β'. πρέπει νὰ ἦναι ἕτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων· θεοῦ θέλοιστος, οὐδὲν ἰσχυεῖσ φθόρος (Γν.). ὠσαύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγὼ· τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγὼ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας ὀρηθεῖσασ ἢ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπέξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὄσων ἡ μετοχὴ εἶναι δεκτικὴ, καὶ μὴ ἀπόλυτος οὔσα· ἀναχωρησάντων τῶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς Πελοποννησιῶν, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8). — τούτων οὔτως ἐχόντων (Πλ.)=εἰπέ. — νοσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκου (Πλ. Ἀύσ. 228)=εἰάν ἢ ὅταν μὴ ἦ.

* §. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς κανὼν περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, σχηματικῶς ἐκλαμβανομένης, πολλάκις ὅμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενική ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς· βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλιν προσλήψεσθε (Θ. Γ', 13. Β', 83). — προσέμιξαν τῷ τείχει λαθόντες τοὺς φύλακας, ἀγὰ τὸ σκοτεινὸν οὐ προϊδόντων αὐτῶν (Θ. Γ', 22). *

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.

§. 19. Σπανιωτέρα εἶναι ἢ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα ἄ. εἰς δῆλωσιν χρόνου περιϋόντι τῷ θέρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτίῳ (Θ. Α', 30).—περιϋόντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, φαίνουσι πάλιν οἱ ἔφοροι φρουράν (Ξ. Ἐλλην. Γ', 6', 24) Ἐ. εἰς δῆλωσιν τοῦ δι' οὗ Ἐλληνιστοτον ἴκοτο νότῳ τρίτον ἡμῶν ἀέντι (Θεόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτική, διότι ἔχει μόνον τὸ Κύρος ἐξελαύνει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παρτί (Ξ. Ἄρ. Α', ζ', 14), τὸ ἠδ.λίξεσθε ἐγκεχαλιωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ Ἄρ. Ζ', ζ', 6), κτλ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιϋόντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ, ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται = τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδακώτερον, μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ξήματος ἀπορομένους δ' αὐτοῖς προσελθὼν ἀνήρ Ρόδιος εἶπε (Ξ. Ἄν. Γ', ε', 14).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκνία, ἐπτά, ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29)—εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ξημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὡσπερ, τίθεται, κατὰ πρῶτον, εἰς δαΐξιν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὖσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλύειν τήν δε τήν παρήγυριν (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 10).—τούτῳ δὲ φανέρτωρ, οὐδὲρ ἐτι ἄλλο οἰωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα λήσορτα τὰ τοῦ θεοῦ σημεῖα (Ξ Κ. Π. Α', ε', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὡσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γηγρομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γηγρομένους (Ξ. Ἄπ. Β', γ', 3)—οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται, δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων, ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενικὴ οὐχ οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταὶ οὔτινες, ἀγρυπνήσαι δεόν, ἠτῶνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 7)—τοῦ ἀγρυπνήσαι.—τοὺς μὲν γε βωμολοχεύεσθαι καὶ σκώπτειν καὶ μιμεῖσθαι δυναμένους εὐφυεῖς καλοῦσι, προσήκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἀριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ἰσ. περὶ Ἀντιδόσεως).

§. 23. Ὡσαύτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδὲν, οἱ Μακεδόνες ἐχώρουν ἐπ' οἴκου (Θ. Δ', 125)· ἀλλ' ἐπὶ τούτων τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς συνηθέστερος ὁ παρακείμενος· προστεταγμένον, ἐπιτεταγμένον, εἰρημένον, κτλ· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξεσόμενον, παρὰ Λυσία. Ἴδε καὶ περὶ τούτων Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 24. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτεται μετέπειτα διὰ τινὰ αἰτίαν καὶ τρέπεται. εἰς ἄλλην σειρὰν παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλιτάτων, οὐδεὶς ὑπὲρ μου δαιμόνων μητίεται (Αἰσχ. Εὐμ. 103).—*Αἶαν, πάλαι δὴ σ' ἐξερωτῆσαι θέλω, σχολή μ' ἀπεῖργεν* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπερ ὁ Κριτίας* (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 22). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἢ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχή, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀνακάλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσὶν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν.

§. 25. Ἐκ τῶν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα προσεγγιζόντων τούτων ῥηματικῶν τὰ μὲν εἰς τὸς δηλοῦσι· α. τὸ γενόμενον ἤδη καὶ τετελεσμένον, ὡς ποιητός, στατός, ὑφαντός, κτλ. β'. τὸ δυνατὸν γενέσθαι, ὡς ὄρατός καὶ ἀόρατος, τρωτός καὶ ἄτρωτος, μετακινήτός καὶ ἀμετακίνητος. Καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας σημασίας, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα συντάσσονται ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ, οἷον α. τύπος γραπτός.—*σκεῦος πλεκτόν*· β'. βασιλεῖς αἰρετοί.—*ὑπερβατόν τὸ περιτείχισμα* (Θ. Γ', 25), κτλ.

§. 26. Δυνάμει δὲ τῆς παθητικῆς αὐτῶν σημασίας ἐκφέρουσι τὸ ποιητικὸν αἴτιον κατὰ δοτικὴν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ δοτικοσυντάκτων λαλοῦντες εἶπομεν (Κεφ. Γ', §. 34), ἢ κατὰ γενικήν ἐμπρόθετον, οἷον· α. *καί μοι ἔστω ἄβροτα τὰ εἰρημένα* (Πλ. Συμπ. 189)—*ὡς εἰμὴ εἰρημένα ἦν*.—*μετάπεμπτos ὑπὸ Κύρου* (Ξ. Ἄν. Α', δ', 3)—*προσκεκλημένος*· β'. *ἔστ' ἐκείνω πάντα λεκτὰ, πάντα δὲ τολημτὰ* (Σ. Φ. 633).—*θεατός σοφοῖς, ἀγαστός θεοῖς, ἰηλωτός ἁμοίροις, κτητός εὐμοίροις* (Πλ. Συμπ. 197).

§. 27. Κατὰ δοτικὴν, ὀργανικὴν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καλουμένην

καὶ τῆ τῶν Ῥωμαίων ἀπενεκτικῇ ἤτοι ἀφαιρετικῇ ἀντιστοιχοῦσαν, ἐκφέρεται καὶ ἐν τούτοις τὸ τοῦ κυρίως ποιητικοῦ διασταλλέον ἐργατικὸν αἴτιον, οἷον ἀλωτὰ γίνεται ἐπιμελεία καὶ πόρω ἅπαντα (Μ.). Ἀλλὰ καὶ κατὰ γενικὴν, ὡς δόξα χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὠρητῆ (Ἰσ. πρὸς Νικ. θ').

§. 28. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς τὸς, τὰ δὲ εἰς τέος δηλοῦσι τὸ δέον γενέσθαι, οἷον αἰτιατέος, λεκτέος, πρακτέος, κτλ. Ἡ διαφορὰ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν δεικνύεται προφανέστατα διὰ τῶν δύο ἐπομένων ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος παραδειγμάτων ποταμὸς διαβατός.—ποταμὸς διαβατέος (Ξ. Ἄν. Α', δ', 18. Β', δ', 6) ὡσαύτως μαθητὸν καὶ μαθητέον. Καὶ ἐπὶ μὲν ἄρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους συντάσσονται καὶ ταῦτα, ὡς τὰ εἰς τὸς καὶ ὡς πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ, καθάπερ μετὰ τοῦ ἀνωτέρου διαβατέος ποταμὸς, πολλότατα ἄλλα παραδείγματα δεικνύουσι· οὐ πρὸ τῆς ἀληθείας τιμητέος ἀνήρ (Πλ. Πολ. Ι, 595).—ποιητὰ ἢ ἐξύμβασις (Θ. Ε, 15).—τριήρεις μεταπεμπτέας (Θ. Σ', 25), κτλ.

§. 29. Τὰ δὲ οὐδέτερά τούτων δέχονται διπλῆν τινα σύνταξιν, ἑραλὴν τε καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται καὶ ταῦτα καθάπερ τὰ ἀνωτέρω, ὡς τὸ διαβατέος ὁ ποταμὸς, οὕτω καὶ διαβατέον τὸ γάπος (Ξ. Ἄν. ζ', ε, 12) ὡς τὸ ἀρετέος ὁ λόγος, οὕτω καὶ ἀρετέον τὸ λεχθέν (Πλ. Φαίδρ. 260) ὡς τὸ ποιητὰ ἢ ἐξύμβασις, οὕτω καὶ ποιητέον τοῦτο, ἐπ' ἀμφοτέρων πολλάκις παραλειπομένου τοῦ συνδετικοῦ.

§. 30. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν ἀνώμαλον, φαινόμενην τοῦλάχιστον, σύνταξιν, ἀπροσώπῳ καὶ ἀπαρεμφάτῳ ἰσοδυναμοῦντα, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχονται· ὡς λέγεται δεῖ πράττειν, οὕτω καὶ πρακτέον, τῶν ἀντικειμένων τιθεμένων κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· ὡς λέγεται δεῖ ἀντιλαβέσθαι τῶν πραγμάτων, οὕτω καὶ ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—βοηθητητέον τῇ πόλει.—τοὺς φίλους εὐεργετητέον.—τὴν πόλιν ὠφελήτεον (Ξ. Ἀπ. Β', α, 28).

§. 31. Ἡ τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐνεργείας παριστώσα πτώσις, τὸ ποιητικὸν αἴτιον δηλ., ἐπὶ μὲν τῶν ἄρσενικῶν καὶ θηλυκῶν τίθεται ἀεὶ κατὰ δοτικὴν, ὡς ἐπαιετέος ἡμῖν ὁ ἀνήρ.—ὠφελήτεά σοι ἢ πόλις (Ξ. Ἀπ. Γ', ζ', 3). Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὀμαλῆς συντάξ

ξῆως τῶν οὐδετέρων, ὡς ποιητέον μοι τοῦτο.—σφίσι δὲ περιοπτέον τοῦτο (Θ. Η, 48).—ἀ τοῖς ἐλευθέροις πρακτέα (Λισχίνης).

§. 32. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνωμάλου τῶν αὐτῶν συντάξεως συνήθως μὲν ἡ πτώσις αὕτη τῆς ἐνεργείας τίθεται ὡσαύτως κατὰ δοτικὴν σκοπετέον μοι—οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον (Θ. Α', 72).—πλείω γε φέρειν οὐδ' ἐπιχειρητέον αὐτῷ (Ξ. Ἀπ. Γ', 5', 14) Ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' αἰτιατικὴν, οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ισ. Εὐαγ. ε). Ἔστι δὲ πρόδηλον ὅτι ἡ μὲν δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ἀπροσώπου, ἡ δὲ αἰτιατικὴ δυνάμει τοῦ ἀπκρεμφάτου· τὸ οὐ βουλευτέον αὐτοῖς=οὐ προσήκει αὐτοῖς βουλεύεσθαι ἢ βουλεύσασθαι· τὸ οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας=οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσι. Περὰ δὲ Θουκυδίδη (Η', 61) ἀπάντωνται ἀμφοτέραι· λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προσειρηγαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλους ἢ τοὺς στρατενομένους, οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοισιν ἢ πεντακισχιλίοις.

* §. 33. Ἐνικά τινα παρ' Ἀττικοῖς, εἴτε διὰ τὸ μεγαλοπρεπέστερον, εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, ἐκφέρονται πληθυντικῶς· ταῦτα=τοῦτο (Εὐριπίδ.)· δεινά=δεινόν, θάτερα, μηδέτερα (Πλ. Θ. 187. Φιλ. 43) =θάτερον, μηδέτερον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει παρὰ τοῖς αὐτοῖς Ἀττικοῖς ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν, ὡς ἀδύνατα πολεμεῖν (Θ. Α', 50)=ἀδύνατον.—πολεμητέα (Θ. Α', 79· 88, 5', 50)=πολεμητέον.—ἐδόκει ἐπιχειρητέα εἶναι (Θ. Α', 118. Β', 3).—οὖς (συμμάχους) οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει (Θ. Α', 86).—συνεκποτέα σοι καὶ τὴν τρύγᾶ (Ἄρφ. Πλ. 1036).—οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡσσητέα ἡμῖν (Ἄρφ. Λ. 450)=ἤττονας εἶναι γυναικῶν=ἠττᾶσθαι ἢ νικᾶσθαι ὑπὸ τῶν γυναικῶν. *

§. 34. Ἐπειδὴ δὲ οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν κυρίως παθητικῶν, ὡς λεπτέον, παρασκευαστέον, πρακτέον, κτλ. ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν ἔγιναν τοιαῦτα καὶ ἐκ παντοίων ἄλλων ῥημάτων, ὡς ἀγωνιστέον, ἀθυμητέον, ἀμιλλητέον, βαδιστέον, γυμναστέον, δηλωτέον, ἐθιστέον, ζητητέον, ἡγητέον, θεραπευτέον, ἰτέον καὶ ἰτητέον, κακιστέον, λαλητέον, μοχθητέον, νευστέον (=κολυμβητέον), ξηραντέον, οιστέον, πειστέον, πλευστέον, πλουτητέον, ρητέον, σκεπαστέον, τμητέον, ὕμνητέον, φειστέον, φυλακτέον (=δεῖ φυλάττεσθαι), χε-

ριστέον, ψεκτέον, ὠφελιτέον, κτλ' διὰ τοῦτο θέλων τις νὰ ἐξακριβώσῃ πᾶν ὅ τι ἐνταῦθα γενικῶς ἀναφέρεται, δὲν θέλει εὐρεῖ πιθανῶς τὸ τοιοῦτον θέμα ἰδιαιτέρας πραγματείας ἀνάξιον, ἔνθα πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐξηγητέον, εἰ δυνατόν, διὰ τί παρὰ τῶν ἀρχαίων ἐπιρρήματα θετικὰ ὀνομάζονται ταῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις περὶ αὐτῶν Κοραῆν ἐν Προδρόμῳ, σελ. μ.ά, Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σελ. 584 καὶ Σ. Π. Β', σ. 432—446.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ῤήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται οἱ ἰδιάζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δῆλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρελθόντος ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῤήματος σημαίνόμενον γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῤήματος· ἔθεν παρὰ Γερμανοῖς χρόνου σημαντικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῤήμα (Zeitwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.

Ὁ Ἐνεστώς.

§. 2. Ὁ ἐνεστώς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον.

§. 3. Τίθεται λοιπὸν ἁ. εἰς δῆλωσιν καταστάσεως, πάθους ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῇ στιγμῇ καθ' ἣν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη· ἀνατέλλει ὁ ἥλιος· ἢ ὡς ἠρχισμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκούσα καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὐπω παύσασα· ζῆ, εὔδει, γράφει, κινεῖται· οὕτω καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ' β'. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ παρόντος· ἔστι θεός.—ὁ θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει (Πλ.)· γ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου ἐπαραλαμβανομένου· δ (πλοῖον) εἰς Ἀθῆνας Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ. Φαίδ. 58), κατ' ἔθος δηλ. δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου· Τισσαφέρτης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτεῶν (Ξ. Ἀν. Α', ἀ, 7).— Διόνυσος θυγίκευ ποθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ. Β, 2). Οὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐνεστῶς· ἐ. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀνευδοιάστως προσδοκωμένου· γίγναι γὰρ ἀγὴρ μέγιστος (Ἄρρ. Ἰππ. 178), ἢ τοῦ ἀφένκτως καὶ πάραυτα γειησομένου· εἰ δὲ φησιν οὗτος δειζάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίρω (Δ. Παραπρ. θ'.)· ζ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου παῖδ' ἀποκτείνεις (ἰλ. Π, 432. 1, 406)· οὕτω πείθω=προσπζθῶ πῆσαι· διδόναι=προσφέρειν· ξυμμαχία· διδόναι, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν (Θ. Δ'. 19). Περὶ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἦκω, οἴχομαι, κτλ, ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικός.

§. 4. Ὁ παρατατικός εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὅτι ὁ ἐνεστῶς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· ἀ. σημαίνει κατάστασιν ἣτις ἤρχιζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἣτις ἐγίνετο κατὰ τι σημεῖον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσετο συγχρότως πρὸς τινα ἄλλην· ἀρέτελλεν ὁ ἥλιος—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἢ Ἀττικῇ κατὰ πόλεις ῥκεῖτο, καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'. τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἕξις προσώπου τινὸς ἐπὶ τινοσ χρόνον τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέω πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεῖς ἀπεπεμπετο, ὥστε, κτλ. (Ξ Ἀν. Α', ἀ, 5)· γ'. τὸ πολλάκις καὶ συνήθως ἐπαναλαμβανόμενον· Σωκράτης, ὡσπερ ἐγγύρωσεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ. Ἀπ. Α', ἀ, 4).—καὶ αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ. Β', 15).—Σόλων ἐν ἅπασιν οἷς ἐτίθει νόμοις (Δ).—τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ. Φαῖδ. 59).— nous passions ordinairement le jour avec lui· δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου· Φίλιππος Ἀλόγγησον ἐδίδου (Αἰσχ. Κτησ. λ') =ἠβούλετο διδόναι· ἐ. εἰς διήγησιν ἱστορικῶν γερονότων ἐρθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀόριστος.—παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72), κτλ. ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 5. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρόν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτέλεσμα· εὐρήκαμεν δὲ πάλα ἐζητοῦμεν. — τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρῆ ἔην καταλελοίπασιν (Ἰσ. πρὸς Νικ. α') = ἔχουσιν ἀφαιρένας. — οἰκήματα ᾠκοδόμηται (Ξ. Οἰκ. θ', 2). — ταῦτα καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ ἐπιδέδεικται (Δ. πρὸς Βοιωτῶν ὑπὲρ προικός μητρῶας, 6'). — οὐδὲ τὸ ὄφλημα πᾶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐκτέτισται, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ὁ Πάμφιλος ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐγγέγραπται (Δ. αὐτόθι γ'). — ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 39). Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 6. Ὡς δὲ πολλοὶ ἐνεστῶτες προσέλαβον καὶ παρακειμένων σημασίαν, οἷον φεύγω = φεύγω καὶ = εἰμι φυγὰς ἦτοι ἐξόριστος, νικῶ = νικῶ καὶ = νενίκηκα ἦτοι εἰμι νικητής, καθ' αὐτὸ δὲ παρακειμένου ἔλαβον τὰ ἥκω = ἐλήλυθα, ὀλγομαι, κτλ. οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστῶτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς Ἀττικῶς, παρ' οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγγήγορα, εἴωθα, κτλ. ἀντὶ δεῖδω, κτλ. ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἴστημι = σταίνω, ἔσθηκα = στέκω· κτῶμαι = ἀποκτῶ (acquérir), κέκτημαι = ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέκτησθ' τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσασθαι, κτλ. (Ἠρ. Ζ', 29) = jouissez donc vous seul du bien que vous avez acquis· etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός.

§. 7. Ὁ ὑπερσυντελικὸς παριστᾷ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης· ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τὰ τε πρότερον τετμημένα καὶ εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν ἐσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς· οὐπω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦστην, καὶ εἰσέρχεται Κλειρίας (Πλ. Εὐθύδ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διχοφορὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γε μὲν Δύρα ἢ ἐμὴ ἀρέφκτο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀρέφκται δὲ καὶ νῦν (Ξ. Ἑλλην. Ε, α, 14).

§. 8. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ῥημάτων, τῶν

ὁποίων οἱ παρακείμενοι κατήνησαν ὡς ἐνεστῶτες, ἐκλαμβάνονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοί, ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.—αὐτόθι ἔωθ' ἐν τι εἰστήκει σκοπῶν (Πλ. Συμ. 220).—ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τῆς πρόσθεν ἡμέρας· εἰώθειμεν φοιτᾶν (Πλ. Φαίδ. 59).—ὁ Φυρωρός ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι.)=le jedlier qui vous introduisait ordinairement.

Ὁ Ἄοριστος.

§ 9. Ὁ ἄοριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων, εἴτε καθ' ἱστορικὴν συνάφειαν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀσχέτως πρὸς τὸ παρὸν· ὡς ἠθροίσθη Κῦρος τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἄρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς ὁ Κῦρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδηλωται (Ξ. Ἄν. Β', α, 1).—οὐμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ἦκησεν (Λυσίας κατ' Ἐρατ. δ').—ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ. Ἰπ. Μ, 285).

§. 10. Ἐκ τοῦ πρώτου παραδείγματος τοῦ προηγουμένου παραγράφου δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγήσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοί. Ἄλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀοριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ ὡς ἄπαξ τελεσθὲν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὕτω πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει· τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμη ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ, παρίστανται ὡς εἰς ἓν σημεῖον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

§. 11. Θουμασίως ἀναφάνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου· τάς τε οὖν προσβολὰς εὐτρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτὴν (Θ. Β', 18). Οὕτω καὶ (Θ. Α, 94). Πανσαρίας ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξέπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· ξυρέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων πλήθος· ἔνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατι-

κός, σημείων τὴν διακροῦσιν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ, αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μεταξὺ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ ἐστράτευσαν, κατεστρέψαντο, ἐξεπολύρρησαν, ἤχθορτο, ἤξιον, μετεπέμπορτο, ἐπυρθάνορτο.

§. 12 Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τίθεται ὁ παρατατικὸς καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ. Φαίδ. 58). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἐναρξίν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὄρια (Ξ. Κ. Π. Β', 4, 1). — τοῦτο ποιήσαντες οἱ Π.λαταῖς ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἄγγελον ἐπεμπορ καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίσταντο (Θ. Β', 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαγῶ κατ' ἀόριστον παρελθόντες δὲ οἱ Κορίνθιοι εἶπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 13. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημείων δὲ τὸ γενόμενον μόνον ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρὸν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἐκτίσται ἢ οἰκία καὶ ἐκτίσθη ἢ οἰκία. — ὠκοδομηται καὶ ὠκοδομήθη. — πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἄρφ. Σφ. 351) = *lous les trous sont bouchez*. Ἰδε §. 5.

* §. 14. Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας, ἢ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακειμένος. Οὕτω, π. χ. παρὰ Θουκυδίδῃ ἀνγκινώσκειται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τεῖχη, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει· καὶ δήλη ἡ οἰκονομία ἔτι καὶ νῦν ἐστίν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παρτοίων λίθων ὑπόκεινται. — θησαυροὺς κατέλιπον (Ξ. Ἀπ. Α', 5, 14). — γαρήσομαι μηδένα μὲν πώποτε ἀδικήσας, π.λείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἐ.λ.λίων εὖ πεποιηκώς, καὶ μείζους δωρεὰς ἐκατέρους δεδωκώς ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες (Ἰσ. Νικ. Ὑ'). Ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ἐνκντίου τίθεται δηλ. παρακειμένος σημείων τὸ προ-

φανῶς οὐ σωζόμενον· ἅ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (Μέν.). *

§. 15. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος, κατὰ τινα ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν ἄ. εἰς δῆλωσιν τοῦ συνήθως γινομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων, ὁποίας ἐξηγῆι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φανύλων συνουσίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε (Ισ. Δημ. ἄ), κτλ' ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐνεστῶτος· ὁ τύραννος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγελαῖ τε καὶ ἀσπάζεται πάντας, ὑπισχυρεῖται τε πολλὰ καὶ ἰδία καὶ δημοσία, χρεῶν τε ἠλευθέρωσε καὶ γῆν διέγειρε δῆμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν, καὶ πᾶσιν ἠλεῶς τε καὶ πρῶτος εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολ. Η', 566).

* §. 16. Τίθεται β'. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δῆλωσιν ὅχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ᾧ ῥαθέ, καὶ αὐτὸς ἔμαντοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ. Ν. Γ', 686) =καταγελάσαι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη ἐννοεῖται ὡς πρώην ἐτοιμαζομένη· οὕτως ἐγέλασα, ἐπήγεσα, ἠσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ, παρὰ δραματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρὰ τινῶν ἐν ταῖς χαιρετισμοῖς ἐπιζόμενον, σ' ἐπροσκήνησα, ὑπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον. *

* §. 17. Τίθεται γ'. ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θαυμασμὸν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἐγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφαίνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτὸν ἔφρασα τίς ἐστιν (Πλ. Γοργ. 503) =φράσον.—τί οὐκ ἀποκρίνει (Πλ. Γοργ. 468) =ἀποκρίνου.—τί οὐκ ἀπεκρίνατο (Πλ.); =ἀποκρινάσθω.—τί οὐκ ἐκαλέσαμεν; =καλέσωμεν. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστῶτος ἐνίοτε· τί οὐ καλοῦμεν (Ἄρφ. Α. 1105); —τί οὐ βαδιζόμεν παρ' αὐτὸν (Πλ. Πρωτ. 316); *

* §. 18. Ὅχι ἀνώμαλος, ἀλλὰ κανονικὴ φαίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἴσχυσεν, ἐτυράνησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ' διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὅμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἀν. Α', 4, 3), κτλ'

Ὑπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἴδε πλατύτερον περὶ τούτου *Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ.* σ. 523—524. *

Ὁ Μέλλων.

§ 19. Ὁ μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσιν ἐνεργεῖν ἢ κατὰ στασιν εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ραδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔχομεν, ὅσον χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ).—ἀπολωτὸν τὸν ἄνθρωπον (Ἄρφ. Π.λ. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ μοιχθήσουσιν ἐκόντες (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17);—χρηστὸς ἔσει, ἐὰν κέρδη νομίμης δι' ὧν εὐδοχηήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ισ).

§ 20. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῖ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφεύκτως γενησόμενον τὸ δέον γενέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἂν θέλῃς. Κατὰ ἀποφατικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγὴν παῖδες οὐ σκέψασθε (Πλ. Συμ. 212);—οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας (Ἄρφ. Ν. 1298); Ἀπκγόρευσις ἐκφέρειται ὡσαύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκοπεῖ ὅπως μὴ ἔξαρτος ἔσει ἂ τῶν λέγεις (Πλ. Εὐθυδ. 283) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 83, §. 4).

Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.

§ 21. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα ἐνεστῶτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, σχηματίζεται περιφραστικὸς μέλλων, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ οἷσθα οὖν ὁ μέλλεις τῶν πράττειν (Πλ. Πρωταγ. 312);—ὡς ἐγὼ ἄρα ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ. Ἀπολ. 21)—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι (Πλ.). Τὸ μέλλοντέλεστον τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικῆς ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς, ἐξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος εἰς τὸ παρελθόν. ἐνεθυμοῦντο οἱ Ἑλλληνες ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμέλλεν (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 2).—ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ισ). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανόμενον, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρώγει, θέλω γάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἢ βουλευτικὴ ἐννοία· θέλει νὰ γάγη.

Ὁ Μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 22. Ὁ Μετ' ὀλίγον μέλλων, εἴτε διὰ τοῦ παρακειμένου τῆς με-

τοχῆς καὶ τοῦ ῥήματος εἶναι, εἴτε διὰ τύπου ἰδιαιτέρου σχηματιζόμενος, οἷον πεποικηκώς ἔσομαι, ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν, εἰργασμένος ἔσομαι ἐπὶ τῶν ἀποθετικῶν, διεσθαρμένος ἔσομαι, τετελεσμένον ἔσται, πεπράξεται, λελύσεται, κτλ, ἐπὶ τῶν παθητικῶν, σημαίνει ἄ. τὸ ἐν τῷ μέλλοντι τελειωμένον καὶ ἔτοιμον, ὡς ἄμισρον συνέπειαν προγενομένης πράξεως· παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε (Λυσ.).—εἰ παρελθὼν εἰς ὅστισοῦν δύναιτο διδάξαι καὶ πείσαι τίς παρασκευὴ χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν γόβος λελύσεται (Δ. περὶ Συμμορ. ἄ) Ἑ'. προγεγεστέρας πράξεως διαρκοῦν ἀποτελέσμα τῆς δυνάμεως ἡμῶν ἐς ἄλδιον τοῖς ἐπιγυρομένοις μῆμη καταλελείφεται (Θ. Β', 64). Ἐνίοτε δὲ φάνεται παριστῶν ὁ χρόνος οὗτος τὸ πάραντα πραχθησόμενον· φράζε καὶ πεπράξεται (Ἄρφ. Π. 1027) καὶ ἐκ τούτου ἔλαβε τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 464, §. 65.

Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.

§. 23. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαίνόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν, π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον· τὸ πίνωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γενησομένην· τὸ πίνωμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν, ὡς εἶναι τὸ ἐπίομεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμνη καὶ ἐὰν κάμη.—ὅπως μὴ κωλυώμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

§. 24. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ἰδίης φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μελλόντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστώτα καὶ ἀόριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορὰ. Ἀλλὰ καὶ τὸν καθ' αὐτὸ παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλκεται ἡ ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· ἄτ' ἂν κεκλήθωσί μου (Ἄρφ. Ἰ. π. 1148) = ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα.

* §. 25. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, καὶ περὶ ἐνε-

στῶτος καὶ ἀορίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἶθε λαμβάνοιμι καὶ εἶθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, γράψε καὶ γράσον, γράφειν καὶ γράψαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφων, ὁ γράφας, κτλ. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου, ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλλον· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν δώσοι (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, γ')=ἔμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνεστῶτος χρονικοῦ τμήματος ἤθελεν εἶναι οὐ φασι παραμενεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γεννησόμενον ἢ τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ ἔημα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμαται· βούλομαι γράφειν ἢ γράψαι, βουλήσομαι γράφειν ἢ γράψαι, ἠβούλετο γράφειν ἢ γράψαι, ἐβουλήθη γράφειν ἢ γράψαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι, ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως. *

* §. 26. Ὁ δυνατικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος αὐξάνει τὴν ἀοριστίαν τῶν ἐγκλίσεων τούτων, ὅπως ἄν εἰδῆς (Αἰσχύλ.), ὡς ἄν ποταθείην (Σ. Ἀποσπ.), ἐκ τοῦ ποτάομαι, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν ἔννοιαν· ἔλεγον=ἔλεγα· ἔλεγον ἄν=ἤθελα λέγει· ἔδωκεν ἄν=ἤθελε δώσει. Ὡσαύτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυναθῆναι καὶ δυναθῆναι ἄν, πολεμήσαι καὶ πολεμήσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς ἀλόγτος ἄν τοῦ χωρίου (Ξ. Ἀν. Ε', 28. Ἴδε καὶ Α', α, 90).—ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαντες τὴν γνώμην (Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πολὺπλοκα ὥστε ὁ περιώνυμος Ἑρμᾶνος δὲν ἐδίστασε τέσσαρα ὀλόκληρα βιβλία νὰ συγγράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ φανέντα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλ. Συντάξεως, σ. 428. *

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς πέντε ἐπόψεις· ἃ ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὰ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν ρημάτων ἐπίθετα· β'. ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά· γ'. ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά· δ'. ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά· ε' ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν Ῥημάτων ἐπίθετα.

§. 2. Περὶ τῶν κοινῶν προσδιορισμῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λαλοῦντες (σελ. 50) εἵπομεν καὶ περὶ τούτου τὰ δέοντα· κατατάξαντες δηλ. τὰ ἐπιρρήματα εἰς τέσσαρας κλάσεις· τὰς κυριωτέρας, εἰς τοπικά, χρονικά, ποιότητος καὶ ποσότητος σημαντικά, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐδείξαμεν ποία τις ἐκάστου τούτων ἢ συνήθης χρῆσις· εἰ δέ τις ἐπιθυμῆι πλείονα τῶν ἐκεῖ παραδειγμάτων προχειρότατα θέλει εὐρεῖ ζητῶν. Οὕτω π. χ. βραδίως ἄν Ἀθήρηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀγίκοιο (Ξ. Ἀπ. Γ'. ιγ', 15).—εἶτε τήμερον· εἶτε αὐριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ. Ἀν. Δ', σ', 8).—οὐκ ἐ κοιμηθῆναι καὶ πρῶτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Α', α, 3).—τὸ καρῶν δ' ὁ παῖς περιεῖσει τηνάλλως ἔχωρ (Φιλ.)—τὴν ἄλλως ἔχουσαν ὁδὸν—ματάως.—ὀρθότατα λέγεις (Πλ. Φιλ. 49).

* §. 3. Ἐνταῦθα δὲ θέλομεν προσθέσει· ἃ ὅτι εἰς τὰ ποιότητος ἐπιρρήματα ὑπάρχοντι καὶ τὰ κυρίως ὀργανικά, ὡς λατὲ ποδὶ κινήσας (Ιλ. Κ. 158).—πῦξ πατάξας.—διατρώξομαι ὁδᾶξ τὸ δίκτυον (Ἄργ. Β, 548· Σφ. 164)· β'. ὅτι τὰ ἐκ πληθυντικῶν γενικῶν εἰς ὡς γινόμενα ἐπιρρήματα, ἀληθῶς, καλῶς, κτλ, κελοῦνται ὑπὸ τινῶν μεταγενεστέρων γραμματικῶν μεσότητος ἐπιρρημάτων, «καὶ εἴρηται μεσότητος παρ' ὅσον εἰσι μέσα ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ὀνομάτων» (Σχολ. Διονυσίου τοῦ Ἐρκαλῆς)· ἀλλ' ὀρθότερον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ μεσότητα ὀνομάζον πᾶν ἐπιρρήμα ἐν γένει, ὡς μέσον ὀνόματος καὶ ρήματος ὄν. Ἀλλ' ἡ ἐξ ἀκριβέως τούτων καὶ ἡ κατὰ μικρὸν ἀνάπτυξις καὶ ὀριστικὴ διαίρεσις τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀνήκει κυρίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς γραμματικῆς.

Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Ἐπιθέτων προσδιοριστικά.

§. 4. Ὡς τὰ ἐπιρρήματα κατὰ πᾶσαν σχέσιν, τοπικὴν, χρονικὴν, κτλ. προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα, οὕτως ἐν μέρει τὰ ποιότητος καὶ βεβημοῦ σημαντικὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα. Ὡς λέγεται *παρτελῶς θανεῖν* (Σοφ. Τ. 689), οὕτω καὶ *νῆες παρτελῶς κεναι*.—*χρῶματα λευκὰ παρτελῶς* (Ξ. Ἐλλ. Β', 4, 18. Κυρ. Δ'. 7).—*ἡ τραγωδία ἄλλως σοφὸν δοκεῖ εἶναι* (Πλ. Πολ. Η'. 568).—*φόνων τῶν πάντη ἀνοσιωτάτων* (Πλ. Ν. Θ. 827).—*χαλεπὴν οὕτω φύσιν* (Πλ. Πολ. ζ', 590).—*ἀρχὴ οὕτως καλὴ καὶ γενναίη* (Πλ. Πολ. Η', 563).—*οἱ μὴ πάνυ ἄλκιμοι*.—*οἱ πάνυ ταπεινοί*.

* §. 5. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ποσότητος ὡς, κατὰ τὰ προηγούμενα, λέγεται *παίω νιν δις*.—*τρὶς εὐπότης* (Αἰσχ. Ἀγ. 1405. Ἐπτ. 745).—*καὶ δις καὶ τρὶς πίνειν* (Πλ. Φαίδ. 63), οὕτω καὶ *δις ἐν* (Πλ. Παρμ. 143).—*δις τρία* (Πλ. Θ. 204).—*ἐξήκοιτα δις* (Σ. Ἀποσπ.).—*ἐκατὸν δις* (Αἰσχ. Πρ. 342).—*ἐκατὸν τριαντάκις* (Πλ. Πολ. Η', 546).—*οἷ ἐστὶ τὰ δώδεκα δις ἕξ* (Πλ. Πολ. Α', 337).—*τρὶς ἕξ βάλλειν* (Αἰσχ. Ἀγ. 1405).—*τρὶς ἐννέ' αὐτῇ κλιῶνας τιθεὶς ἐλαίας* (Σ. Κ. 483).—*τετράκις τρία* (Πλ. Πολ. Α, 339).—*πεντάκις χίλιοι* (Πλ. Ν. Ε', 737).—*πολλὰκις μυριοί* (Πλ. Θ. 175).—*ὡσχύτως δις τόσσον* (Ὀδ. Ι, 49).—*τρὶς τόσσα* (Ἰλ. Α, 243).—*δις τόσα* (Σ. Ἀποσπ.).—*πολλὰκις τριάντην ἐποίησεν* (Πλ. Πολ. Α', 330).—*δις καὶ τρὶς καλόν* (Πλ. Γοργ. 495).

* § 6. Τινὰ τῶν ἀνωτέρω συντίθενται μετὰ ἐπιθέτων πρὸς ἐπίτασιν τῆς αὐτῶν ἐννοίας, ἢ μεταποιοῦσιν εἰς τοιαῦτα τὰ μεθ' ὧν συντίθενται οὐσιαστικά. Οὕτω, κατὰ τὸ πρῶτον, ἐκτὸς τῶν *διςχίλιοι, πεντακισχίλιοι, τρισμύριοι, τετρακισμύριοι*, κτλ. καὶ *τριάθλιος, τριεβάρβαρος, τριεκαχοδαίμων, τριλίλιτος* (Ἰλ. Θ, 488).—*τριεμάκαρες* (Ὀδ. Ζ, 154).—*τριεόλιος*, κτλ. Περὰ δὲ Ἀριστοφάνει (Πλ. 85), *τριεκαχοδαίμων* καὶ *τετράκις καὶ πεντάκις καὶ δωδεκάκις καὶ μυριάκις*, καὶ (Εἰρ. 242) *ἰὼ, Πρασιῖ, τριεάθλιαι καὶ πεντάκις καὶ πολλοδεκάκις*. Κατὰ τὸ δεῦτερον, δίπους *τρίπους, δίμετρος, τρίμετρος, τετράπτερος* (Σ. Ἀποσπ.). *τετρασκελής* (Αἰσχ. Πρ. 395). Τινὰ δὲ μένουσι καὶ ἐν τῇ συνθέσει ὡς ἦσαν καὶ πρότερον, οὐσιαστικά, ὡς *διγαλιχὸν τετράδραχμον, τρίοδος, τετράοδος*, οὕτω *τρίαινα, τριανμία* καὶ τὰ ἕξῃς.

* §. 7. Οὕτω παρ' ἡμῖν καὶ κατὰ τοὺς τρεῖς τρόπους, ὡς δόξατος, δίστομος, δίφορον δένδρον, τριτάγιος, τρικατάρατος, ὡς καὶ παρὰ Δημοσθένει (κατ' Ἀριστογ. ἠή), τρίκλωστος. Ὡσαύτως, δίβουλος καὶ τρίβουλος, δίγαμος, δίγλωσσος, δικέφαλος, δίλαμον τουφέκιον, δίλογον βούχον, διπρόσωπος, τρίκωχος, τετράπαχος, πεντάπτωχος. Μένουσι δὲ οὐσιαστικὰ τὰ δίταπος (= πρόπαπος) δισέγγονος, τρισέγγονος, ὡσαύτως διγόνια, δικράνιον, δισσάκιον, διγάλα, τριφύλλιον, καὶ ὡς τοιαῦτα κατήντησαν τὰ δίκοπος καὶ δίκοπον, τὸ σχιστικὸν ὄργανον, δίμιτον, τὸ τριήμερον, τὸ τριτάγιον. Εἰς τὰ ἀνωτέρω δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσι καὶ τὰ ἡμιβάρβαρα δίπορον, τρίστρατον, τρικάταρον, τρικούβερον.*

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 8. Ὡς προσδιορίζουσι τὴν τῶν ῥημάτων καὶ τὴν τῶν ἐπιθέτων ιδιότητα τὰ ἐπιρρήματα, οὕτω καὶ τὴν τῶν οὐσιαστικῶν. Ὡς λέγεται *λίην ἀχθομαι* (ἰλ. Ε, 361).—*δέδοικα λίαν* (Σ. Ἡ.λ. 1292).—*ἄγαν ἐλευθεροστομοῖς* (Αἰσχ. Πρ. 180).—*οὔτε χαίρων οὔτε λυπούμενος ἄγαν φανήσεται* (Πλ. Μενεξ. 248)· καὶ ὡς λέγεται *λίαν μέγα πῆμα* (ἰλ. Ι. 289)—*λίαν σοφῆ* (Εὐρ. Ἰππ. 262).—*λίαν ἀχάριστοι* (Ξ. Ἀρ. Ζ', ς', 17).—*λίαν μαρικόν* (Ξ. Ἀγ. Ἐ. 14.), *οὔτω καὶ τὴν λίαν φιλότητα* (Αἰσχ. Πέρ. 124)—*τὴν λίαν ὕβριν* (Ξ. Ἐλλ. Β'. ἀ. 16).—*τὴν ἄγαν ἀναρχίαν* (Πλ. Ἐπιστ. Η, 354). Ὡσαύτως ἢ *ἄγαν ἐλευθερία εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλει καὶ ιδιώτη καὶ πόλει* (Πλ. Πολ. Η, 564).—*ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία λίαν διδοῦσα μεταβολὰς* (Εὐρ. Ἰφ. Τ 721).—*αἱ ἄγαν τρυφαί* (Εὐρ. Ἀποσπ.)—*αἱ λίαν ἀνεπισημοσύναι* (Ξ. Οἰκ. Κ'. 20)—*τὴν οἴκου πολιτείαν* (Πλ. Ν. Δ', 712).—*διατριβόμεν τὴν τήμερον ἡμέραν* (Ξ. Ἀν. Δ', ς', 6).—*τῶν πάλαι προγόνων* (Ξ. Κ. Π. Ἐ, ε, 8).—*τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν* (Ξ. Ἀπ. Α', ς', 14.)=τῶν πλαιῶν σοφῶν.

§. 9. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλίτων (ἴδε σελ. 48. §. 20). Γίνονται δὲ οὐσιαστικὰ, ὅταν, πρᾶλαι-πομένου τοῦ προσδιοριζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ. Κ. Π. Δ', ἀ, 3) τὰ οἴκοι (Πλ. Πολ. Α', 371).—*οἱ πάλαι*.—*οἱ πάνν*.—*τῶν γῦν οἱ τότε μνήφ* πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. Πολ. 272). Ὡσαύτως ἐν-

θουσιαστικούς ποιεῖ ἢ φρυγιστὶ ἀρμονία (Ἀριστοτ.) καὶ ἡ μιξολυ-
διστὶ καὶ ξυγτορολυδιστὶ . . . ἢ ἰαστὶ καὶ λυδιστὶ . . . ἢ δω-
ριστὶ καὶ φρυγιστὶ (Πλ. Πελ. Γ'. 389). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ κάτω,
τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ λίαν, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 10. Ὡς δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιφώνηματα, μετὰ τῶν
οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τύπον, οὕτως ἐν ἄλλοις,
ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιφώνημάτων ὀρθοῖς
ἤκων (Πλ. Κρατ. 313). — ἦδε μοι (νόσος) ὄξεϊα φοιτᾷ καὶ ταχέϊ
ἀπέρχεται (Σοφ. Φ. 808). — Ὡσαύτως καὶ πότερον ἔκων ἢ ἄκων
περὶ αὐτῶν λέγει (Πλ. Κρατ. 427); — μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν
(Πλ. Φαίδ. 670), καὶ ἀσμένως ἐπὶ τὸ μαρθάνειν ἴοντα (Πλ. Πολ.
É, 475). — μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐβελοντήν ὑπομένειν (Ξ.
Αἴχ. Β', α, 3). Ἴδε κατωτέρω §. 14—15.

Δ'. Τὰ Ἐπιφώνηματα ὡς ἄλλων Ἐπιφώνημάτων
προσδιοριστικά.

§. 11. Τὰ ἐπιφώνηματα τίθενται ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιφώνη-
μάτων προσδιορισμὸν· οὕτω τὰ τοπικὰ καστ' οὐχ ἑκάς που (Σ.
Φ. 41)—ἄλλοθὶ που εἶναι τὴν ψυχὴν (Πλ. Φαίδ. 91). — ἐνταυθά
που (Πλ. Φιλ. 33). — ἔξω μέ που καλύψατε (Σ. Τ. 1410). — ἄλλο-
θέρ γέ ποθεν, ἢ ἀμύθέρ γέ ποθεν (Πλ. Γοργ. 492)—οὐδαμύθεν
ἄλλοθεν (Πλ. Φιλ. 30). Οὕτω τὰ χρονικά ἔτι ποτέ—ἤδη ποτέ (Σ.
Αἴ. 1121). — πάλαι ποτέ (Ἀρφ. Πλ. 1002)—ἀείποτε (Ξ. Πόρ. Δ'.
1.)—νῦν πρῶτον.—τότε πρῶτον (Ξ.)· καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται
εἰς ὄρισμὸν (παρελθὸν ἢ μέλλον) χρόνου σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς
ἀόριστον.—πάλιν αὐθις (Ἀρφ. Πολ. 860). — ὀλίγον ἕστερον (Ξ. Ἀρ.
Δ'. Ε'. 11)—οὕτω πρῶ, (Πλ. Κρίτ. 41). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ το-
πικὰ καὶ χρονικά εἶναι καὶ τὰ τοῦτ' ἐκεῖ νῦν (Εὐρ.)=ἀκριβῶς ἐκεῖ,
ὡς λέγεις.—τὰ νῦν τάδε (Ἡρ. Ζ. 104)=ἀκριβῶς ἢ μάλιστα τώρα.
—εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε (Εὐρ. Ἡρακλ. 641). οὕτω δὲ καὶ τὰ ποιό-
τητος καὶ βαθμοῦ σημειωτικά, οἷον παντάτασι μαρτικῶς (Πλ. Σ. 216).
—εὖ πως (Πλ.) θείως πως (Ξ.).—πάνυ βραδίως (Ξ.).—οὕτως ἀτίμως
(Σ. Κ. 428)—οὕτως ὄξεως (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 6).—οὕτω παραταχῶς
(Πλ. Περμ. 14).—ταχὺ πάνυ.—ὡμῶς ἄγαν δόξασα προστατεύειν
(Ξ. Πόρ. É. 6).

* §. 12. Καὶ ἐν μὲν τοῖς προηγουμένοις τὸ ἐν ἐπιβρῆμα προσδιορίζει. τὸ ἕτερον, ἀμφοτέρω δὲ ὁμοῦ λέγονται συλλήθδην κατὰ τοῦ ῥήματος οὕτω, π. χ. ἐν τῷ (Ξ. Πόρ. Ε', 6) ὡμῶς ἄγαρ προστατεύει, τὸ μὲν ὡμῶς προσδιορίζει τὸ προστατεύειν, τὸ δὲ ἄγαρ τὸ ὡμῶς, ἀμφοτέρω δὲ συνάμα τὴν ὅλην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος = ὡμῶς-τάτα προστατεύειν. Ἐν τῷ δις ἑκατὸν νῆες (Αἰσχ. Πέρο. 343) τὸ μὲν ἑκατὸν προσδιορίζει πρῶτον τὸ νῆες, τὸ δὲ δις προσδιορίζει τὸ ἑκατὸν, ἀμφοτέρω δὲ ὁμοῦ τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν νηῶν. Οὕτω ἐν τῷ (Αἰσχ. Πέρο. 321) πενήκοντα πεντάκις νηῶν ταγός· ὡσαύτως ἐν τοῖς πάντη πάντες ὁμολογούμενοι λόγοι. — πάντη πάντες στερουμένοις (Π.λ. Τιμ. 29. Παρμ. 160), καὶ οὕτω καθεξῆς. *

* §. 13. Ἄλλως δ' ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἐκάτερον τῶν ἐπιβρῆμάτων προσδιορίζῃ τὸ ῥῆμα, ὡς ἄνω κάτω (Πλ.). — εὖ εἴσει αὐτίκα δὴ μάλα (Πλ. Πολ. Α. 338). — αἰεὶ καὶ παρταχοῦ (Π.λ. Ν. Β', 667). — οὐδὲν πόποτε κακῶς ποιῶντες (Ξ. Ἄν. Ε', 1, 7). — ἐνταῦθα δὲ καὶ κάλλιον ἐθεασάμην Σωκράτη (Πλ. Συμ. 221). — καὶ τότε καὶ νῦν οὐχ ἥττον ἐγκωμιάζω τὴν δύναμιν (Πλ. Συμ. 212). — καὶ νῦν τε καὶ αἰεὶ (Π.λ. Συμ. 213). — διαφερόντως ἢ πρότερον (Πλ. Πολ. Η, 538). — ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν (Πλ. Πρωτ. 313). *

§. 14. Ἡ συγγένεια τῶν ἐπιβρῆμάτων πρὸς τὰ ἐπίθετα ἱκανῶς δεικνύεται ἐκ τῶν προηγουμένων, ἔνθα παρατηρεῖται ὅτι ἡ αὐτὴ λέξις διὰ μόνης τοῦ σχηματισμοῦ μεταβολῆς τίθεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ, προσδιοριστικῶ σκοπῷ, ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιβρῆματικῶς· καθαρὸς βίος καὶ καθαρῶς βιώσας — ἐντιμος, εὐσεβὴς ἀνὴρ καὶ τοῖς ἐντιμῶς βεβιωκόσι — βεβιωκότα εὐσεβῶς (Πλ. Ν. Σ' 762. Ἀξιόχ. 382). Οὕτω παρτελὴς δάμαρ. — παρτελὴς μοναρχία (Σ. Τ. 390. Ἄντ. 1163), καὶ πρὶν παρτελῶς ἤδη βίος διεκπεραστῆ (Σ. Ἀποσπ.), ἄσμενος καὶ ἀσμένως, θαρρόντες καὶ θαρρόντως, ἠδόμενοι καὶ ἠδέως. Ἐπὶ δὲ μάλλον δεικνύεται τοῦτο ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως τῷ αὐτῷ σχηματισμῷ ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιβρῆματικῶς τιθεμένης· ἠδέϊα προῆ καὶ ἠδὸν πρέειν (Ὀδ. Δ', 446). — ταχὺ ἔργον καὶ ταχὺ βοθηεῖν (Θ. Δ', 69) — κάλλιστα ἔργα καὶ κάλλιστα τραφεῖς (Σ. Τ. 1172). — θαρῶν ὑπὲρ Ἑλλάδος κάλλιστα. (Εὐρ. Ἐκ. 310).

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ἀνὴρ ταχύς καὶ ὀρμάσθω ταχύς. —

ἔρπεις ταχύς (Σ. Φ. 256, 1223).—ὤνηρ βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς (Σ. Ἀρτ. 766).—κεῖ βραδύς ἔρπει, κλύων σου δεῦρ' ἀγίξεται ταχύς (Σ. Κ. 306). Ὡσαύτως τὸ εὐρεῖα χθῶν (Ἰλ. Δ. 740) καὶ τότε μοι χάνει εὐρεῖα χθῶν (Ἰλ. Δ. 108)=εὐρέως. Ὁμοίως καὶ τὸ προαναφερθὲν ἦδε (ἡ νόσος) μοι ὄξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖα ἀπέρχεται (Σ. Φ. 808) — οὕτω θαλάσσιον ἐκρίψατε (Σ. Τ. 1441)=καταποντίσατε, ἀλλὰ οὔτε εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἐπιβόημα σύστοιχον, οὔτε εἰς τὸ ἀπάγετε ὅτι τάχιστά με (Σ. Τ. 1340)=ἐκτοπίσατέ με.

Ε'. Τὰ Ἐπιβόηματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 16. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιβόηματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα· ἁ. δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δημ. . .).—πολυφωλεῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἀρφ. Θ', 304).—ὁμοιοτροπικῶς τοῖς εἰρημέτοις (Ξ. Ἀπολ. 27).—τοὺς φύσει τε καὶ διαίτη ὑγιεινῶς ἔχοντας τὰ σώματα (Πλ. Πολ. Γ', 407)· β'. κατὰ προθετικὴν δύναμιν· αἶ τ' εἴσω στέγης, αἶ τ' ἐκτὸς τῆς αὐλῆς (Σ. Τρ. 203).—εἴσω τοῦ ἐρύματος, τοῦ τείχους, τῆς οἰκίας (Ξ).—θεσμῶν ἔξω φέρομαι (Σ. Ἀρτ. 775).—ἐκτὸς τῶν ὄρων τῆς χώρας (Πλ. Ν. Θ', 854).—ἐγγυὺς στέγης (Εὐρ. Μ. 129).—τῆς Πελοπονησοῦ ἐγγυὺς κείμεθα (Θ. Ἐ, 84, 108).—πόρρω Τροίας (Εὐρ. Τρ. 189).—στάντες οὐ πόρρω τῶν βωμῶν (Πλ. Ν. Ζ', 800).—πόρρω τοῦ στρατοπέδου (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 3). Ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἀπὸ προθέσεως· οὐ πόρρω κατακείμενος ἀπ' ἐμοῦ (Πλ. Ἐπιστ. γ', 360).—πόρρω ἀπὸ τοῦ λιμένος (Ξ. Ἐλλλην. Α', ἀ, 1).—πρὶν ὥρας (Πινδ. Πυθ. Δ', 43).—πολλάκις τοῦ μηνός, κτλ.

§. 17. Τίθενται· γ'. τὰ ἐπιβόηματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα κατὰ συνεπιυγμένην ἔννοιαν. Ὡς τὸ καλῶς=ἐν καλῶ, τὸ ἐνταῦθα=ἐν τούτῳ, οὕτω καὶ εἴμι δὲ ποῦ γῆς (Ἀρφ. Πλ. 605);=εἰς ποῖον μέρος γῆς;—πανταχοῦ τῆς γῆς (Πλ. Φαίδ. 111). Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ λατινικὸν *ubique terrarum*—ἢ ἕκαστος ἐτύγχατε τοῦ γάπουσ ὦν (Ξ. Ἄν. Ἐ, ἐ, 22).—ἐνταῦθα τοῦ βίου.—ἐνταῦθα λόγου (Πλ. Συμπ. 211. Πολ. Θ', 58).—τῆς ἡμέρας ὄψ' ἐ' ἦν (Ξ. Κυρ. ζ', κέ).—τῆς δὲ ὥρας ἐγίγνετο ὄψ' ἐ' (Δ. Μειδ. κδ'). Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ξενοφῶντος εἶναι καὶ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις *serum erat diei*.

* §. 18. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ διὰ τοῦ εὖ ἤκειν—εὖ ἔχειν γινόμενα· τοὺς κάρτα ἔχοντας εὖ φρενῶν (Εὐρ. Ἰππ. 362).—τοῦ βλοῦ εὖ ἤκορτι.—ἄνδρες χρημάτων εὖ ἤκορτες (Ἡρ. Α', 30. Ε, 62). Ὁ ἐκδότης τοῦ Ἡροδότου Σθειγάυτερ ἐν ταῖς ἀνωτέρω γενικαῖς ὑπονοεῖ τὸ ἔνεκα· καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔννοιαν οὐ κακόν—ἴσον τῷ ὡς πρὸς ἐκλαμβανομένου τοῦ ἔνεκα, οἷα τὰ ἡμέτερα ὑπάγει καλὰ εἰς τὴν ὑγίαν, εἰς τὰ χρήματα κτλ' κατὰ γραμματικὴν δὲ ἀνάλυσιν φαίνεται ὀρθότερον νὰ ἐκληθῶσι καὶ ταῦτα ὡς τὰ ἀνωτέρω = ἐν καλῷ ἔχοντες, ἐν καλῇ καταστάσει χρημάτων ὄντες, ἐν εὐεστοῖ (Ἡρ. Α', 85) = hommes distingués par leurs richesses. Οὕτω καὶ τὸ παρὰ τῷ αὐτῷ Ἡροδότῳ (Α', 102) ἐωυτῶν εὖ ἤκορτες = ἐν καλῇ καταστάσει ἐκυτῶν ἔχοντες ἤτοι ὄντες = dans un état florissant, καὶ θεῶν χρηστῶν εὖ ἤκοιεν (Η', 111) = εἶχαν καλοῦς θεοῦς, protégés par deux divinités favorables. Ἡ γαλλικὴ μετάφρασις ἐξηγεῖ ὀπωσοῦν τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' οὐδαμῶς βοηθεῖ εἰς τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν. *

* §. 19. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ἡροδότου ἐωυτῶν εὖ ἤκορτες εἶναι καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Πολ. Θ', 571) ὅταν ὑγιεινῶς ἔχη τις αὐτὸς ἑαυτοῦ καὶ σωφρόνως = lorsqu' un homme mène une vie sobre et réglée (Cousin) ὡς δὲ ὁ Ἡρόδοτος εἶπε (Α, 30) τῆς πόλιος εὖ ἠκούσης.—florente civitate — dans une ville florissante (?), οὕτω κατ' ἀναλογίαν εἶπεν ἀλλαχοῦ (Α', 149) — οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἠκουσαν οὐκ ὁμοίως, οἷον εἰπεῖν οὐ τοσοῦτον εὖ mais quant à la température des saisons, il n' en approche pas. Μετετρέπη δὲ εἰς ἐπίθετον τὸ ἐπίρρημα ἐν τῷ (Ἡρ. Ζ', 157) οὐ δὲ δυνάμεως ἠκεις μεγάλης = εὖ ἠκεις δυνάμεως, vous êtes puissant. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀνάγονται καὶ τὸ ὡς εἶχον τάχους (Θ. Ζ', 2).—ὡς ὄρητις ἔχω (Σ. Γ. 341).—πῶς τάχους ἔχω (Πλ. Γοργ. 45). *

* §. 20. Ἐὰν παραβάλωμεν τὸ ἀνωτέρω πόρρω Τροίας καὶ τὰ ὅμοια πρὸς τὸ πόρρω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου (Πλ. Ἀπολ. 28), εὐλόγως παρατηροῦμεν τὴν διαφορὰν. Ἐν ἀμφοτέροις μὲν τοῖς χωρίοις τὸ πόρρω δηλοῖ μακρὰν ἀπόστασιν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ πρώτῳ σημαίνει ἀπόστασιν ἀπὸ σημείου ὀρισμένου, οἷον προτεθειμένου καὶ ἐπιδικωμένου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀπόστασιν ἀπὸ τινος σημείου ἀρξα-

μένην καὶ βαθμηδὸν προβαίνουσαν· τὸ μὲν σημαίνει ἀπέχει τῆς Τροίας, τὸ δὲ ὅτι εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗ ἐγεννήθη, ὃ ἐστὶν ὁ βίος εἶναι πολὺ προχωρημένος, ἐν γήρατι, ὡς δηλοῖ τὸ προστιθέμενον *θανάτου δ' ἐγγύς*. Ὡσαύτως καὶ οὕτως ἤδη τότε πόρρω τῆς ἡλικίας ἦν, ὥστ' οὐκ ἂν πολλῶ ὕστερον τελευτήσαι· τὸν βίον (Ξ. Ἀπ. Δ', ἡ, 1). *

* §. 21. Τοιαῦτά εἰσι μετ' ἄλλων καὶ τὰ ὡς δὲ τὴν νύκτα ἠγρόπνησαν, ἐκάθευδον μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας (Ξ. Ἐλλ. Ζ', β', 19). — ἐπειτά μοι λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτῶν εἶναι (Πλ. Πρωτ. 310), ἐν οἷς δηλοῦται ὅτι ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ, ἀφ' οὗ ἤρχισαν, ἦσαν πολὺ προχωρημέναι. — πόρρω προεβηκότα ἀμαρτίας (Πλ. Ν. Β', 660). — προβήσεσθαι πόρρω μοχθηρίας (Ξ. Ἀπολ. 30) — οὕτω πόρρω φιλοσοφίας ἐλαύρονται (Πλ. Γορ. 486. Κρατ. 410). — οὕτω πόρρω σοφίας ἤκεις (Πλ. Εὐθ. 294); Καὶ ἤθελεν εἶναι ἔντως γελοία ἡ τοῦτου μεθερμηνεύσις διὰ τοῦ τόσον πολὺ ἀπέχεις τῆς σοφίας; ὡς ἤθελεν εἶναι ὡσαύτως γελοῖον, εἰ τὸ (Ξ. Ἀπ. Γ, ε, 15) λέγεις πόρρω που εἶναι τῇ πόλει τὴν καλοκάγαθίαν, διὰ τοῦ ἡ καλοκάγαθία εἶναι πολὺ προχωρημένη ἐν τῇ πόλει, ἐν ᾧ σημαίνει ὅτι λείπει. *

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 22. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο· α. εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ β'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγουντα, λύπην, χαράν, κατλ. τὰ παθηματικά ἐν γένει.

Α'. Τὸ κλητικὸν ᾧ.

§. 23. Τὸ κλητικὸν ᾧ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὁμιλίαις, εἰς προσφώνησιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· ἔστι τὸ το. *λυμᾶν*, ᾧ *φίλ*, ἀρδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.). — ᾧ *Δαῖμον Ἀγαθέ*, ὅν τὸ βού. *λενυμ*· οὐκ ἐμόν (*Ἀρφ. Ἰππ.* 108). — ᾧ *μῶρε*, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον (Σ. Τ. 582). Ὁ λεξιγράφος Ρεΐμερος παραβάλλει τοῦτο πρὸς τὸ γαλλικὸν *monsieur* ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαιθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ᾧ καὶ ἐπὶ ἀψύχων· ᾧ *γῆ* καὶ *ἡλιε* καὶ *σύνεσις* (Αἰσχ.). — ᾧ *γῆρας*, ὡς *ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ* (Γν.).

§. 24. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ᾧ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐ-

οιστικῷ προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μεζζονος ἐμφάσεως ὧ καὶ ἄλλοι παῖδες.—ὧ κάχιστε ἀνθρώπων, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ὅτε προστίθεται τὸ σὺ ὁ χρυσός, ὧ σοφὲ σὺ, καὶ λὰ ποιεῖ γράνεσθαι (Πλ.). Προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικῷ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως ὧ φάος ἀγρόν· ἢ ἔνθα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινά, μίαν λέξιν ὧ Ζεῦ πατρῶε.—ὧ Δαῖμον Ἀγαθὲ, (Ἄρφ.)=ἄγαθοδαῖμον—ὧ παῖ καλέ (Πλ.): τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ ὧ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πάτερ ὧ ξεῖρε (Ὀδ. Θ, 409).—ἔρεβος ὧ φαεργότατον (Σ. Αἴ. 395).—Μυκηρίδες ὧ φίλοι (Εὐρ. Ὀρ. 1246).—θαυμάσι ὧ Κρίτων (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως, ὧ πρὸς θεῶν (Πλ. Πρωτ. 310).—ὧ πρὸς Διός (Πλ.). Ἴδε Εἰσαγωγήν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 769.

§. 25. Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὧ δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμὸς ὧ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ καί ὧ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.)=καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 26. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὧ, τίθεται ἐπὶ κελύσεως παῖ λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.): ἐπὶ παραινέσεως γύναι, γυναιξίν κόσμον ἢ σιγὴ φέρει (Σ. Αἴ. 293): ἐπὶ θαυμασμοῦ ἀνθρώπε, τί ποιεῖς (Ξ. Κ. Π. Β', 6', 7); ἐπὶ ἀγαρακτῆσεως ἐμβρότητε εἶτα γῦν λέγεις (Δ. περὶ Στεφ. οά.); Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὧ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ ὕβρει ἢ ἐπιπλήξει ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὧ Νικοστράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον (Γν.).—ὧ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ ἢ ἐνοουμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς, τίθεται καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς ἴθι μὲν οὖν σὺ ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).—ὁ παῖς ἀκολούθει δεῦρο (Ἄρφ. Β, 521).—παρτηρεῖτε τοῦτον οἱ π.λησιον (Ξ. Ἀπ. Γ'. ιδ', 4).

§. 27. Τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος τοῦ δι' ὑποσιγμῆς χωρίζειν τὴν κλητικὴν τοῦ λοιποῦ λόγου, οὕτως, ὧ παῖ καλέ, ἐννόησον (Πλ.), ἀποδοκιμάζεται παρὰ τινων νεωτέρων φιλολόγων· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγουσι, πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ φύσει ὄντα ἠνωμένα, ὡς εἶναι τὰ ἐγκλινόμενα πρὸς τὰ ἐγκλιτικά ἴθ', ὧ τέκνον, μοι σπεῦδε (Εὐρ. Ὀρ. 123).—σὺ δ', ὧ τέκνον, μοι λείπε πωλικὸς ὄχους (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 613). Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει νὰ συμπεριληφθῆ καὶ τὸ ἐγκλινόμενον ἐντὸς τῆς παρενθέσεως· σὺ δ', ὧ τέκνον μοι, κτλ.

§. 28. Κατόπιν τοῦ κλητικῆς ὦ δυνατόν ἴσως νὰ ταχθῶσι τὰ ἐκ ξημάτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, παρακελευσεως ἐπιβρῆματα καλούμενα—ἄγε, φέρε, ἴθι· ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς (Ἄρφ. Εἰρ. 504).—φέρε, τί οὖν (Ἄρφ. Π.Ι. 94);—ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ. Φαίδ. 116). Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει ἄ. = θάρρει· ἄ. = ὄντως, βεβαίως· ἀμέλει οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν (Πλ. Πολ. Δ', 422). Τοιοῦτον καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἔλα, ὡς ἔλα = ἔλθέ, καὶ ἔλ' ἄς υπάγωμεν.—ἔλα ἄμετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντᾶται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Η, γ'. 32), = ἄπο ἔλα (ἐλάνω) = ἄπελθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ἴσθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα νῦν μοι πεδόθει, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῶν ἔλα (= ἔλθέ', οὐδὲ ὅμως παραπολὺ ἀπέχει. ἴσως δὲ καὶ τὸ χυδακίον ἔτσι παρεμορφώθη ἐκ τοῦ ἔστι, κατ' ἀμυδρὰν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔσκε, ὡς ἡ μυλλοσκῆ ἔγινε μολίτσα (Κορ. Ἄτ.), καὶ ἡ κορίσκη κορίτσα, καὶ ἡ σκίρισκη ἴσως τσιρίτσα, κτλ. (Ἴδε Ὀρθογραφικοῦ σελ. 83).

Β'. Τὰ Παθηματικά Ἐπιφωνήματα.

§. 29. Παθηματικά ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα μόρια, ἐπιβρῆματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα· σχετ.λιασμοῦ, ὦ, ἰώ, ἰού, οἴμοι· θαυμασμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπ.λήξεως, ἄ, αἶ· θησισμοῦ, εὐοῖ, εὐάν, κτλ.

§. 30. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλειόνων ψυχικῶν παθημάτων δήλωσιν· τὸ ἄ, π. χ. εἶναι θαυμαστικόν· ἄ, μέγα το.λήμεις κηρὸς ἀνεπ.λάσατο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικὸν ἢ μεμπτικόν· ἄ, ἄ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὡσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ἄ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἐφεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ἄ, ἄ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὦ εἶναι θαυμαστικόν· ὦ, τί λέγεις (Πλ.);—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τότ' ἀνεπ.λασεν (Ἐπίγρ.);· σχετ.λιαστικόν· ὦ, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρὸς (Σ.)· καὶ χ.λευαστικόν· ὦ, γρηναῖος, κτλ. (Πλ.). Τὸ οἴμοι ἐκλαμβάνεται σχετ.λιαστικόν· οἴμ', ὡς τεθρήξει (Ἄρφ. Ἀχ. 565)· χαρᾶς σημαντικόν· οἴμ', ὡς ἠδομαι (Ἄρφ. Ν. 773). «Τὸ οἴμοι καὶ ὄμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνη κείμενον εὐρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης· καὶ ἐπ' εὐφροσύνη μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας» κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἶ αἶ καὶ αἶ αἶ

εὐρίσκεται σχελιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, εκπληκτικόν, κτλ. Οὕτω καὶ τὸ φεῦ, ὡς εὖ λέγεις (Πλ. Ἰππ. Μ. 281).

§. 31. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἐκδότης ἐν πολλοῖς τούτων ἤλλαξαν καὶ τόνον καὶ πνεῦμα, κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν. Οὕτω, π. χ. ἔγραφαν ἄ ἐπὶ σχελιασμοῦ (Ἰλ. Ρ, 443. Ἀρφ. Πλ. 1052), καὶ ᾧ ἐπὶ θαυμασμοῦ (Ἀρφ. Πλ. 127)· τὴν σήμερον ὅμως γράφουσι καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν χωρίων ᾧ. Τὸ αὐτὸ δὲ ἄ ἢ ᾧ ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ χλευασμοῦ, δασυνόμενον δὲ ἄ ἢ ἢ ᾧ ᾧ ἐπὶ γέλωτος, γελαστικόν=χά χά. Ἴδε καὶ κάτωτέρω §. 34 περὶ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ.

§. 32. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσι ὁλοκλήρῳ προτάσει· βαβαί=θαυμάζω=ἐγὼ εἰμι θαυμάζων· οἶμοι=ἄλγῶ, κτλ.

§. 33. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τοῦ παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπηρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· βαβαί, καλὸς γε καὶ φοιτικιοῦς (Ἀρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ Εἰρ. 248). —ιοῦ, ιοῦ, ἐξολεῖτε μ', ὦνδρες (Ἀρφ. Εἰρ. 318).—φεῦ, ὡς εὖ λέγεις (Πλ). Ὡσαύτως τίθενται ἐπιφερομένης ἰννομαστικῆς ἢ κλητικῆς, ἐξηγούσης τὸν οἰκτειρόμενον, ταλανίζόμενον, κτλ· οἶμοι τάλας (Ἀρφ.)—ὦμοι ἐγὼ παράποτος (Ἰλ. Ω, 555).—φεῦ, φεῦ, μάτερ ἄθλα, φεῦ τέκνον (Σ. Ἄντ. 1299.—ὦ τλήμων ἐγὼ (Ἀρφ. Πλ. 777).

§. 34. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφή εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ χρυσέ, ᾧ πλοῦτε, κτλ, καὶ εἰς τὸ ᾧ χρυσός, ᾧ ἔβενος, κτλ. Ἐν πολλοῖς ὅμως τοσοῦτον συμπίπτει ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ ἐπίκλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυσσποφάσιτος ἢ γραφή· ᾧ τάλας καὶ ᾧ τάλας, κτλ· οὕτως ᾧ πρὸς θεῶν καὶ ᾧ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἄντ. Ζ', 6', 15. Βουτρ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303).

§. 35. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικὰ ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίνος ἔνεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξεναῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ρηθέντα (σ. 69, § 2)· οἶμοι τῶν κακῶν (Ἀρφ.).—ιοῦ ιοῦ τῶν ὀρνέων, ιοῦ τῶν κοφίχων (Ἀρφ. Ὀρ. 305).

—φρῦ τῆς ἀνοίας (Σ. Ἡλ. 290). —ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μοῖρας, κτλ. τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 516 Εἰσαγ. Ἑλλήν. Συντάξεως, σ. 765 καὶ Κοραῖη Προδρομοῦ, σ. λθ'.

* §. 36. Οἱ γραμματικοὶ παρέλαβον ἐν τοῖς ἐπιβρῆμασιν οὐχὶ μόνον ὀνομάτων πτώσεις, ἐνικὰς τε καὶ πληθυντικὰς, ἀλλὰ καὶ ῥήματα ἄγε, φέρε, τὸ εὐκτικὸν εἶθε καὶ πᾶν μέρος λόγου. Παρὰ τῷ (Ἐτυμολόγῳ σ. 98) λέγεται «ἐκ ποίων μερῶν τοῦ λόγου γίνονται τὰ ἐπιβρῆματα; ἐκ πάντων.» Διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν ὀνομάσθη τὸ ἐπιβρῆμα πανδέκτης, μερισμὸς δηλ. ἦτοι διαίρεσις=κλάσις. Ἴδε Κοραῖν ἐν Προδρομῷ σ. λθ'. Ἐκτὸς δὲ τούτων παρέλαβον καὶ τὰ ἐπιφωνήματα ἅτινα πάθος ψυχῆς ἐκφέρουσιν. *

* §. 37. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπᾶσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιβρῆμάτων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκατηρήθησαν, τὰ κατέταξαν εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, *interjectionem* αὐτὸ καλέσαντες: «*sed accedit superioribus interjectio* (Quintil.). Τούτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιβρῆματα. Ὁ μακαρίτης Κοραῖς μετέφρασε (ἐνθα ἀνωτέρω) τὴν *interjectionem* *παρέμβλημα*. Ἦθελε φανῆ κατ' ἀρχὰς ὅτι, ὡς ἡ *praepositio* λέγεται *πρόθεσις*, οὕτω καὶ ἡ *interjectio* κατ' ἀναλογίαν ἔπρεπε νὰ λέγηται *παρένθεσις*. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ *jacio* εἶναι βάλω καὶ οὐχὶ τίθημι, *pono*, καὶ ἐπειδὴ αἱ μὲν πρόθεσις τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡσυχῶς καὶ ἀταράχως, ὡς παρατίθεται εἰς τὸν ἄνθρωπον κοσμίως ἢ τράπεζα, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα παρεμβάλλονται, ὅπως τὸ πάθος φέρει, καθάπερ παραβάλλεται καὶ παραβρίπτεται εἰς τὰ θηρία ἢ τροφή, διὰ τοῦτο καταλληλότερον φαίνεται τὸ *παρέμβλημα* ἢ καὶ *παρεμβολή*. *

* §. 38. Μετ' ἀκριβοσεῖραν δὲ ἐξέτασιν εὐρίσκεται ὅτι οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι κατάλληλον. Διὰ τοῦτο, ἐν ᾧ πάντες ἐπεδοκίμασαν τὸν χωρισμὸν, οὐδεὶς ἐπήνεσε τὸ ὄνομα *interjectio* ὀρθῶς λοιπὸν ὁ Κοραῖς μετεχειρίσθη τὸ ἐπιφώνημα ἢ ἐπιφθεγμα. Εἰς τὰ παθηματικά δ' ἐπιφωνήματα ἴσως δὲν εἶναι ἀνάρμοστον τὸ ὄνομα ἀναφώνημα. *

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἦτοι ἄρνησις οἰκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἔξωθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναίρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὗ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἦτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πρᾶγματος, ἢ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἢ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν.—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθές ἦ (Πλ.). μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσης.—μὴ γένοιτο.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὐ' α. ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιῶ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα (Ἄρφ.).—οὐκ ἠγοῦμαι.—ἡμῶν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).—οὐδ' ἁμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν (Ξ Κ. Π. Α, δ', 11).

§. 3. Τίθεται· β'. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἵτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐχὶ σύ γε αὐτίκα μάλα εὐδαιμῶν ἐγένου (Ξ Κ. Π. Η, γ', 46);—οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη ἔφη (Ξ Κ. Π. Ε, ε, 13). Οὐδὲν ὅμως τὸ κωλύον ὥστε παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχροὶν ἠγεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ (Σ. Φ. 108).

§. 4. Τίθεται· γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι (Ἰλ. Α, 262, = οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι = οὐδὲ ὄψομαι.—πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀρομήνω (Ἰλ. Β, 488. Ἰδε καὶ Ἰλ. Η, 197).

§. 5. Τίθεται· δ'. τὸ οὐ ἐν ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα = οὐκ ἔστι γενέσθαι.—οὐκ ἂν διείποιμι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τὰδ' ἔστη τῆδε, μὴ θεῶν μέγα (Σ. Αλ. 950; καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ

γενήσονται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔσται περιέχεται ἡ ἔννοια ἔσται. Ἴδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει δὲν τίθεται οὐδέποτε μὴ ὅθεν δὲν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀποκρίσις· μὴ καὶ οὐ ἢδὲ ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀγαθὰ ἀγαθὰ (Πλ. Πρωτ. 351); Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι;—ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπενυχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· μὴ γὰρ ἐπὶ ξένας θαρεῖν ἐχρηζες (Σ. Κ. 1712).—μὴ ποτ' ὤφελον λιπεῖν τὴν Σχῦρον (Σ. Φ. 969).—ὁ μὴ ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πόλειω ἐξελέσθαι (Σ. Κ. 540,=εἴθ' ὤφελον μὴ δεξασθαι;=εἴθε μὴ ποτε ἐδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως (Σχολ.).

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐξαιρουμένων τῶν προσεσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μὴ ἐπὶ ἀδθυποτάκτων· μὴ φοβηθῶμεν· ἐπὶ ἐρωτήσεως· μὴ λάβω; μὴ εἴπω; Ὡσαύτως μὴ γένοιτο.—μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—πῶς μὴ τὸ ὄν λέγοι (Πλ.);

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων, τίθεται πάντοτε μὴ μὴ ποιεὶ τάδε, μὴ βούλου, κτλ. Ὡσαύτως μὴ φθορήσης, μὴ θανατώσης, μὴ δίκην δικάσης, κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἡ σύνδεσις εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ Οὕτω, π. χ. ἐπὶ τῶν διηρηματικῶν καὶ ἐχθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτι καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἂν, ὅπως ἡ ἔννοια ἀπαιτεῖ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἐρχονται (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 9).—λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίονι οἴῳ ἐπιτύχοι (Ξ. Ἀν. Α', 6', 14).—καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ εἶναι (Ξ.).—μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἂν ἀπέχτεινε Φρύγιον (Λυσ.).—Ἡράκλειτος λέγει ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης (Πλ. Κρατ. 402). Οὕτως οἶδα ὅτι οὐ, μαρθάνω ὅτι οὐ, κτλ.

* §. 10. Πολλῶ μᾶλλον ὡς ἀδθυπόστατος θεωρητέος ὁ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἔνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τοῦ οὐ, ὡς εἰ καθ'

ἑαυτὸ ὑπᾶρχε· σὸν ἄρα τοῦργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται (Σ. Α'. 1368).—ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος (Σ.)· ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (Πλ.). Καὶ ὑπονοουμένου τοῦ ἐνὸς κώλου· καὶ παράδειγμα τὸδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι (Θ. Α', 2), (ἀλλὰ μέγιστον).—καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι (Θ. Σ', 10).—οὐ περὶ βραχέων (Θ. Α', 78)· ἐπὶ συνεπείας συνείθισθε ἤδη τὰδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε (Αἰσχ.).· ἐπὶ ἀποκρίσεως δι' αὐτοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μορίου· οὐκ αἰσχρὸν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ· κτλ. (Σ. Φ. 108). *

§. 11. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ· τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ. Φαίδρ. 249).—δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353).—σφῶν δ' εὐοδοίῃ Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι θαρόντ'· ἐπὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθις ἔξετον (Σ. Κ. 1435) = οὐχ ἔξετον τελεῖν μοι. Τίθεται δὲ μή, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογούμενου κώλου κρέμαται ὕλως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἴτιον ἐξηγουντος· ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 786.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μή· εἰ μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε (Σ. Ἄντ. 87).—εἰ μὴ φυλάξεις μικρ', ἀπολείς τὰ μέγιστα (Γν.).—ἴνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ. Γορ. 454).—παρήλθομεν, ὅπως μὴ χεῖρον βουλευθήσθε (Θ. Α', 23).—ὅπως τὰ ὄπλα μὴ αἰσθησθῆν παρέχοι (Θ. Γ', 22).

* §. 13 Ἀπόβροια τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὶ καὶ ὑπεξαίρεσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμί (Πλ.).—εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις. Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμὴ· εἰμὴ ἀδικῶ (Πλ.)· ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμὴ ἄρα Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγθέντος ῥήματος προὔκλυψε τὸ εἰδὲ μὴ· ὄψον τοῦτο ἔχουσι, εἰδὲ μὴ (ὄψον ἔχουσι), τὸ κάρδαμον (Ξ Κ. Π. Α, 6, 11).—ἡμῖν οὐδὲν ἔστιν ἀγαθὸν ἄλλο, εἰμὴ ὄπλα καὶ ἀρετὴ (Ξ. Ἀν. Β', 4, 12), κτλ. *

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ρυθμίζονται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ· Θεοσίτης τις ἦν, ὃς οὐκ ἂν εἴλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν (Σ. Φ. 442).—ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων (Πλ. Γορ. 473). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἢ

γουμενης, ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἐστίν ὅς, οὐκ ἐστίν ὅς, οὐκ ἔσθ' ὅπως, κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστόν τι, ἀβέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφερόμενοι· κωφὸς ἀνήρ τις, ὅς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ. Π. Θ', 87) = εἰ μὴ τις παραβάλλει = ὅστις μὴ παραβάλλει τὸ ἐκυτοῦ σώμα = ὅστις μὴ ἐγκωμιάζει τὸν Ἡρακλεῖα (Σχολ.). — βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστίν (Ἰσ. Παρηγ. κέ)· ἔνθα διὰ τοῦ μὴ ἐξηγεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος καταλιπεῖν τὸ μνημεῖον Ἐέρξου = ὁποῖον νὰ μὴ ὑπάρχη· διὰ τοῦ οὐ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξὺς τοῦ πράγματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους = ὁποῖον δὲν ὑπάρχει.

§. 15. Ὡσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμι, τηρῆκαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνὴρ (Σ. Κ. 393); = ὅτε δὲν ὑπάρχω πλέον, δὲν ἀξίζω τίποτε, τότε λοιπὸν θὰ εἶμαι ἀνὴρ; = ἀνδρείος, μέγας. — τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶντι, λέγει τις εἰς (Σ. Ἀντ 268). — εἰ τότε δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἢ χάρις χάριν φέρει (Σ. Κ. 776). — ὁπότε μὴ φαίεν (ἀγαθόν τι δεδρακέναι), ἀπάγοιτες ἀπέκτεινον (Θ. Γ'. 59). — ἐπεὶ μὴ ἀνταράγοιεν, ἀναχωροῦντες ἡσύχαζον (Θ. Η. 38). Ὡσαύτως Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔρωγε Κροτίοτος ἄσσορ ἐκοίμην, ὅτε μὴ αὐτὸς γε κελεύοι (Ἰλ. Ξ, 247) = εἰ μὴ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτήσεων· δέχονται μὲν τὸ μὴ, ὅταν ἀναφέρονται εἰς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὄρισμένον, ὡς ἤθελαν εἶναι καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὁσάκις Ἀθήναζε ἀφικοίμην, ἐπαρηρώτων Σωκράτην ὃ μὴ ἐμνημήμην (Πλ. Θεαιτ. 143). — ἐρήσονται εἰ οὐκ ἐναρτιώτατον ἔχθρα φιλλία (Πλ. Λύσ. 216). — καὶ ὁπότε τις αὐτῶν ἔροιτο τῶν ἐν τέλει ὄντων ὅτι οὐ ἀπέρχεται ἐπὶ τὸ κοινόν, ἔφη τοὺς συμπρέσβεις ἀναμένειν (Θ. Α'. 90).

* §. 17. Ὡς ἐξαιρέσεις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρὶα τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἀντὶ μὴ· εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔας θάπτειν (Σ. Αἴ. 1131). — ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ.). Ἄλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τοῦ ρήματος· οὐκ ἔας = κωλύης, οὐ φάσκη = ἀρνήται. Ὡσαύτως τὸ θαυμάζω εἰ οὐ, κτλ = θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἴδε Σ. ἸΙ. Β', σ. 527.*

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγομένου, ὡς ἐξαρτωμέ-

νου ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ δέσμετοι μὴ σφᾶς περιορᾶν φθειρομένους (Θ. Α', 24). — προεῖπον δὲ αὐτοῖς μὴ ναυμαχεῖν (Κορινθίους Θ. Α', 45). — μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ. Α', 120). — χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι (Λυσ.). — ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη κείσομαι, ὡς μὴδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν (Ξ.). Ὡσαύτως δὲ μὴ δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν, καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦ ἄρθρου ἐκφερόμενον, παριστᾷ ἔννοιαν ἀθύπλοστατον· τὸ μὴ ἀλλοθι διατρέβειν ἀλλ' ἐν τούτῳ εἶχει (Πλ.)· τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτο μ' ἀλύττειν ἂν (Σ. Τρ. 458)· οὕτω καὶ μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι (Ξ. Ἄν. Α', γ', 2). — διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.). — ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι (Δ.). Ὡσαύτως καὶ ἀνάρθρος· τίνα δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν (Ξ.);

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 97, §. 7) ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι = λέγουσιν ὅτι ἐστίν, ἢ δὲ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9), τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχεται ὡσαύτως τὸ οὐ· λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λέγουσιν οὐκ εἶναι. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ δὲν λείπουσι τοιαῦτα παραδείγματα (ἴδε κατωτέρω §. 22), ἢ συχνότερα καὶ ἢ συνήθως χρήσις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ λέγουσι μὴ εἶναι.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, γράναι, εἰδέναι, ἐπίστασθαι, ὄρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἶσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι, δηλοῦν, ὄρᾶν, πνυθύνεσθαι, ὑπισχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλεύεσθαι, μεταγινώσκειν, μετὰ τὰ ὁμιλῆναι, ὁμολογεῖν, ἀρεῖσθαι, μετὰ τὰ χρῆν, ἀνάγκη, εἰκός, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ, ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἐξαρτωμένου ἀπαρέμφατου τίθεται μὴ πῶς ἂν το. λμῶμεν λέγειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι (Πλ.); — ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι (Ξ.). — ἐπιστάμεθα μὴ πῶποτ' αὐτὸν ψεῦδος λακεῖν (Σ.).

* §. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρέμφατου ἡ ἔννοια κρέμαται πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὅ ἐστιν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος, κτλ, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1)· ἐπὶ δὲ τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἷον ἀθύπλοστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἠγομένου κώλου, χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον

εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 1). Οὕτω λοιπόν, κατ' ἀκριβοῦρημολογίαν, τὸ μὲν *φημί ταῦτα μὴ οὕτως ἔχει* ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ *φημί ὅτι ταῦτα οὐχ' οὕτως ἔχει* ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιώτερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσαν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην—ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο. *

§. 22. Ἄλλ' οὐδὲν ἤττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω βήματα ἀπαντῶνται ἀπαρέμφατα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὔτε διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 317).—οὐδ' ἀνθρώπων νομίζομαι ἐμῶν εἶναι (Πλ.).—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχειν (Πλ. Ἀντερ. 133). μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά *φημί δ' οὐ σε μαρτάνειν* (Σ. Φ. 1389).—*φημί αὐτὸν οὐ διαμενεῖν* (Ξ. Ἀπολ. 30). Ἴδε περὶ τούτων *Εἰσαγ.* *Ε.λ.λην. Συντ.* σ. 791—.

* §. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς ἁ. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφράσσεται ἐπὶ τὸ βεβαιώτερον καὶ ἀνενδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21) καὶ τότε τίθεται οὐ *φημί δεῖν οὐδὲν τριοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ* (Πλ. Φαίδ. 63).—*μηδὲν δύσοις' οὐ πολεμίους δρᾶσαι τάδε* (Εὐρ. Ρ. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ *αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν* (Θ. Ε, 4). *

§. 24. Τίθεται β. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅτε εἰς κῶλον ἀποφατικὸν ἀντιτίθεται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον· κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη αὐτὰς (τὰς γυναικας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ τοῦτο δρᾶν αἰεὶ (Ἄρφ. Ἐκκλ. 442), ἢ καὶ ἀντιστρόφως· καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449).—*ὦμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς* (Θεόκρ. κἀ, 59). Ἐνίοτε δὲ, τιθεμένου τοῦ ἐνὸς μόνου κῶλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (§. 10)· *ἐγὼ οἶμαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν* (Ξ. Κ. Π. Ε, 6, 23).—*ἡγησάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνουσίαις* (Πλ. Πρωτ. 335), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου §. 35.

§. 25. Ἡ μετοχὴ δέχεται τὴ μὴ ἁ. ἐπὶ πλοκῆς λόγου αἰκοθεν

ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς ὑψηλίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες τὸ αὐτίκα δεινόν (Θ. Α', 124), ὡς ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτοῦντος τὸ μὴ τί δ' ἔστιν, εἰ χρῆ μὴ κελευσθεῖσιν λέγειν Ε. ρ. Ἰφ. Τ. 1188); Ἔ. ὅταν ἐξηγή ἔννοιαν ὑποθετικὴν φίλοι γε οὐκ ἂν εἴεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοῦς (Πλ.)=εἰ μὴ.—οὐκ ἔστι μὴ νικῶσα σωτηρία (Πλ.) κτλ.

§ 26. Δέχεται, τοῦναντίον, τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγή ἔννοιαν θετικὴν οἶτος οἴεσθαι τοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας (Πλ. Κρατ. 406)=ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι.—τί ταῦτ' ἀνίας μ' οὐδὲν ὠφελουμένην (Σ. Ἀρτ. 550);—καὶ γὰρ ἐμοὶ πόλεμιός ἐστιν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οὐόμενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ μεγάλους εἶναι ἡμᾶς (Ξ. Κ. Π. Ε', 24).—οἱ οὐ δυνάμενοι (Θ. Β', 25).—οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πῶς ὄντες (Πλ.).

§. 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιῶτερον ὃ μὲν λαβῶν ἀργύριον ὑπερεπήρσεσεν, ὃ δ' οὐ λαβῶν, κτλ. (Ἄρφ. Ἐκκλ. 186).—εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ἡμῖν ἑτοῖμα (Αν.).—οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα (Ξ. Ἀρ. Δ', δ', 15).

* §. 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων φημάτων (§. 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παρατηρήσαμεν, κατηγορουμένου τύπον ἐπεχούσης (σ. 105, §. 7. σ. 106, §. 10). Καὶ τότε δέ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ, ἐπὶ θετικῆς, καὶ μὴ, ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας: φανερός γέγονεν οὐ συγγρηγῆς ὢν (Ξ).—καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠύχνησα (Ξ. Κ. Π. Η, 7).—ἴστε μὲν με οὐδένα πῶ κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν ἐθελοῦσιον Ξ. Ἀρ. Γ', ε', 14)—ὄρω οὐ δυναμένους (Ξ).—ἤγγειλε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσιν (Ξ). Ὡσαύτως εἶ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ὑμᾶς λυπηροὺς γενομένους τοῖς ξυμμάχοις (Θ. Α', 76).—ὡς μηκέτ' ὄντα κείρον ἐν γάει νόει (Σ. Φ. 415)=ζῶντα, ὡς εἰ μὴ ἦν.—ὡς μηδὲν εἰδὸτ' ἴσθι μ' ὢν ἀριστορεῖς (Σ. Φ, 253). *

§. 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιφρημάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροθέτων πώσεων: τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ

ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· δεινὸν δ' ἐστὶν ἢ μὴ ἐμπειρία (Ἀρφ. Ἐκκλ. 115).—γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν (Θ. Α', 137)—κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσσεως (Θ. Ε', 50).—οὗτοι φίλα τὰ μοι φίλα (Εὐρ. Τρ. 465).—οὐ δίκαια δρᾶς (Ξ).—οὐ φίλα τοι ἐρέω (Ἡρ. Ζ', 104).—τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνανταγωνίστῳ ἐννοία τετίμηται (Θ. Β', 15).—μὴ ἀλογίστως (Θ.).—μὴ καλῶς (Εὐρ). οὐκ εἰκότως (Θ.).—οὐκ εὐκαίρως (Ισ.).—ἀ μὴ μετὰ κόμων ἤμαρτεν (Θ. Γ', 62).—ἐπὶ κακουργία καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπέτηδευσαν (Θ. Α', 37).—οὐκ ἐν πατρίδι (Θ. ζ', 68).

* §. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινόμενας μόνον ἐξαιρέσεις· διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλλα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε, τελευταῖον, ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἰκοθεν, οὐχὶ ἐξωθεν καὶ δυνάμει ἐξαρτήσεως.*

* §. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἐλλειπτικὰς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ ὡς μὴ εἶπω;=βούλει ἵνα μὴ εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλοίμην ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ, ἐλευθεροῦμεν διὰ τούτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξαρτῶμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκειται κατὰ πάντα ἰσχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε τεθεῖς κανὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἢ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἰκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἐρχεται ἐξωθεν (§. 1).*

* §. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζωνος ἢ ἐλάττωνος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων χωρὶς νὰ προσελκυσώμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τύπους· πῶς διέλιξ ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν (Ἀρφ. Πλ. 906);=εἰ, ὡς λέγεις, μηδὲν ἐπόεις =ἐπόεις; τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι=ὅς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίησι.—λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμονίων σπονδὰς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρων ὄντας ξυμμάχους (Θ. Α', 35)=ὡς εἰ μηδετέρων ἤμεν

σύμμαχοι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι = αἵτινες ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμὲν σύμμαχοι. *

* §. 33. Δυσκολώτερον τὸ πάλαι δὲ μὴ παρῶν θαυμάζεται (Σ. Τ. 289), ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἦναι οὐ παρῶν. Ἄλλ' ἴσως καὶ τοῦτο = θαυμάζεται εἰ μὴ οὗτος πάρεστι. Τὸ τοῦ Θουκυδίδου καὶ ἐς μὲν ἀκρόασιν τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται (Θ. Α', 22) = ἀτερπέστερον φανεῖται τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὅταν μὴ εὐρωσι τὸ μυθῶδες, ὡς ἠλπίζον, καὶ, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ = τοσοῦτον μᾶλλον ἀτερπέες, ὅσον ἔλαττον μυθῶδες· τὸ οὐ μυθῶδες ἤθελε φανερώσει τὸ ἀπολύτως καὶ καθ' αὐτὸ ἀψευδές, ἀπ' οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἐξωτερικῆς σχέσεως ἐξκρῶμενον. Τὸ τοῦ Ἡροδότου (Α', 32) ἢ δὲ ἡμετέρῃ εὐδαιμονίῃ οὕτω τοι ἀπέργιπται ἐς τὸ μηδέν; κτλ = εἰς τοσοῦτον ὥστε μηδὲν εἶναι = ὡς εἰ μηδὲν ἦν; *

§. 34. Τὰ τελικὰ ἀπαρέμματα δέχονται τὸ μὴ (§. 18), ἐπομένως καὶ ὅταν σημαίνωσι συνέπειαν τῶν προηγουμένων· τοσοῦτον προβέθηκεν ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει (Πλ. Θεαιτ. 187). Καὶ ὅμως παρ' Εὐριπίδῃ ἀπαντᾶται οὐμὸς γάμος ὤρησεν Ἑλλάδ' οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων (Εὐρ. Τρ. 932). Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη τὸ οὐ εἰς ἐνδειξιν ὅτι ἡ συνέπεια δὲν ἀφίεται. ἀμφίβολος, ἀλλ' ἐκφέρεται ὡς γενόμενον = ὤρησεν εἰς τὸ ἀκράτητον ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν Ἑλλάδα εἶναι = διὰ τὸν ἐμὸν γάμον ἢ Ἑλλάς οὐ κρατεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἄλλο τοιοῦτον παράδειγμα ἐκ τοῦ Πλάτωνος ἴδε ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως σ. 794.

§. 35. Καὶ τούτου ὅμως τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρὶς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἴσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατὸν νὰ κινηθῇ· Εἰ παρὰ τὴν ἐπίπονον κατάταξιν πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων εἰς ἐλάττονας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π. Β', σ. 527. σ. 531) κατὰ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, πιθανῶς ἢ ἀπιθάνως, ἂνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγῆν τῶν διαφόρων χωρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις, ἐπὶ τινῶν τοῦλάχιστον, ἐξαιρέσεις, ὁποῖας ἀπανταχοῦ ἅπαντα γλώσσα ἔχει.

§. 36. Τὰ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων οὐ καὶ μὴ λεγόμενα ἐννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν μετ' ἄλλων μορίων ἢ καὶ πτωτικῶν συντιθεμένων, οὔτε καὶ μήτε, οὐδὲ καὶ μηδέ, οὐδεὶς καὶ μηδεὶς, κτλ,

προστιθεμένης πάντοτε και τῆς ἐννοίας τῶν προσλαμβανομένων· οὔτε φωνεῖς, οὔτε δρασεῖεις σοφά—οὔτ' ἐμοὶ καλὸν τὸδ' ἐστίν, οὔτε σοί.—οὔτε συγγνώμη ἔχει δίκαιόν ἐστιν, οὔτ' ἐποικτεῖρειν τι (Σ. Φ. 1245. 1300. 1329).—μήτε εισδέχεσθαι μήτε περιφρορεῖν τινα (Σ. Τ. 238)—μήτε δεῖσθαι τῶν μετρίων, μήτε πλουτῶ ὑπερφέρειν (Ξ. Α. Πολ. ΙΕ, δ').—οὐδ' ἄστν γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων ἀγάλλμαθ' ἱερά (Σ. Τ. 1378), ἦσαν ἂν ἐφίμερα, δηλ.—τὰ δὲ ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνηῆσθαι (Σ. Τ. 1057).

§. 37. Ὡσαύτως κατὰ γῆν πόλιμος οὐδεὶς συνέστη—οὐδεὶς ἦσθετο ὅτῳ τρόπῳ ἕκαστος διεφθάρη (Θ. Α. 15. Γ', 80).—ὄσσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων—μηδεὶς κρατεῖτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ (Σ. Φ. 509. Τ. 1027).—ὡς ἡμᾶς πρέπει βουλεύεσθαι ἀδικουμένους μηδεὶς διδασκέτω (Θ. Α, 86). Οὕτως οὐκέτι και μηκέτι, οὐπω και μήπω, οὐδαμοῦ και μηδαμοῦ, οὐδέποτε και μηδέποτε, κτλ. Πάντα τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς ἀνάγκης τῶν προστιθεμένων μορίων, ἤθελον ἐκφρασθῆ κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ τεθέντα κανόνα, διὰ τοῦ οὐ και μή. Ἡ δὲ ἐννοια τῶν μετὰ τούτων συντιθεμένων μορίων ἐξηγεῖται ἐν τῷ περὶ Συνδέσεως Λόγων ἐπομένῳ τμήματι.

§. 38. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι και δύο συνδυασμοὶ τῶν ἀποφατικῶν μορίων, τὸ οὐ μη και μή οὐ. Τὸ πρῶτον τίθεται μετὰ τῶν φόβου, ὑποψίας, μερίμνης και τῶν τοιούτων σημαντικῶν ῥημάτων, κατὰ μέλλοντα τῆς δριστηκῆς μετὰ ἢ ἀνευ ἐρωτήσεως, καθ' ὑποτακτικῆν τοῦ ἀορίστου και σπανίως τοῦ ἐνεστώτος· οὐ μη προσοίσεις χεῖρα, μηδ' ἀψῆ πέπλων (Εὐρ. Ἰππολ. 606);—μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐ μη σ' ἐγὼ περιόψομ' ἀπελθεῖν (Ἄρφ. Β. 508).—οὔτι μη ληφθῶ δύλω—οὔτι μη φύγη μόρον (Αἰσχ. Ἐπτ. 199. 281)—ὅταν τοὺς φίλους κρατῆς εὖ ποιῶν, οὐ μη σοὶ δύνωνται ἀντέχειν οἱ πολέμοιοι (Ξ. Ἰέρ. ΙΑ', ιέ.). Ἴδε και σ. 83, §. 4. 85, §. 9.

* §. 39. Ὁ ἐλλειπτικὸς οὗτος τρόπος τοῦ λέγειν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐξ ἄλλου προγενεστεροῦ, οἷος ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασιν· ὥστ' οὐχὶ δέος μή σε φιλήσῃ (Ἄρφ. Ἐκκλ. 650).—οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ μή ποτ' ἀδικηθῆ (Πλ. Γοργ. 520).—οὐ γὰρ ἦν δεινὸν κατὰ τοῦτο μη ἀλφου (Ἡρ. Ε, 84).—οὐ φόβος μή σε ἀγάω (Ξ. Ἀπ. Β', α, 25). Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τούτοις τὸ οὐ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα μετὰ τοῦ μη, ἀλλ' εἰς τὸ παρκαλειπόμενον ἐστὶ, και τοῦτο τὸ οὐ ἀναίρεται

τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὑποψίαν, οἷον εἶπειν οὐ δέδοικα μὴ, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐναντίον τοῦ δέδοικα μὴ. Οὕτω τὸ παρ' Ἡροδότῳ (Ζ', 155) τοῦτο δὲ δεινὸν γίνεται (= φόβος ἐστὶ) μὴ πέση πᾶσα ἢ Ἑλλάς ἤθελεν ἔχει ἀντίθετον τὸ οὐδὲν δεινὸν (= οὐδείς φόβος) μὴ πέση ἢ Ἑλλάς, καὶ, τελευταῖον, οὐ μὴ πέση ἢ Ἑλλάς. Οὕτω δὲ καὶ οὐδὲν δεινοὶ τοὶ ἔσονται (οἱ Λυδοὶ) μὴ ἀποστέωσι (Ἡρ. Α', 156).—il n' y aura plus à craindre de révolte de leur part (L). Καὶ τὸ μὲν δεινὸν ὅπερ ἀλλαγῶν φοβερὸν καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος, = φόβος, τὸ δὲ δεινοί, ἀντὶ δεινόν, κτλ., εἶναι κατὰ τὰ δίκαιός εἰμι εἶπειν.—ἡμεῖς δίκαιοι ἐσμεν κινδυνεύειν (Πλ. Πρωτ. 319 Κριτ. 45) κτλ. *

§. 40. Ὁ δεύτερος συνδυασμὸς τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων, τὸ μὴ οὐ, τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ πρώτου ἔχων ἀρχὴν, τίθεται ὡσαύτως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἔγγιστα ῥημάτων, καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Ἀντίθετον δὲ τοῦ προηγουμένου ὄν κατὰ τὴν σύνδεσιν, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν εἶναι τὸ ἀνάπλιν. Τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει οὐδείς φόβος, οὐ δέδοικα, μὴ τοῦτο γένηται, οὐ γενήσεται, τὸ δὲ δεύτερον δηλοῖ φόβος ἐστὶ, δέδοικα, μὴ οὐ γένηται. Οὕτω δέδοικα μὴ θάνη, ἤθελεν εἶπει ὁ μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀβρῶστου, ἀλλὰ φοβούμενος περὶ τούτου· οὐ (δέδοικα) μὴ θάνη, ἤθελεν εἶπει ὁ ὡσαύτως μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦντος, ἀλλὰ θαρρῶν ἐν ταυτῷ ἐπὶ τῇ ὑγιάσει· δέδοικα μὴ οὐ θάνη, ἤθελεν εἶπει ὁ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ φοβούμενός μήπως δὲν ἀποθάνη.

§. 41. Πάμπολλα ἐκ ποιητῶν καὶ συγγραφέων παρὰδείγματα δεικνύουσι τοῦτο· Οὕτω δειδῶ μὴ οὐτις τοὶ ὑπόσχηται τόδε ἔργον (Ἰλ. Κ. 39).—ὑποπτεύομεν καὶ ὑμᾶς μὴ οὐ κοιροὶ ἀποβῆτε (Θ. Γ', 53).—ὥστε οὐ τοῦτο δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ὅ τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἰκαροὺς οἷς δῶ (Ξ. Ἀν. Α', Ζ', 7). Ἄνευ δὲ τοῦ προηγουμένου κώλου εἶναι τὸ ὀμηρικὸν μὴ γό τοι οὐ χραίσμη σκήπτρον καὶ στέμμα θεοῖο (Ἰλ. Α, 25). Ὡσαύτως ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ χρηστήριον (Ἡρ. Ε', 79).

§. 42. Τὸ μὴ οὐ συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀνάρηρου τε καὶ ἐνάρηρου· οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοραχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ. Ἡλ. 133).—οὐδενὸς ἐνδεῖς μὴ οὐ μαίνεσθαι (Εὐρ. Ἰφ. Αὐ. 40) —οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι (Σ. Τρ. 88)· μὴ παρῆς τὸ μὴ οὐ φράσαι

(Σ. Τ. 283)· και μετὰ μετοχῆς· *δυσάλητος γὰρ ἄν εἴην τοιαύδε μὴ οὐ κατοικτεῖρων ἔδραν* (Σ. Τ. 12).—*τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θνητὸν ὄντα θεῶν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα* (Ἰσ. Ἐλ. Ἐγκ. κά).

§. 43. Περὶ τῶν δύο τούτων συνδυασμῶν τῶν ἀποφατικῶν μορίων πολλοὶ πολλὰ ἔγραψαν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιτυχῶς. Οὐκ ὀλίγα δὲ τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων χωρίων εἶναι ἀμφισβητήσιμα καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως, κτλ. Πρὸς πληρεστέραν δὲ τούτων γνώσιν παραπέμπω εἰς τὴν δευτέραν Περίοδον τοῦ *Συντακτικοῦ*, εἰς τὴν *Εἰσαγωγὴν τῆς Ἑλληνικῆς Συντάξεως*, μάλιστα εἰς τὰς δύο μεγάλας *Προσθήκας* (οὕτως ἐπιγράφονται πρὸς διάκρισιν ἄλλων μικροτέρων) εἰς τὴν κατὰ τὸ 1829 ἐν Κερκύρᾳ μετατυπωθεῖσαν *Μεταφρασιν τῆς τοῦ Βουτιμάου Γραμματικῆς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, ἔνθα περὶ τοῦ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ ἐκ προθέσεως καὶ κατὰ πλάτος πραγματεύομαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ Προθέσεις ἦσαν, αἱ πλείεσται τοῦλάχιστον, τοπικὰ ἐπιβήματα. Ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν χρῆσιν ἀναπληροῦσι τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· *υἱὸς μετὰ πατρός*.—*βελτίους ἐποίησε τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων* (Πλ. Γοργ. 515). Ἐὰν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλώσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ *Φιννική*, αὐτὴ ἔχει μικροτέραν χρείαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅτι ἄλλαι διὰ προθέσεως. Ἐτι ὀλιγώτερον χροῖζει τῶν προθέσεων γλώσσα εἴκοσι πτώσεις ἔχουσα. Ἐὰν δὲ, τοῦναντίον, ὑποθέσωμεν γλώσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἢ γλώσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῇ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείεσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ, καὶ ἐν συνθέσει, μετὰ τε ὀνό-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.) 10

ματος καὶ ῥήματος, κατ' ἐπιβήρηματικὴν ἔνοιαν, ἐπίγειος, ἐνουράριος, ἐπωάειν, κτλ'· πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτῶν τιρος.—*arā enechésthō* (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαβρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὖσαι, καὶ πάντοτε ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ως πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ πρόθεσις διακροῦνται εἰς μονόπτωτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίως, εἰς διπτῶτους μετὰ δύο πλαγίων, καὶ εἰς τριπτῶτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένων.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἐπτά, ἡ ἀντί, ἡ ἀπό, ἡ ἐξ ἢ ἐκ, ἡ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσόμεναι, ἡ ἔνδρ ἢ σὺν καὶ ἡ ἐν, μετὰ δοτικῆς συντασσόμεναι, καὶ ἡ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλαγῆν· πεζὴν δύναμιν ἔχων, ἀνθ' ἧς ἄλλην οὐκ ἀν δέξαιο (Ξ. Κ. Π. Α, ζ', 10)· 2. ἀντικατάστασιν· βουλεύεται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀν. Α, α, 4).—ἀντί μὲν δούλου πολίτης γεγέρηται, ἀντί δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντί δὲ ὑπογραμματώως νομοθέτης (Λυσίας)· 3. ἀμοιβῆν· ἀντί τῶν πολλῶν πόγων σμικρὰ ἀπολαῦσαι (Πλ.).—ἀντί τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 15)· 4. προτιμησιν· τὸν καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι (Ξ.)· 5. αἰτιον· τὸν Μίνων τιμωροῦμεθα, ἀνθ' ὧν ἡμᾶς ἠνάγκασε τοὺς δασμοὺς τελεῖν ἐκείνους (Πλ.).—ἀντί τοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 31);—τίνος ἔνεκα; Πάντα δὲ τὰ σημαίνόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποιικιλίαι τοῦ πρώτου ὅπερ προῦκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀντικροῦ, σωθείσης εἰς τὸ ἐπιβήρημα ἄντα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν ante.

§. 6. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀντικατάστασιν· 2. τὸ ἐναντίον. Καὶ τῆς μὲν πρώτης σημασίας ἐπικρατούσης, συντάσσονται τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα γενικῆ' οὐκ ἀντιτιθέντες τὴν Ἀθηναίων ἐκ πολλοῦ ἐμπειρίαν τῆς σφετέρας δι' ὀλίγου μελέτης (Θ. Β', 85. Γ', 56. *Εὐρ. Ἰφ. Τ. 358*)· τῆς δὲ δευτέρας ἐπικρατούσης, συντάσσονται· δοτικῆ' τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν (Πλ.).—ἀντιτάτ-

τεσθαί τινι ἢ πρὸς τινα (Ξ).—ὁ δὲ Ἄρχιππος ἠντιδικεῖ ἢ μὴν τὸν Ἐρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι (Λυσίας κατ' Ἄνδοκ. Ἀσεβ. §. 12) = ἀντιδικος ὢν ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος, ἡμῖν δηλ. καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ συνηθέστερον. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ῥήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίαις αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπήν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν ἀνταδικεῖν ἀλλήλους (Πλ.)=ἐξ ἀμοιβεῖς ἀδικεῖν.—ἀνθυβρίζειν.—ἀνταγοράζειν σίτον (Ξ), κτλ. Καὶ τὰ ἀντέχεσθαι τιος, ἀντιλαμβάνεσθαι τιος, κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας· διότι καὶ ἀπλᾶ ὄντα οὕτω συντάσσονται· λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρου (Ξ Κ. Π. Ε, ε, 7).—ἀντελάβετο τοῦ τρίβωρος τουτουῖ (Πλ. Πρωτ. 335).—τῆς γνῶμης αἰεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι (Θ Α', 140).—τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀντείχοντο (Θ. Α', 13).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.

§. 7. Ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει· 1. χωρισμόν· ἀπὸ δ' αὐχένος ὤμον ἐέγραθεν (Ὀμ.)· 2. ἀπομάκρυνσιν· ἀπὸ σκοποῦ· 3. τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ὀρμάται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχὴν ἀ. ἐπὶ τόπου ἐν γένει· ἔνθα δέ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι (Ξ).—ἀφ' ἡλίου ἀνιόρτος (Ξ)· β'. ἐπὶ πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ)· γ'. ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Δημαράτου (Θ)· δ'. ἐπὶ πλήθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ)· ε. ἐπὶ προσώπου· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι (Πλ)· ς'. ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππου, ἀπὸ νεώς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι (Ξ)· ζ'. ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ παιδων, ἀφ' οὗ (Ξ)· ἠ. ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτοντες (Θ)· θ'. ἐπὶ συμφωνίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέψαντες (Θ)· ι. ἐπὶ ὄργανου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη.—ἀπὸ κνήμεν ἀρχοντας καθίστασθαι (Ξ)· ια. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου (Ἡρ.)· ιβ'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ).—ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ζῆν (Πλ.)—ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμαῖσθαι (Ξ).—ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπράξαι (Ἀρσφ.).

§. 8. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει μάλιστα χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποβολήν· ἀπέρχεσθαι, ἀποσκιρτᾶν, ἀπομαρθάνειν· αἰτησιν δέ, δόσιν καὶ λήψιν ὀφειλομένου δηλοῖ ἐν τοῖς ἀπαίτεϊν, ἀποδιδόναι, ἀπολαμβάνειν· ἀπανταχοῦ δ' ἐπικρατεῖ, διὰ πόρας τρεπομένη, ἢ ἔννοια τοῦ ἐξ ἄλλων χωρισμοῦ. Ἐκ ταύτης δὲ προήλ-

θεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως ἀποτελεῖν, ἀπεργάζεσθαι, ἀπερη-
 μοῦν, ἀποδεικνύναι = ἀπεργάζεσθαι, παρασκευάζειν, παρέχειν (Ξ.
 Κ. Π. Α', 6', 5. Β', 4, 23 Η, 4, 35)· οὕτω δὲ καὶ ἀπαριθμεῖν =
 τελευτᾶν τὴν ἀρίθμησιν· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κύριος διπλά-
 σια ἀπληρίθμησεν (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 42) = ἐπλήρωσεν, κυρίως δὲ =
 ἐμέτρησεν· οὕτω δὲ καὶ ἀπογεγραμμένοι ἢ = τελέσαντες τὸ ἀπο-
 γράφεσθαι, ἢ = διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν
 ἄλλων. Τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα συντάσσονται ἢ δυνάμει τῆς προ-
 θέσεως, ὡς ἀπέχειν τιός, ἀποχωρεῖν ἀπό τιος καὶ ἔκ τιος, ἢ
 δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπέρχεσθαι εἰς Λακεδαιμόνα, ἀποδιδόναι
 τιρὶ τι, ἀπαιτεῖν τινὰ τι. Δυνάμει τῆς τῷ ῥήματι διδομένης σημα-
 σίας συντάσσονται καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς· Παῦλος τοῖς
 ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀποστ. ΙΗ, 18) = ἀποχωρισάμενος
 καὶ χαίρειν εἰπών.—ἀποτάσσει τῷ σατανᾷ; τὸ ἐναντίον τοῦ συν-
 τάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ Πρόθεσις ἔξ ἢ ἔκ.

§. 9. Ἡ πρόθεσις ἔξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἔκ τιος περιφε-
 ρείας πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγῆν· ἄ. ἐπὶ τόπου· ἐξίέναι
 ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.)· β'. ἐπὶ προσώπου· ἐξ ἐμοῦ· γ'. ἐπὶ ἀποστά-
 σεως· ἐκ βελῶν, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο
 = ἐξηφάνισται· δ'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας. Ὡσαύτως τίθεται ἢ ἔκ, ὡς
 ἢ ἀπό, εἰς δήλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου· τοπικῶς, χρονικῶς, αι-
 τιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κανό-
 νος, κτλ. ὡς ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ Θα-
 λάττης, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παιδῶν, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου = ἐκ τού-
 του τοῦ χρόνου = ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ = ἀπὸ πολλοῦ
 χρόνου, καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶν = ἐκ μακροῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ
 πένητος πλούσιος, ἐκ τῶν πρόσθεν θακρῶν γελᾶν, ἐκ τῶν ξυγ-
 κειμένων ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνειν. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς το-
 πικῆς προκύπτει ἢ χρονικῆ, ἐκ τῆς χρονικῆς ἢ αιτιολογικῆ ση-
 μασία, κτλ.

§. 10. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ἔξ ἢ ἔκ ἐπικρατεῖ μᾶ-
 λιστα ἢ ἔννοια τοῦ ἐξω· ἐκδημος, ἐξίέναι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν·
 ἢ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἢ ση-

μασία τοῦ *λίαν*· ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 7)· τοῦ *ἐντελιῶς*· ἐξοπλιζέσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπονεῖν, ἐκπλεῶς ἢ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῳ· ἐξελληγίζω, ἐκβαρβαρόω, κτλ. Καίπερ δὲ ὁμοιάζουσα ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· *ἐκμανθάνειν* = ἐντελιῶς μανθάνειν, ἀπομανθάνειν = λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημερινὴ γλῶσσαι ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν = ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν = ἐλησμόνησεν.

4. Ἡ πρόθεσις πρό.

§. 11. Ἡ πρόθεσις πρό σημαίνει· 1. τὸ ἐμπρός· πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται (Αἰσχύλ.).—πρὸ ποδῶν (Πλ.).—φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ.). 2. τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (Ισ.).—πρὸ ἡμέρας (Πλ.). 3. ἐπεράσπισιν· πρὸ δεσποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.)· πρὸ τιος βουλευέσθαι· 4. προτίμησιν· πρὸ τούτου τεθῆναι ἂν πολὺ μᾶλλον ἐλοίτο (Πλ.).—κάλλιον πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).—τοὺς ἐπαινοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν (Πλ.).

§. 12. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνονμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόθυρον, πρόδομος, πρόστωρον, πρόλογος, πρόβρησις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιρουῖμι, προνοῶ· ἑαυτοῦ τε κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 15). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολῇ, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατον· ὡσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προδότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐννοητέον.

5. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 13. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντακσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερεία εἶναι, πλατυτέρα ἢ στενωτέρα· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῆ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δὲ, διαφόρως ποικίλλον, ἐξηγεῖ· α. τὸ ἐντός· ἐν οἴκῳ· β'. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν· γ'. τὸ ὑποκάτω· ἐν τοῖς ὑψηλοῖς δένδρεσιν (Πλ.).· δ'. τὸ μεταξύ· ἐν φίλοις· ε. τὸ ἐνώπιον· ἐν δήμῳ· ς'. τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλη μάχῃ· ζ'. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέραις, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ = ἐν τοιαύτῃ πραγμα-

των καταστάσει.—ἐν τοιοῦτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ. Ἄρ. Β', α, 3). Ὡσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἠθικόν, κτλ ἐν ὀλιγαρχία, τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφία, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐλίσει, ἐν χρηστῷ τρόπῳ, κτλ. Παρχλειπτικὰ δὲ εἶναι τὰ ἐν ἄδου, τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφρονος, οἰκίᾳ δηλ. Ὡσαύτως ἐν Κλωπιδῶν (Ἄρφ. Ἰπ. 79), δῆμῳ, κωμικῶς, ἀντι Κρωπιδῶν.

§. 14. Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐν τιμῇ εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τροπὰς ἐνοικεῖν, ἐμμένειν, ἐνδύειν, ἐναυλος, ἐρρομος, ἐντιμος, ἐγαρτικός, κτλ οὕτω καὶ ἐνθα (ἐν θά=da γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βάλει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν ἐμφερῆς τιμῆ=ἕμοιος—ἐγγελαῖν ἐμοί (Σ. Ἡ.λ. 270).—οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον ἐνέκραγες ἡμῖν (Ἄρφ. Π.λ. 224).—ἐμπίπτειν τιμῇ, ἐμπίπτειν ἀλλήλοισι.—ἐνίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Ἡ, 69)=ἀνθίστασθαι ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἀνευ ῥοπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐμπειρος γεωμετρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 529)=ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦ ἐγαρτίου ὧν βούλονται (Ξ. Κ. Π. Η', δ, 32)=τὸ ἐναντίον τῶν αὐτῶν βούλονται.—ἐνθυμῆσθαι, ἐννοεῖν τι=ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. Ἄρ. Γ', ε', 10)=βεβαιοῦν, κυροῦν, οἷον ἐν πείρᾳ ἢ πεδίῳ πηγνύειν.—τὴν τοῦ βίου ὁδὸν ἐνίστασθαι (Πλ.)=εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ.)=εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἐν, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σύν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν (Σ.).—σὺν τοῖς ὄπλοις.—σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 13). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.) καὶ ἡ τῆς βοηθείας σὺν θεῷ, κτλ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενὲς τῷ ξυρός=κοινός ὡς δὲ τὸ σὺν προῦκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξὺν=κύν, σύν), οὕτως ἀφαιρεθέντος τοῦ σ' προῦκυψε τὸ λατινικὸν cum, οἷον κύν.

§. 16. Ἡ σημασία τῆς συναφείας, ἐρώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπι-

κρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τι, σύμπλους τι. — ὁ ἵππος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συμφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 17) = φέρει· ὁμοῦ. — συγκροτεῖν τὸ χεῖρε. ὠσχύτως καὶ ἡ τῆς βοθηείας· συμπράττειν, συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορος, κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἁρμονίᾳ πλοκῆς· συντάττειν, συντιθέσθαι, συγγράφειν, ὅθεν καὶ συγγραφή τὸ ἔγγραφον συμφωνητικόν, *syngrapha*· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ = document, Urkunde γερμανιστί. Οὕτω σύμμαχος, σύντροφος.

7. Ἡ Πρόθεσις εἰς ἢ ἔς.

§. 17. Ἡ πρόθεσις εἰς ἢ ἔς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἡ ἀντίθετος τῆς ἐξ ἢ ἐκ· διότι ἡ μὲν ἐξ ἢ ἐκ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀρχήν, ἡ δὲ εἰς ἢ ἔς σημαίνει τὸ εἰς τι τέρμα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἥξορτ' εἰς ἔπαινον εὐκλεῶς (Γν.) ἢ τοῦ ἐναντίου· στρατεία εἰς Ποτίδαιαν (Πλ.)· ἢ τοῦ ἔσω· εἰς φρέας ἐμβάλλειν (Πλ.)· ἢ τοῦ ὡς πρὸς· εἰς χρήματα. — εἰς γὰρ τὸ ἴδιον (Ξ), συμφέρον δηλ. τὸ ἐναντίον τοῦ εἰς τὴν πόλιν.

§. 18. Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἐννοῦται καὶ ὁ τόπος· εἰς Δελφούς (Ἀρφ.) — εἰς ὑμᾶς εἰσελθών (Λυσ.) = εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον. — εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ) = εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν. Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας· εἰς τοὺς πρώτους ἄγειν, ἀληθῆς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἄπαντας, κτλ.

§. 19. Τὸ προμνημονευθὲν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ) = οὐ πλειονας τῶν εἴκοσι. — εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ). — εἰς τοὺς τριακοσίους (Ξ). ὠσχύτως ἐπὶ χρόνου· ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ)· τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας — εἰς δύναμις = ὅσον ἐκτείνεται ἡ δύναμις. — εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι = ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι. — εἰς καιρόν = ἐγκαίρως. — εἰς κάλλος ζῶν = εὐπρεπῶς. — εἰς τέλος = τελευταῖον.

§. 20. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν ὁμοίων, τὸ ἐς τὴν Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέχνα τε καὶ γυναῖκες (Ἡρ. Η', 60) = εἰς Σαλαμίνα ἀγθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμίनि. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ

ἀντίθετον τοῦ κάππεσον ἐν Λήμνω (ἰλ. Α, 593) = εἰς Λῆμνον πε-
σῶν ἐκέειν ἐν Λήμνω· οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρεῖναι (Ξ.)·
ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέροντος δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπίς
δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἰς = ἐν, ἢ πολλῶ μᾶλλον = διὰ,
διὰ τὴν ἀριστεράν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παράλειπτικά δὲ τὰ εἰς δι-
δασκάλου, εἰς παιδοτρίβου, κτλ.

§. 21. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ
ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω, κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς εἰς ἢ ἐς ἐ-
πικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἶσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ
εἰσοικίζω, ἐξαγαγκάζω καὶ εἰσαγαγκάζω· οὕτως ἐκπλους καὶ εἴσ-
πλους, εἴσοδος καὶ ἐξοδος, κτλ. οὕτως εἰσορῶ, εἰσδύομαι, κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 22. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι,
εἶναι τέσσαρες, ἢ ἀνά, ἢ διὰ, ἢ κατὰ καὶ ἢ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἡ
μὲν ἀνά συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ, ἡ δὲ διὰ, κατὰ καὶ ὑπέρ
γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 23. Αἰτιατικῇ συντασσομένη ἢ ἀνά πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ
ἐπάνω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως· ἀνά τὰ ὄρη πλαγᾶσθαι, τρέχειν (Ξ).
— ἀνά πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἔσται (Ξ).· τὸ δὲ ἀνά τὸν
ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς πηγάς· 2. χρόνον· ἀνά πᾶσαν
ἡμέραν (Ξ).· 3. διακείμεσιν· ἀνά ἕκαστον ἔτος (Πλ.)· ἐκ τῆς ἔννοιας
τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἢ τῆς δυναμικῆς· ἀνά κράτος = ὄ-
σον φθάνει ἢ δύνამις = ὅλαις δυνάμεσιν.

§. 24. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς ση-
μασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾶται μόνον παρ' ἐπικοῖς (ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ
λυρικῶς (Πίνδ. Π. Α, 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρι-
κὰ τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν· ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὄπλοις
(Εὐρ. Ἴφ. Αἰ. λ. 754).

§. 25. Ἐν συνθέσει ἢ ἀνά πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀνα-
πηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον· 2. τὸ ὀπίσω· ἀναποδίξαι, ἀναχωρεῖν, ἀνα-
τίθεσθαι = ἀποσύρειν, ἀλλάσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς,
καὶ = ἀλλάσειν γνώμην, rétracter· 3. τὸ πάλιν· ἀναμάχεσθαι, ἀ-
ναδιώκεσθαι, ἀναδιδάσκειν τὰ δράματα = ἐκ νέου περὶ στᾶν, κτλ.

4. ἐπίτασιν ἀραβοῶν, ἀραγελᾶν, ἀρακαλεῖν = μεγαλοφώνως καλεῖν, πρῶτρέπειν· τὸ δὲ ἀρακαλεῖσθαι κύρας = καλεῖν ὀπίσω. Ἐκτασιν δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀναπεταγνύναι, κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀναστομοῦν = ἀνοίγειν στόμα ἢ διόδον (Ξ Κ. Π. Ζ', ἐ, 15)· οὕτω παρ' ἱατροῖς ἀναστομωτικά, τὰ δύναμιν τοῦ ἀναστομοῦν ἦτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διὰ.

§. 26 Ἡ πρόθεσις διὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσου· τοπικῶς διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Λ.)· ἐπὶ προσώπων διὰ βασιλέων πεφυκῶς = κταγόμενος, οἷον διαδᾶς· ὀργανικῶς διὰ τινος διαγιγνώσκειν· χρονικῶς διὰ βίου εὐτυχεῖν· τροπικῶς ἢ ἀρετῇ βραίνει διὰ μόχθων (Εὐρ.).—διὰ πένθους τὸ γῆρας ἄγων (Ξ).

§. 27. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διάστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἐπάλλξεων (Θ. Γ', 21).—διὰ τετρακοσίων ἐτῶν = μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνου· διὰ τέλους = μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὄργανου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δι' ἐρμηῆως (Ξ. Α, Β', γ', 19).—δι' ἐαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Ἀν. α, Ὀ).—διὰ λόγου μαρθάνειν (Ξ).—αἱ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ. Απ. Β', α, 10).

§. 28. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἴτιον· διὰ τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.).—διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν (Πλ.).—διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου· παρὰ δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσου, ὡς μετὰ γενικῆς· φεύγειν διὰ κῆμ' ἄλιον (Αἰσχύλ.).—διὰ πόρτιον κῆμ' ἄλμας ἐπόρευσας ἐμὰν ἀνασσαρ' (Εὐρ. Ἰππολ. 753).—διὰ τοὺς εὖ μαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ. Κ. Π. Ε, ε', 35) = οἱ εὖ μαχόμενοι κρίνουσι τὰς μάχας.

§ 29. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει· 1. διάβασις, διέρχασθαι, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκειαν μέχρι τέλους· διαμένειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διαρροὴν καὶ σκορπισμὸν, διαδιδόσαι, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξαιρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῆς συντασσομένων, ὡς διαφέρεισθαι τινί, διαπολιτεύεσθαι τινί, κτλ. καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῆς συντασσομένων, διαφέρειν τινός;

καὶ διέχειν τινός, κτλ, ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἢ κατ' αἰτιατικὴν σύνταξιν· διαγερν, διαιρεῖν, διακριβοῦν, κτλ, ὡς καὶ τὸ διαδέχεσθαι. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η. 5', 18) τῷ ῥυκτερινῷ ἀγγέλω τὸν ῥυκτερινὸν διαδέχεσθαι, παθητικῶς, καθ' Ἑρμάννον· ἔστι δ' ὁμοῦς καὶ =ἐπεσθαι ἐλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι· τὰ δὲ διαμάχεσθαι, διαμύλλασθαι, κτλ, δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.

3. Ἡ Πρόθεσις κατὰ.

§ 30. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἑνὸς σημείου, ὡς ἐξήριπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω (Ἡρ. Η, 53) = en se précipitant du haut du mur.—τὸν ῥέκυν κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἔλλου, ὡς μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν (Πλ.).—ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεῶν (Ξ. Κ. Π. 5', 8', 3), ἢ καὶ ἀμφοτέρων· χεῖμαρβροὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ (Ἰλ. Δ, 452).

§ 31. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου· κατὰ κόρης τύπτειν.—καθ' ἱερῶν ὀμνύναι.—μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν (Πλ.).—κατὰ σκοποῦ τοξεύειν=ἐπάνω—ψεύδεσθαι κατὰ θεοῦ (Ξ)=περί.—καθ' ὕμων ἐγκώμιον (Δ. Φ. Β', 68).—οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι (Αἰσχ. Κτησ. 14'), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν ξημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης (Ἡρ Ζ', 6).—κατὰ τῆς γῆς δῦναι ἢ καταδῦναι (Ξ. Κ. Π. Ε, ε, 9).—τὸν κατὰ γῆς (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 5)=τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον.

§ 32. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. διατριβὴν ἐν τινι ἢ περὶ τι· κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμος γέγραπται (Δ. Λεπτ. 459)· 2. διεύθυνσιν πρὸς τι· παρήεσαν αἱ παρθένου κατὰ πατέρας (Ἡρ.)—οἱ Ἑλληνας ἐρίων τὸ καθ' αὐτούς (Ξ)=τὸ καθ' αὐτούς βλέπον, τὸ καταντικρὺ των.

§ 33. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἐν τινι διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον

(Ἡρ.).—οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄνθρωποι (Ξ.)=οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· κατὰ μοῦραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἶκός, κατὰ Π.λάτωνα· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος=συμφώνως τῇ δυνάμει=ὅσον δυνατὸν κατὰ χώραν=ἕκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ καθ' ὅ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφήν τῶν παιδῶν τσαυτα ἔλεγον (Ἡρ.)· καὶ τῆς συγκρίσεως· κρείττων ἢ κατὰ ἄνθρωπον (Ξ.)· ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανταζωμένων ἀντωνυμιῶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ (Ἰσ.)=καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων κεχωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς διανεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 34. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν κατὰ ἐξήκοντα ἔτεα καὶ χίλια (Ἡρ.), πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλινον. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ θέαν ἤκειν (Θ. ζ', 31).—κατὰ τί;=πρὸς τί; διὰ τί;

§. 35. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω καταβάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίειν· ἐπιστροφήν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπάροδον ἐν τῷ κάθοδος· ἡ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν· 2. τὸ ἐναντίον· καταφεύδομαι· 3. τὸ ἐξ ὀλοκλήρου· καταπιμπράναι, κατασβεγνῆναι, καταφαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ.)· Οὕτω καὶ καταβύστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 36. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος, κατηγορεῖν τιος, καταδικάζειν τιός τι, κτλ, ἀπαντῶνται ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ. Βάχχ. 503. Θουκ. ζ', 34. Ἡ, 82).—οὐχ ἠδομένως πράττοντά με κατέγγως (Ξ. Κ. Π. Ἡ, δ', 9. Ἰδὲ καὶ Ἀρφ. Ἰπκ. 46)=ἐφώρυσας.—ὕμᾱς ἐνιοι καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερσόρ. ιγ).—οὐκ εἰσεις καταγελάσαι ἡμῖν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἰδὲ καὶ Γ', 155).—καθυβρίζειν τινί (Σ. Αἴ. 153).—τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 37. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσόμενη, σημαίνει· 1. τὸ ὑπεράνω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς (Πλ.).—ὑπὲρ τῆς κάμης γήλοφος ἦν (Ξ).—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν

διακορτίζειν (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 34). 2. υπεράσπισιν· αποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων (Ισ.).—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ). 3. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· δικάσειν ὠμομόκατε ὑπὲρ ὧν ἡ δίκωξις=περί.—ὑπὲρ τινος φάρρειν (Ξ)=περί τινος· 4. εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (Πλ.)=ἀντί.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκειντά τινος ὀρίου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ γῆς ὄρους ἀφαισθεῖς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἡ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ ὑπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.—ὑπὲρ ἀνθρώπων (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατὰληψιν—τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡμῖσι (Ξ).—ὁ δεῖνα εὐδαίμων ὑπὲρ τὴν πόλιν (Δημ. Συντάξ. ζ').

§. 39. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. ὑπεροχὴν· ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· 2. ὑπερβολὴν· ὑπεράγασθαι, ὑπερμισεῖν, ὑπερεμπίπλασθαι, ὑπέρπλουτος, ὑπεραίσχυρος, ὑπερβαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· ὑπερορᾶν, ὑπεροψία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφρίνεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 40. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων συντασσομένοι, εἶναι αἱ ἐπόμεναι ἑπτὰ, ἡ ἀμφί, ἡ περί, ἡ ἐπί, ἡ μετά, ἡ παρά, ἡ πρόσ, ἡ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 41. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· ἄ. τὸ πέραξ· τοῖς ἀμφί ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως (Ἡρ.)· ἅ. τὸ ἕνεκα· οἱ πολέμιοι προσήεσαν ἀμφὶ ὧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ).· γ'. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· πυθέσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφί σοῦ, τὰ τ' ἀμφ' Ὀρέστου (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξ Κ. Π. Γ', ἄ, 8).—ἀμφὶ παιδίμοις ὤμοις ἔχων (Σ. Ἀποσπ.).—θανάτου ἀμφὶ φόβῳ (Εὐρ.).—ἀμφὶ νόσῳ τῷ βασιλείῳ (Αἰσχ.).—ἀμφὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σύνταξις τῆς ἀμφὶ δὲν εἶναι πολλὰ συχὴ παρ' Ἀττικοῖς· ἡ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἄχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 42. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ ἀμφί σημαίνει τὸ πέραξ, τοπικῶς·

ἀμφὶ Τροίαν (Σ.) — ἀμφὶ τὸν ποταμὸν (Ξ.)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνου· ἀμφὶ δόρυπιστον, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας (Ξ.)· ἐπὶ ἀριθμοῦ· ἀμφὶ τοὺς διαχυλίους (Ξ.), κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ ἔχει σημαίνει ἀσχολεῖσθαι περὶ τι· ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν.—οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ αὐτῶν. (Ξ. Κ. Π. 5', 6, 1).

§. 43. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται τριχῶς· ἄ. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπίσημόν τι πρόσωπον, μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὁπαδῶν, ὁμοίων, κτλ' οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Ζήνωνα, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα, κτλ' β'. μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ ὁπαδῶν, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικούς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περὶ Ζήθον καὶ Ἀμφίονα=ὁ Ζήθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατόν ἀπαρβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἄ. κατηγορίαν· γ'. μόνον οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα=οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατόν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἄ. κατηγορίαν· Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περὶ.

§. 44. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἑκατέρωθεν, ἀμφιφορέυς, ἀμφίβιος, ἀμφιδέξις, ἀμφίστομος· οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀπανταχόθεν, ἀμφιλλος, ἀμφιέννυμι, κτλ' τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετοὺς ἀμφιμερούς=καθημερινούς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 45. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημαζόμενα τῇ ἀμφί, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

§. 46. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ πέριξ· τείχη περὶ Δαρδανίας (Εὐρ.)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δήλωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν ροσσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγεινῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 13).—φοβεῖσθαι περὶ τινας· —τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος)=τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ, ἡ περὶ=ὑπέρ (Σ. Π. Β', σ. 576). 613.

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ πέριξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολ. Β', 359)· εἶναι

δὲ τοῦτο ὄχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φόβου καὶ θάρρους σημαντικῶν ῥημάτων δεδιότες περὶ τῷ χωρίῳ (Θ. Α', 60).—θάρρει περὶ σεαυτῷ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις περὶ σημáίνει, τὸ περίεξ, κυριολεκτικῶς περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.) τροπικῶς περὶ θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765).—τὰς περὶ τὰ μαθήματα ἡδονάς (Πλ. Φιλ. 52). Ὡσαύτως περὶ ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.).—περὶ τοὺς τριακοσίους.—οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον (Ξ).—οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ)=οἱ ὄπαδοι τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ ξηθέντα.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ 1. ἡ ἔννοια τοῦ περίεξ· περιάγω, περιπέττω=περικαλύπτω, περίβολος, περίοικος, περιδρομος=gallerie. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοφρονεῖσθαι, περιέπω=περιποιουμαι· 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναρτίον τροπῆς· περιπέτεια· περιτρέπω =εἰς τοῦνκντίον τρέπω· 3. ἡ τοῦ λῖαν· περίβλεπτος, περιελεγεῖν· ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττώ, μυταίως καὶ ἀπερισκέπτως· περιεργάζομαι· 4. ἡ τῆς καταφρονήσεως· περιορᾶν· τὸ δὲ περιφρονεῖν· ἀ. =λίαν σοφὴν εἶναι· οὐ περιφρονουσαν ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Ἀξιόχ. 365)· 6'. =καταφρονεῖν ἤδη περιφρονῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπί, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημáίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.).—ἐφ' ἔπιπυρ ὀχεῖσθαι.—ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλές ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης, ἐπὶ Θεσεῶς· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναγράφεται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ· προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐνδείκνυσθαι (Δ. Συμμορ γ').—ἐπὶ Λυδίας ὀχεσθαι (Ξ)=εἰς Λυδίαν.—ἐπ' οἶκον διεκρίθησαν (Θ. Δ', 25). Τὸ δὲ ἐπὶ τινος λέγειν=περὶ τινος ὡς τὸ parler sur quelque sujet.

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημáίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς γορεῖν (Ξ)· 2. τὸ πλησίον· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ)· 3. τὸ κατόπι καὶ τὸ ὕστερον· ἐπὶ τούτῳ —οἱ ἐπὶ

πάσι—οί ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἢ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ 4. σκοπὸν ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται (Ἡρ. Α', 68) 5. συνθήκηρ' ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.). τὸ ἐναντίον συνιστὰς τοὺς Ἰρκαδάς ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ. τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπὶ Αἰγινήτησι Ἡρ. Γ', 74. 88) τὸ δὲ ἐπὶ σφίσι ἔχοντας (Ἡρ. Γ', 49) εἶναι αὐτὸ τὸ πρὸ ἡμῶν τὰ ἔχει μ' αὐτὸν, μ' ἐκείνον, μ' αὐτοὺς κτλ. τὸ ἐπὶ τιμῇ εἶναι—εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.— ἐφ' ἡμῶν, κτλ.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει 1. διεύθυνσιν ἅ πρὸς τὰ ἄνω ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππορ' Ἑ'. διεύθυνσιν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὀρμηῶν Ἰσ. γ'. ἐχθρικήν κίνησιν· ἐλαύνειν ἐπὶ Πέρσας Ἡρ. Σ. σημαίνει 2. ἔκτασιν τοπικήν· τὸ ὄμμα δύραται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Σ.) σημαίνει 3. διάρκειαν· ἐπὶ δέκα ἔτη Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· ἐπὶ στάθμῃν (Ὀμ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι· ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέσθαι, ἐπιπίστωσις· ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π Α', α, 4), ἐπιγίγνεσθαι—μετέπειτα γενεᾶσθαι, ἐπιγινόμενοι—οἱ μεταγενέστεροι 2. ἡ τοῦ ἐναντίον· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελαῶν 3. ἡ τοῦ ἐναλλάξ· ἐπιγαμία—γάμων ἐπικαλλή 4. ἡ τοῦ ὀπισθεν· ἐπιτάττει τῇ φάλαγγι (Ξ), κτλ' τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π Α', β', 4)—ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετὰ.

§ 55 Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ μετ' ἐκείνου περιεπόλουρ (Πλ) —μετὰ τινοσ εἶναι, μάχεσθαι.— μετὰ περιίας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ) ἐν τοῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶναι (Πλ).—μετὰ τῆς ποιήσεως ἐλικρύπτεσθαι (Πλ), κτλ, ἀνφορίζεται ἡ ἔννοια τῆς διὰ—διὰ τῆς ποιήσεως.

§ 56 Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει ἅ τὸ ὕστερον Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσεν (Θ Α', 14) β'. τὸ ἐν καιρῷ μεθ' ἡμέραν—κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ γύρω (Ξ Ἀν Δ', ζ', 12) παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὀμ.), κτλ' ἐκ τούτου ἐν τῇ συνηθείᾳ μετὰ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσένα—μετὰ σοῦ.

§. 57. Μετά δοτικῆς μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἢ μετά, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετά φρεσίν (Ὁμ.).—ταῖς ἰδαίαισι γυναιξὶ παρθένοισί τε μέτα (Εὐρ. Ἐκ. 355). Οὕτω καὶ μετά χερσίν (καὶ μετά χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι manier).

§. 58. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις μετά φυλάττει μάλιστα τὸ σημαίνον τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδό-
ραι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειαν, τὸ μετέχειν μᾶλλον
συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσαύτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μεθι-
στάται, μεταροεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοικος· ἐν τοῖς μεταπέμπομαι,
μετέρχομαι, μέτειμι, κτλ. ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα·
ἐν τοῖς μεταδιώκω, μεταθέω, κτλ, τὴν τοῦ κατόπι.

5. Ἡ Πρόθεσις παρὰ.

§. 59. Ἡ πρόθεσις παρὰ, μετά γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει
τὸ ἐκ τινος, προσώπου, συνήθως, δέχεσθαι τι· ἕτερος παρ' ἑτέρου
δεχόμενος (Πλ.)· οὕτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκοεῖν, μαρθάνειν,
πυρθάνεσθαι παρὰ τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως ἦκειν, ἔρχεσθαι, πέμ-
πεσθαι παρὰ τινος, κτλ. Σπικνώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν
παρὰ τῆς γῆς (Πλ.).—παρὰ φύσεως λαμβάνειν (Πλ.). Τὸ δὲ ἀνή-
λωσα παρ' ἑμαυτοῦ (Ἰσάϊος) καὶ τὰ ὅμοια=ἐκ τοῦ ἐμοῦ βελαντιῦ,
ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετά δοτικῆς σημαίνει ἢ παρὰ· 1. τὸ πλησίον, συνήθως
ἐπὶ προσώπων· παρ' ἡμῖν ἐγράφη (Αἰσχίν).—παρὰ μητρί, παρὰ
τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 8)· 2. κτήσιν· τὸ παρ' ὑ-
μῖν (ναυτικὸν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36)· 3. κρίσιν· παρὰ Δα-
ρελῷ κριτῇ (Ἡρ).—θανμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται (Δ). Παρ'
Ὀμήρῳ δὲ ἢ πρόθεσις παρὰ ἀπαντᾶται καὶ μετά γενικῆς καὶ μετά
δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων· ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικαῖς ποιηταῖς·
μόνος παρὰ σκηναῖσιν (Σ. Αἴ. 985). Ὑποπτον δὲ τὸ (Θ. Β', 89)
παρὰ ταῖς ναυσίν, τινῶν μὲν ἀνιγράφων φερόντων ἐν ταῖς, τινῶν
δὲ ταῖς τε.

§. 61. Μετά αιτιατικῆς ἢ πρόθεσις παρὰ σημαίνει· 1. κίνησιν
πρὸς ἔμφυχον· ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)=πρὸς. 2. τὸ
πλαγίως καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι· παρὰ

τὴν Βαβυλῶνα παριέναι (Ξ).—ἦσαν πολλὰ κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν (Ξ), κτλ.

§. 62. Ὡς δὲ τὸ *ιέναι* παρὰ *Τισσαφέρνει* (Ξ. *Ar. B'*, ε', 27) = *ιέναι* παρὰ *Τισσαφέρνη* καὶ μένειν παρὰ *Τισσαφέρνει*, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ *στῆτε παρ' ἐμὲ π.λησίον* (Ἄρφ. Α. 1122) = *ἐλθόντες παρ' ἐμὲ στῆτε παρ' ἐμοί* (Ἰδὲ §. 20). Ἐκ τούτων προῦκυψαν τὰ *εἶναι, μένειν, καθῆσθαι παρὰ τινα*, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς ἢ παρὰ σημαίνει καὶ, ἄνευ τῆς παρασημασίας τοῦ παραλλήλως ἢ τῆς συμπύξεως τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ *π.λησίον* παρὰ τὴν πόλιν ἦν *πυραμῖς* (Ξ).—παρὰ τὰς ραῦς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ).—παρὰ τὸ τεῖχος.—*Φρυγία* ἢ παρὰ τὸν *Ἑλλησπορτον* (Ξ).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία παρὰ τὸν πόλεμον (Ισ.)· ἔκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ *π.λησίον* ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως· ἡλίον ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημιονεύμενα (Θ. Α, 23). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς· παρὰ τέσσαρας ἡήρους (Ισχιος). Διαφόρως δὲ ἀνεπτύχθησαν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου· παρὰ τὴν *ιδίαν ἀμέλειαν* (Δ), καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως· παρὰ τὸ *δίκαιον* (Πλ.).—παρὰ φύσιν.—παρὰ τὰ *σημαινόμενα*.—παρὰ *ὀϊωροῦς* (Ξ) = *in vitis auguriis*.

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρουσιάζεσθαι· *πρεῖναι, παραγίγνεσθαι, παρέρχεσθαι*· 2. ἡ τοῦ *π.λησίον*· *παρακαθῆσθαι, παρατιθέναι, παρακαλεῖν*· 3. ἡ ἔννοια τοῦ *ἐκ τινος*· *παραλαμβάνειν, παραιρεῖν*· *τινός τι* ἢ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· *παρამείβεσθαι, παραβαίνειν, παρασπορδεῖν*, κτλ· καὶ συχνάκις σημαίνει *στρεβλόν τι*· *παρορᾶν, παρακούειν, παρερμηνεύειν*, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις πρός.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει 1. τὴν *ἐκ τινος διεύθυνσιν*, τὸ *ἐκ μέρους*· πρὸς τῆς *Βοιωτίας*· *κεῖται* (Δ)· 2. *καταγωγὴν*· πρὸς *πατρός, πρὸς μητρός* (Δ)· 3. *συμφωρίαν*· *χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός* (Μ)· τὸ *πονητικὸν αἴτιον ἐπὶ τῶν πηθητικῶν ζήματων*· τὸ *ποιεῦμενον πρὸς Λακεδαιμονίων*. Ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς *ἐμοῦ* *συνοῦμενον* (Σ).—πρὸς τῶν *Ἀτρειδῶν*· *ὡς διόλλιναι* (Σ).
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον· πρὸς θαλάσσης (Ἡρ. Γ', 154, καὶ ἡ τῆς πρὸς τι διευθύνσεως· οἰκέειν πρὸς νότον ἀνέμου (Ἡρ. Γ', 101)· οὕτω πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον· πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ.—πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ (Ξ.).—πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ.)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ προσέχειν τιρὶ· πρὸς τῷ λαβεῖν ὁ νοῦς ὦν (Γν.)· καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀρμόζοντος· αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 33). Ὡσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι· πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 67. Μετὰ αιτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τι· ἐπὶ τόπου· πρὸς βορρᾶν.—πλέειν πρὸς οἴκου (Σ.)· ἐπὶ προσώπων· Ἀγρείδας πρὸς γίλους (Σ.)· ἐπὶ ἔργου· χωρῶ πρὸς ἔργον.—ἀθύμως μὲν ἦλθον πρὸς τὰ ὅπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς φυλακὰς (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 40)· ἐπὶ σκοποῦ· μαρθάνομεν πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως· πρὸς τὰ χρηστά ὄρα (Σ.).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 21), ὡς καὶ, ἐν τῇ συνηθείᾳ· πρὸς τὰ χαράγματα· ἡ τοῦ ἐναντίου· ταχθέντες ἔσοι πρὸς ἔσους.—κύων φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 21), ἡ τῆς παραθέσεως· λήρος πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 41).—οὐδὲν πρὸς ἐμέ· ἡ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐτὸν ἄδειν·—πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ.).—πρὸς ταῦτα=πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων =τούτων οὕτως ἐχόντων=ἔθεν.—πρὸς ἡδονὴν λέγειν=ὥστε ἡδου-σθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βιαιῶς.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως· ἡ διευθύνσεως· προσιέναι, προσέρχεσθαι, προσκαλεῖν.—ἡ τῆς τοῦ πλησίον· προσεχής.—ἡ τοῦ προσέτι· προστιθέναι, προσαποβάλλειν· προσδεῖν=πρὸς τοῖς οὔσι δεῖν.—ἡ τοῦ ἀρμόζοντος· προσῆκον.—οὐ σοι προσῆκει=δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω· πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου (Πλ. Φαίδρ. 230).—τὰ ὑπὸ γῆς

δικαστήρια (Πλ. *Φαίδρ.* 249).—ὑπὸ μάλης (Πλ. *N.* Ζ', 789).—
 ὑπὸ χθορός (Σοφ.) καὶ τροπικῶς· ὑπὸ κήρυκος. Οὕτω καὶ κατέσχευ'
 ὑπὸ σκότου τὸν φθόρον (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 14)—ἔκρυψεν, ὑπεκρίνατο.
 Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ρημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργεῖν αἴτιον· ὑπὸ πολ-
 λῶν τιτρώσκεισθαι (Ξ.).—ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι (Ξ.).—
 ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεισθαι (Πλ.), κτλ. (Ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν
 Ῥημάτων). Ὡσαύτως, κατ' ἀναλογία, φαεῖν ὑπὸ τινος.—παθεῖν
 ὑπὸ τινος.—ὑπ' ἐλπίδων διώλεσεν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡδονῆς, ὑπὸ τῆς
 χαρμοῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἢ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑπο-
 κάτω· ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ
 προσεπισημασία τοῦ ὄργάνου ᾧ Ζεῦ, ὑπὸ σφῷ φθίσον κεραυνῷ (Σ.)·
 τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῷ ἱματίῳ, καὶ ἡ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις
 καὶ πατρί (Πλ. *Πολιτ.* Θ', 574).—τρέφεσθαι ὑπὸ τῆ μητρί, ὅπερ
 ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρὸς.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑπο-
 κάτω· ἐπὶ κινήσεως· γοιτᾶ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην (Σ.).—ἀνακεχωρη-
 κότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ.).—ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέζετο (Ἀνδ.), ἔνθα
 καὶ τις ἔκτασις προσεπισημαίνεται· ἐπὶ ὑποταγῆς ὑφ' ἑαυτοὺς ποι-
 εῖσθαι (Πλ. *Πολ.* Α', 348· ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως
 οἱ ὑπ' αὐτὸν ἀρχοντες.—οἱ ὑπὸ βασιλέα βάρβαροι (Ξ.). Τίθεται
 προσέτι εἰς δῆλωσιν χρόνου· ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἑω, ὑπὸ τὸν
 σεισμόν (Θ. Β', 27).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μά-
 λιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς·
 ὑπόγειος, ὑποζύγιον, ὑψυδρος, ὑραλος, ὑποχείριος, ὑπόσπονδος·
 2. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀρεπαισθήτως καὶ κρυφίως· ὑποχωρῶ, ὑπά-
 γω, ὑποδοῦμαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγον· ὑπάργυ-
 ρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος—οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑ-
 πόπικρος.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων, ἅτινα ὅμως καὶ ἄλλως
 ἐπ' ἄπειρον σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐπειδὴ δὴλ. πάντα τὰ προσεχῆ
 εὐκόλως ἐναλλάσσονται, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινῶ-
 νοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ
 ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ

τοπική σημασία εύκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικήν· ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀγνυῖαν περιέρχεσθαι, ὡς πρὸς τὸ ἔν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐπίσης εύκόλως γίνεται ἡ ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν σημασίαν μετάπτωσις· ὁ ὑπερβαίνων τοὺς νόμους εἶναι ὡς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς τεθειμένους ὄρους (Ἡρ. γ', 108).

* §. 75. Οὕτως ὁ ἀναιδείην ἐπιειμένος (Ἠ. Α, 149) εἶναι οἷον ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμὰς τινι περιάπτων ἢ ἀνελευθερίαν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 60. Ἠ, δ', 32) εἶναι οἷον ὁ περιδέραιον ἢ ἄλλο τι περιάμματα ὑλικὸν περιπιθεῖς τινι· προσποιῶμαι τὴν νίκην=πρὸς ἐμυτῶ ποιῶ τὴν νίκην, οἰκαιοποιῶμαι· ἔθεν καὶ οὐδὲν πέποιθε δεινὸν ὁ λοιδορούμενος, εἰ μὴ προσποιῆται=εἰ μὴ οἰκαιοποιῆται, εἰ μὴ ὡς περὶ αὐτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνη τὴν λοιδορίαν (Ἴδε Κοραῖν εἰς Θεοφράστου Χαρακτῆρας, ἐν τέλει)· προσποιῶμαι βήττειν (Ξ. Κ. Π. Β', β', 5)=ποιῶ ἐμυτὸν πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι (καμόνομαι ἐν τῇ συνθηκῇ)· προσποιῶμαι τῶν χρημάτων, τοῦ ὀνόματος (Ἰσχυῖος)=πρὸς ἐμυτοῦ ποιῶμαι, ἀντιποιῶμαι· οὕτω παρορᾶν, ἀνέχειν ἐπὶ διαφόρων σήμερινομένων, κτλ., ὑποβαστάζειν, ὑπέχειν χεῖρα, ὑποστῆναι κινδύνους· οὕτως ὑπόστερος ὁ ὑπὸ τῇ στέγῃ καὶ ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἕπουλος ὁ ὑπὸ τῇ οὐλῇ, εἶτα δὲ ὁ κρυφίονος, ὁ δόλιος, κτλ. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ ἔσται ὠφέλιμος προπρᾶσκει εἰς τὴν Ἑρμηνευτικὴν.*

* §. 76. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου αἱ προθέσεις, ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις θεωρούμεναι, καὶ ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῆ σχέσιν τρεπόμεναι, παρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον κειχωρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διαφορα σημαίνόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ συγγένεια τούτων, καὶ δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ καθ' αὐτὸ δύναμις τῆς προθέσεως· ἀνεῖλε τὸν ἄνδρα καὶ ἀνεῖλεν ἢ Πυθίαν παραβαίνειν, ἐπὶ τῶν δηρικῶν ὀχημάτων, παραβαίνειν συνθήκας, καὶ παράβασις ἐν τῇ κωμῳδίᾳ διαγράφειν πόλιν (Πλ.), διαγράφειν στρατόν, διαγράφειν δίκην, καὶ, μέσως, διαγράφασθαι τὴν κατηγορίαν, διαγράφασθαι τὴν γραφήν· ἀπογράφεσθαι τὴν Ὀδύσειαν καὶ ἀπογράφεσθαι εἰς τὸν κατάλογον· πρόσσος· ἄ=προσέλευσις, προσευχή· β'=πάρσος τοῦ βήτορος εἰς τὸ βῆμα· γ'=αἱ πρόσσοδοι, τὰ εἰσοδήματα, ὡς καὶ τὰ προσιόντα τῇ πόλει (Λυσ. Ἀπολογ. Δωροδοκίας §. 13).

Ἄλλοτε δὲ συμπίπτουσιν εἰς τὴν σημασίαν διαφορώταται προθέσεις· ἀνά κράτος, κατὰ κράτος, εἰς δύναμιν, κατὰ δύναμιν· ἐδίδον ἐκάστω πρὸς τὴν ἀξίαν (E.)· καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν· ἀφ' οὗ καὶ ἐξ οὗ, κτλ. *

* §. 77. Γεννᾶται λοιπὸν ἡ ἔλλογος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν ἂν τὰ διάφορα ταῦτα τῶν προθέσεων σημαίνόμενα δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς ἓν πρῶτον καὶ κύριον ἐξ οὗ τὰ λοιπὰ ἐπήγασαν, ποῖον τοῦτο, τίς καὶ ποία ἡ κλίμαξ δι' ἧς, καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν τόσας βαθμίδας κατῆλλον, τίνε τὰ ὅρια ἐκάστης, κτλ' πῶς ἐνεργοῦσιν αἱ πτώσεις εἰς τὰς προθέσεις καὶ αἱ προθέσεις εἰς τὰς πτώσεις, παραινῶ τινι καὶ παρακαλῶ τινά· πῶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, αὕτη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, κτλ. Ὡσχύτως τινι λόγῳ συμπίπτουσι τὰ σημαίνόμενα. Ἀλλὰ ἡ ἐξεκκρίβωσις τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ὀλόκληρον, καὶ ταύτην οὐχὶ μικράν, ἐρμηνευτικὴν πραγματείαν. Ἐν τούτοις καὶ περὶ τούτων εἶπον ἀλλαγῶ ὀλίγα τινά, κατ' ἀναλογίαν προσπαθήσας νὰ ἐξηγήσω ἄλλα. Ἴδε *Εἰσαγωγήν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν* καὶ *Σ. II. Β'*. *

* §. 78. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δυνατὸν ἴσως καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν προθέσεων ἐξηγήσει, δυσκολώτερα καὶ οἷον ἀλλήλοις μαχόμενα παριστάμενα. Οὕτω, π. γ. συνηθέστερον μὲν καὶ σφρόστερον λέγεται καλεῖσθαι ἀπὸ τινος (Ἡρ. Α', 7. Θ. Σ', 2, κτλ.), λέγεται ὅμως καὶ καλεῖσθαι ἐπὶ τινος (Ἡρ. Α', 94. Δ', 45). Ὡσχύτως καὶ ἐπὶ τοῦ Ἄτλαντος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐρέοντο ἐπώνυμοι καλεῖσθαι γὰρ δὴ Ἄτλαντες. — ἐπὶ *Αυδοῦ* ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην (Ἡρ. Δ', 184. Ζ'. 74). Ταῦτα ἐξηγοῦνται παρεβαλλόμενα πρὸς τὰ ἐπὶ γῆς, ἐπ' ἀρχυρέων (Ἡρ. Ζ', 188), ἐπὶ τοῦ ἀξέστου πέτρου (Σ. Κ. 19). Ὡς δηλ. ταῦτα παρίστανται οἷον ἐπὶ βιάσεώς τινος στηριζόμενα, οὕτως ἐκεῖνο παρίσταται οἷον ἐπὶ ἀρχετύπου τινὸς ἐκτυπωθὲν καὶ ἐκείθεν ἀπομαχθὲν. Τὸ αὐτὸ δὲ δι' ἄλλης προθέσεως ἐκφέρεται καὶ ἐμκλώτερον καὶ σφρόστερον· κατὰ τοῦ Ἀύχου τὴν ἐπωνυμίην Ἀύχοι ἐκλήθησαν (Ἡρ. Α', 173). *

* §. 79. Τὸ λέγειν ἐπὶ τινι ἔπαινον (Θ. Β'. 34), καὶ τὸ ὅστις ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθαροῦσι (*Π.λ. Μενεξ.* 234), εἶναι ὡς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὅθεν καὶ ἐπιτάφιος. Τὸ ἐπὶ παισὶ τελευτᾶν—ἀποθνήσκει ἀφίνων πᾶδας, εἶναι ὡς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ ταῖς ἀγγελαῖς τῶν παίδων. Ὡσχύτως ζῆν ἐπὶ παισὶ.—φείγειν ἐπὶ τέκνοις—ἐν ᾧ εἶχε τέκνα.

Τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ (Ἡρ. Α', 154) ὅς ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορα ἔγημε ἄλλην γυναῖκα=ἔλαβεν ἄλλην γυναῖκα, ἐν ᾧ εἶχε θυγατέρα ἀμήτορα, ἔφερε μητρὶν εἰς τὴν ὄρφανὴν θυγατέρα του. Κατηγορεῖται Αἰμίλιος Πόρτος ὁ Κρής ὅτι, κατ' ἄλλα παράλληλα τοῦ Ἡροδότου χωρία, ἠρμήνευσε καὶ τοῦτο ἐπὶ κακῷ τῆς θυγατρὸς. *

* §. 80. Ἄλλ' εἰ μὲν τοῦτο δὲν περιέχεται εἰς τὰς λέξεις, ἐν πράγματι ὅμως ἐνυπάρχει· διότι ὁ Ἡρόδοτος τοῖς ἀνωτέρω ὑποσυνάπτει « ἡ δὲ ἐπεισελθοῦσα ἐδικαίει εἶναι καὶ τῷ ἔργῳ μητρική. » Οὕτως ἴσως ἐκληπτέα καὶ τὰ τοῦ Εὐριπίδου καὶ μὴ πηγῆς τοῖς δε μητρὶν τέχνους.—μὴ γαμεῖν ἄλλην γυναῖκα ἐφ' ἧμῶν μὴδ' ἀτιμάσειν ἐμέ, (Ἄλκ. 302. 307). Πάντη δὲ διάφορα τὰ τοῦ Ἀνδοκίδου (περὶ Μυστηρίων, κἀ) ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα, ἦτοι μετὰ τὴν θυγατέρα ἔγημε καὶ τὴν μητέρα, ὅ ἐστιν ἀμφοτέρας. *

* §. 81. Ὡς δὲ ἐν τῇ ἐπὶ προθέσει ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω, οὕτως ἐν τῇ ἀπὸ ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ ἐκ τινος ὀρμᾶσθαι, χωρίζεσθαι, παύειν· τοὺς ἰσχυροὺς ἀπελάμβανον.—εἰς τοῦτο πάντα ἀπεκρίθη (Θ. Α, 7. 49)=ἐχωρίσθησαν, μετέβησαν.—ὅσον ἀποζῆν (Θ. Α', 2)=ὅσον ἀπὸ τούτων ζῆν, τὰ ἐαυτῶν νεμομένους καὶ περιουσίαν οὐκ ἔχοντας=ὅσον νὰ ζῶσι μόνον, καὶ οὐδὲν πλεόν, ἦτοι λιτῶς καὶ μετρίως.—ἀπομάχεσθαι (Θ. Α, 70).—ἀπολογεῖσθαι=διὰ λόγου ἀποκρούειν τὴν κατηγορίαν. Οὕτως ἀπανδᾶν, ἀπειρηκέναι, ἀποκάμνειν. Οὕτως ἀπαλεγεῖν, ἀπολογύρεσθαι (Θ. Β', 46)=παύειν τοῦ ὀλοφυροῦ, οὐκ ἀπέχον τοῦ παρ' ἡμῶν ἀποκλαίω, ὡς καὶ ἀποτραγωδῶ, ἀπέγαγεν, ἀπέμαθεν, ὅπερ καὶ ἄλλως ἐξεσχόλισε λέγεται. Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ὡς ἀντίθετα φαινόμενα· ἀποδειλιᾶν=ἀποβάλλειν τὸ θάρρος, καὶ ἀποθρασύνεσθαι=ἀποβάλλειν τὴν δειλίαν καὶ θρασὺν γίνεσθαι. Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀποκινδυνεύειν, ἀποτολιμᾶν, ἀποθαρσύνειν, οὕτινος ἐναντίον εἶναι τὸ παρ' ἡμῶν νὰ πάρῃ τὸν ἀπόθαρσόν του. Οὕτως ἀπογαλικτιζῶ, ἀφυπνίζω, κτλ. Ἴσως δὲ καὶ εἰς τὰ παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισι, παρὰ Δαρείῳ, παρ' ἐαυτῶν, παρ' ἀνθρώποις, παρὰ θεῶν, παρὰ ταῦτα, παρὰ νόμοις, κτλ, δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάφορος μεταποιήσις τῆς τοῦ π.λησίον ἐννοίας, κτλ. *

* §. 82. Κατ' ἀναλογίαν δὲ πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα τῶν προθέσεων, ἀπέχοντα κατὰ τὸ φαινόμενον τῆς πρώτης αὐ-

τῶν σημασίας, ὡς διασύρειν πτώμα καὶ διασύρειν=κακολογεῖν. διαβάλλειν=περᾶν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος καὶ=διασύρειν λόγοις ἤτοι συκοφαντεῖν· μὴ ἐντροπώμεθα (Σ. Τ. 1547)=μὴ ἐπιστροφώμεθα=μὴ μέλλωμεν, ἀποτέλεσμα δὲ τοῦ ἐπιστρέφεσθαι ἢ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Ζ, 496) ἐντροπαλίζεσθαι· πρόσχημα=καλλώπισμα καὶ=πρόφασις, διότι ἀπανταχοῦ οἶον προπέτασμα παρίσταται, ἔθεν καὶ τὸ προσωπεῖον δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ οὕτως. Ὡσαύτως καὶ τὰ συνεπτυγμένην ἔνοιαν ἔχοντα, ὡς ἐκμοχθεῖν εὐκλειαν=διὰ μόχθων κτᾶσθαι· ἀπορχήσασθαι τὸν γάμον (Ἡρ. Σ', 159)=διὰ τῆς ὀρχήσεως ἀποβαλεῖν.—καθιπποτροφεῖν τήρουσταν=δι' ἵπποτροφίας καταδαπανᾶν.—καρδίας δ' ἐξίσταμαι τὸ δρᾶν (Σοφ. Ἀντ. 1105)=μεθίσταμαι τῆς γνώμης=ἀλλάσσω γνώμην=πέθεμαι τὸ δρᾶν.*

* §. 83. Ἀνάλογα δὲ τούτων καὶ τὰ κίνησιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς στάσεως σημαντικὰ περιστάμενα καὶ τούτων τὴν σύνταξιν δεχόμενα, ὡς οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες (Ξ Ἐλλ. Δ', ς', 5)=οἱ εἰς τὸ Ἡραῖον καταπεφευγότες καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβοντες· ἐν τάφοις θέσθε (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1410)=θέσθε εἰς τάφους καὶ ἔατε ἐν τοῖς τάφοις μένειν· καὶ ἀντιστρόφως τὰ στάσιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς κινήσεως σημαντικὰ συντασσόμενα, οἶον εἰς δόμους μένειν=εἰσελθεῖν εἰς δόμους καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς· ἢ ἀπλῶς=βεβηκέναι· οὕτω καὶ ἔστηκε πέτραν (Εὐρ. Ἰκ 987)· ὄν τινα κείται τόπον (Σοφ. Φ. 145)· οὕτω καὶ θέσιν κειμένην (Θουκ. Α, 37)=διὰ τοῦ κείσθαι θέσιν ἔχουσα τοιαύτην.*

§. 84. Ὡς τὰ ἐπιβόηματα προθετικῶς ἐνίοτε ἐκλαμβάνονται (σ. 127), οὕτω καὶ αἱ προθέσεις ἐπιβόηματικῶς, ἅπασαι μὲν σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ, συχνὸν δὲ καὶ τοῖς πεζογράφοις ἴωσι τοῦτο· ἐν δὲ καὶ Αἰθίοπες (Ἡρ. Θ', 32).—πρὸς δέ (Ἡρ. Α', 7. Β', 119, καὶ πολλοῦ).—ἐπὶ δέ.—μετὰ δέ (Ἡρ. Α', 128. 171, κτλ). Ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν παρὰ μὲν τοῖς πεζογράφοις ἢ πρὸς μετὰ τοῦ δέ, πρὸς δέ, ἐπομένου συνήθως τοῦ καὶ· πρὸς δὲ καὶ ὑπεσχημένη αὐτῷ (Ξ. Κ. Π. ς', δ', 8).—πρὸς δὲ καὶ κατὰ τύχην (Ξ. Α. Πολ. Β', ιβ')· ἢ διὰ τοῦ καὶ πρὸς· καὶ πρὸς, τὸ ἀγάθημι (Δ Μειδ. ιε')· παρὰ Πλάτωνι καὶ ἐλευθέρῳ γέ πρὸς (Πλ. Γοργ. 469), παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Β', α, 31) πρὸς δ' ἔτι· παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ ἢ ἐν καὶ ἢ ἐξ,·

καὶ ἡ μετὰ καὶ ἡ κατὰ κάπιθωδέξω γε πρὸς.—πρὸς δ' ἂ βούλομαι λέγω (Αἰσχ. Πρ. 73. 928).—κατὰ μὲν φθίσις τὰν γαμψώνυχα παρθένον (Σ. Τ. 1198).—δράσω τε πρὸς (Εὐρ. Ὀρ. 622).

* §. 85. Αἱ προθέσεις ἐνίοτε τίθενται μετὰ τὰς ἰδίαις αὐτῶν πτώσεις, ἀναβιβάζομένου συνήθως τοῦ τόνου ἐπὶ τῶν δισυλλάβων. Ἀρτέμιδι ξύν (Ὀμ.).—λόγων περί (Πλ.): τοῦτο καλεῖται *Ἀναστροφή*. Ἄλλοτε δὲ χωρίζονται τῶν πτώσεων, ἄλλης λέξεως μεσολαβούσης, ὡς παρά τι ποιεῖν (Ξ. Συναπ. Η, ιζ').—ταῦτ' ἐπεικῶς ἐστὶ ὑπὸ τε ἄτοπα (Πλ. Γοργ. 493): ὁ χωρισμὸς οὗτος καλεῖται *Τμησις*. *

* §. 86. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τούτου ἤθελε συμπεράνει τις ὅτι, ἐν ᾧ ἦσαν ἤδη ἐπὶ τῶν Ἀττικῶν αἱ προθέσεις ἀνεπτυγμένοι καὶ πάντῃ πάντως κατῆρτισμένοι, διεχώρισαν αὐτὰς βιαίως. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔχει οὕτω πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ Ὀμήρου αἱ προθέσεις εἶχαν ἐπιβόηματικὴν δύναμιν: τὰ τοιαῦτα λοιπὸν εἶναι λείψανα τῆς ἀρχαίας αὐτῶν χρήσεως. Παραβαλλομένης λοιπὸν τῆς μετέπειτα συνθησεστάτης συνθέσεως πρὸς τὸ σπανιώτερον τοῦτο φαινόμενον, ἐγεννήθη πιθανῶς τὸ ὄνομα *Τμησις*. Τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ (Θ. Γ', 13) ξύν κακῶς ποιεῖν, τὸ ὅποιον προὔτεινάν τινες νὰ γραφῆ ξυγκακῶς ποιεῖν, ὡς ἀντευποιεῖν καὶ ἀντιπείσεται. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξηγηθέντα. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δὲν μετὰ τὸ κάμνω.—πέρα τὸ ἐξήλωσε.—δὲν τὸ λέγει ξανά. *

§. 87. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐξετασθεῖσαι εἶναι αἱ κύρια καὶ γνήσια προθέσεις, μετὰ ὀνόματος καὶ ῥήματος συντιθέμεναι. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς ἡμιτελεῖς, οὔτε μετ' ὀνόματος οὔτε μετὰ ῥήματος συντιθέμεναι, καὶ μόνον τὴν μετὰ πτώσεως σύνταξιν δεχόμεναι. Αὗται ἀνάγονται εἰς τὰ ἐπιβόηματα ἢ εἰς τοὺς συνδέσμους. Τοιαῦταί εἰσιν ἄνευ, ἔνεκα, μεταξὺ, ἄχρι, μέχρι, ἐντός, ἐκτός. Καὶ τὸ χάριν ἀναφέρουσιν ἐνταῦθα ἀλλ' αὐτὸ εἶναι προφανῶς ὄνομα, ὡς ἴσως καὶ τὸ χωρίς.

§. 88. Περὶ τούτων ὡς καὶ περὶ τῶν ἀνωτέρω, καὶ περὶ ἄλλων εἰς τὰς προθέσεις ἰδιαζόντων κατὰ πλάτος πραγματεύομαι ἐν Σ. Π. Β', καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν Εἰσαγωγῇ. Ἀλλὰ ἤθελεν εἶναι τοῦ κόπου ἀντάξιον π.λῆρες περὶ Προθέσεων πόνημα, περιλαμβάνον πᾶν ὃ τι ἐνταῦθα ἀναφέρεται. Δὲν θέλει ἐν τούτῳ βέβαια παρελειφθῆ καὶ τὸ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης

ἑκατονταετηρίδος ἐν Γερμανίᾳ, μετὰ τὸ τοῦ περιφήμου Θεολόγου Παύλου καὶ τῶν τὰ τοῦ φιλόλογου Φρ. Φισχέρου ἀσπαζομένων ἀναφρὲν περίεργον ζήτημα. Εἰ τὰ ἐκ προθέσεως σύνθετα ῥήματα σημαίνουσι τι πλεόν τῶν ἀπλῶν, ἢ οὐχί ὅπερ ἐκ τῶν τῆς Θείας Γραφῆς συγγραφεύων ἀρξάμενον ἐπεξετάθη μετέπειτα καὶ εἰς τοὺς ἐγκρίτους ἤτοι κλασικούς τῶν ἀρχαίων. Τὸ πρῶτον ἐδέχετο ὁ Θεολόγος, τὸ δεῦτερον οἱ φιλόλογοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ οἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφάνεται ἐν τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐνοικῶν, δυνατὸν γὰρ διακριθῶσιν οἱ ἐξῆς, ὀνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν καί, τε ἀποφατικῶς δὲ οὔτε, μήτε οὐδέ, μηδέ συμπλέκτως οὐ μόνον, — ἀλλὰ καί.

2. Οἱ διαζευκτικοί ἢ ἤ, ἤτοι, εἴτε.

3. Οἱ ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί μὲν, δέ, ἀλλὰ, ἀτάρ, μέντοι, καίτοι, καίπερ, ὅμως, ἀν̄.

4. Οἱ αἰτιολογικοί ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὡς, ἅτε, ὅτε, ὅποτε, γάρ.

5. Οἱ τελικοί ἵνα, ὡς, ὅπως, ὅφρα.

6. Οἱ ὑποθετικοί εἰ, ἐάν (ἐκ τοῦ εἰ ἄν), ἄν, ἤν.

7. Οἱ χρονικοί ὅτε, ὅποτε, ἠγίκα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἔστε, ἕως, ἄχρι, μέχρι.

8. Οἱ συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ὡς, ὥστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.

9. Οἱ ἀναφορικοί ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοί καὶ παραβολικοί ὡς, ὥσπερ, καθὼς, καθά, καθάπερ.

10. Οἱ εἰδικοί ἢ διηγηματικοί ὅτι, ὡς.

§. 3. Πολυειδῶς διακροῦνται καὶ ὀνομάζονται οἱ σύνδεσμοι πρᾶξ

τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν· διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρονται πρὸς αὐτῶν διαβεβαιωτικοί, διαπορητικοί, διασαφητικοί, ἐλεγκτικοί, ἐπιφορητικοί, συναπτικοί καὶ παρασυναπτικοί, οὕτω καλούμενοι οἱ ὑποθετικοί, κατὰ τὴν διάφορον σχέσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ συνεπίεως, ἀποτελεστικοί οἱ τελικοί, κτλ. Τούτων ἡ ἐξακριβώσις συνδέεται μετὰ τῆς περὶ τὴν Λογικὴν ἐρεύνης, ὡς ἐπράγματευσθησαν αὐτὴν οἱ Στωϊκοί· Ἴδε Δ. Α. Ζ', 71.

§. 4. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκιοότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ *Περὶ Συνδέσεως Τμήματι*, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ *Πολυσήμων Μόριων*.

§. 5. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλήτερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀνωνομίαι καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὅμως καλοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιβόηματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ἀνωτέρω εἶδομεν ὅτι ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις, π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιβόηματικῶς, καὶ ἀλλαγῆ μὲν, ὡς σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρὸς (Εὐρ) = προσέτι, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ τμήσει, συχνότερον μὲν παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, σπανιώτερον δὲ πρὸς Ἀττικοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πεζογράφοις, ὡς ξὺν κακῶς ποιεῖν (Θ)· τὰ ἐπιβόηματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον ἐγγὺς τούτου, κτλ· οὔτε ὅμως αἱ τοιαῦτα μετατροπὴ συχνὰ, οὔτε ἡ κατ' αὐτὰς σημασία δυσεύρετος. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθὴρατος· ταῦτα δυνατόν καλέσαι πολυσήματα μόρια.

§ 6. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοῖ = τῷ, κατὰ τὸ οἶκοι = οἶκω, νὺν, ὡς οὐδέτερον τοῦ νὺν, κατὰ τὸ ἡδὺν καὶ ἡδύ, ἢ θραύσματα ἄλλων μεγαλητέρων, ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἡδῆ, ἄρ καὶ γὰ ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θὲ ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήν, πέρ ἐκ τοῦ περὶ, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γὰ, ἄρα), ἢ συμπίλησις πολλῶν ὁμοῦ, ὡς γὰρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὐτε ἐκ τῷ αὖ καὶ τὲ ἢ τέν, ὅθεν καὶ τὸ λατινικὸν *aulem*, γοῦν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὔν, τοῖνυν ἐκ τοῦ τοῖ καὶ νὺν, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πο-

λυσῆμων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναί σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχὴν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παρχέμπονται οἱ ἀναγνώσται· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

* § 7. Ἰσως τὸ πολύσημον καὶ τὸ ἐν πάσῃ περιστάσει δυσεὔρετον τῆς ἀρμοζούσης σημασίας τῶν μορίων τούτων ἠνάγκασε τοὺς γραμματικούς νὰ κατατάξωσι καὶ παραπληρωματικούς συνδέσμους, οὐχὶ βέβαια ὡς πάντῃ πάντως ἀσημάντους καὶ περιττοὺς, ἀλλ' ὡς συμπληροῦντας κατὰ τι τὴν ἔννοιαν. Τὸ ἔρπε δὴ=ἐλα δά=homme docté, ἤθελεν εἶναι ἑλλειπὲς ἄνευ τοῦ δὴ. Ἀληθεύει δὲ μάλιστ' αὐτοῦ, ὅταν, εἰς ἄλλα μόρια προσκολλόμενοι, ἐπιτείνωσι, κολάζωσι, μεταποιῶσιν ὀπωσοῦν, καὶ προσθέτωσιν ἐν γένει παρασημασίαν ἥτοι προσσημασίαν εἰς τὴν ἔννοιαν· εἶγε, ὄσγε, εἶπερ, καίπερ, αὐτε, αὐτάρ ἥτοι αὐ̄ τε ἄρ, οὐκ οὔν, οὐκοῦν, καὶ οὐκουν, κτλ. Ἴνα ἀληθεύῃ λοιπὸν τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις «ἀναπληροῦν τὸ κεχρηθὲς τῆς ἐρμηνείας,» πρέπει νὰ σημειώσῃ τι. Ἴνα γίνωνται συσσημαίοντα, πρέπει νὰ ἦναι πρῶτον σημαίοντα.*

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. **Ε**ΠΕΙΔΗ οὔτε ἡ ἀπλῆ οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἐξαρκεῖ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὀμιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῇ πρότασις μετὰ προτάσεως ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλου, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθεξῆς, πρὸς ἐντελεῖν ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο κληθεῖται *Σύνδεσις*.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ὡς ἐν ταῖς συνθέτοις προτάσεσιν· ἐπὶ ὑποκειμένων, ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν· ἐπὶ κατηγορουμένων, παλαιὸς κἀγαθός, φίλος τ' ἐμός· ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν· καὶ κράτος, καὶ περιβραχιόνια καὶ ψέλια πλατέα (Ξ).—*φίλους τε καὶ πολίτας*.—*ἄρτι τε καὶ ὕστερον*.—*γῶν τε, ἐπειδὰν τε*· εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως *ισχυρόν ἐστιν ἢ ἀλήθεια*, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν (Αἰσχίν. Τιμ. β').· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν ἀξία ἢ χῶρα καὶ ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.)· εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ὅλον πρὸς μέρος· *τὴν Ἐκτορός τε χ' ἀτέρων πολλῶν κάσιον* (Εὐρ).—*κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων* (Θουκ.).

§. 3. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους· α. κατὰ συμπλοκῆν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ συμμικτικῶς· β. κατὰ διάζευξιν· γ. κατ' ἀρτίθεσιν ἢ ἐναντιώσιν· δ. κατ' αἰτιολογίαν· ε. κατὰ τέλος· ς. καθ' ὑπόθεσιν· ζ. κατὰ χρόνον· η. κατὰ συμπέρασμα ἢτοι συνέπειαν· θ. κατ' ἀναφοράν· ι. κατ' εἰδίκευσιν ἢτοι διήγησιν.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν καταλλήλων μορίων ἕτοι συνδέσμων. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως κκλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀντιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ὑποθετικοί, χρονικοί, συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ἕτοι. Λόγοι συνεπέιας, εἰδικοί ἕτοι διηγηματικοί.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοί λόγοι ἐκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καί, τέ, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καὶ—καί· τέ—τέ· καὶ—τέ· τέ—καί· ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδέ, μηδέ, καὶ συμμίκτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ ἀθθαίρετως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλὰκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἑξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόει μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὀλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυάδα, τριάδα, κλ. ὁ Λαγτίου παῖς καὶ σύ.—*φῶλον ὀρίθωρ ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη* (Σ).—*δὶς καὶ τρίς*. Συζεύγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε καπὶ μεῖζον ἔρχεται (Σ).—*ἐλευοῖσι μὲν καὶ πούτι καὶ βογαῖς μέρος προσέδοσαν* (Σ). Ἐνίστε δὲ καὶ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἐρμαίων (Λίσχ).—καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεγράθησε, καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε, καὶ ἰσπεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν (Λυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν ἔνθα λαμβάνει οἷον ἐπιδόματικὴν ἔνοιαν—προσέτι· αὐτὰ γὰρ ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόθησαν (Πλ. *Εὐθύφρ.* 366)—οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ

θεοί.—καὶ σὺ Βροῦτε (Ἰδε κατωτέρω); Καί, τοῦναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μείζονος εἰς τὸ ἕλαττον τίθεται ὁ καὶ ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκορτα ροῆσαι (Ὀδ. Α, 58)—καὶ καπνὸν μόνον—καὶ ἄνευ ἄλλου.—καὶ τριχὸς ἄξιον (Ἄρφ. Βρ. 604).—ἀλλ' ἄρχει καὶ τοῦτο (Πλ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναντιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν καὶ μισοῦντες αὐτοὺς ὅμως ἀπειλοῦτο αὐτῶν (Ξ) τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ· καίπερ χαλεπὸν (τὸ χωρίον ὄν), κτλ. (Θ).

§. 5. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγου καὶ λόγους ὁλοκλήρους, ἀλλὰ σχεσίῳ ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους· Τεῦκρος ἐγὼ τε (Σοφ.).—αἱ Μυκῆναι, ἢ Σπάρτη τε (Σ.).—ἄσκοπα χρυπτὰ τ' ἔπη (Σοφ.).—δρᾶν λέγειν τε—τόλμησον, οἴκτειρόν τε μιν (Σοφ.).—ἐπιστρατεύει πατρίδα . . . κτείνει τ' ἀνακτα (Σ.). Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου συχνοτάτη μὲν οὔσα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς, εἶναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἰσώμεν εὐδαι (Πλ. Φαίδρ. 267. Ἰδε καὶ Θουκ. Α, 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὲ συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλλα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφεῖ. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἑρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον ἐξηγηθέντος μετέπειτα (Orusc. III.) ἢ ἐν Βιγέρω. Ὁ μὲν καί, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὲ προσθετικός· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βαδίζουσιν ὁμοῦ, οἷον ζεύγος ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σὺ τε πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνὸς βαδίζοντος ἕπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βαδίζει ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεύον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβὲς δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καί—καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καί, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο ὅσον καὶ ἐκείνο· κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας (Ἡρ.).—δρᾶσι κάμει κάσθῃ—καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν (Σοφ.).—τολμᾶν ἀνάγκη, κἄν τύχω κἄν μὴ τύχω (Εὐρ.).—καὶ νῦν καὶ ἀεὶ (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ—τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα ὁμοειδέϊς, ὡς ἐν τ' ὀδύναϊς

δροῦ, λιμῶ τε οἰκτρός.—τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήρει (Ξ Ἀπομν. Α, β', 4) —οὔτοι τε βελτιότες ἐσόμεθα, οἳ τε παῖδες οὐκ ἂν βραδίως πορηροὶ γίγνοιτο (Ξ): καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀπαριθμήσεσιν, ὑπὲρ τ' ἔμαντοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆς δὲ τε γῆς (Σοφ.).—τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τὸν τε τοῦν, τὰ τ' ὄμματα ἦν (Σοφ.): πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 9. Ὁ καὶ—τὲ προσθέτει λόγον λόγῳ=προσέτι δέ· καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰοκότες (Ὀδ.).—καὶ τ' ἐσσυμένην κατέρυκε (Ἰλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀττικοῖς συνήθως διαχωριζόμενος διὰ τινος μορίου (καὶ ἦδη τε, καὶ τῆν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἔπο ἐνου μετὰ τοῦ καί, ὡς καὶ ἦδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσας, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός (Ξ Ἀν. Α, ἡ, 1). Μόνον δὲ τὸ καὶ—τὲ, ἄνευ ἄλλου ἐπομένου καί, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, 9) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ. Τρ. 550, καὶ ἀλλοχόθι).

§. 10. Ὁ τὲ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγοῦντας μάλιστα ἐννοίας ὁμοειδεῖς ὡς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ).—ἡ Ἑλλὰς μεταρίστατό τε καὶ μετωκίετο (Θ). Ὡσαύτως ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ). Ὁ τὲ προετοιμάζει καὶ προσαπαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καί, ἢ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καὶ—καί.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς· ἔστι δὲ, ὡς εἶπαμεν, καὶ ἀποφατικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τὲ—καὶ ἐνόησε εἰς ἕν ὅλα τὰ συνδεόμενα, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—πεῖοί τε καὶ ἱππεῖς, οὔτω καὶ τὸ οὔτε οὔτε· ὡς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες.—οὔτε πεῖοι οὔτε ἱππεῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων καί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐκί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεόμενα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικούς λόγους. Ὡσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ, μή, τοῦ συμπλεκτικοῦ τὲ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαμβανόμενου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἕν-

θα, δίχως συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὐ, δυνάμει δὲ τοῦ τέ ἔνθα τὸ τέ—
καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδιαφάσεων ἑνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἄν-
θρωπος (Ἀρφ. Π. λ. 42).—ἦς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἀνθρώποις
οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποτὲ ἔσται (Πλ.
Φαίδρ. 241). Ὡσαύτως καὶ τὸ μήτε—μήτε, ἔνθα ἕλλως ἀρμόζει τὸ
μὴ καὶ τὸ τέ· καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίῳ στρατῷ,
μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ'. 16).—μὴ δῶμεν αὐ-
τοῖς σχολὴν μήτε βουλευσασθαι, μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν
ἑαυτοῖς μηδέ· Ε. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 13. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμ-
πλεκτικῶς (Ἴδε κατωτέρω περὶ Ἀόγων Ἀντιθετικῶν), διὰ τοῦτο καὶ
τὸ οὐδὲ καὶ τὸ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο
=καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μὴ· ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνα-
τος (Θουκ. Δ', 84)=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτον καὶ ἀδύνατος.—μηδὲ
τοῦτο τις πρεσβύτατος ἦκει κρίνας (Θ. Δ', 61). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐπιδο-
τικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίᾳ· οὐδ' ἐωρακότες (Ε. Κ. Π. Α', 4, 3).
—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετήσαι
δασόμενοι (Θ. Α', 142).—μηδὲ βελόνης, ὧ γίλτατ', ἐπεθύμησον
ἀλλοτριᾶς ποτέ (Φιλ.). Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ πάν-
των τούτων πρὸς ἄλληλα ποικίλλουσι τὰ μέγιστα, πρὸς ἐξακριβώσιν
τῶν ὁποίων οὔτε τόπος ἐνταῦθα, οὔτε καιρὸς, οὔτε σκοπός.

§. 14. Ἐκτός δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμ-
πλοκῆς σύμμικτος, καταφακτικός τε καὶ ἀποφακτικός συνάμα, διὰ τοῦ
οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτός ὢν,
μεῖζονος ἢ ὡς μεῖζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώ-
λου· οὐ σοὶ μόνον λουδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ε. Κ. Π. Α', 8', 9).
—οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπά-
σθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δα-
κτυλήθρας ἔχουσιν (Ε. Κ. Π. Η, 4, 17).

§. 15. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· ἄ. ὅτι ἄνευ τοῦ
καὶ ἔτι μάλλον ἐξίχεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἡμ-
φρῆσαι (ὧ Σώκρατες) οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτό (Ε. Ἀπομν.
Α, 5', 2)· β'. ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῷ πρώτῳ
κώλῳ, ἐξυπονοοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἡγουμένων· ἢ καὶ σχολῆ, ἔφη,
ἔσται, ὧ πάτερ, σωμασχεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ

πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολή ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 17). γ'. ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις ὁ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἀν στρατιώτης εἴη, πόλις δὲ καὶ ἄστυ δυνάμενος διοικεῖν (Πλ. Ν. Β', 666).

§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, ὅπερ κυρίως=οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν=οὐχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἔστι καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες (Πλ. Συμπ. 179).—καὶ οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπομν. Β', 6', 8), ἔθνα ἴδε Κορκῆν. Ἀποφατικὴ ἔννοια δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θουκ. Β', 97).

§. 17. Τούναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν=οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὃ ἔστιν οὐδὲ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τάρχαθα παραλαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διονυσιοδ. 6').—οὐχ ὅπως ἡμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφήρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματέως §. 26).—οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περιόψεσθε, κτλ. (Θουκ. Α', 35). Σπανιώτερον ἀπαντῶνται τὰ οὐχ οἶον καὶ οὐχ ὅσον (Πολύβ. Α', 18. Γ', 82. Θουκ. Δ', 62) ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας. Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἴσοι ἀλλὰ καὶ . . . =οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν ἔπεται ἀντιθετικὴ ἔννοια.

§. 18. Ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως, τιθέμενα ἔθνα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μὴ οὐκ ἀν ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα, μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἀν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ', 6'. 21).—μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἠδύνασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 10. Ἴδε καὶ Θ. Γ', 42). Μετὰ μείζονος δὲ ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον οὐδ' ἐστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἠδύνατο (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. ΚΖ').—οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (Ξ. Ἐλλην. Β', γ', 35). Καὶ ἄλλα δὲ τινὰ περὶ τούτου εἰσὶ σημειω-

τέα, ἀλλ' ἡ ἐξακρίβωσις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης πραγματευθέντας. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ *Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως*, σ. 819—821.

* §. 19. Κατὰ τὰ ἄνω πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἢ περιττεύων ἢ ἐλλείπων σύνδεσμος ἢ καὶ ἐπιβρῆματικῶς ἐκλαμβανόμενος, καὶ τὴν σχέσιν δὲ προσέτι τῶν συμπλεκομένων, εἰ συμπλέκεται μέρος καὶ μέρος, ὅλον καὶ ὅλον, μέρος καὶ ὅλον ἢ συναμφοτέρα· εἰ δὲ διὰ τοῦ συνδέσμου προστίθεται νέα ἔννοια ἢ ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτύσσεται ἢ προηγουμένη, καὶ εἶτι ἕτερον. Ἀλλὰ ἡ σχέσις αὕτη εἶναι πολλάκις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή ὥστε ἀποβαίνει δυσέυρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζύξεως τῶν συμπλεκτικῶν, οἶον *καίγε, καίτοι, καὶ γάρ, καὶ μὴν*, ὡς καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδέ, *μή, μήτε, μηδέ*, κτλ., ἐπίσης παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματευθέντας μοριολόγους, οἵτινες ὁμῶς πολλάκις διαφωνοῦσιν.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ὡς οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ὡς τὸ *ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες* ἐνόει τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὅλον, τὸ οὔτε *ἄνδρες οὔτε γυναῖκες* ὡσαύτως, τὰ ἐνόει δηλ. καθ' ὅ τι ἀποκλείει ἀμφοτέρα τῆς περὶ αὐτῶν γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ *ἄνδρες ἢ γυναῖκες* τὸ ἐν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀπώθειται καὶ ἀποκλείει· περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει *καί*, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει *οὐχί*.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ὅταν τὰ διαζευγνύμενα ᾖναι ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ *ζωὴ ἢ θάνατος*· οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως ἐχόντων, ὡς ἢ *μέλαρ, ἢ λευκόν*· διότι δυνατὸν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ· οὕτως ἢ *χρυσός ἢ ἄργυρος*, κτλ. Ἴδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν

μορίων ἢ—ἢ ἢ λέγει τι σιγῆς κρείττον ἢ σιγῆν ἔχει (Εὐρ.).—ἢ πο-
λέμῳ κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεῖς (Ξ. Κ. Π.
Γ', α, II). Τὸ διαζευκτικὸν ἢ, προσλαμβάνον τὸ τοί (=τῷ, ἐπὶ τῷ,
ὄντως), γίνεται ἦτοι καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ
τῶν διαζευκτικῶν λόγων ἦτοι τὸ πρότερον (?τοπρότερον, ἐπιβόη-
ματικῶς) ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει (Πλ. Πρωτ. 339).—ἦτοι μα-
χόμενους ἢ πεισομένους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἢ τοῦ ἦτοι.
Ἔστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τοῦτο ἦτοι οὐ διάφορον ἴσως τοῦ παρ' ἐ-
πικοῦς ἦτοι.

§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάλειψις διὰ τῶν εἴτε—εἴτε καὶ δει-
ξεις τάχα, εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ (Σ. Ἀγρ. 37—
38).—παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν
εἴτε τὸ πειρῆν βέλτιον (Ἄρφ. Π.λ. 594—). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ
οὐδ' εἴτ' οὐδ' ἀληθές, εἴτ' οὐδ' ψεῦδος (Πλ. Ἀπολ. 34). Τίθεται δὲ
μάλιστα τὸ εἴτε—εἴτε, πλειόνων ὄντων κώλων ἄπερ, φυσικῶ τῷ λό-
γῳ, οὐκ ἀναιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος, τρόπον τινά, παρίσταται
ἢ παραδοχῆ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου· εἴτ' ἐν γραφικῇ, εἴτ' ἐν μουσικῇ,
εἴτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτ. Γ', 493). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν
τε—ἐάν τε, ἦν τε—ἦν τε· ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, σώφρων ὢν καὶ δίκαιος,
εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἐάν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐάν τε
σμικρὸς καὶ ἀσθενῆς ἦ, καὶ ἐάν πλουτῆ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660).
Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἴτε ἢ εἴτε Ἀνοσίας ἢ τις ἄλλος πῶποτε ἔ-
γραφεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρις καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς
τίθενται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ διαζεύξεως· ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀ-
δυσσεύς.—ἢ κύνας καθήρισαν ἢ θῆρες ἢ πτηνὸς οἰωνός (Ξ.).—ἢ τέ-
κνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός. Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδε-
σμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Ἐν τῇ
παραδιαζεύξει ταύτῃ τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει ἀναγκάτως τὸ ἕτερον, ἀλλὰ
δυνατὸν καὶ νὰ συνυπάρχωσιν· «ἢ γὰρ τὸ ἐν, ἢ τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμ-
φότερα» κατὰ τοὺς γραμματικούς. Καὶ πάλιν, ὡς ἐπὶ τῶν συμπλε-
κτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἰς μόνος σύνδεσμος, καὶ Σωκράτης
εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν τίθεται μόνον τὸ ἐν
μόριον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ἄλεθρον ἢ σιγῆν (Σοφ.).
—τοῦτό ἐστιν, ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη (Πλ. Πολιτ. Δ',

433) = ἡ τοῦτό ἐστιν, ἢ βεβαίως τούτου εἶδος. — ἕξ ἢ ἑπτὰ (Ξ. Ἐ. 1.1. Γ', γ', 9). — ἐννέα ἢ δέκα (Ξ.). — δύο ἢ καὶ πλείους ἡμέρας (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῶν πέντε ἕξ καὶ πεντέξ· ἑπτὰ, ὀκτώ· ὡσαύτως ἀνωθεν ἢ κάτωθεν (Ξοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἦ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημεσίαν τοῦ εἰ μὴ μηδένα παριέναι ἢ τοὺς γίλους (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 41). Ὡσαύτως τὴν τοῦ εἰ δὲ μὴ, ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους *Trojar alārai pāsar*, ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν ἑαυτόν, ἢν τάδε ψευσθῆ λέγων (Σ. Φ. 1341. — Ἴδε καὶ Θουκ. Α, 78. 121. Ε, 64). Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγήται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἐν λαμβάνεται τὸ δ' ἕτερον ἀποθνήσκει, καλεῖται ὁ ἦ διασφαρητικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πένεσθαι. — βούλομ' ἐγὼ λαθρὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι (Ὀμ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν ὁ σύνδεσμος ἢ τίθεται καὶ ἐπὶ διαφορικῆς ἐννοίης μετὰ τοῦ ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκουσιν τε καὶ τεθνήσκειν (Πλ. Φαιδ. 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀντιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθνήσκουσιν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγουμένα. — εἰση. ἴθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ θειμτόν ἐστιν εἰσέναι ἄλλοι γε ἢ τὸν ἱερέα (Ἡρ. Γ', 37. Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 647). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως τί ἄλλο οὗτοι ἢ ἐπεβούλευσαν (Θ. Γ', 39); Ἐκ τούτου δέ· καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μεῖζω ἢ κατὰ δύναμιν (Σ.). — βούλομαι ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς (Σ.).

* §. 8. Τίς ἢ ἀρχὴ τοῦ μορίου ἦ, καὶ πῶς ἐκ τῆς πρώτης σημεσίας μετέπεσεν εἰς τόσας ἄλλας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν συγκριτικὴν, ὅποιον ἐν οὐδεμίᾳ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν εὐρίσκεται, τοῦτο μετ' ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ μετὰ τὰς παντοίας προσπαθείας τῶν φιλολόγων, μένει πάντοτε δυσεξήγητον. Οὐδεμίαν οὖν τῶν πρώην εὐρίσκοντες ἀποχρῶσαν τούτου ἐρμηνείαν, παρεδέχθησαν ἐσχάτως τινὲς αὐτὸ οἷον παρασχηματισμὸν τοῦ ὡς, κατὰ τὸ πῶς καὶ πῆ, διχῶς καὶ διχῆ, πάντες καὶ πάντη. Καθάπερ λοιπὸν λέγεται οὐδεὶς μέγας ὡς σύ = ὅσον σύ, οὕτω καὶ οὐδεὶς μεῖζων ὡς σύ, ἐν τέλει δὲ καὶ οὐδεὶς μεῖζων ἢ σύ. Τοῦτο δ' ἂν εἴη, κατ' αὐτοῦς, τὸ γερμανικὸν als = also.*

* §. 9. Μεταξὺ ἄλλων παραδειγμάτων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσι φέρεται καὶ τὸ τοῦ Πλουτάρχου (Κοροιο. λς') οὐδενὶ μάλλον ἔπρεπε τηρεῖν χάριν ὡς σοί' ἔνθα ὁ Κορκῆς σημειώνει « Οἱ πρὸ ἡμῶν ἔτρεψαν τὸ παραβολικὸν ὡς εἰς τὸ συγκριτικὸν ἢ, διὰ τὸ προηγησάμενον μᾶλλον, ἀγνοήσαντες ἢ ἐπιλαθόμενοι ὅτι οὐδὲ τὸ ὡς (εἰ καὶ μακροῦ σπανιώτερον τοῦ ἢ) τὴν συγκριτικὴν ἀποστρέφεται σύνταξιν, ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν ἢ ὡς ἀποφατικῶν μάλιστα προτάσεων » Ἴδε αὐτόθι καὶ ἄλλα παραδείγματα. *

* §. 10. Ἀλλὰ πῶς ἤλλαξε πνεῦμα, τόνον προσλαβὼν, οἷον πρὸς ἀποζημίωσιν (ὡς, ἢ); Ἡ αὐτὴ δυσκολία μένει καὶ ἐὰν, κατ' ἄλλους, δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἢ ἔγινεν ἐκ τοῦ διαθεβικωτικοῦ ἢ, μετὰ ἢ ἄνευ ἐρωτήσεως. Ἐπι δὲ μείζων φαίνεται ἡ δυσκολία εἰς τὸν θελήσαντα νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ἐκ τοῦ τοπικοῦ ἢ=ὄπου ἐγεννήθη ἐπιβόημα ἢ ἐν τῷ ἢ θέμις ἐστίν (Ὁδ. Γ', 45. κλ), ὡς γράφεται τὰ νῦν, ἀντὶ τοῦ πρότερον γραφομένου ἢ θέμις ἐστίν=ὡς μήπως τοῦτό ἐστιν=ὁ θέμις ἐστίν; Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος ἔργον. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἔστι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κῶλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κῶλον ἢτοι περιορίζει ὅπως οὖν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορόν τι ἐν γένει ἐκφέρει ὡς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, κτλ, ἀναφερόμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μὲν, χρηστός δὲ, ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσὸν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπουδαίω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ παίζειν ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόζει ὡσαύτως τὸ μὲν ἔψεγε, τὸ δ' ἐπήγει (Πλ.), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατὸν νὰ ᾖ ἀπλῆ διαφω-

νία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἧς τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προσεξηγηθείσῃ καθαρᾷ διαζεύξει (ἤτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζεύξει (ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ κατηγορουμένων καὶ περὶ ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τούτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικὰ κῶλα συντίθενται εἰσὶ τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἄ.λ.λ.α, μὲν—ὅμως, κτλ' τὰ μὲν ἄ.λ.λ.α ἐπιεικῆς, ἄφωτος δὲ (Ἡρ.).—ἐκεῖνος μὲν ἀπιὼν ἔρχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδον (Λυσ.).—τοῖς μὲν λόγοις ἠΰφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).—μὴ καιρὰ μὲν, πιστὰ δέ (Θουκ.). Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν, χρησίμων δέ (Ἄριστ.).—ἄκων μὲν, εἶπε δέ.—τὸ μὲν ὠφέλιμον κα.λόν, τὸ δὲ β.λαβερόν αἰσχρόν (Πλ.).—μορφή μὲν οὐκ εὐφύης, ἀνδρείος δὲ ἀνήρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).—τήνδε μὲν μὴ κτείνετε, ἡμᾶς δ' ἄγορτες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κεντεῖτε, μὴ φεΐδεσθε (Εὐρ. Ἐκ. 385).—φανερῶς μὲν οὐ, κρύφα δέ (Θ. Α', 67).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δὲ· τοῦτο μὲν—τοῦτο δέ· ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δέ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ ἐπομένου δέ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ). Ἐνταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλον κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄ.λ.λοι δ' ἴσως γιγνώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέ.λογα (Ἄρρ.). Ὡσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγούμενου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ἔρχοντο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα (Ξ)=οἱ μὲν, οἱ δέ.—τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὕπο (Σοφ.). Ἄλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν φίλων ὁ μὲν ἰμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν=προσέτι δέ· ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', α, 30). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος Δαρεῖος Κῦρον σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξεν (Ξ. Ἀρ. Α', α, 1).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχορτες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 22). Ἀλλ' οὐδὲν ἦπτον ἢ ἐνυπάρχουσα ἀντι-

Θετική δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. ὡς δὲ τὸ οὔτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ· οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῇ ὡφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολιτ. Α', 346) = οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, ματαβατικὸς ὁ δέ, χρησιμῶν εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικὸς· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ὄχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 1). — εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἢ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀ.λ.λ.ά, ὥστε, εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι καταφατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικὸν καὶ ἀντιστρόφως· φιλοσόφους, ἀ.λ.λ' οὐ φιλοδόξους κλητέον (Πλ. Πολ. Ε', 408). — οὐκ αὐτῶ, ἀ.λ.λ.ά σοί. — οὐ μόνον βουλεύματα, ἀ.λ.λ' ἔργα δρώμενα (Σοφ.). — οὐτ' ἄρα Τρωσίν, ἀ.λ.λ.ά σοὶ μαχοῦμεθα (Σ.). — οὐκ, ἀ.λ.λ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993) = οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίθημι, ἀλλ' ἀληθεῖς — οὐ γὰρ σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀ.λ.λ.ά Λοξία (Σοφ. Τ. 410). — οὐκ, ἀ.λ.λ.ά κάτωθεν (Πλ. Φαίδρ. 229).

* §. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀ.λ.λ' ὅμως, κτλ, προτζσσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῷ ἐτέρῳ κώλῳ, τῶν μὲν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰχότ', ἀ.λ.λ' ὅμως σε βούλομαι ἐκπλεῖν. — ἢ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύνάται (Ἀριστ.). — πάνυ μὲν οὐκ ἤθελεν, ὅμως δ' ἠναγκάσθη ὁμολογήσαι (Πλ. Πρωτ. 328). — καὶ τοι φασίεν γέπου ἀδύνατον εἶναι, ἀ.λ.λ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει (Πλ. Φαίδ. 68). — καίπερ αισθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμεινεν (Ξ.). Τοῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρ' μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068)· παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 173). Παρκαλείπονται δὲ ἐνίοτε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόριον· οἷπερ πρόσθεν προσεκύρουν καὶ τότε (ὅμως) προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θαράτῳ ἄγοιτο (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 6). *

* §. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀ.λ.λ.ά, ὅπερ κυρίως = οὐ μὴν τοῦτο γίγνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ· τοιοῦτόν τι τὸ ὃ ἔπρος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακεῖνον ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχήλισεν), ἀ.λ.λ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως, καὶ ὁ ἔπ-

πος ἐξανέστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἄλλα καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἄλλα τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἄβραδάτας εἶπεν· Ἄλλα τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, κτλ. (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 16)· ἔνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἄλλα δὲ καὶ τὰ ἄλλα μόρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους συνδυασμούς, οἷον μὲν-ἀτάρ, μὲν-αὐθις, μὲν-γε, μὲν-τοι, μὲν-εἶτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἄλλα-γάρ, κτλ. Περὶ τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μοριολόγους.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· ἄλλ' ὅγε φέρετός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσιν ἀνάσσει (ἰλ. Α, 281) — σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἐστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἶ (Σοφ. Τ. 371). — ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα, καὶ διότι, κτλ. (Θ. Γ', 83) — καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πράσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θανὼν Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. Φ. 424). — λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας (Σ. Τ. 402). — ἄλλα μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε, ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν ἕθλους τοιούτους λέγῃς (Πλ. Πολ. Α', 336). — ὅσοι οἴονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολιτ. Δ', 426). — ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α, γ', 1). — θηλέων βοῶν οὔτι γέονται, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ) — διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' ὃν, κτλ. — ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἦμεν παρ' αὐτῶν ἀ ὄφειλον πράξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3)· ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἅτε ἐπὶ μετοχῆς συνήθως· ἅτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς. Καὶ τὸ ὅτε ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς τε καὶ αἰτιολογικῶς ὅτε γε μὴδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). Ὡσαύτως καὶ τὸ ὁπότε, ὡς ὁπότε ἐνταυθὰ ἔσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκρινώμεθα (Πλ. Ν. Ι, 895), ὅπερ παρ' Ὀμήρῳ οὐχ εὔρηται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὐρίσκειται οὕτως ἐνίοτε τὸ ὅτι καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπαεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους (Πλ. Φαίδ. 116). Ἐνίοτε δὲ καὶ παρεντιθεμένου· ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκειν (Θ. Α', 87). Πολλάκις δὲ, παρασιωπωμένου τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, τίθεται μόνον τὸ διὰ τοῦ γὰρ αἰτιολογοῦν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γὰρ ἐκπληροῖ δύο ἔργα, βεβαιώσεως καὶ αἰτιολογίας· *Λυσιστράτη' ἄχθομαι, ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι γενομίμεθα εἶναι παροῦργοι. Καλορικὴ καὶ γὰρ ἔσμεν τῆς Αἴας* (Ἀρφ. Α. 10)—δικαίως· καὶ γὰρ ἐσμέν.—*Φιλοκτήτης' ἦδη, τέκνοι, στέλλεσθε; Νεοπτόλεμος' καιρὸς γὰρ καλεῖ* (Σοφ. Φ. 466). Ἐκ τούτου πολλάκις ὁ γὰρ ἐκλαμβάνεται ἐξηγητικῶς· ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε;—*οἴσθα γὰρ ὄν αὐδῶμαι* (Σ. Φ. 852)—δηλαδὴ.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων· ἕνεκα τούτου (Ξ).—διὰ τοὺς ἐπαγορευοῦντας αἰεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἱ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλειςιν (Ισ.).—*ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ* (Σ. Κ. 1129)· δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου· διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.), κτλ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· ἀσεβήσας ἐκολάσθη. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ κῶλα συγχωνεύονται εἰς ἓν. Ἴδε πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. ΙΙ. Β'.

§. 6. Καὶ ἐν τούτοις μὲν δεικνύεται προφανῶς τὸ καθ' αὐτὸ αἰτιον, τὸ γενετικόν, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ ἐξηγεῖται ὅτι τὸ ἐν χρεωστῆ τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξίν εἰς τὸ ἕτερον· οὐχ ὄρα· τυφλὸς γὰρ ὁ ἀνήρ, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕτερόν τι αἴτιον, διασαφητικόν ἢ ἀποδεικτικόν. Οὕτω, π. χ. ἐν τῷ μαίνεται ὁ ἀνήρ, ἐπεὶ τοιαῦτα λέγει, αἴτιον τῆς μανίας δὲν εἶναι τὸ τοιαῦτα λέγειν, ἀλλὰ τεκμήριον καὶ ἀπόδειξις. Οὕτως ἐτεθνήκει ὁ Φίλιππος· ἐβασίλευε γὰρ Ἀλέξανδρος, κτλ. Ἐνταῦθα ἴσως ἀνακτέον καὶ τὸ τοῦ Κωμικοῦ (Ἀρφ. Ν. 207) κωμικῶ-

τατον· εἰπόντος δηλ. τοῦ μαθητοῦ αἶδε μὲν Ἀθῆναι, ἀποκρίνεται δὲ Στρεψιάδης οὐ πείθομαι ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὄρω καθημένους.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἴτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενέουσιν ὅμως αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγείται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πράξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῖ ὁ δῆμος Δημοσθένη, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας (Δ.) προηγῆται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἕνεκεν (Ξ. Ἀπομν. Β', δ', 7), προηγῆται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύβῃ ὁ καρπός.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους, ὡς μαθητῶν ἵνα σοφὸς γένωμαι ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαραστῆ (Πλ. Ν. Δ', 715), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, καὶ ἀποτελεστικῶν καλουμένων ὑπὸ τινων ἀρχαίων γραμματικῶν, ἵνα, ὅπως, ὡς δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστώς ἢ μέλλων ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἐν ἐρωτήσῃ, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων ἢ ἐμπολῆ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἄρφ. Εἰρ. 447). — ἤξομεν πάλιρ . . . ὅπως γέρωμεν (Σ. Ἡ. 1. 53). — σύ με κατάστησον, ἢ ὀρῶμεθ' ἐς ταῦν (Σ. Φ. 880). — εἴπω τι δεῖτα κάλλι' ἵνα ὀργίξῃ πλέον (Σ. Τ. 364); — προσμύλοι μόνον, ἢ ἐκδιδαχθῆ (Σ. Τ. 111). Δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν προηγῆται χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμηρ ὅπως . . . εὐ' πράξιαιμί τι (Σ. Τ. 1005). — κατεῖχ' Ἀ-

χαιούς, ὡς πατήρ . . . ἐκθύσεις τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ. Ἡλ. 571). Ὡσαύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλιάδος ὅπως ἰκοίμηρ ἐγγμάτων προσήγορος (Σ. Ἀρτ. 1185) = ὅτε ἔστειχον. — τοῦ θαρόντος ἡμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἄθαπτον (Σ. Φ. 350) = ἡμείρων = ἐπεὶ ἡμειρον.

* §. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 88—89), ἐνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαίρεσεις* προσσημειωτέον δ' ἐν ταύθαι' ἄ. ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτική, ἐνεστώτος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστώσ ὁὗτος ᾖναι ἱστορικὸς (ὡς ἐν Ἐκ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει, κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστώσ ἀναφέρηται εἰς παλαιότερον σκοπὸν τοῦ ἐνεργούντος καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἄρφ. Βατρ. 24)· τοῦτον δ' ὀχῶ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῦτο, μηδ' ἄχθος φέροι· διότι ὅτε ὁ Διόνυσος ἔθηκεν ἔποχον τὸν Ἐκνήϊαν, οὗτος ᾖν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· προσέτι δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοπούμενου ἐπιτυχίας· ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτευχίζει, ὡς ἄπορος εἶη ἢ ὁδός (Ἐ. Ἀρ. Β', 6, 2) = ἵνα, εἰ δυνατὸν, ἄπορος ἢ ὁδὸς ᾖ, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει παρὰ Θουκυδίδην, ὅς, παρῶχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρας, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀθαιρεσίαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλόλογοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς μιᾶς ἢ ἄλλης γραφῆς.*

* §. 5. Σημειωτέον· 6'. ὅτι οἱ Ἄττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ ὅπως ἐπὶ ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἄν· νῦν διδάσχ', ὅπως ἄν ἐκμάθω· σπανιώτερον δὲ μετὰ τοῦ ἵνα. Εἰ τῶ ὄντι ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν μετὰ ἢ ἄνευ ἄν λόγον εἶναι ἀμφισβητήσιμον· γ'. ὅτι τὸ ὅπως μὴ πολλάκις δὲν ἐκφέρει τέλος, ἀλλὰ εἶναι συμβουλή· καὶ προτροπή = γούλαξαι ὅπως μὴ· δ'. τοιαύτη δὲ ἔλλειψις γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους· Ζεὺς ἔσθ', ἵν' εἰδῆς (Σ. Φ. 989) = Ζεὺς ἐστί, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἵνα ἰδῆς· ε'. ὅτι ἐνίοτε, καίπερ εὐκτικῆς ἡγουμένης, ἐνθα ἔπρεπε, κατὰ τὰ προεξηγηθέντα (§. 3), νὰ τεθῆ ὑποτακτικὴ ἀπαντᾶται εὐκτικὴ· γενοίμαρ . . . , τὰς ἱεράς ὅπως προσείπομι Ἀθήνας (Σ. Ἀλ. 1217).*

§. 6. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων λεγομένων (σ. 97 §. 6—7)· τοῖς Αἰγυπτιαῖς οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδοσαν Θυρέαν οἰκεῖν (Θουκ. Β', 27). — παρέχειν ἐσθίειν (Ἄρφ. Εἰρ. 23)· καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας ἰκανῆς ἵνα

παρκαγάγη τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον, ὁμοιάζουσι τοῦτοις, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντη πάντως τὰ αὐτά· διότι ἐν τούτοις δηλοῦνται μᾶλλον συνέπειά τῶν προηγουμένων ἢ τέλος σκοπούμενον· ἔχεις ἐγκλημ' Ἀτρείδαις, ὥστε θυμοῦσθαι (Σ. Φ. 323).—οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σά . . . ἀλγήματα, ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στένειν (Σοφ. Φ. 340)=vous avez assez de maux à déplorer, sans prendre encore part à ceux de vos amis (Ἴδε ἀν. σ. 97 καὶ κατωτέρω περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν). Ὡσαύτως καὶ διὰ μέλλοντος μετοχῆς, τῆς τελικῆς λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος (Ἰλ. Α, 207).—προσευξόμενος ἦκω (Ἄρφ. Π.λ. 84).—καὶ τοῦτ' ἀναθήσω ἐρχομαι πρὸς τὸν θεόν (Ἄρφ. Π.λ. 844), ὡς ἐν ταῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Μετοχῆς διελάβομεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' ἐνεστῶτα, ὡς γινομένου καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου τοῦ πράγματος· διανοοῦντο πρέσβεις πέμπειν κωλύοντας (Θουκ. Γ', 88).

§. 7. Καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ τελικοί λόγοι τῆς Κορινθίων ἐνεκα ἡσυχίας (Θουκ. Ε', 53).—ἐπὶ τῶ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ).—ιέναι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ὕδωρ, ἐπὶ ξύλα, κατὰ θεόν τοῦ χωρίου (Θ. Ε', 7), τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἐνεκα, κτλ, ὡς ἐν τῶ περὶ Προθέσεων διελάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφίνονται δύο λόγοι συνδεδεμένοι.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγῶντες καὶ οὗτοι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, συγγενέουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς. Ἄλλ' οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν τύπον διὰ τὸ δεῖνα προῆλθεν ἢ προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται τὸ δεῖνα· οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον τοῦ δεῖνος τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα, τοῦ δεῖνος μὴ τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα. Σύγκεινται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλαμβανομένην ὑπόθεσιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἡγούμενον καὶ πρότασις, τὸ δεύτερον καλεῖται ἐπόμενον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μὲν

εἰσι βωμοί, εἰσι καὶ θεοί. — ἦν θάνατος ἐλθῆ, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν (Εὐρ. Ἀλκ. 574). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῆ καὶ ἡ ἀπόδοσις οὐκ ἄρα ἐτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 18).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν μορίων, εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν, κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦς μάλιστα τρόπους.

Α'. Τίθεται ὀριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει, μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστῶτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως, οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυμένης, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει: 1. ὡσαύτως ὀριστικὴ, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος: 2. εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοιαστὴ καὶ οἶον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη: 3. εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας: 4. προστακτικὴ, ἐπὶ προσταγῆς, παραινήσεως ἢ τοιούτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον οὕτω π. χ.

1. εἴ τι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίρομαι (Σ. Τρ. 445). — εἰ ταῦτα λέξεις, ἔχθαρεῖς ἐξ ἐμοῦ (Σ. Ἀρτ. 93). Ὡσαύτως εἰ αὕτη ἡ πόλις ληθθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. 5', 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστὸς τὸ μέλλον τῆς συνεπέας: — εἰ ταῦτα ἔδρα, θανεῖν χρῆν αὐτόν (Σ. Ἡλ. 577). — τοὺς τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἴ τις ἐπεπονήκει (Θουκ. Ζ', 38). — εἰ ἐβρόντησε καὶ ἤστραψεν. — εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λῦπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς (Σ. Φ. 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ ροθρ κείρω, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. Κ. 1768). — εἰ γὰρ κτενοῦμεν, σὺ τοι πρόηρ θάνοις ἄν (Σ. Ἡλ. 582). — πᾶν τοῖνυν, εἰ καὶ τοῦτο ἔτ.λη, κλύοι τις ἄν (Σ. Τρ. 71).

3. σφῶν δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι (Σ. Κ. 1435) — ὀλοῖμαρ, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω (Σ. Τ. 663).

4. εἴ τι χρῆζεις, φράζε (Σ. Φ. 49). — εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον (Σ. Ἡλ. 385). — εἴ τις οἶδ', ἐμοὶ κατειπάτω (Ἄρφ. Εἰρ. 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἐάν, ἄν, ἦν, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξεως ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπα-

ληθεύσῳ, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστικὴ κατ' ἐνε-
στῶτα ἢ μέλλοντα, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ
μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτικὴ, ὅταν
παρίσταται ὡς προσταγὴ ἢ ὡς παραίρεσις· ἐὰν ἀληθεύσης, ὑπισ-
χυοῦμαι σοι δέκα τάλαντα (Ξ. Ἄν. Α', ζ', 18).—ἐὰν ἡμεῖς δυνώ-
μεθα σώζεσθαι, ἐν πο.λλῇ ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 18).
—ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσει σοφόν (Πλ. Πρωτ.
310).—ἦν φράσω, διόλλυμαι (Σ. Τ. 1159).—ἦν τις ἀνθιστῆται,
πειρασόμεθα χειροῦσθαι (Ξ. Ἄν. Ζ', γ', 11).—ἅπας λόγος, ἄν
ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ. Ὀλ. Β', ε').
—τᾶμ ἐὰν θέλης ἔπη κλύων δέχεσθαι, ἀλκήν ἄν λάβοις κἀνα-
κούφισιν κακῶν (Σ. Τ. 218).—ἦν γὰρ εὐρεθῆ λέγων σοὶ ταῦτ',
ἔρωγ' ἄν ἐκπεφυγοῖν πάθος (Σ. Τ. 839).—ἄν βούλησθε, χει-
ροτομήσατε (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἄν, ἐν τῇ προ-
τάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογι-
σμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ᾖ ἁπλῶς ἰδεατὴ καὶ προβλη-
ματώδης, ἄνευ νύξως ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ
ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται
ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστικὴ δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀ-
ναμφίβολος· εἴ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προ-
τρέψειεν, ἀμφοτέρους ἄν ὠφελήσειεν (Ἰσ. πρὸς Νικοκλ. 6').—εἰ
πάλλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἄν τοὺς πονη-
ροὺς (Ἀρ. Π.λ. 95);—τὸ λέγειν εἰ δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τινα
βλάβην (Εὐρ. Ἀρχελ. Ἀποσπ.)—τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς
φρένας χρηστὰς ἔχοι (Εὐρ. Ἀντιόπ. Ἀποσπ.);

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστικὴ κατὰ παρατατικόν, ἀόριστον καὶ ὑ-
περσυντελικόν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρί-
σταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστικὴ ἄνευ
τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἄφευκτος, ὀριστικὴ δὲ μετὰ
τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως
ἢ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρήναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγέμετο (Θ.
Γ', 74).—εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίγνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μὲν-
τοι πονηρὸς γ' ἄν δικαίως ἐνομιζέτο (Ξ. Ἐλλ. Β', γ', 27).—εἰ δὲ
τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἄν (Δ. Ὀλ. Γ', ζ').—εἰ μὲν εἰρέ-

την ἤδη φρένας, πόλλ' ἂν παρήγουρ (Σ. Τ. 151). — εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φροσεῖν (Σ. Ἀντ. 755).

§. 6. Οἱ χρόνοι τῶν ὑποθετικῶν λόγων λαμβάνονται ἤτοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφόρου χρονικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν σχέσιν τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν· ἤτοι δηλ. συμπεραίνεται· 1. ἐξ ἐνεστώτος περὶ ἐνεστώτος· ἢ 2. ἐκ μέλλοντος περὶ μέλλοντος, ἢ 3. ἐκ παρωχημένου περὶ παρωχημένου. Ἐν πᾶσι τούτοις ἐξηγεῖται ὅτι, εἰ μὲν ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε τὸ ἐν τῇ ὑπόθεσιν, ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε καὶ τὸ ἐν τῇ συνέπειᾳ. Προκύπτει λοιπὸν ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ταῦτα λέγει, ψεύδεται· εἰ ταῦτα λέξει, ψεύσεται· εἰ ταῦτα ἔλεγεν, ἐψεύσατο. Ὅταν δὲ ὑπάρχη εὐκτική μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, δυνατὸν προκύψαι ἐκεῖνο· ὅταν εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ἡ ἔννοια γίνεται, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, εἴθε γένοιτο ἐκεῖνο· ἐπὶ δὲ προστακτικῆς, ἐκφέρεται προσταγή, παραίνεσις ἢ τοιοῦτόν τι· κατὰ τὸν τύπον, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, γρηέσθω ἐκεῖνο.

§. 7. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ· εἰ μὴ λέγω τάλιθός, ἀξιῶ φανεῖν (Σ. Τ. 894). — ἡ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκά, προσφιλεῖς μερεῖ (Σ. Φ. 558). — σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον, εἰ μὴ τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς (Σ. Τρ. 731)· οὕτω καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡ.λ. 31). Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει, κτλ, ἐκεῖνο· εἰ ἔπεισι νέμεσις, οὐ λέγω (Σ. Ἡ.λ. 1467) — εἰ μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀρτείοιμι (Σ. Ἡ.λ. 376) = οὐκ ἂν δυναίμην ἀντειπεῖν, οὐκ ἀντερῶ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· μὴ γῶν ὀναίμην, . . . εἰ σέ τι δέδρακα ὧν ἐπαιτιᾶ με δρᾶν (Σ. Τ. 644) = καλὸν νὰ μὴ ἴδω, ἐὰν, κτλ. Ὅταν δὲ, τελευταῖον, ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο. — εἰ τὰ τόξα μὴ ληθῆσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάρου πέδον (Σ. Φ. 68). — εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐβελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάσεις (Δημ. Χερρόν. ιά).

* §. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Α', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθόσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, ἐὰν ὑπάρχη, ὑπάρξη τοῦτο, ὑπάρχει ἢ θάρξει ἐκεῖνο, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῆ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ εἰ γερήσεται διάφορον τοῦ ἐὰν γένηται, ἡ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντᾶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος.

* §. 9. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ' ὁ τύπος ἐστίν, ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ὑπάρξει τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστίν, εἰ ἐγίνετο τοῦτο, προῦκνυπτε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἡ διαφορὰ ἐστίν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν, ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων ἐν τῷ εἰ ἀναβλέψειας, π. χ. δὲν ἐξηγείται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ εἰ φρένας εἰχέτην περιέχεται ἡ ἔννοια οὐκ ἔχετε φρένας· τοῦναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ εἰ μὴ πατήρ ἦσθα, π. χ., περιέχεται ἡ ἔννοια εἰ πατήρ, καὶ τοῦτο κωλύει μὲ εἰπεῖν ὅτι οὐκ εὔφρονεῖς.*

* §. 10. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορῆς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν ἐγγλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ συνέπεια, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς περὶ τοῦ ἐτέρου· 1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· ἡ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μερεῖ (Σ. Φ. 558). — πεσοῦμεθα, εἰ χρῆ (Σ. Ἡ. λ. 399). — εἰ μάλα καρτερός ἐσσί, θεός σου σοὶ τόγ' ἔδωκεν (ἰλ. Α, 177)· 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· εἰ δ' ἄ συμφέροι χωρὶς κολακείας ἐβελήσετε ἀκούειν, ἐτοίμος λέγειν (Δημ. Φιλ. Γ', Β'). — εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν

ἀριθμῶν, οὐκ ἐγὼ ἔπαυον (Σ. Τ. 843)· 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος· εἰ πέπαυται, κάρτ' ἀν' εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἴ. 263).—τὰς πόλεις αὐτοτόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτοτόμους ἔχοιτες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144). *

* §. 11. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγῶνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἔγκλισιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐννοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον μετὰβασιν, δυνάμει τῆς μετὰξὺ ὑποθέσεως καὶ συνεπειᾶς συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις, καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§. 2. α) τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζε, κτλ, ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν (οἱ Συρακούσιοι), εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Η, 69), ἔνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἐκφέρεται τὸ κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικόν· τὸ (Ἄρρ. Ἰ.π. 776. ἄλλ. 725) χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα, οὐ φροντίζω τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δήμῳ) χαριόμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φροντίζω, εἰς τὸ προηγούμενον ῥῆμα ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον—εἰ ἐμελλόν σοι χαριεῖσθαι, οὐκ ἐφρόντιζον περὶ ἄλλου. *

* §. 12. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, α; 10) ἦδει γὰρ ὅτι εἴ τι μάχης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας λιπτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἡ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, ἡ ἀπόδοσις δὲ τίθεται κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἀν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἦτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαίροις ἀν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε (Σ. Ἡ. 1475), ἴσα δύνανται ἡ εὐκτικὴ τῇ προστακτικῇ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τῷ (Σ. Τ. 462) κὰν λάβης μ' ἐψέυσμένον, φάσκειν ἐμ' ἦδη μαρτυκῆ μηδὲν φροεῖν. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. Φαίδ. 78) αὐθυπότακτον ἐπανεἴλωμεν, εἴ σοι ἠδομένῳ ἐστίν, ἐλλείψει πρώτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ. *

* §. 13. Εὐκολωτέρᾳ εἰσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς μαθὼν γὰρ οὐκ ἀν' ἀροίμην τὸ δρᾶν (Σ. Φ. 118) —ἐὰν μάθω.—οὐκ ἀν' δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμοεῖν (Εὐρ. Ἀποστ.)

—ἐὰν μὴ κάμῃς ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβανομένη ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὔτε ἐσθίουσι πλείω ἢ δύναται φέρειν, διαρρήγαιεν γὰρ ἄν, οὔτ' ἀμφιέννυνται πλείω ἢ δύναται φέρειν, ἀποπριγεῖεν γὰρ ἄν (Ξ. Κ. Π. Η', 6', 21), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ διαρρήγαιεν ἐξυπονοεῖται τὸ εἰ ἡσθιον, πρὸ δὲ τοῦ ἀποπριγεῖεν τὸ εἰ ἡμφιέννυντο. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν, καὶ τῶν ὁμοίων, ἔνθα ὑπονοεῖται τὸ εἰ ἐξῆν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω δὲ καὶ ὅταν πολλαὶ προτάσεις ἀναφέρωνται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ πολλαὶ προτάσεις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μετὰ δύο προτάσεων, ὥνπερ καὶ ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. *

* §. 14. Ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ἡγουμένων παραλαμβανομένη, ὡς εἰ κερατόμησις ἐστὶ τὰ ληθῆ λέγειν (Σ. Φ. 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ λέγω.— εἴ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον παρεδύρηκεν (Σ. Φ. 653), ἔνθα ἐκ τῶν ἡγουμένων παραληπτέον τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναπληρουμένη, ὡς ἐν τῷ τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμὴν (Σ. Φ. 1405);—τί ἐσται, ἢ τί ποιήσεις; καὶ ὅταν παραλείπεται ὀλόκληρος πρότασις, ὁ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ὡς εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἐγγράφας (Αἰσχ. Παραπρ. λθ') ἔνθα τὸ πλήρες εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, γίνωσκε ἢ ἐνθυμοῦ ὅτι, κτλ. *

* §. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντη πάντως παρασιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἷον ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεστε (Ξ. Κ. Π. Δ', 4, 11. Ἴδε καὶ Ζ', 4, 54. Η', ζ', 24), ἔνθα ἀναπληρωτέον τὸ καλῶς, εὖ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλλέα ἡ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ ὑποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰ σημασιῶν, οἷα, π. χ. ἡ διστακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ πέπανται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἄρφ. Εἰρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἤτοι ἔκφρασιν ὑποθετικὴν, ὡς θανυμαστὸν οὐδὲν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα (Θουκ. Α', 76. Ἴδε καὶ Γ', 65), ἔνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐξηγηθῆ, καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον· οὕτω καὶ οὐδὲν θαν-

μιστόν, εἴτι πεπ.λεορέκτηκεν (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. §. 4), ὅπερ, βέβαιον ὃν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεία οἷον ἀμφίβολος. *

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσιν ἀναφοράν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκείνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμνησκει πάντοτε ἡγούμενόν τι πρόσωπον ἀναμνησκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμνησκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμνηστικῶν πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ ὅς ἀναμνησκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τὸ ὅπερ ἀναμνησκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι: ἄ. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ ὅς=καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ' ἅ. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορήμα (τοιούτος ἢ τοιοῦτος, κτλ) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦμεν, συντομίας χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιοριστικούς διὰ τῶν πρώτων ἐνεῖρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν, ἄνευ τοῦ ἂν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ἐπὶ δυνατικῆς ἐννοίας, ὡς ἤθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος παρῆν ὁ Μηδοσάδης, ὅςπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοτε (Ξ. Ἄρ. Ζ', 6, 23)=καὶ οὗτος ἐπρέσβευεν.—τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἔτι δηλῶν

ἔστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α. 93) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δῆλον. Ὡσαύτως καὶ κατ' εὐκτικὴν, εἰάν ποτε συμβῆ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερρόν. Ι) = καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἂν. — πᾶρ ἐξαιρεῖ λόγος, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἂν (Εὐρ. Φ. 520) καὶ κατὰ προστακτικὴν κρατῆρές εἰσιν, ὧν κρατ' ἔρρινον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνατικὴν ἔννοιαν ἰππέας ὅσους γε δὴ καὶ οἴους ἐτύγχανεν ἔχων (Ξ). — οὐδεμίαν ἠγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκῶσι πρὸς ἀρετὴν, σωφροσύνην ἂν καὶ δικαιοσύνην ἐμπούσειεν (Ἰσ. Σοφ. ιά). — οὐ ρῆδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἂν τις αἰτίαν ἔχοι (Σ. Ἀπ. Β', ἡ, 5)· ἐπὶ δὲ παρελθόντος ἠξίου τὴν αὐτὴν Πασίωρι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἥς περ ἂν αὐτὸς ἐτύγχανεν, κτλ. (Ἰσ. Τραπεζίτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἰππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιούτων ἰππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογ. ιά)· καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἠγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀναλυόμενον, ἤθελεν εἶναι αἵτινες ἐλάττονος (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον ἐκλαμβανόμενον ἤθελε παρέχει διάκρισιν παλλακῶν = ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἵτινες κτλ' ὑπερ' ἄποπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον ὀρθόν = ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ., = αὐταὶ δὲ ἐν γένει ἐλάττονος εἰσιν ἄξια τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἂν, ἀρχικοῦ χρόνου ἠγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἂν, ἱστορικοῦ χρόνου ἠγουμένου· οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὐκ ἂν ἠγῶνται βελτίστους εἶναι (Ξ. Ἀπομν. Γ', γ', 9). — οἱ Ἀθηναῖοι ἠξίου οὐκ μὴ μόνον νικῶν οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι (Λυσ. Ἐπιταφ. §. 24). Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὐκ ἂν ἠγῶνται τῷ εἶναι.

τινας ἠγῶνται, τὸ δὲ οὐκ μὴ ρικῶεν τῷ εἴ τινας μὴ ρικῶεν· οὕτως
 δε ἂν τυγχάνη—ἐάν τις τυγχάνη, δε τυγχάνοι—εἴ τις τυγχάνοι.

* §. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἶδους καθ' ὑπο-
 τακτικὴν ἔγγλισιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια· εἰς καλὸν ἡμῖν Ἀ-
 νυτος ὁδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέρ. 89)
 —ἵνα μεταδῶμεν· τοῦτο δὲ—καὶ μεταδῶμεν τούτῳ (σ. 84, §. 6).
 Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς·
 ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαρτιῶ Ἀπολογία
 ις').—τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατο, ᾧ εἶσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγεται
 (Πλ. Εὐθυδ. 294)· ἐκφέρεται δὲ καὶ συνέπεια· τίς οὕτω μαινεται,
 ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι (Ξ. Ἀρ. Β', ε, 12); ταῦτα δὲ
 καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικὸς δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἴ-
 τιον θαυμαστὸν ποιεῖς δε οὐδὲν δίδως (Ξ. Ἀπομν. Β', ή, 13)—
 ὅτι. Τοιῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α, β, 64) πῶς οὖν ἔνοχος εἶη τῇ
 γραφῇ; δε, κτλ.—οὗτος γάρ.—ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐ-
 δαμῶς πρὸς σοῦ, δε γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθηγεῖσθαι
 (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 15). *

* §. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικοὺς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβο-
 λικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολάς, αἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μά-
 λιστα τὴν δημορικὴν· διότι καὶ ἐν τούτοις περὶ τῆς ἀπορίας καὶ ἀμει-
 βίας, καὶ ὅχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κώλου πρὸς κῶλον· ὡς πα-
 τὴρ οὐ πατρὸς οὐδύρεται ὅστέα καίωρ . . . , ὡς Ἀχιλλεύς ἐτάριο
 οὐδύρετο ὅστέα καίωρ (Ιλ. Ψ, 222).—οἱ δ' ἐφέβοτο κατὰ μέγαρον,
 βόες ὡς ἀγελαῖαι (Ὀδ. X, 299), κτλ. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο
 κῶλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσηις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν
 ἀναφορικῶν, διττὴ· ἦτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἔννοιαν εἰς
 τὸ προηγούμενον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως
 αὐτοῦ. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθες περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ
 ἡστραύε, τὸ ὅτε καὶ ἡστραύε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἡν στιγμὴν
 ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος, συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπὴ ἐν τῷ

ὅτε οὐκ ἔτ' εἰμι, τηρικαυτ' ἀρ' εἴμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει· τὸ διὰ τοῦ *ἡρίκα*, δρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται.

§. 2. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἶπεν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προεξηγηθέντας ἀναφορικούς, διακρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι ὑποδιακρούονται εἰς τοὺς *θετικὴν* καὶ εἰς τοὺς *ὑποθετικὴν ἔννοιαν* ἐξηγούμενους. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐν ταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς ὃ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἦτοι κύριον κῶλον.

§. 3. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι ὀλίγοι πρόσθετοι, ὅτε ἐγὼ ἔφημι πλουτεῖν, ἐρέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9).—Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἐτησίαις ἐπιχειρεῖ, ἡρίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυραίμεθα ἀφικέσθαι (Δημ. Φ. Α', 14).

§. 4. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξῆγγῶσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὠρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον· ἄν γὰρ οἰμῶσαι πάρα, . . . ὅθ' ὧδ' ἔχωρ πρὸς τῆσδ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡ. 788).—ὅτε πλούσιος ἦν, ἐφοβούμην (Ξ.).—μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ ἠγούντο, προθύμως εἰπόμεθα (Θ. Γ', 11).—Μεσσηρίους οὐ πρότερον ἐπαύσατο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκούντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (Ισ. Παρ. λ'). Οὕτω καὶ . . . ὁπότε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐρέβαλον (Ξ. Ἰππαρ. Ζ', 14).—ἕως ἀφίκοντο (Θουκ.).—ἕως ξυνετριβή τῆς κεφαλῆς (Ἄρφ. Εἰρ. 71).—ἔστε ἠγάγκασαν (Ξ.).—ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων (Δημ.). Ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἷον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κῶλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρωχημένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἕως οὗ.

§. 5. Ὅταν δὲ ὡσαύτως μὲν ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα εἰς ὠρισμένον χρόνον σημεῖον, ἀλλὰ ἢ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὁπότε, ἡρίκα· ἐπεὶ δάκρυσα κεῖ-

ρον, τὰ θ' ὄπλ' ἀπήτουν τοῦ πατρός (Σ. Φ. 360).—ταύτην, ἐπειδὴ θαλερός εἶχ' ἦβης χρόνος, μῆνηστῆρες ἦτουν Ἑλλιάδος πρῶτοι χθονός (Εὐρ. *H.l.* 20) — ὡς τάχιστα ἕως ὑπέβαινε, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί (Ξ. *Ἀν.* Δ', γ', 9).—εὐθύς ἀφ' οὗ.—τοιοῦτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χῶτε μου τὰ τόξ' ἔκλεπτες (Σ. Φ. 1271).—ὁπότε γὰρ καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον (Σ. Κ. 1220)—ἠρίκ' ἔβλεπον (Σ. Τ'. 1470).—ἠρίκα ἔξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 1).

§. 6. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς ἀόριστον χρόνου σημείον ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος, μέλλοντος, ἢ παρωχημένου, τότε τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρακτηῖρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενα· καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος, καθ' εὐκτικὴν δὲ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ὅπερ δηλοῖ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐνεστώδες ἢ μέλλον, τὰ δὲ δευτέρω εἰς τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἤτοι ἅπαξ γινόμενον ἢ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον.

* §. 7. Καὶ ἡ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυνητικὸν σύνδεσμον ἄν, εἴτε χωριστὸν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνεύμενον, ὡς ἔστ' ἄν, ἄχρι ἄν, μέχρι ἄν, ἕως ἄν, ἠρίκ' ἄν, καὶ ὅταν—ὅτε ἄν, ὁπότεν—ὁπότε ἄν, ἐπὶ ἄν—ἐπεὶ ἄν, ἐπὶ ἄν—ἐπειδὴ ἄν, ἐπειδὴ ἄν· ἡ δὲ εὐκτικὴ τίθεται συνήθως ἄνευ τοῦ ἄν. Οὕτω, π. χ. δεῖ τοὺς γενομένους μέχρι ἄν ζῶσι ποιεῖν (Μέν.).—ἔστ' ἄν λεύσσω (Σ. *H.l.* 105)· καὶ ἐπειδὴ ἀκούσητε, κρίνατε (Δημ.).—ὅταν ἀγασθῶ τινι (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 9).—ὁπότεν διοφερὰ νῦξ ὑπολειφθῆ (Σ. *H.l.* 91). Ὡσαύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἠσυχως, ἕως ἄγγελος ἔλθοι (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 53)—ἕως οὗ ἔλθη—καὶ διὰ παρτός τοῦ πολέμου, ὁπότε ἐνυβαίη αὐτοῖς, ἐχρῶτο τῷ νόμῳ (Θ. Β', 34)—δράκις.—ὅτε ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. *Ἀν.* Β', ς', 12).—ὁπότε' εὐ πρᾶσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴτι δυστυχῶς (Εὐρ. *Ἰκ.* 898). Ἐνίοτε πικραλείπεται μὲν ὁ ἄν ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλω (Σοφ. *Αἴ.* 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπότεν ἦκοι.—ὁπότεν σπουδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11).*

* §. 8. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιρροήματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ

οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ ὄρ πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 195) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἓν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἓν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπύπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μόρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικά ἐν ταύτῳ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἴτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοῖνον τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὀλυθ. Γ', α). *

* §. 9. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ χωρῖα ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον· διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὴν ἔλθῃ, ὡς καὶ τὸ ἐὰν ἔλθῃ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως. *

* §. 10. Τὰ χρονικά μόρια ὅτε, ὁπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς, παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (ἴδε ἱλ. Β, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 402. Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ). Αὗται δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἔγιναν ἰδιαίτερον πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφέντων. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἤτοι Λόγων Συνεπείας.

§. 1. Καλοῦμεν λόγους συμπερασματικοὺς ἤτοι λόγους συνεπείας ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου. Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς

κοιῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσιν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαρ-
θάνουσι (Ἰσ. Παν. πγ').—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἐνδον διατρέ-
βει, ὥστε θάρσει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἐνδον (Πλ.
Πρωτ. 311).—... ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνῶμης πέσω (Σ.
Τρ. 705).—αἰδοῦς δ' ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι (Ξ.
Κ. Π. Α', δ', 4). Ὁμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβάζως καὶ οἱ αἰτιολο-
γικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκο-
πούμενην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὄχι σκοπούμενην,
οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον
διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θε-
τικὸν γινόμενον, γινόμενον ἢ γεινησόμενον· τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως
ἡμῶν δοκεῖ παντὸς ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ
πάντων μάλιστα φεύγομεν (Ξ. Ἀπομν. Β', β', 3).—ὥστε ἔγωγε,
ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κριτῶν ὑπὸ πλειόνων περιλήσθαι οὔτε Ἑλ-
λήνων οὔτε βαρβάρων (Ξ. Ἄρ. Α', θ', 28)—ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ
παραδείσῳ θηρία ὁ Κῦρος ἀνηλώκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκ εἶχεν
αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ Κ. Π. Α', δ', 5).—ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι
σοῖς στήσω σ' ἄγων (Σ. Κ. 1342).—ἀλλ' ἔστιν εὐδρον, ὥστε πρὸς
πιστὰς ἐρεῖς (Σ. Ἡλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον
κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς
ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰ-
διότητι· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἱκανὸν
ἵνα παραγάγῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτοι ἦσαν, ὥστε
τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφίεσαι (Λυσ. Δήμιον Κα-
ταλ. Ἀπολ. §. 26), ἦσαν δηλ. ἱκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποί-
ουν οὐ δηλοῦνται.—Κλέαρχος ἠλαινεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος, ὥστε
ἐκεῖνους ἐκπεπλήχθαι (Ξ. Ἄρ. Α', ε', 13).—κραυγὴν πολλὴν ἐποί-
ουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (Ξ. Ἄρ. Β', β', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται
δυνατικῶς· ἐπίστασθε, ὥστε κὰν ἄλλοις εἰκότως ἄν διδάσχοιτε
(Ξ).—ὥστε βουλομένην ἄν χαρίζεσθαι σοι, εἴ μου δυνατὰ δέοιο
(Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἄν σύνδεσμον οἱ ιστορι-
κοὶ χρονοί, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνατικὸν

—λυπηρός ἔσθ' ὢν (Ἄρφ. Ἀχ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι διηγηματικῶν λόγων πρόκεινται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α. ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων· β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων· γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἤδη παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν ὀρίζεται ὁ ἐξῆς· Ἐνεστώτος ἢ μέλλοτος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται εὐκτική ἄνευ τοῦ ἄρ' οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. 1. 605).—λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡ. 1. 560.—Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη (Θ. Β', 13). Ἄλλ' ἐν ταύτῳ παρατηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίπερ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· ὅτι δ' ἀληθῆ ἔλεγεν, ὦδε ἐδίδασκειν (Ξ. Ἀπ. Α', γ', 2).—ἔλεγον οἱ ἐπιτήδαιοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (Ισ.). Ἴδε σ. 93, §. 24 σ. 94, §. 28. Προσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπαντωμένη παρ' Ὀμήρῳ, εἶναι μεταγενέστερον ἐπινόημα τῶν Ἀττικῶν, μόνοις αὐτοῖς ἰδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεκκέρου Ἀνέκδ. Ἐ. λ. η. σ. 501).

β'. Ἡ χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ὡσπύτως ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ῥυθμίζονται κατὰ τὴν υποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφότερα τὰ κῶλα, κατ' ἐξάρτησιν, εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ὡς σύγχρονον· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 11) ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος· μέλλον=ἔμελλεν ἔσσεσθαι· τὸ μετεμέλιτο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ ξυρέθησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει

ἀμφότερα εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς ἀθυπόστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἐβόα ὁ βάσκαρος οὗτος ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μβ'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστώσ'· εἰς τὸ ἐπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ. (Πλ. Λάχ. 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρα εἶναι ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἡ ὁμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων· διότι, καίπερ ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλαμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἰκανὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε.—ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι (Ἡρ. Γ', 63. 65).—πολιεμίους λέγεις ἰππεῖς ἐξακισμυρίους εἶναι.—λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῶ ἀγγελοῖ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 6. Ε', γ', 26), ὑπάρχει ὅμως καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε ἴσως τηρουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε τὸν ἐπόμενον παράγραφον), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ).· διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (Αἰσχ.).· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξαρτωμένη· τὸν Κῦρον ἔφασαν λέγειν (Ξ).· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐνυπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ζῶντες ἠγγελλόμενοι ἦσαν (Ξ. Ἐλλ. ζ', δ', 16).—δειχθήσεται πεποικῶς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσα δύναται τῷ ἡ πόλις ὄντως πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς, ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέξουσι, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον.

Εἶναι λοιπὸν, κατὰ τὰ πολύκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικὸν, κλίνων πρὸς τὸ ἀβέβαιον καὶ οἷον ἀρήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ τῷ διὰ τοῦ ἀπαρσφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔφασαν, οὔτε ὁμολογοῦντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ, καὶ μάλιστα οἷον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγόρημα· ἐν τοῖς σὺ ἠγγέλλης γεγενημένος (Ἡρ. Γ', 69).—ἠγγέλλης μαρεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 932).—ἠγγέλλεται ἀφιγμένος (Θ. Ἡ, 79), ἡ μετοχή ἐστὶν οἷον κατηγορούμενον (ἴδε σ. 105. §. 7). Ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ ἀγγελλεῖσα γενναῖος ἦτοι γενναία (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἀγγέλλεται δόλος κρύβιος (Εὐρ. Ρ. 91), κτλ, πλησιάζουσι, κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαρεῖς ἦτοι μαρικός, κτλ' οὕτω καὶ Πείσαρθρος ἠγγέλλετο τετελευτικῶς (Ξ. Ἐλλην. Δ', γ', 7), δειχθήσεται πεποιηκῶς=δειχθήσεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἐστὶ ποιητής, κτλ.

* §. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἣτις, καίπερ πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὅμως πάντῃ αὐθαίρετος, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γνωστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γινώσκουσ' ὅτι αἰσχροὶν (Σοφ. Ἡ. 988).—ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν, κτλ. (Ξ. Ἄρ. Α', δ', 8).—εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὅτι σαφῶς ἦξει πλοῖα (Ξ. Ἄρ. Ε', α, 22).—ὅπως ἐπίστωνται ὡς δεῖ ἀπείραι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).—δείξωμεν τοῖς βαρβάρους ὅτι καὶ ἄνευ τοῦ ἐκείρους θανατᾶζειν δυνάμεθα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἐλλην. Α', ζ', 1).—δηλοῖ πολλοῦ ὅτι οὕτως ἔχει.—δήλωσον ὅτι Φωκῆς ματεύουσ' ἄνδρες Ἀἰγισθόν τινες (Σ. Ἡ. 1106).*

* §. 9. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν (§. 7), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσι, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὀριστικὴν καὶ

τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντασσόμενα· ὅθεν οὐχὶ μόνον γιγνώσκων ὅτι ἡδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα (Σ. Ἀρτ. 188), ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς τοῖσιν μερίστοις ὄντες οὐ γινώσχετε (Σ. Ἡ.Ι. 1329).—τοῦτο ἐπίστω ὅτι ἐγὼ . . . (Ξ. Κ. Π. Γ', 6, 16).—ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. Τρ. 182).—ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα (Σ. Φ. 320).—ἂ κρείττων ᾗδει ὦν.—ἄπερ ᾗδει ἑαυτὸν ἥττονα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4)· οὕτω καὶ ἐργῶκα φωτὸς ἠπατημένη (Σ. Αἰ. 807)—ὅτι ἠπατήθην ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Ἴδε καὶ §. 7 ἐν τέλει.*

* §. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἰεσθαι, ἠρεῖσθαι, νομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· οἶμαι γ' εἶδέναι (Πλ. Πρωτ. 312).—ἴσως ταῦτα ὀρθῶς ἠρεῖσθε λέγεσθαι (Δ. Φ. Α', 1).—Ἀθηναίους πάντας νομίζεις δυνήσεσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι (Ξ. Ἀπομν. Γ', 5, 15); ὡσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦν, ἄριστος, ἀλλ' αἰετὸς εἶναι (Σ. Ἀποσπ. Κρεοῦς.).—εἰ σὺ . . . μ' ἠελπισας ἄξειν (Σ. Φ. 1175).*

* §. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλῆν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα· ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λέγων ὅτι . . . (Πλ. Γοργ. 468) — λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας (Σ. Ἡ.Ι. 560) — ἡμεῖς δὲ εἶπομεν ὅτι . . . (Πλ. Πολ. Ε', 466).—εἰποὶς ἂν ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν (Σ. Κ. 431). Ἄλλως δὲ τὸ γάναι, ὅπερ, ὡς δοξασίαν καὶ γνώμης ἀσφραγισαίνον, εἰς τὰ δοξαστικά ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· φῆς ἢ καταργεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε; καὶ φημί δρᾶσαι κοῦκ ἀπαροῦμαι τὸ μὴ (Σ. Ἀρτ. 442—443).*

* §. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαίρετως καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἶκοθεν ἐν-

νοεῖται, ὡς εἰς πᾶσιν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἑλληνικὴν μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου συνήθως δέχονται τὴν τοιαύτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι· λέγεις δέσποιναν εἶναι τήνδε σὴν (Σ. Τρ. 40); — ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α, ς', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαιρέσις πολλῶν ρημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὅμως ἐννοίας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γενήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένη τι ἢ ἰκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμμικῶν, εἰδικαὶ μετοχαί, τὰ δεύτερα τελικὰ ἀπαρέμματα.*

* §. 13. Οὕτω, π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖρονας ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο (Ξ. Κ. Π. Α, ε', 8), καὶ λέγω Οἰδίπου ἀλώματα (Σ. Κ. 1580) — οἶδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑμῖν τοιαύτα τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487). — οἶδα ὑμᾶς κοινωτοῦς γεγορότας (Πλ. ἐνθ. ἀν.), καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσί τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκλήτην λαβεῖν (Σ. Φ. 101) = κελεύω, ἵνα, κτλ, ὡς καὶ εἶπε κἀπέσκηψεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἴ. 752). — λύπην οἶδεν εἶνους ἰᾶσθαι φίλος (Μ.) = δύναται. — ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι (Ξ. Ἄν. Α, γ', 15) = γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστί (Ξ). — ἐγὼ αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα (Ξ. Κ. Π. Α, δ', 7) = ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερα τὰ ἀνθρώπος ὧν γήγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν.). — ἵνα γινῶ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἄν. 1087) = ἵνα μάθῃ, κτλ.*

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφοτέρω εἰσιν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ ὅ εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὁδ. Α, 47, καὶ ἀλλαχοῦ) = ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὡς ἐκ

τοῦ ὄς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελαν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 195). Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ ἀναφορικῶν τὰ θε καὶ ὁ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ. οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· τῷ φθόνῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἐστίν (Ἰσ.). — ὄρας τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος (Σ. Ἀντ. 735); Καὶ ἔνθα δὲ δὲν προηγείται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασφαεῖ τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδιορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθυδ. 303) = τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

* §. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς τὰ δημηκὰ (ἰλ. Θ, 362. Λ. 439. Σ. 197. Ὀδ. Γ, 166) παρὰθεσις, διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο σημειούμεν μόνον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ μόρια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναφορικὰ (σ. 195) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν σημασίαν· συμφωνία καλεῖται ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἁρμονία τιμὴ πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 405). — εἰπῶν δ' χρῆσεις λήξον· ὡς ἐγὼ ροσῶν οὐδὲν ξυρήμι ὦν σὺ ποικίλλεις πάλαι (Σ. Τρ. 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔγινε διὰ τῶν παθηματικῶν ρημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίζεσθαι, μεταμέλεσθαι, κτλ· τὸ ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ζῶ ξὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας (Σ. Φ. 1021) = τὸ αἴτιον δι' ὃ ἀλγύνομαι ἐστὶ τοῦτο, καὶ· πάλιν = τοῦτο αὐτὸ ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ τὰ πλείστα τούτων ἔλαβον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν. *

* §. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνέκαθεν παραβολικὴ ἤτοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια ταῦτα· τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλων ἀποπλεῖν = οὕτως ὡς ὁ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως = οὕτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλπιστα, ὡς μάλιστα, κτλ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰδικῶς λόγοις· οὕτω

δεῖ ὑμᾶς γινῶσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ).—λέγει ὡς φιλιαν κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ. Γέρ. ι) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἰδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς.—ἐκεῖνον τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην (Πλ. Πολ. Α', 330). Μετὰ τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶγμα ὡς ἀβέβαιον καὶ οὐκ ἀληθές· τομιζουσιν οἱ ἐκεῖνη ἄνθρωποι ὡς Ἡφαιστος χαλκεύει (Θ. Γ', 88).—οἱ σοφισταὶ πειρώνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἦν αὐτοῖς πλησιάζουσιν, ἃ πρακτέον ἐστὶν εἴσονται (Ἰσ. Σοφιστ. γ'). *

* §. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστάτης οὐσης πολλακίς τῆς τοῦ ὅτι πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπειλοῦν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὦ βουλή, ῥάδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται . . . τῷ γὰρ ἂν δόξαιε πιστὸν ὡς ἐγὼ προσηθείς ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν; . . . ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι . . . καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τῷ μειράκιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἂρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠταγκαζόμεν . . . (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28, §. 31).—λέγε κἀνταῦθα τὴν ἀληθῆ, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 31). *

* §. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς· οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἶα καταγελαῖν (Ξ. Ἄν. Α', θ', 13) ἢ ὅταν ἀποφάσκηται δ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ εἶναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ). ὅτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ ὡς καὶ οἰκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παραδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ. Π. Β'.

§. 19. Ἐνίοτε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκῆν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ἐνυμμάχους παρακαλέσαντες ψῆφον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 87). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, τοῦναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς· τὸν δ' αὖ Τισσα-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

φέρην τὰς τε ραῦς οὐ κομίζειν (διεβῶν), καὶ τροφήν ὅτι οὐ ξυ-
νεγῶς οὐδ' ἐντελῆ διδοὺς κακοὶ τὸ ναυτικόν (Θ. Η, 78).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κεῖνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικόν ἢ ἀποφατικόν αὐτῶν ἐγγήγορας; ναί.—εὐδεις; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἦτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγμα-
τος, ἀποβλέπει ἰδιότητα ἢ συμβεβηκὸς αὐτῶν, ἢ, γνωσικομένης τῆς ἰδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει ἀμφο-
τερα ταῦτα, ἀγνωσόμενα. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον λέγεται εὐδεις Ἀτρείω υἱέ;—ποῖόν σε ἔπος φύγερ ἕρκος ὀδόντων (ἰλ. Β, 23. Δ, 350);—τί δ' ἐστίν, ᾧ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;—ἀπορεῖς δέ-
του σύ (Σ. Φ. 897—9);—ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφῆς (Σ. Τ. 390);—
ποῦ ἐστίν οὗτος (Σ.);—πότε ἔσει οἴκοι (Ξ.);—πῶς ἔχεις (Πλ.); Ἐν
πᾶσι τούτοις τὸ ἐρωτώμενον πρόσωπον παρίσταται γνωστὸν, καὶ
μόνον περὶ τίνος ποιότητος ἢ περιστατικοῦ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένου
γίνεται τὸ ἐρώτημα. Οὕτως ἐν τῷ (Σ. Φ. 421) τί δ'; δε παλαιός,
κάραθός, φίλος τ' ἐμοί, Νέστωρ ὁ Πύλιος, ἔστιν; ἐρωτᾷ ὁ Φιλο-
κλήτης εἰ ζῆ ὁ Νέστωρ. Ἀμφιβάλλουσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη εἶπε ἢ προσ-
εγγίζουσα γυνὴ ἦτον ἢ Ἰσμήνη ἐρωτᾷ (Σ. Κ. 316) ἄρ' ἐστιν;
ἄρ' οὐκ ἔστιν; αὐτὴ δηλ. ἡ Ἰσμήνη.

§. 3. Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος;—ᾧμοι τίς
ὠνήρ (Σ. Φ. 976);—τίνος ποτ' ἐστίν ἡ ξένη βροτῶν; τίς ἡ τεκοῦ-
σα; τίς ὁ φυτῶν πατήρ (Σ. Τρ. 310); Ἐν πᾶσι τούτοις παρί-
σταται ἄγνωστον τὸ περὶ οὗ ἐρωτᾶται πρόσωπον. Κατὰ τὸν τρίτον
τρόπον λέγεται τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;—νῦν δὲ τίς ᾧδ' ἤγειρε (Ὀδ.
Α, 170. Β, 28);—τίς ἄρα νέατος (Σ. Αἴ. 1185);—τίς ἔσται ὁ
ὑστατός ἦτοι τελευταῖος ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγκτων ἐνιαυτῶν; τὸ
δὲ πολυπλάγκτων ἢ κατὰ τὸ ὀμηρικὸν περιτελλομένων ἐνιαυτῶν,
ἢ, πολλῶ μᾶλλον—πολυπλανῶν.—ᾧ παῖ, οἴσθα τινὰς ἀχαρίστους

παλουμένους (Ξ. Ἀπ Β', Ε', Ι); Ἐν τούτοις ἐρωτᾶται καὶ περὶ προ-
σώπου ἢ πράγματος καὶ περὶ ποιότητος ἢ περιστατικοῦ αὐτοῦ.

§. 4. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως
καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτη-
ματικῆς, ἐπιθετικῆς ἢ ἐπιρρήματικῆς, λέξεως, ἢ διὰ τινων μορίων.
Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι: "Ελλήνες ὄντες βαρβάρους δουλεύ-
σομεν (Εὐρ. Τηλέφ. Ἀποσπ.); Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον εἶναι:
τί τοῦτο; — πῶς ἡμῖν ἔχεις; καὶ πολλότατα τῶν ἐν τῷ προηγου-
μένῳ παραγράφῳ παραδειγμάτων.

§. 5. Μόρια ἐρωτηματικά, προαγγελτικά καὶ οἶον εἰσάγοντα τὴν
ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἦ. Καὶ διὰ
μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατική, διὰ δὲ τῶν ἄρα,
μή, μῶν, ἀποφατική ἀπόκρισις (σ. 124, §. 3. σ. 127, §. 6) ἀνα-
ποφάσιστος μένει ἢ διὰ τοῦ ἦ. Παρλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ'
ἄν; ἕτερον εἰ πύθειο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα (Ἄρφ. Ν. 155);
— τί δῆτ' ἂν εἴποις; κτλ.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπλή, ὅταν δι' αὐτῆς γίνηται ἐν μόνον
ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετος, ὅταν πλείονα ἐν ταύτῳ. Ἀπλή ἐρώ-
τησις εἶναι τὸ ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός (Ἄρφ. Ἀχ. 569); καὶ πάντα
τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος εἶναι μετὰ τῶν
ὁμοίων καὶ τὰ ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἢ δεινὰ
μέν, κέρδη δέ (Σ. Ἡ.Ι. 767); — τίνας τε καὶ ποῖαι γύσεις ἐπιτή-
δειαι εἰς πόλεως φυλακῆν (Πλ. Πολ. Β', 374); — ποῖον τοῦτο καὶ
τί πεπονηθός (Πλ. Φαίδρ. 264); Καὶ ἡ ἀπλή δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἐρώ-
τησις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρτωμένη.

§. 7. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅτε τίθεται καθ' ἑαυτὴν εἰς
τὸν λόγον, κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παν-
τὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος: τίς ἀνὴρ (Σ.); — τίς ὁ ἀνὴρ; — τί
δῆτα χρῆζεις (Σ.); — ποῦ ποτ' ἐστὶ (Σ.); — πῶς λέγεις τοῦτο (Πλ.);
ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 8. Σύνθετος δὲ οὖσα ἢ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ
μὲν Ὁμήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἦ—ἡέ—ἦ—ἦ ἢ ῥ', οἳ γ' ὕβρισται
τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἠὲ φιλόξενοι (Ὀδ. Ζ, 120); παρὰ δὲ
Ἄττικαῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνηθέστερον δὲ τὸ πότερον—ἦ,
πότερα—ἦ. Τὸ ἀνωτέρω ὁμηρικὸν ἠθέλεν εἶναι παρ' Ἄττικαῖς πό-

τερον οὔτοι ὑβρίζονται εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὕτω καὶ πρότερον φανή-
ται τινα τὸν ταῦτα κωλύσοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρήνῃ ἢ μὴ (Δημ.
Στεφ. κβ');—καὶ τούτων πρότερα τοὺς θεοὺς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ
αἰτιάσθαι (Λυσ. κατ' Ἀνδοκίδου Ἀσεβείας §. 25);—πρότερα φῶ-
μεν ἢ μὴ φῶμεν (Πλ. Φιλ. 40);

§. 9. Καὶ παρ' Ὀμήρω δὲ παραλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ
κώλω τὸ ἦ, καὶ παρ' Ἄττικοῖς τὸ πρότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἢ ἐ γάμος
(Ὀδ. Α, 223);—ἀρτι, ὦ Τερψίων, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ (Πλ. Θεαιτ.
ἀρχ.);—ἠδονὴ καὶ λύπη πέρας ἔχουσι ἢ τῶν τὸ μάλλον τε καὶ
ἥττον δεχομένων ἐστὶν (Πλ. Φιλ. 27); Ἐνίοτε τίθεται τὸ πρότερα
καὶ ἐπὶ πλειόνων κώλων, ὡς πρότερα παρὰ δήμου ἢ ὀλιγαρχίης
ἢ μουνάρχου (Ἡρ. Γ', 82); Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἑνὸς
μόνου κώλου πρότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε (Σ. Φ. 1235); ὑ-
πονουμένου τοῦ ἄλλου κώλου, τὸ ὅλον=παίζων ἢ σπουδάζων; Τὰ
δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τού-
των, ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐρωτήσεων.

§. 10. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συν-
θέτου, ῥυθμίζονται κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ῥηθέντα (σ. 93, §. 22—23).
Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσειν καθ'
ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἐρωτήσει οὔσα· ἔστι ταῦτα; ὄρα; μῶν οὐ
κέκλωσας, ἀλλ' ἦρπακας (Ἄρφ. Πλ. 372);—μὴ τῶν τυράννων; Εὐ-
ρύτου σπορά τις ἦν (Σ. Τρ. 316);—οὐκ οὐν ἐγὼ σοὶ ταῦτα προὔλε-
γον πάλαι (Σ. Τ. 375);—ποῦ τις ἂν τράποιτο (Ἄρφ.);—πότερ' ἂν
δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακὰ (Πλ.);—πρότερον φῶμεν εἰδότες αὐ-
τοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λεληθέναι καὶ ἑαυτούς (Σ.); Ἐν πᾶσι τούτοις οὐ-
δεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρέσεισσι τῆς ἐρωτή-
σεως· ἔστι ταῦτα.—ὄρα.—κέκλωσας.—οὐκ ἔστιν.

§. 11. Κατὰ τὰ ἕνω ῥυθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἢ
ἐλληνικῇ γλῶσσᾳ εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς
καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφατικῆς μεταχει-
ρίζεται τὰ ἐπιβρῆματα ναι, πάνυ μὲν οὐν, παντάπασιν μὲν οὐν, κο-
μιδῆ μὲν οὐν, πάνυ γε, παντάπασιν γε, μάλιστα γε, πῶς γὰρ οὐ;
κτλ. Ὡσαύτως τὰ ἐπιβρῆματα φημί, ἔστι, καὶ τὸ παραχωρητικὸν ἔστω
ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι, κτλ.

§. 12. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν

τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμίαι, οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ, ἢ τὰ κατάλληλα ὀνόματα· "Ε.λ.ληγές εἰμεν.—αὐδῶμαι Νεοπτόλεμος (Σ. Φ. 234. 240) ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιβήματα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως, κτλ.

§. 13. Ἐξαρτωμένη ἐρώτησις εἶναι καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα, κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ *παραγία ἐρώτησις*.

§. 14. Προτάσσονται δ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα ἐρωτῶν, *πυρθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὄρῶν* (=προσέχειν, φροντίζειν), *ἀγνοεῖν, οὐκ εἰδέναι, ἀπορεῖν, ἀμηχανεῖν, οὐκ ἔχειν, ἀδηλον εἶναι, κτλ.* ὡς τὸν *Θηραμένην ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι* (Θ. Η, 92).—*ζητήσομεν ποῖόν τί ἐστιν* (Πλ. Πολ. Β', 369). Ἴδε καὶ §. 16.

§. 15. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐνεστώτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς ἀβυπόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἑαυτὸ εἴρει ἀπόθεν εἰμέν (Ὁδ. Γ, 80).—*οὐκ ἔχομεν ὀπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς* (Θ. Ζ', 14).—*ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγεινῆς ἐσθ', ὅστις ἂν σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν* (Σ. Κ. 1167).—*βουλεύομαι γε ὅπως σε ἀποδρῶ* (Ξ. Κ. Η. Α', δ', 13).

§. 16. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, *εὐκτικὴ εἴρητο Καμβύσης ὅτι τῇ πόλει οὐνομα εἴη* (Ἡρ. Γ', 64).—*ἠρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τίς εἴη καὶ ὀπόθεν π.λέοι* (Ἡρ. Β', 115).—*ἠηρώτα τί βούλοιντο* (Ξ. Ἄρ. Β', γ', 4).—*ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι* (Ξ. Κ. Η. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἷον ἄλλου λόγου προηγουμένου ἐξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν, ὡς ὅταν *σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ ὀπόθεν πάρει* (Σ. Φ. 56).—*εἰδέναι δέ σου πρώτιστα χρήζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν* (Σ. Ἡ.λ. 669).

§. 17. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι *ὅστις, ὁποῖος, ὀπότερος, ὀπόσος, καὶ τὰ μόρια ὀπότε, ὀπου, ὀπως*.

ἡρόμην ὁπότερος τούτων τοῖν ἀνδροῖν ἀμείνων πεποίηται τῷ Ὀμήρω (Πλ. Ἰππ. Ἐλάτ. 370).—καὶ ἦρετο ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα (Ξ. Ἀρ. Α, ἡ, 16).—μετὰ δὲ ταῦτα ἡρόμην ὅπου ὁ σῖτος εἴη ὁ ἀπηλομημένος (Δημ. Φαίριπ. γ').

§. 18. Ως δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον, τίθεται καθ' ὀριστικὴν τὸ ἐξαχρῶμενον κῶλον, καὶ ιστορικοῦ χρόνου ἠγουμένου· εἰ ἔροιστό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε (Δ.);—σὺ δὲ ἐπρωτάς ὧδέ πως· ἄρά γε, εἶπες, ὦ παῖ, καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ, ὃ τὸν μισθὸν ἔφερες (Ξ. Κ. Π. Α. ζ', 12); ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστώς· ἐπυθάρητο ποίοις οὐ χρῆθ' ἰθὺίοις πελάζειν (Ξ. Κ. Π. Α. δ', 7).—ἡρώτων τί χρῆθ' ποιεῖν (Ξ.). ἔνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρεισαγόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 19. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαχρῶμενῆς ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶ ἀντωνυμίαι, τίς, πότερος, κτλ. καὶ τὰ μῦρια ποῦ, πότε, κτλ. καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυραῖκες ἡρώτων αὐτοὺς τίρας εἶεν (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 10).—ἡρώτων τί χρῆθ' ποιεῖν (Ξ.). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαχρῶμενῆς ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 14) ἀνάγεται καὶ τὸ θαναμάζω· ἐθαύμασεν ὅτω ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ. Λακεδ. Πολιτ. Α', 1).—θαναμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπέεσθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφροεῖν (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 20). Ἀλλὰ καὶ πολ.λίκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἐπεισαν . . . ὡς ἄξιός εἴη θανάτου (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 1). Οὕτω καὶ θαναμαστόν ὅτι, εἰ, κτλ.

§. 20. Συνθέτου δὲ τῆς ἐξαχρῶμενῆς ἐρωτήσεως οὔσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 8). Ὡσαύτως διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσιν, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἴτε τι ἄλλο χρῆσονται (Θ. Β', 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ἢ ἵνα ἐπισκεψαίμεθα εἰ ὁ ἄριστος εὐδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως· ἔχει (Πλ. Πολ. Η, 544).

§. 21. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον· Ἡμίχρος· τί δρωμεν; ἀγγέλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ σὴν ἔχωμεν; Ἡμίχρος· ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ορ. 1539)= ἀσφαλέστερον σίγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἐπώνται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν· ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρε; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ: Φ. 56).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. **Σ**ΧΗΜΑ ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτρεπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν πκράβασιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκὴ εἶναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν βῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου, πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὅμως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψηγήσατο, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήνησαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν, παραλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε κοινοτάτας καὶ οὐδὲν ἰδιαιτέρον ἐχούσας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασις διαφέρει τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχήματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητὴ παράβασις, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδοξῶν ποικιλιῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρει τοῦ σολοικισμοῦ ὅστις εἶναι παράβασις καὶ κακία λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἶναι πάντα διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ὃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ, ἐν ἣ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους: 1. κατὰ γένος, διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθετικῶν, εἴτε ὡς κατηγορουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε', α, 14' ἀ-

κρατῆ, παρ' ἄλλοις, οὐκ ἔρθως). — ἐλθὼν ἐκάκωσε βίη Ἡρακλῆϊ (ἰλ. Α, 690). — φίλε τέκνον (ἰλ. Χ. 84). — βρέφος ἐσορῶ φέροντα τόξον (Ἀνακρ. Ὠδ. Γ'). — ψυχὴ ἀπολιπών (Ξ. Κ. Π. Ζ', 8). — γάλαγγες ἐλπόμενοι (ἰλ. Π, 280). 2. Κατ' ἀριθμὸν ὄρνις βεβρωτες (Σ. Ἀντ. 1022). 3. Κατ' ἀμφότερα ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8. Εἰς τὸ ἀνωτέρω ὄρνις, κτλ, ὁ Τρικλίνιος σημειώνει. «Ἰστέον ὅτι ἐνικῶς πρῶτον εἰπὼν τὸ ὄρνις, ἐπειδὴ οὐχ εἷς ὁ ποιῶν τὴν βοήν ἀλλὰ πολλοί, πρὸς πληθυντικὸν ἀπέδωκε τὸ βεβρωτες, εἰ καὶ ἀμφοῖς τινες τὸ ὄρνις ἀντὶ τοῦ ὄρνιθός φασι, καὶ τὸ ροιβδεῖ ἀντὶ τοῦ ροιβδοῦσιν.»

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὐρίσκομεν ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορᾷ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνυπολαμβάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει· τὸ μοχθηρὰ ἀνθρώπια = οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι· τὸ βίη Ἡρακλῆϊ = ὁ γενναῖος Ἡρακλῆς· τὸ φίλε τέκνον = φίλε υἱέ· τὸ βρέφος φέροντα = παῖδα φέροντα· τὸ γάλαγγες ἐλπόμενοι = οἱ φαλαγγηδὸν τεταγμένοι, οἱ φαλαγγῖται ἐλπόμενοι· τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας = ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας, κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ ροούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ σημαίνόμενον, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ Συνώνυμον, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεραρίθμου πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο· νεφέλη ἀμφιβέβηκε κυανῆ, τὸ οὔποι' ἔρωεῖ (Ὀδ. Μ, 75) = ὄ, νέφος.

§. 6. Οὕτω καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιοῦτου τινὸς οὐδετέρου, μειράκιον, π. χ. ἔπεται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον ἢ ὅποτε ἐξέλθοι τὸ μειράκιον εἰσαρπάσαιεν αὐτόν (Λυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα §. 11) = τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ μειράκιον· ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβάνομην· οὗτοι δ' ἐκεῖνόν τε ἦγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον (αὐτόθι §. 37).

§. 7. Ὑπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ ροούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων σύνταξις, ἅτινα, ὡς εἶναι γνωστὸν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ὄντα, συντάσσονται πλη-

θουντικῶ ῥήματι (σ. 9, §. 11. σ. 10, §. 12)· τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ. Θ', 23).—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ. Δ', 32).—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρου (Θ.)· διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατεῖ βεβιαίως ἢ κατ' ἐννοίαν σύνταξις· τὸ πλῆθος οἴονται (Θ.)=οἱ πολλοὶ οἴονται.—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον=οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύνορτας (Εὐρ. Ἐκ. 38), τοῦ στόλου πλεόντων (Δ. Μειδ. μς'), καὶ ἄλλων τοιούτων, ὁμοίων ὄντων τοῖς ἀνωτέρω (§. 4). Ὅταν δὲ τὰ περιληπτικὰ ταῦτα ὀνόματα, κατ' ὀνομασικὴν ὄντα καὶ μετοχικὸν ἔχοντα προσδιορισμὸν, φέρονται ὡς ὑποκείμενον πρὸς ῥῆμα, τότε δυνατὸν ἂ. ἢ μετοχὴ νὰ ᾔηται ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ῥῆμα ὡσαύτως πληθυντικοῦ· Τροίαν ἐλόντες στόλος Ἀργείων θεοῖς λάφυρα ταῦτ' ἐπασσάλευσαν (Αἰσχύλ. Ἀγ. 582)· δυνατὸν β'. τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὐσης, τὸ ῥῆμα νὰ ᾔηται ἐνικόν· στρατὸς ἐκβάρτα πᾶς ἠσπάζει, ὁμνύντες βλέπειν τὸν Ἀχιλλεῖα πάλιν (Σ. Φ. 356)—ὄχλος ἠθροίσθη, θανμάζοντες καὶ ἰδεῖν βουλόμενοι (Ξ. Ἑλλην. Α, δ', 13)· δυνατὸν γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὐσης, κατὰ τὸ ὄνομα εἰς δ ἀναφέρεται, τὸ ῥῆμα νὰ ᾔηται πληθυντικόν· ὁ δῆμος ξυριστάμενος καὶ ἀναβαρῆσας ἐπέθετο (Θ. Γ', 82)· δυνατὸν δ'. πολλῶν οὐσῶν τῶν μετοχῶν, ἢ μία νὰ ᾔηται ἐνική, ἢ ἄλλη πληθυντική, καὶ τὸ ῥῆμα πληθυντικόν· ὁ δῆμος λαβὼν τὸ σάφες, καὶ δευρὸν ποιούμενοι . . . , τὸν μὲν μηνυτὴν ἔλυσαν, τοὺς δὲ καταιτιαθέντας, κριβεῖς ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγρόντες ἐπαρείπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι (Θ. 5', 50).

Β'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 9. Σχῆμα ἀττικὸν ἢ ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται ἢ καὶ τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῶ ῥήματι· κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει (Εὐρ. Μηδ. 618).—τὰ καλῶς εὐρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται (Σ. Κ. 1188). Οὕτως ἔλεγε καὶ ὁ ὀλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικός· διὰ τὰς γυναικας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται (Μ.).

§. 10. Παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Ἰώσιν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοιοῦτον· καὶ τότε ἔπειτα νομοδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα (Ὀδ. Ι, 438)· ἀλλὰ δὲν ἦτο σταθερὰ χρῆσις, ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ ἀπαντῶνται ἀμφότερα· αἱ συντάξεις· δοῦρα σέσηπε γεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται

(ἰλ. Β, 135). Παρ' Ἀττικοῖς, τὸνναντίον, ἔγινε σταθερὰ ἡ τοιαύτη χρῆσις μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 11. Αἱ συνηθέστεραι ἐξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημερινὴ ἔμφυχον· τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμοτιῶν (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν) ὑπέσχετο αὐτοῖς (Θ. Α', 58).—τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηται Σωκράτους (Πλ. Αἰσχ. 180).—τοσάδε μὲν μετ' Ἀθηναίων ἔθρη ἐστράτευσον (Θ. Ζ'. 58), κτλ· καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (ἰσ. Παραθην. 4) ἢ ὅταν ἐξαιρήται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθῆος βασιλεία ἦσαν (Ξ. Ἄν. Α', 6', 23).—καὶ ὑποχωροῦντων γαρερὰ ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ. Ἄν. Α', ζ', 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέσχετο.

* §. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημερινόμενον ὡς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττειτο ἂν σκαπτόμενα τὰ φυτὰ (Ξ. Οἰκ. 10', δ')=ἐξορύττειτο ἂν ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξαιρέτα δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ ὀμηρικὰ ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄρθρα γίγνεται ὄρη (ἰλ. Β, 467)· διότι περιστῶσιν ἄπειρον πλήθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ' ἄνευ ἀτομικῆς ὑπάρξεως.*

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἤτοι Βοιώτιον.

§. 13. Πινδαρικὸν ἤτοι βοιώτιον σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, κατ' ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας, ὑποκείμενον πληθυντικὸν, ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαῖα λόγων τέλλεται (Πίνδ. Ὀλ. 1, 5, Β).—ἀρεῖται τ' ὄμφαί μελέων σὺν αὐλοῖς, ἀχεῖται Σεμέλαρ ἐλικάμπυκα χοροί (Πίνδ. Διθυρ. Γ', Ἀποσπ.).

§. 14. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἐν στίχῳ 1022 τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης ἀναφέρει ὁ Τρικλίνιος καὶ τὸ ἐξῆς ἐκ τοῦ τετάρτου τῶν Πυθίων, στίχῳ 57· ἢ γὰρ Μηδείας ἐπέων στίχες· ἐκλαμβάνων τὸ ἦ= ἔφασαν, ὅπερ ὁ Σχολιαστῆς οὕτως ἐρμηνεύει « ἔφη ἡ τῆς Μηδείας στιχομυθία· συνήθως δὲ ὁ Πίνδαρος πληθυντικοῖς ἐνικά ἐπήγαγεν. »

Κατωτέρω δὲ ἄλλος, ὡς φαίνεται, σχολιαστής· «ὁ δὲ τοῦς' οὕτως εἰρήκασιν οἱ τῆς Μηδείας λόγοι.»

§. 15. Τὸ *πινδαρικὸν* ἦτοι *βοιώτιον σχῆμα* διαφέρει τῆς ἀττικῆς συντάξεως μόνον καθ' ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν εἶναι οὐδέτερον, ἐν ἐκείνῃ δὲ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν τὸ ὑποκείμενον, ἀμφοτέρωθεν δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, ἐν οἷς ἐνικὸν ὑποκείμενον φέρεται πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα τὸ *στράτευμα ἀπῆλθον*.

§. 16. Τὸ *πινδαρικὸν* ἢ *βοιώτιον σχῆμα* φαίνεται ὅτι *ιδιάξεν* ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν βοιωτικὴν ἦτοι αἰολικὴν διάλεκτον ἀπαντᾷται ὅμως καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς *ξαιθαί* δὲ *κόμαι* *κατεγήροθεν* (*Υμν. Δῆμ.* 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (Πλ. *Εὐθυδ.* 302).—ἦν δ' ἀμφιπ.λεκτοὶ κλίμακες (Σοφ. *Τρ.* 520).

Δ΄. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 17. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιόπτωτον ἐν μέρει δυνατὸν ὀνομάσαι, καλεῖται *πλοκὴ λόγου καθ' ἣν*, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπτώτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· ἄ. κατ' ὀνομαστικὴν· β'. κατὰ γενικὴν· γ'. κατὰ δοτικὴν· δ'. κατὰ αἰτιατικὴν.

α. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 18. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἐκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληρὸν ἐσημήναντο ἕκαστος (ἰλ. Η, 175)—οὗτοι δὲ ἐσημήναντο κληρὸν, ἕκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἑαυτοῦ κληρὸν.—οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα (Πλ. *Δημ. Φ.* Α, 15).

§. 19. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· ἄ. ὅτι, παραλειπομένου πολλακίς τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιῆσθαι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 3)—οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκα-

στος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος, κλ.—*ἡρώτων ἄλλος ἄλλο* (Πλ.). —*ἡσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν* (Πλ. *Χαρμ.* 153) = *ἡσπάζοντο πάντες*, ὁ μὲν δηλ. ἡσπάζετο ἐξ ἑνός, ὁ δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· εἴ. ὅτι πολλάκις τὸ ῥῆμα, καίπερ τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὗτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (Ξ. *Ἀρ.* Β', α, 15). — *πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο* (αὐτόθι Α', ἡ, 9).

Β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 20. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἐπηται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδός τοῦ σοῦ τοῦδε, ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι, βαλὼν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (Ἡρ. Γ', 35) = τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητικῶς, τὰ ὀνόματα, ὡς *Ἰστιαῖος ὑπέδυνε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην* τοῦ πρὸς *Δαρείου πολέμου* (Ἡρ. Σ', 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἱππέων στρατηγός· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐστεῶτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

Γ'. Κατὰ δοτικὴν.

§. 21. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοίωπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀνωμυρίας, ὅτε δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὄνοματος δοτικὴ πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἐν τ' ἄρα πῦ χειρὶ (ἰλ. Ζ, 253, καὶ ἀλλαχοῦ). — *τὸν γὰρ οἱ ἔμβαλε χερσίν* (ἰλ. Ξ, 218). — *ὄν (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὤπασεν* (Πινδ. *Ὀ.λ.* Η, 83). — *καλαινωπῖρ δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαρ ἀρχέλω κρατὶ κατέγενας* (Πινδ. *Πυθ.* Α', 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡροδότῳ (Β, 18) μαρτυρεῖται δέ μοι τῇ γνώμῃ.

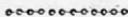
Δ'. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 22. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἐπηται κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσεται καὶ τὸ ὅλον· *Ἐκτο-*

ρα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαινας (ἰλ. Ρ, 83). Ἦτον βέβαια ὁμαλώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν ὁ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὁμοιον πρὸς ὁμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συναφειαν. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἔκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασεν Ἔκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιοῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τιὰ στῆθος, μέτωπον, μετάφρενον. — τὸν δ' ἄορι π.λῆξ' αὐχένα (ἰλ. Α, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὄλον· δάκε δὲ φρένας Ἔκτορι μῦθος (ἰλ. Ε, 493. Ἴδε καὶ Ὁδ. Σ, 88).

§. 23. Ἡ τοιούτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιοπτώτως πλοκὴ τοῦ λόγου ἰδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπκντᾶται ὅμως ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν ἁττικῶν· πρόχειρον εἶτι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῦν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα (Σ. Φ. 747) — εἰ πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ. — μέθεες με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, γίλτατον τέκνον (Σ. Φ. 1301). — καὶ νιν ἄρθρα κείνος ἐρξενέξας ποδοῖν (Σ. Τ. 717). Τοιοῦτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σὺ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον κατ' ἄλσος (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῆ κρύψον με κατ' ἄλσος, τὸν πόδα μου δηλ., ὀρθότερον ἀναλύεται ἄγουσα πόδα μου (ἢ πόδα ἐμὸν) ἐξ ὁδοῦ κρύψον με κατ' ἄλσος· ὡςκύντως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἐκ. 807) ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα; Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις· ὦκνον ἐπαγερῆσθαι, μὴ σοι ἐμποδῶν εἴηρ τῇ ἐπιδείξει (Πλ. Ἰππ. Ἐλ. 364).

§. 24. Τὸ αὐτὸ ὁμοιοπτώτως συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὄλου, ὅτε, ἀντὶ νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν, ὡς ἦτον ἢ φυσικωτέρα πλοκὴ, οἶον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῶν (Ἐπίκτ.), τίθεται ὁμοιοπτώτως τοῖς μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἀλλὰ μὲν πάρεγ, πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἴσταντο (ἰλ. Α, 571). — οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ πεπτῶκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89). Περὶ ἄλλων τῶν σχημάτων ἴδε ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληθῶσι συνώνυμα τοῖς σχήμασιν, ὡς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσιν ὡς γένη, ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων παρομοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἶον συγχωρητὴ παράβασις τῆς κανονικωτέρας καὶ τυπικωτέρας πλοκῆς. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει διὰ βραχέων τὰ ἐξῆς τέσσαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν Ἑλλησφιν, τὸν Πλεονασμόν, τὴν Ἐλιξιν ἢ Ἐφελξιν καὶ τὸ Ἀνακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἑλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων
Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος. Πολύλακίς δηλ. ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεις αἵτινες διὰ τὴν ἀκριβείαν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὅμως, καίπερ παραλείπομεναι, ἦτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συχὴν χρῆσιν κατήντησαν γνωσταί, εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περιστάσιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας, ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοὶ ὄροι. Τοῦτο καλεῖται Ἑλλησφίς.

§. 3. Οὕτω παρατηρήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι παραλείπεται τὸ συνδετικὸν ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Ἄλλ' οὐδὲν ἤττον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ, καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ, κτλ. καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾷ ὁ νοῦς ἵνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω—οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ πολυκοιρανία, καὶ—τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον, κτλ. (σ. 3, §. 11—).

§. 4. Ἐπίσης παρατηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὠρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνατόν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς ἐπιπίπτων (Δημοσθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θ. Γ', 112), οἷσι δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρῶτους φρύλακας εὐθὺς διασθείρουσιν

ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θουκ. Α', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνης πέ-
 λας (Σ. Κ. 83), οὔσης δηλ.—ὧρ ὑφηγητῶν (Σ. Τ. 966), ὄντων δηλ.
 ὤσαύτως καὶ ἐλόκληρος πρότασις εἰς κόρακας (ἔβρε), πρὸς σε γο-
 νάτων (ἱκετεύω, κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως
 οὐχ ὅτι=οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι=μὴ εἶπω ὅτι.—ὅπως ἀνὴρ ἔσει
 =ὄρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ.—ὅπως ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευ-
 θερίας ἧς κέκτησθε (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 3).—ὅπως μὴ ῥεῖς (Ἀρφ. Βατρ.
 7)=πρόσεχε μὴ τὸ εἴπησ (Ἴδε σ. 189, §. 5).

§. 5. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὠρισμένης χρήσεως κατήντησαν ὅχι
 μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπίθετα ἄνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχε-
 δὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῇ ὑστεραία, κατὰ
 γρ τὴν ἐμήν, δεξιά, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρεῖαν νὰ ὑπεν-
 θυμίσωμεν ὅτι τὸ πλῆρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γνώμη, χεῖρ,
 γραμμὴ, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρῃσι
 χερσὶν ἐλών . . , ἐν Ὀδυσσεΐας Ε, 428 ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἐπεσ-
 σύμενος, ἐν δὲ Ὀδυσσεΐας Σ, 28 κόπτων ἀμφοτέρῃσι. Τινὰ δὲ κα-
 τήντησαν οἷον ἐπιρῥηματικὰ, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ'
 ἀρχὰς ἴσως ἀναπληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α',
 15), μοίρας δηλ., διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς ρηδὸς (ἴσως), δυσκο-
 λώτερον δὲ ἄλλοτε, ὡς ἐκ καιρῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κενῆς (Θ. Δ',
 120); κατὰ μόνας (Θ. Α', 32). Ἀλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται
 οὐσιαστικόν κατὰλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβιαῶς
 σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι, διὰ κενῆς χει-
 ρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἶτι τοιοῦτον.

§. 6. Ἐλλείψεως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ἣ ὁ ἤρχι-
 σμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίαις, καὶ πάντοτε ἐπὶ ῥητορικῶ σκο-
 πῶ, διακόπτεται· εἰ μὲν δάσσουσι γέρας Ἀχαιοὶ (Ἰλ. Α, 135), ἐνθα
 ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον,
 ἀλλ' ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον,
 παρκαλείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. ὤσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι
 (Ἀρ. Β', ζ', 15)· εἰ μὲν σὺ τι ἔχεις, ὦ Μηθῶσαδες, λέγειν· εἰ δὲ
 μὴ, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—καὶ ἦν μὲν ξυμβῆ ἡ πεῖρα· εἰδὲ μὴ
 (Θ. Γ', 3). Ἀλλὰ καὶ ὄλωσ ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦν
 σ' εἴλω ποτέ (Σ. Κ. 810).—καὶ μὴν, ἄν σε λάβω ποτέ (Νεκρ.
 Διαλ. κγ').

§. 7. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται *Σχῆμα Ἀνανταπόδοτον*, συνηθέστατον ὃν παρ' Ἀττικοῖς (ἴδε Ε. Κ. Π. Η, ζ', 22. Ἀπομν. Γ', α', 9. Γ', θ', 11. Πλ. Πρωτ. 325. Πολιτ. Θ', 575, κτλ.) ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λέγεται ἄττικόν δὲ καὶ τὸ ἀνανταπόδοτον (Γρηγ. Κορίνθ.). Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ε. Ἀρ. Ζ', α', 31) δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιον ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ μή, κτλ. ἔνθα τὸ ἦν δυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχονται:—ἵνα ἴδωμεν εἰ, κτλ, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ θουκυδίδειον (Δ', 13) ἦν μὲν ἀντεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσι εἰς τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατὸν ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (τῇ εὐρυχωρίᾳ), *ραυμαχήσοιτες ἢ ἵνα ραυμαχήσωσι*.

§. 8. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ *δυνητικὸς λόγος*, ἀπόδοσις ὢν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ περᾶλειψιν τῆς εὐκόλως ἐννοουμένης προτάσεως· *βουλοίμην ἄν*—*βουλοίμην ἄν*, εἰ δυναίμην.—*ἠδέως ἄν ἤκουσα*—*ἠδέως ἄν ἤκουσα*, εἰ ἐξῆν, εἰ ἐλέγετο.—*οὐδ' ἄν εἰς ἀρτείοι* (Δ.).—*ἠδέως ἄν ἔγωγ'* *εἰροίμην* (Δ.—ἴδε σ. 194, καὶ σ. 85, §. 11).

§. 9. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ *ἔλλειψις* καθ' ὅτι ἡ μὲν πρώτη γίνεται διὰ ῥητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικόν σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς *βραχυλογίας*.

§. 10. *Βραχυλογία* ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ὀνομάζεται εἶδος ὠρισμένον ἐλλείψεως, ἐν ᾧ παρίσταται μὲν οἶον ἐλλείπον τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ *ἐλλείψει*, ὅπερ ἔπρεπε κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου, νὰ τεθῆ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως λανθάνον ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ ρίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενὲς δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 11. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἡ αὐτὴ λέξις ἅπαξ τεθεῖσα πρέπει νὰ ἐννοῆται *δὲς ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ'*, ἢ *ἄν λάβοι μ' ὕπνος* (Ἐβρ. *Ἰωρι*, 315)—*ἅπαν θεοῦ δῶμ'* ἐστὶ μοι δῶμα.—*φιλόλογον*

δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφν (Εὐρ. Φ. 206) = τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφν φιλόσογον χρῆμα. Εἰς ταῦτα ἔλκει ὁ Ἐρμᾶννος καὶ τὸ (Σ. Φ. 81) ἀλλ' ἠδὺ γὰρ κτῆμα, κτλ = ἠδὺ κτῆμά ἐστι τὸ κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου· ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων (Ἡρ. Η, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέο ποιούμενα τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων.

§. 12. ἴσχυτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἐν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· ὁ μὲν πεπραμένος ἦν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἐνδορ ἀποκείμενος (Δ. Φαίριπ. γ'). — κατὰ μὲν ἔλευσαι αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. Θ', 5). Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κῶλου εἰς κῶλον· ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ τῆς γῆς (Ὀδ. Μ, 27). — Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ (Πίνδ.). Ὁμοίως σύνδεσμος· ζῶει ὄγε ἢ τέθρηκεν (Ὀδ.). — ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα (Σ. Φ. 771) = μῆτ' ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα. — γῆ δ', οὐδ' ἀήρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν (Ἄρφ. Ὀρν. 694).

§. 13. Καὶ δλόκληρος λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος δηλον δὴ ὅτι (Πλ. Γοργ. 375) = δηλον δὴ ὅτι κάκιον ἂν εἴη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέχει ἐν ἐκντῶ δλόκληρον προηγούμενον λόγον· εἴ μοι θέμις, θέλοίμ' ἄν, εἰ δὲ μὴ, πάρες (Σ. Φ. 661) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἡ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἅπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφοτέρα τὰ κῶλα.

§. 14. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐννοῆται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις, ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμὸν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν, κτλ, ἢ εἰς πολὺ ὁμοῦ· σύ τε Ἐλλην εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ. Ἄρ. Β', 4, 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληνές ἐσμεν. — οὐ γὰρ διὰ τὴν παράνομον ἐνοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει (Θ. Β', 17), ἔνθα παραληπτέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος δοκεῖ· τούναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ ὀλίγον τι κατωτέρω (Β', 20), λέγοντι τὸ πεδίον τεμνεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεσθαι, παραληπτέον τὸ ἐ-

δόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουν. — οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐβελήσαντες ξυστρατεύειν (Θ. 5', 46) — καὶ οἱ Ῥηγῖνοι ἀντεκεκρούκεσσαν. — ἡμεῖς δὲ ὁμοιοὶ τότε καὶ νῦν ἐσμέν (Θ. Η', 36) — καὶ τότε ἦμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ᾧ μητρὸς, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περ εὔ ποτε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἔνθα παραλαμβάνεται τὸ ἐπρασσε. — σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν. — καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. 5', 79) — ὅταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται. — οἱ (Ἀθηναῖοι) ἀρχεῖν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιόντες τὴν τῶν πέλας δροῦν μᾶλλον ἢ τὴν ἐαυτῶν ὄραν (Θ. Β', 11) — ὄραν δρομμένην. — ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄρτες οὐτ' αὐτοὶ οὐθ' ὑμᾶς ὄρωντες (Θ. Α', 78) — οὐθ' ὑμᾶς ὄρωντες ἐν τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντας. — οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλλοντες (ισ.) — μέλλοντες πάσχειν.

§. 16. Δυσκολώτερος εἶναι ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὐτ' ἡ αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστῳ ἔργον προστάσσω (Ἡρ. Α', 114) — ὡς ἐκάστῳ ἤρμοζεν. — ἀπέπλευσαν ὡς ἐκαστοὶ κατὰ πόλεις (Θ. Α', 89) — ὡς ἐκαστοὶ εἶχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἐκαστοὶ εἰς τὰς ἐαυτῶν πατρίδας.

§. 17. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείρω παρέργον γίγνεσθαι· ἔνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβανόμενον. — καὶ βασιλεῖ ἐξεῖναι ἀεὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ (= αὐτόθι, ἐν Ἀσίᾳ) λυπηρὸς τοὺς ἐτέρους ἐπάγειν (Θ. Η', 46) — ἐξεῖναι ἔσθῃ, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήγει παραλαμβανόμενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ', 85) καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἐξω πιστὴν ἀποδεικνύναι, ἀλλ' ἢ ἀδικον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἦν ἐπίωσιν, ἀγίχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κῶλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ῥήσεως παραλαμβανόμενον.

§. 18. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπλη-

ρωτέα ἢ ἀντίθετος ἔννοια· *νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν* (Ὀδ. Ο, 34) = νυκτὶ καὶ ἡματι. — *εὖ πράσσει τὰ φίλων δ' οὐδέν, ἢν τις δυστυχῆ* (Εὐρ. Φ. 406) = εὖ πράσσει καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ. (Ἴδε σ. 25, §. 2) ἄλλως δὲ ὁ Οὐάκκενζίρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἥκιστα πολλὰκις ἀντιθέτως ἔννοητόν τὸ μάλιστα.

§. 19. Κατὰ τὰ προηγούμενα (§. 14—15) μετὰ πλείστων ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· *τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἢ πόλις ἢ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοτα ἡμερῶν σίτον, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν επαγγέλλασαν βοηθεῖν* (Θ. Ε', 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἔννοεῖται τὸ ἢ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος *βοηθοῦσιν*. — οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὡσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς *ρικηθεῖσιν*, ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοι που τῶν ἀρχάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι *κρατήσωσιν* (Θ. Ε', 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἔννοητόν *δεινὰ*, παραλαμβάνομενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος *δεινοί*.

§. 20. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγουμένου ἐξαικτέον τὸ ἀντίθετον· *ἀμελήσας ὥσπερ οἱ πολλοί* (Πλ. Ἀπολ. 36), ἐπιμελοῦνται δηλ. — ἀλλ' οὐ δίκαιον (τοὺς μὲν πολεμίους ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ξυγγενεῖς διαφθεῖραι), *ἀμύνειν δέ* (Θ. Σ', 79) = ἀμύνειν δὲ δίκαιον. — *ὅ τ' ἔχων ἀμφοτέρα* (τὸ γινῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξει), *τῇ δὲ πόλει δύστρονος, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκειῶς φράζοι προσόντος δὲ καὶ τοῦδε* (Θ. Β', 60) = καὶ τοῦδε τοῦ εἴνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 21. Εἰς τὴν βραχυλογία, γενικώτερον ἐλαχμβανομένην, πρέπει νὰ ἀναχθῆ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συνεπτυγμένη. Οὕτω, π. χ. τὸ (Ξ. Ἀρ. Ε', γ', 12) *ἄλλος ἡμέρων δένδρων ἐφρυτεύθη ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὠραῖα* = δένδρων ὅσα ἐστὶν οἷα τρωκτὰ ὠραῖα φέρειν. — ὁ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέρους πόνους ἔχει (Ξ. Ἀρ. Ζ', ς', 9) = τὸν μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνθεσίᾳ τρώγει τοὺς κόπους μου. — *εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφῆσθεσθαι ἀνθρώποις* (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52) = ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς. — *ἐπιθυμήσαντες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧρ εἶχον ἀπέτυχον* (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 45) = ὧν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων δ' εἶχον ἀπέτυχον. — *καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐρέμειναν τῇ ἐξόδῳ ἐθειλοῦνται τρόπῳ τοιῷδε* (Θ. Γ', 20) = τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθεῖσιν.

§. 22. Ἀκριβῶς δὲ εἰπεῖν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν *παράλειψιν* ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4,

§. 11—13. σ. 4—5, §. 14—19) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογία. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτό μοι ἐν τοῖς θειότατον φαίνεται γενέσθαι (Ἡρ. Ζ', 137)—ἐν τοῖς θεοῖς θειότατον (σ. 49, §. 24), κατ' ἄλλους δὲ—ἐν τοῖς θειότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 23. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἢ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδετικῶν μορίων πλείονων συμπλοκή ἢν τε ἐν τῷ στρατεύματι πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμός, βοή, ρικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι (Θ. Ζ', 71).—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθρησκον (Ξ. Ἑλλ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνάτρεψον ἐμπαλιν, ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ (Εὐρ. Βάκ. 348. Ἴδε καὶ Ἰφ. Τ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188), κλ. Ἐκ τούτου δὲ ἴσως τὸ παρ' ἡμῶν κατωρικόν—ἐπιπλα ἢ κινήτῃ οὐσία, ἄνω καὶ κατὰ κάτω μετακομιστή ἢ καὶ ἐκ τοῦ κατούρα, περὶ οὗ ἴδε Κοραῖν ἐν Ἀτάκτοις (τόμ. Β', σελ. 186) καὶ Ἐλλισεν ἐν Ἀναλέκτοις (τόμ. Ε', σ. 310).

§. 24. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὀλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλπίδα χρῆ ἔχειν· ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἔνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος.—τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυρθαρομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγεῖτο (Ξ. Ἀπομν. Α', α', 9), ὅπερ οἷον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων.—οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ καχοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελεία πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 19);—ἐνὶ δὲ μόνῳ προέχουσιν οἱ ἱππεῖς ἡμῶν· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῶν (Ξ. Ἀρ. Γ', β', 19). ἔνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προεξαγγελθέντος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων· μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὦ Νικομαχίδη, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπομν. Γ', δ', 12). Καὶ ἐπὶ ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιαιτέρα πονήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνον Κεφ. 10').

§. 25. Εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ ζεῦγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ

πλοκή καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἐν κοινὸν ῥῆμα, οὔτινος ὁμως ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς σημασία δὲν ἀρμύζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει ἢ τὸ αὐτὸ νὰ ἐκληφθῆ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἐξχθῆ ἄλλο ῥῆμα κατάλληλον· ἔλεν δ' Οἰρομάου βίαρ παρθένον τε σύρευρον (Πινδ. Ὀλ. Α', 88), ἐνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ ἐνίρησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν.—ἡ μὲν (Θέτις) εἰς ἄλλα ἄλτο, Ζεὺς δ' ἐὸν πρὸς δῶμα (ἰλ. Α', 532), ἐνθα παραληπτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐννοεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὔτω καὶ ἡ προαῖσις ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει κρύψον τιν (Σ. Ἡ.Ι. 435), ἐνθα ἡ ἄγνοια τοῦ τοιούτου σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις ποαῖσις καὶ ροαῖσις· ἐν ᾧ ἐν τῷ προαῖσις, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ κρύψον, παραληπτέον κατ' ἀναλογίαν ρίψον, δὸς, ἢ τοιοῦτόν τι· τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Τ. 269) εὐχομαι θεὸς μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τινά, καὶ τοῦτο διορθωθέν· οὔτω καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 161) ὑποδήματα σχυτοτομεῖν, καὶ λήκυθον καὶ σπλεγγίδα, καὶ τἄλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον; καὶ πολλότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ Β' Περιόδῳ.

§. 26. Εἰς τὸ ζεῦγμα ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκή τοῦ λόγου καθ' ἣν τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἔνοιαν ἔχον, συνάπτει δύο ἐννοίας εἰς μίαν· ἀρίστατο εἰς οἴκημά τι (Πλ. Φαίδ. 116) = ἀνίστατο ἵνα πορευθῆ, κτλ.—βοῶ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν (Εὐρ. Φ. 1161) = βοῶν αἰτεῖ.—ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. 5', 100). Οὔτω παρ' ἡμῶν λείπει εἰς τὴν ξενιτείαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέγνωσαν Κερκυραίοις ξυμμαχίαν μὴ ποιήσασθαι (Α', 44) = μετέγνωσαν καὶ ἔγνωσαν, ἢ μεταβαλόντες γνώμην ἔγνωσαν.

§. 27. Ζεύγηματος εἶδος εἶναι καὶ ἐκείνη ἡ πλοκή τοῦ λόγου, καθ' ἣν δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥῆμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν μεσολαβοῦν· Πυριφλεγέθων τε ρέουσιρ Κωκυτός θ' (Ὀδ. Κ, 514. Ἴδε καὶ ἰλ. Ε. 774, Γ. 138). Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικὰ οὐσιαστικὰ ἀνήκοντος· τὸν μὲν Ἐχρίονα, κεχλάδορτας ἦβα, τὸν δ' Εὐρυτον (Πίνδ. Πυθ. Δ', 179). Τοῦτο καλεῖται ἰδιαιτέρως Ἀλχηματικὸν Σχῆμα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπιζευξίς.

Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων
Σχημάτων.

§. 28. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῆ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοδὸς ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως ῥηθέν· Ἀλέξανδρος ὁ Φιλιππου (υἱός).—ὠνομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 29. Ἄν καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφαίνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τίθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμποιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφήν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεονασμοὺς, διότι δὲν εἶναι πάντη πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεονασμοῦ.

§. 30. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσαντες ἐκ τῶν καθαρῶν πλεονασμῶν τοὺς φηνομένους πλεονασμοὺς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεων τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἠλάττωσαν παραπολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεονασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 31. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὠρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεονασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἡ γέγειε γενναία (Πλ. Σοφ. 231).—φεύγων θυγῆ (Πλ. Συμπ. 195).—φύσει πεφυκώς (Ξ.), κτλ. Ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῶν μορίων· καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.).—πάλιρ αὖθις.—ὡσαύτως οὕτως (Πλ. Γορ. 460).—ὁποῖα κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆςδ' ἔξομαι (Εὐρ. Ἐκ. 398).—ὄσον ἀπὸ βοῆς ἔνεκα (Θ. Ἡ, 92), κτλ. Πλεοναστικὰ εἶναι καὶ τὰ παίδων ἄπαιδες (Εὐρ. Ἀνδρ. 613).—οἰκοφύλαξ δόμων, κτλ.

§. 32. Χωρίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλῶν ἔνεκα γινομένης προσθήκας εἰς τὸν λόγον· ἅ. περισσο. λογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πολεμιζέειν ἠδὲ μάχεσθαι, ἡγήτορες ἠδὲ μέδογτες, θάνατόν τε μόρον τε· β'. ἐπεξηγήσεως χάριν· ἱππους ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο (ἰλ. I, 124). Οὕτω

δὲ, κατὰ Νίτσην, καὶ τὸ πολύτροπον (=πολύπλαγκτον), ὅς μάλιστα πολλὰ πλάγχθη (Ὀδυσ. ἀρχ.) γ'. περιγραφῆς καὶ πληρεστερας ἐκφράσεως χάριν· ὀδυρμάτων θρηνοῖς, θρηγῶν ὀδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρων κοίται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως· συνήθης δὲ μάλιστα ἢ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλάκις κατανατῶσα.

§. 33. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν (Ἰλ. Ζ, 333).—ἐκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐργός (Ἰλ. Κ. 113).—οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν ἔμμεται, ἀλλ' ὠριστος (Ὀδ. Ρ, 415).—οὐχ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα (Ἰρ. Β', 43).—Σύνηθες δὲ τοῦτο τοῖς Ἰωσι· μάλιστα, καὶ φύσει χαλιστεροῖς οὔσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πανταχόθεν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἄττικοῖς ἀπαντῶνται· γρωτὰ κ' οὐκ ἀγνωτὰ (Σ. Φ. 58).—ἐκόντες, οὐκ ἀκοντες (Εὐρ. Ἀιδρ. 357).—μέριστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἐβλαφέν· ὁ παιωρισμός (Θουκ. Ζ', 44).—βία λαμβάνειν, οὐ πειθοντας (Ξ. Ἀρ. Ε, ε, 11).—λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύβομαι (Δημ. Χερσ. ιζ'). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων ὀνομάζεται Σχῆμα ἐκ παραλλήλου, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀντιθετικὸς παραλλήλισμός.

§. 34. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς καλούμενον ἐν διὰ δυοῖν, οἷον χρυσὸν καὶ φιάλας=χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡρόδοτῳ (Α', 111) ἐθάμβεον δὲ ὄρεων χρυσῶ τε καὶ εἴμασι κεκοσμημένοι=χρυσοῖς· εἴμασι.—καὶ (Γ', 1) ἐν ἐσθῆτί τε καὶ χρυσῶ=ἐν ἐσθῆτι χρυσῆ· οὕτω καὶ (Πινδ. Πυθ. Α', 37) στεφάνοισι ἵπποις τε=στεφάνοις ἵππικοῖς, ἐν ἵππικοῖς ἀγῶσι· δηλ. διδομένοις.

§. 35. Καίπερ δὲ ἐπροσπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαροῦ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου πλεονασμοῦ, μένουσιν ὅμως πολλὰ ἀμφιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνοῦσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ εἰ πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἐκατέρου τοῦ γένους.

§. 36. Εἰ μὲν ὀνομασθῶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι γῆν (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 29).—διὰ παρτὸς αἰε τοῦ χρόνου (Ξ.

Κ. Π. Η, β', 1). — *Ἐν δὲ δῶρον ἄπειμι ἔχωρ παρὰ σοῦ, ἀνθ' οὗ οὐδ' ἂν τὰ ἐν Βαβυλῶνι . . . , οὐδὲ τὰ πανταχοῦ ἀντὶ τούτου, οὐδ' οὐ μοι δωδῶρησαι, ἡδιον ἂν ἔχωρ ἀπέλθοιμι* (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 31). ὡσαύτως τὰ κρῆνη βῶαρ (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 40). — *δρόμω θεῖν* (Ξ. Ἀρ. Δ', ζ', 25). — *φρεύγειν φρυγῆ* (Πλ. Συμπ. 195), κτλ. δυσκόλως ὅμως θέλουσιν ἐκληφθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλαὶ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρησιμεύει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγουμένου· εἰς Μήδους ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15). — *οἰκοθεν ἐκ Περσῶν* (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 29). — *ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν* (Ξ. Κ. Π. Ζ', γ', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲ εἶναι πάντη πάντως ἀργά· κατεθεῖτο ἀποβλέπων (Ξ. Ἀρ. Α', η', 14). — *κατὰ μέρος μερισθέντες* (Ξ. Ἀρ. Ε', α', 9). — *ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς* (Ξ. Ἀρ. Ζ', β', 11). — *σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες* (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 33), κτλ. Ἀλλὰ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξακρίβωσις ἦναι ἀδύνατος, τότε ἀρκίτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτηρίσις εἰ ἔστι πλέον ἢ ἔλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ Ἐλξεως ἢ Ἐφέλξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. *Ἐλξίς, Ἐφέλξις ἢ Ἐφέλκυσις*, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμην, ἐν τῇ συντάξει καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκῆ, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἡ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφώνει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον μεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες ἀνδρα· ἐκ τοῦ χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς ἢ ἔχω γίνεται χρῶμαι οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἀνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὃν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἢ τοῦ δευτέρου κῶλου ἔγινεν οἷς, κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου, ὡς καὶ τὸ, ἐν §. 36, οὐδ' οὐ μοι δωδῶρησαι.

§. 38. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδίωμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποικιλώτερον παρὰ τὴν *ἐφέλξιν* ἥτις, τείνουσα νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν δύο κειωρισμένας ἐννοίας, μεταβάλλει

καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πολλάκις καταντῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 39. Πικρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἐφέλιξις ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἶπομεν, ἤτοι τὸ ἡγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἡγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τούτου σχήματος ἢ ἰδιώματος.

§. 40. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν ἀναφορικῶν λόγων (σ. 196, §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀναφερόμενον, νὰ περιέχη τὴν βᾶσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχη τὸ ἀναφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὄν τὸ ἀναφορικόν πρέπει, κατὰ τὴν τακτικωτέραν πλοκὴν, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἢ δὲ πτώσις νὰ ἦναι ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα ἐκκτέρου τοῦ κώλου· ἔστι δίκης ὀφθαλμός, δε τὰ πάνθ' ὀργᾶ (Γν.).—Σωκράτης ἠγαυιώθη τοιαύτη ὀργῆ τοῦ δήμου, ἣν οὐκ ἀν' οἶμαι ἄλλοι οὐδένα ἀνθρωπον ὑπομεῖναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 41. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκὴν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφέλιξεως τοῦ πρώτου εἶδους, τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσηται, μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτώσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ· οὕτως, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἐκ τοῦ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὄν εἶδες, γίνεται οὗτός ἐστιν ὄν εἶδες ἀνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζονος ἀναδείξεως χάριν καὶ προτάσσεται ὀλόκληρον τὸ ἀναφορικὸν κῶλον, οὕτω μεταβεβλημένην ἔχον τὴν πτώσιν· ὄν εἶδες ἀνδρα οὗτός ἐστιν.—τὸν ἀνδρα τοῦτον ὄν πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ. Τ. 449).—τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπε τῷ υἱεὶ οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 49).—Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἀς ἔλαβε φανεραὶ (Ξ. Κυρηγ. Α', 10)—φανεραὶ αἱ τιμὰι ἀς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 42. Ἐνταῦθα, νομίζω, ἐφελεκτέον καὶ τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογία §. 32) ἐὰν τις ἀνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παιδα αἰσχύρη βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλει, ἐὰν δὲ γυναικα, ἐφ' αἰσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχεσθαι. Ἄλλ' ἐν τούτῳ· α. μὲν μετὰ τὸ γυναικα προσθετέον πειθοῖ αἰσχύρη· β'. τρεπτέον

τὸ ἐφ' αἰςπερ εἰς τὸ ἐφ' οἰςπερ, ἵνα ἢ ἐφ' οἰςπερ ἀμαρτήμασιν ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχθεσθαι καὶ ἄνευ τούτου ὅμως δυνατόν, θηλυκοῦ προηγουμένου, νὰ ἔπηται οὐδέτερον, καὶ τοῦτο τὸ ὀρθότερον ἐφ' αἰςπερ (αἰτίαι) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχθεσθαι, ὅ ἐστιν ἀποκτείνεσθω. (Ἴδε Ταύλωρον εἰς τοῦτο τοῦ Λυσίου τὸ χωρίον).

§. 43. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεῖς ὅς τις οὐ=οὐδεῖς ἐστὶν ὅς τις οὐ οὐδενός ὅτου οὐ πάντων ἀν ἡμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἴην (Πλ. Πρωτ. 317)=οὐδεῖς ἐστὶν ἕτινος οὐκ ἂν εἴην πατήρ.—Γοργίας οὐδενὶ ὅτω οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μέν. 70, =οὐδεῖς ἦν ὅτω οὐκ ἀπεκρίνετο.—οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ')=οὐδεῖς κίνδυνος ὄν=πάντα.—'Απολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγαρακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλήρ γε Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 127)=οὐδεῖς ἦν ἔντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾷται παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Σ, 192) ἄλλου δ' οὐ τευ οἶδα, τευ ἀν κλυτὰ τεύχεα δύω, ὕπερ τινές, οὐ πάνυ ἐπιτυχῶς, παραβάλλοντες πρὸς τὸ (Ἰλ. Ο, 411) ὅς γὰρ τε πάσης εὖ εἰδῆ σοφίης=ὅς εἰδήμων ἦ, ἀναλύουσιν=οὐδένα οἶδα οὐ τις κατ. Τὸ ἐνταῦθα εἶναι=τίνος τεύχεα δύω οὐδενός ἄλλου οἶδα, εἰ μὴ Ἄϊαντος σάκος. Σπανιώτερον δ' ἐν τούτοις τὸ ἀπλοῦν ὅς.

§. 44. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλεξως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῆ αἰτιατικὴν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν ἀπὸ τῶν δώρων ὧν λαμβάνουσιν (Πλ.)=ἄπὸ τῶν δώρων, ἀ λαμβάνουσι.—χειμῶνος ὄντος οἴου σὺ λέγεις (Ξ. Ἄρ. Ε, ἡ, 3)=ἦτον σὺ λέγεις.—ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἧς εἶχον (Ἰσ. Ἄρτιδ. ιζ').—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ'). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ δημοτικόν (Ἰλ. Ε, 265) τῆς γὰρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωὶ περ εὐρύποπα Ζεὺς δῶχ' . . . Ἀλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῆ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωὶ ὀλόκληρον τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἧς δοθῆ διαιρετικὴ ἔννοια=ἐξ ἧς ἔδωκε, κατ. Ὡστόσος δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν.—χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίους, κατ. καὶ πα-

πραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν (Ξ).—
ὧν ἔλαβεν (ἡ πόλις ἡμῶν) ἄπασι μετέδωκεν (Ἰσ. Παρηγ. ζ’).

§. 45. Ἡ αὐτὴ ἐλξίς ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφορικὸν
κῶλον ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ᾔηται κατ’ ὄνομαστικὴν ἀνθρώπους αἰ-
ρούμεθα τοὺς μὲν ἀπώλιδας, τοὺς δ’ αὐτομόλους, οἷς ὅποτα τις
πλείονα μισθὸν διδῶ, μετ’ ἐκείνων ἐφ’ ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν (Ἰσ.
Συμμ. ις’)—οὐ, ὅποτ’ ἐν, κτλ.—πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχουεν Ὀλύρθιοι
νῦν, ἃ τότε εἰ προείδοτο οὐκ ἂν ἀπώλοτο (Δημ. Φ. Γ’, ιδ’).

§. 46. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἴος μετὰ τοῦ φήματος
εἶναι. Οὕτω, π. χ. ἡδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ (Ξ. Ἀπομν. Β’,
θ’, 3). Τοῦτο κυρίως μὲν ἔπρεπε νὰ ᾔηται ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἷος σὺ εἶ
διὰ δὲ τῆς ἐφέλξεως, πραλειπομένου τοῦ φήματος εἶναι, γίνεται
ἀνδρὶ τοιούτῳ οἷῳ σοί, ὅπερ κατὰ μετάθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἷῳ
σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον, κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυ-
μίας, ἡδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ. Πραλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐ-
σιαστικόν, ὡς χαλεπὸν ἦρου καὶ οἷῳ γε ἐμοὶ παρτάπασιν ἄπορον
(Πλ. Σοφ. 237). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναῖκα εὔρον ὄσην τ’ ὀ-
ρεος κορυφῆν (Ὀδ. Κ, 113)—ὄση ἐστὶν ὄρεος κορυφή.—τὸ μὲν (ξό-
πυλον) ἄμμες εἴσκομεν εἰσρωῶντες, ὄσσοι θ’ ἰσθὸν νηὸς ἐεικοσό-
ροιο (Ὀδ. Ι, 321)—τοῦτο ἡμεῖς ὀρωῶντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον,
ὄσος ἐστὶν ὁ ἰσθὸς νηὸς εἰκοσῆρους.

§. 47. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ’ ἐπὶ
τῶν ἀναφορικῶν ἡ ἐφέλξις φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς
τὸν ἀριθμόν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν φη-
μάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων, προσκληβά-
νῃ ὁμοιόπτωτον ἕλλο ὄνομα ὁ γόβος ὁ τότε παρών, ἦν αἰδῶ εἴ-
πομεν (Πλ. Ν. Γ’, 699).—τὸν οὐρανόν, οὗς δὴ πόλους καλοῦσι
(Πλ. Κρατ. 405).—λόγοι μὴν εἰσὶν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλί-
δας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ.
Α’. 68) ὧν τὸ μὲν (ἡ Ποτίδαια) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὡσαύτως
δὲ (Θ. Β’, 18) καὶ αὐτῶ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε
πόλεμος καταλάβοι—καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνῳ).

§. 48. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ ὅς καὶ ὅστις
περιληπτικὴν ἰδέαν ἐχόντων κἀκείνους συνγῶ τοὺς παῖδας, ὅστις
τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει

(Εὐρ. *H. I.* 934).—*γίγνονται πάνθ' ὅτι βούλονται* (Ἄρφ. *N.* 348)· *καὶ ἀντιστροφῶς*· τοῦτ' ἦν ἂ νῦν σοι φανερά σημαίνω κακά (Εὐρ. *Ἰων.* 945). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν, πάντας ἀπεπέμπετο . . . (Ξ. *Ἀρ.* Α', α, 5).—*τῶν βαρβάρων τινὲς ἰππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλάβροντες ᾄτινι ἐντυγχάοιεν, πάντας ἔκτεινον* (Ξ. *Ἀρ.* Β', ε, 32).—*ἐκέλευε δὲ καλεῖν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάοιεν καυσίμῳ* (Ξ. *Ἀρ.* Γ', γ', 15).

§. 49. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικόν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται, καὶ οὐδὲν ἄλλο εἰς τὸ ῥῆμα εἰς ὃ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐάν, π. χ. εἴπωμεν *τείχος ὅποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον*, τὸ ἀναφορικόν δ' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα εἶχον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν *τειχισάμενοι*, δι' ἧς, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο=δ' ἐτείχισαν καὶ ὃ εἶχον οἱ Ἀκαρῶνες· τοὺνκντίον εἰς τὸ (Θ. Γ', 105) *τείχος ὅποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινῶ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο*, τὸ αὐτὸ ἀναφορικόν μόνον εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται=οἱ Ἀκαρῶνες ἐτείχισαν τὸ τεῖχος, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῷ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β', 39) *ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελῆθῃ*=εἴ τις δὲ τῶν πολεμίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφελῆθῃ ἂν.

§. 50. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν ἐμοὶ πευθόμενος ἀκούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ. *Γοργ.* 527).—*ἦν (τιμωρίαν)* πρὶν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι* (Θ. Β', 53)· τοῦτο ἐν τῇ συνθεσίᾳ ἤθελεν εἶναι πρὸ τῆς ἐμπώσεως τῆς ὁποίας· τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς ἤθελεν εἶναι καὶ πρὶν ταύτην ἐμπεσεῖν.

§. 51. Ἐπι μεζῶν ἀνωμαλίᾳ γίνεται, ὅταν τὸ ὄς ἢ ὅστις, ἀντὶ νὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὗτος—ὄς), ἀναφέρηται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρόων εἰρημὸς τοῦ λόγου· συμφορὰ ὄς ἂν τύχη κακῆς γυναικὸς (Γν.)=εἴ τις τύχη, τὸ τυχεῖν.—*σκαῖόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ, θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει* (Εὐρ. *Δίξτ.* *Ἀποσπάσμ.*)=εἴ τις θέλει, τὸ θέλειν.—*τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' ἐστὶν ὄς ἂν τὴν πατρίδα ὠφελῆσῃ ὡς πλεῖστα, ἢ ἐκὼν εἶναι μηδὲν βλάβῃ* (Θ. Γ', ιδ')=τὸ ὠφελῆσαι ἢ μηδὲν βλάβῃ.

§. 52. Προσόμοια δὲ καὶ τὰ σωφρόνων ἀνδρῶν, οἵτινες τὰραθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο (Θ. Δ', 18) = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἴ τινες, κτλ, ἢ = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιῶσιν οἵτινες, κτλ.—παρτάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας τε πρὸς Θεοῦ καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 21).—Οὕτω καὶ ἀπλῶς τε ἀδύνατον καὶ πολ.λῆς εὐηθείας ὅστις οἴεται τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πρᾶξαι ἀποτροπὴν τινα ἔχειν (Θ, Γ', 45), ἔνθα ὁ Κρύγερος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης.

§. 53. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅταν κείνῃ δοκῇ (Αἰσχ. Προμ. 258), ὅπερ ὀμνῶν ἂν εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅτι ἐκείνῃ δοκεῖ = τὸ ἐκείνῃ δοκοῦν, ἢ = οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν ὅταν ἐκείνῃ δοκῇ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάντας διαρέμῃ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβιωτὸν βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀρδ. §. 31).

§. 54. Ἡ ἔφελις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλήρες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὅπόσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐρτεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὅπόθεν· οὗ ἂν τις ἑαυτὸν τάξῃ, ἐρταῦθα δεῖ μέροντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωκρ. 28).—ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὀρμῆ ἔσται, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν (Ἡρ. Α', 11).—ἐρθεῖν μ' ὦδ' ἀρέστησεν μολεῖν ὁ κοίρατος (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ὦδε = ἐνταῦθα, οὐχὶ = οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ· ὅθεν = ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ.

§. 55. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμοιοι, καὶ ὅτη εἴη στενὸν χωρίον παρακαταλαμβάνοντες, ἐκώλουν τὰς παρόδους (Ξ. Ἀρ. Δ', β', 24).—ἐπεσθε (ἐκεῖσε), ὅπη ἂν τις ἠρῆται (Θ. Β', 11).—φοβόλην ἂν μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶδόν τε ἔσται ἐξελεῖν (Ξ. Ἀρ. Α', γ', 17) = ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 56. Δυναμει δὲ τῆς ἐλλξεως τὸ ἠγούμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως· βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἦκει (Σ. Κ. 1227) = κεῖσε ὅθεν.—διεκομίζορτο (Ἀθηναίων τὸ κοινὸν) εὐθὺς, ὅθεν ὑπεξέθερτο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιούσαν κατα-

σπεύηρ (Θ. Α', 89) = ἐκεῖθεν ὄπη ἢ ὄπου. — ἐκ γῆς, ὅθεν προὔκειτ' ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701) = ἐκ γῆς ἐν ἧ ἢ ἐνθα προὔκειτο. — καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀγίκη, ἀγαπήσουσι σε (Πλ. Κρίτ. 45) = καὶ ἀλλαχοῦ ὅποι ἢ καὶ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 57. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένην ἔνοιαν ἔχοντα τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤζοντα (Δ. Ὀλ. Γ', 5) = τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα. — τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβῶν (Θ. Ζ', 26). — ὅπως εἴρωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62). — ἐπεχειρήσαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐβουλ. ις'). — τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον τῶν ἐνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν (Ἄρφ. Πλ. 227) = τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθῶν καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν (Θ. Ζ', 71) = ὁ ἐκ τῆς γῆς πῆξος στρατὸς = ὁ ἐν τῇ γῇ στρατὸς τῶν Συρακουσίων, αὐτόθεν ἐκ τῆς γῆς φιλονεικῶν. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ξυμβοηθησάντων (Ἰδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52, κτλ.).

§. 58. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαιρέτως τὰ εἰς θέν ἐπιβήματα ἐπικρατεῖ ἢ τοιαύτη σημασία τῆς ἐκ τινος ὀρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἢ προσεξηγηθεῖσα ἐφελξίς, ἢ πολλότατα κατήντησαν ἰσοδύναμα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν = κάτω, τὸ ἄνωθεν = ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. ἂν τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἄρτ. 1070) = οἱ κάτω θεοὶ ἢ = οἱ κάτωθεν ἐνεργοῦντες ἂν τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡλ. 1058) = οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. Ἴνα ἐφαρμοσθῇ εἰς πολλὰ ἄλλα ἢ δευτέρα ἐκδοχῇ, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἢ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κινήσεις τῶν ὀρμάτων. Οὕτως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν; — τοῦ πλοίου τὰ κάτωθεν (Δ. Φ. Β', δ'), ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Ἀριστοκρ. Α, 5), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνηθείας ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γράμματος. Ἰπάρχουσιν ὅμως καὶ χωρία ἄτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαχοῦ.

§. 59. Συνηθεστάτη δὲ ἢ τοιαύτη ἐφελξίς ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἐκ διήρπαστο τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ. Ἄρτ. Β', 6', 16) = τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν. — ἐφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ. Ἄρτ. Ε', 6', 24). — ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς

τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β')=il prend ensuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.).—μὴ τοὺς ἐκ τῆς ρῆσου ἀναλάβωσιν.—τοὺς ἐκ τῆς ρῆσου εἰς τὸ Ἡραῖον μετεκόμεσαν (Θ. Γ', 79).—οἱ Πλαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος ἐσεχομίσατο (Θ. Β', 5).—οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηροι (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 15).—ἀπολωλεκῶς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας (Ἀρφ. Π.λ. 857).—ξυνεπέυχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς (Θ. Σ', 32)=ὁ ἐν τῇ γῇ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἢ αὐτόθεν ξυνεπέυχοντο.

§. 60. Τοιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀρ. Α', β', 18) ἦτε Κίλισσα ἐφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄρια ἐφυγον· ἔνθα τὸ μὲν δεύτερον προφανῶς=καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιπούσα τὴν ἀρμαμάξην ἐφυγε· διότι εὐκολώτερον ἠδύνατο φεύγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύνουσα· ἔθεν ἐκληπτέον=ἐφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης, ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἴστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα δὲ Κρύγερος, ὀρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὅμως πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βοῶν ἐλκομένης, ἐφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 61. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοῦ τοιοῦτου πάντῃ ἐλευθερικ· ὅστις δ' ἀμικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν (Ξ. Ἀρ. Α', α', 5)=ὅστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ βασιλέως ἀμικνεῖτο.—ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρους Ἑλλήνων (Ξ. Ἀρ. Β', δ', 24).—οἱ παρ' Ἀρμίου (Ξ. Ἀρ. Β', β', 1).—τὰ παρ' Ἐγισταίων (Θ. Σ', 22).

§. 62. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 58).—τὰ περὶ τοῦ γρουρίου (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 26).—τὰ περὶ Προξένου (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 37).—τὰ περὶ τοῦ Ἐτεορίκου (Ξ. Ἑλλ. Ζ', θ', 1), κτλ. Ταῦτα, ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν=τὰ ἐν τῇ δίκῃ γενόμενα καὶ τὰ περὶ δίκης πυθέσθαι, τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ περὶ Προξένου. Ἀλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατὸν ἐννοῆσαι τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ Ἐϊνδόρφιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφελξιν ἀνάγει καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν ἀρχῇ τοῦ Τιμαίου, ἔνθα ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Σωκράτους ὁ Τιμαῖος διὰ τί ἔλειπεν ὁ τέταρτος τῶν χθῆς δαιτυμῶνων (? ὁ Πλάτων), ἀποκρίνεται ὅτι ἀσθένεια συμπεσοῦσα ἐκόλυσεν αὐτόν, ὁ δὲ Σωκράτης ἐρωτᾷ· οὐκοῦν σὸν τῶνδ' ἐτε ἔργον καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος ἀναπληροῦν μέρος; Τοῦτο δὲ ἐννοεῖ, ὡς φαίνεται, ὁ

Εἰνδόρφιος—τὸ μέρος τοῦ ἀπόντος ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος· *c' est donc à toi et à ceux-ci de remplir la place de l' absent.*

§. 63. Τὸ πρᾶξολικὸν ὥσπερ συντάσσεται ἑκατόμηνον κατὰ τὸ ῥήμα εἰς ὃ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τάλλα, ὥσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Ἄν. Α, ἡ, 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἕλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλον· πρὸς ἄνδρας οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ. Σ', 68).—οἶμαι τοὺς νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὥσπερ καὶ ἐμέ (Ἄντιφ).—καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἑκάς, ὥσπερ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιοράτε (Θ. Α, 69)—οὐχ ἑκάς ὄντας, ὥσπερ ἐκεῖνος ἦν.

§. 64. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ἦναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὅχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέλξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἥτις ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἐκφερομένου κώλου, μεταφέρεται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· ἔγνω δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐτέρων ἄρχειν (Θ. Γ', 37).—λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν κατ' οἶκον (Εὐρ. Μῆδ. 248)—λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν.—εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο (Ἄρφ. Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὅποσον ἐστὶν εἰδέναι (Ξ. Ἄπ. Δ', ζ', 2).

§. 65. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§ 64) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέλξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικὴν· πρέπων ἔμφος πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ. Τ. 9)—πρέπει σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν.—οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖςδε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ (Εὐρ. Ὀρ. 869)—οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 66. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν (Σ. Ἄντ. 400)—δίκαιόν ἐστιν ἐμέ.—καὶ σὺ οὖν ἡμῶν δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι (Ξ Κ. Π. Δ', α, 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀξιος, ἀναγκαῖος, δηλός, ἀδελός καὶ τῶν τοιούτων· ἐστὶ δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἀδελός ἐρῶν (Δ. Μειδ. ιθ')—οὐκ ἀδελόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐρεῖν· καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 103, §. 30), καὶ

διὰ τὴν κλίσιν ἴσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεστιν, ἔμφυχον ὑποκείμενον (σ. 75, §. 11). Κατὰ μίμησιν δὲ καὶ τὰ οὐ-
 πουν γέλωσ ἡδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν (Σ. Αἰ. 79);—οὐχ ἡδιστόν
 ἐστὶν εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;—ἐνθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιῶναι
 κρείττω ἄλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμεθα, ὡσπερ οὗτος (Λυσ.
 κατ' Ἀνδοκ. §. 32).

§. 67. Ἐφελξίς ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας σύν-
 ταξιν τοῦ ἀπκρεμφάτου Ἀλέξανδρος ἔφρασκεν εἶναι Διὸς υἱός.
 Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέοντο αὐτοῦ εἶναι προθύμου. — ἔξεστί μοι γε-
 νέσθαι εὐδαίμονι.—Δημοσθένης σεμνύρεται τῷ γραφεὶς ἀποφου-
 γεῖν, κτλ. διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλ-
 κει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον (Ἰδε σ. 99, §. 14 καὶ
 ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς; Φανῶν γοῦν ὧδε κάλ-
 λιον Φαρεῖν (Εὐρ. Ὀρ. 779)—κάλλιον τὸ θναεῖν σε ὧδε.

§. 68. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε
 καθ' ὅλου (§. 41—45), εἴτε κατὰ μέρος (§. 64), ἐνούμενα διὰ τῆς
 ἐφέλξεως. Ἄλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἑνὸς
 μόνου κῶλου συγκείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ῥημάτων εἶ-
 ναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμέ-
 νου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑπο-
 κειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπτά
 στάδιοι εἰσι (Ἡρ.).—αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο (Ἡρ. Β', 15).—
 Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληται γῶος εὐκλεῆς (Αἰσχ. Χ. 318)—ὁ γῶος
 κέκληται Χάριτες.

§. 69. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύ-
 ναμις τῆς ἐφέλξεως, αἵτινες ὅμως δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν γε-
 νικὴν ταύτην περίστασιν Ὅπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἠγούμε-
 νου ὑπέρισχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τι
 τὸ ἐπόμενον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου
 πρὸς τὸ ἠγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικώτερα τοῦ λό-
 γου πλοκή, ὑπάρχει ἔλξις ἢ ἐφελξίς, τεινύουσα εἰς τὸ καταστήσαι
 τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπρητισμένον, δεικνύουσα καὶ
 διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐνοίαις ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§. 70. Τοῦ ιδιώματος ἢ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι
 γραμματικοῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὐρίσκεται, διαφόρως ἀποκαλοῦσι

τάς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲ εἶναι γνωστόν. Ἰπάρχει ἡ λέξις *ὑπαλλαγή*, σχῆμα δηλοῦσα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ τῆς συμφωνήσεως πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενον, οἷον *κυρὸς λακαίρης* ὡς *τινος εὐρινος βάσις* (Σ. Αἴ 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχὶ ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ὁ κύων ἐστὶν εὐρινος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ *λευκοπήχεις κτύπους χεροῖν* (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρες εἰσι λευκοπήχεις, κτλ' τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἄρφ. Εἰρ. 155) *χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων* = χρυσοχάλινων ψαλίων πάταγον, καίπερ ἀντιλέγοντος τοῦ Βοθίου (Bothe). Ἀλλὰ, ὡς ἕκαστος βλέπει, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέλξεως. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο *at-tractionem*, *ἐλξιν*, *ἐφελξιν* ἢ *ἐφέλικυσι*, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν. Εἰπὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερος, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφομοιωματικὴν δύναμιν τούτου ἀποβλέποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα *ἀφομοίωσις* (*assimilatio*) ἢ *πρόληψις* (*anticipatio*), πάντη ἀνοίκειον καὶ ἀνάρμοστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§. 71. Ἐστω δὲ τὸ ὄνομα ὁποιονδήποτε, ὑπὸ τὸ ἰδίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ὁποίαν ἰδιαιτερον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττμᾶννος. Ἐστὶ δὲ *μετάθεσις* ἡ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισις τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους· *παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦση* (Ὀδ. Ε, 155). — *αἰσχύνων πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ*. — *ἐν ἄλλοτε ἄλλη* = ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 72. Εἰς τὴν *μετάθεσιν* ἀνάγεται καὶ τὸ Ἵπερβατὸν Σχῆμα λεγόμενον, *verbi transgressio* παρὰ Ῥωμαίοις, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει μεσολαβήσει ἄλλων λέξεων· *ἀλλ' ἀπερύκει καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων γάτιν* (Σ. Αἴ. 187), ἔνθα τὸ κακὰν χωρίζεται ἐκ τοῦ γάτιν εἰς ὃ ἀνήκει. — καὶ *προσαγαγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἠθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν* (Πλ. Πολ. Γ', 401); — *ἀξιώ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὄρηγην γενέσθαι* (Δ. Φ. Γ', 6'). — *σπειροῦσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμετρος στάχυν* (Εὐρ. Ἰόν. 121); *Παράδοξον δὲ ὑπερβατὸν προθέσεων εὐρίσκει ὁ Βουττμᾶννος ἐν τῷ* (Σ. Φ. 668) *ἐξεπεύξασθαι ἀντὶ ἐπεξεύσασθαι* = ἐπὶ τινι εὐξασθαι, ὅπερ ἀνύπαρκτον.

§. 73. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγουσι καὶ τὰ ἐπόμενα· *λέγοντι δ' ἐν*

καὶ θαλάσση (Πίνδ. Ὀλ. Β', 28) = καὶ ἐν θαλάσση. — ἢ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολλοὶ εἶδοσαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀλ. Ε', 16) = καὶ σοφοὶ εἶδοσαν εἶναι. — ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσησι (Ἡρ. Γ', 135). — ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἀνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνορα (Ξ. Κ. Π. Σ', δ', 8). — οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λαμπροτέραν φανῆται (Ξ. Συμπ. Α', δ').

§. 74. Ὡς δὲ τὰ ὅμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλώτερον ἀλλήλοις παρακείμενα· ποικίλη ποικίλους (Πλ.). — τὴν αὐτὸς αὐτοῦ. — παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦση, κτλ. οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἢ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς περισταμένην ἔννοιαν.

§. 75. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετᾶθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωνίαν, καὶ ἐξάιρουσιν, ὡς εἴπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πάλαϊ ὦν ἐπεθύμεις (Θεόκρ. Ι', 17) = ἔχεις ὦν ἐπεθύμεις πάλαϊ. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Νεφ. 1315) οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐρήσειν ὑπερ πάλαϊ ποτὲ ἐζητεῖ. — περὶ γὰρ τίτος ἂν μᾶλλον πολλάκις τις τοῦν ἔχωρ χαίροι λέγων καὶ ἀκούων (Πλ. Πολ. Β', 358); = πολλάκις λέγων καὶ ἀκούων.

§. 76. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ περτηρήσεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ῥητορικῆς (Κεφ. λά). «Σαφῶς μὲν δηλώσωμεν. . . ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πραχθέντα, ἢ πραττόμενα, ἢ πραχθησόμενα, πρῶτα λέγωμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν· ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθῶμεν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττωμεν.» Ἐνίοτε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήσωσι χωρὶς, ἄτοπον ἄλλως ἢ δύσκολόν τι περιστῶντα. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠναγκάσθη ὁ Πλάτων νὰ προστρέξῃ ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Πρωταγόρου καταδικαζόμενον περιώνυμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου· ἀνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν (Ἱστορ. Ἑλλήν. Ποιητ. κτλ.).

§. 77. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχῆμα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται

κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολή πέλεν ἀνδρῶν ὀλλύτων τε καὶ ὀλλυμένων (ἰλ. Δ, 450), οὔτε τὸ ὀλλύτων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν οἰμωγῆ, οὔτε τὸ ὀλλυμένων εἰς τὸ ἐπιταχθὲν εὐχολῆ· διότι ἡ μὲν οἰμωγὴ εἶναι τῶν ὀλλυμένων, ἡ δὲ εὐχολή τῶν ὀλλύτων· ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκή ἦτον ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύτων.

§. 78. Λέγεται δὲ χιαστόν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κώλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος Χῖ, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων

οἰμωγῆ X εὐχολῆ
ὀλλύτων X ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμός. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (ἰσ Β', σ. 17. 43. 67. 293).

§. 79. Ὡσχύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον Πρωθέστερον Σχῆμα. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκή, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι (ἰλ. Ι, 97).—ὡς σὺ μὲν κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω (Σ. Φ. 25).—οἰκτροτάτα θοινάματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμβάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 21) ὁ δ' ἠδονῆ δούς εἰς τε βακχεῖον πεσῶν=κάτοινος ἔδωκεν (ἐκυτὸν) τῇ ἠδονῇ.

§. 80. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ἐ, 10) τὴν Ἐρεχθέως γε τροφὴν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ ἑλληνικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέχε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα (ἰλ. Β. 547. ἴδε καὶ Ὀδ. Μ. 134).—ἐμπίειν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἀ, 1).—πίοντα ἢ φαρόντα (Πλ. Πρωτ. 314), καίπερ προηγηθέντος σιτία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρύγερος καὶ τὸ (Θ. Η, 88) καὶ ὁ μὲν ἄρας εὐθὺς τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο· διότι βέβαια ἡ Καῦνος προηγείται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατολὰς βαίοντι· τούναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η, 108) ἀπὸ τῆς Καύνου καὶ Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμον.

§. 81. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δένδρον ἐκ τῆς βίβλης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', β', 22)

νυκτερεῦσαι καὶ δειπνήσαι καὶ βιοτεῦν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῆ τὸ δειπνήσαι, ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων
Σχημάτων.

§. 82. *Ἀνακόλουθον* καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις, ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἰρημοῦ τῆς ἀρχισθείσης σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. *Ἀνακόλουθον* εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δὲν με μέλει· διότι ἀρχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ καταλλήλου ῥήματος, δὲν φροντίζω ἢ τοιοῦτου τινός, μεταβάλλεται ἀκολουθῶς, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 83. Τὸ *ἀνακόλουθον* εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέλξεως· διότι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ. τὸ ὄργας ἄφες, ἄς ἔχεις, εἰς τὸ ἄς ἔχεις ὄργας ἄφες, ἐκεῖνο χωρίζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦτον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἡ μία ἔννοια τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρει ὁ λόγος, κατὰ σειράν ἑμαλὴν· ἀποβλέψαντί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἠρησάμην, κτλ, χωρίζεται διὰ τοῦ ἀνακολούθου εἰς δύο· 1. ἀποβλέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι, κτλ.

§. 84. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακολούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφέλξεως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαιτέρων ποιημάτων καὶ περὶ τούτου γραφέντων.

§. 85. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακόλουθον ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῆ, τρέπηται εἰς ἄλλοιαν σειράν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτικὴ, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 83), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βουλόμερος (ὁ Κύρος) κατὰσκοπὸν τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τούτο (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 86. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνακόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προβαίνων μέρει τινὸς κατ' αὐτὴν

τὸν εἰρημόν, πρῶτον αὐτὸν μετέπειτα, λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ, γραμματικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἢ ὀνομαστικῆς μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος, ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν (Εὐρ. Φ. 290).

§. 87. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν καὶ τοῖς Συρακουσίοις καταπληξίς οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . ὄρωντες, κτλ. (Θ. Ζ', 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι—βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ. οὕτω τοῦτο εἶναι—οἱ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὄρωντες. Προήλθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀνακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως (ἴδε καὶ Θ. Γ', 36. Γ', 24. 61. Ζ', 42. 70).

§. 88. Διὰ τῆς κατ' ἔννοιαν ἤτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ ροούμενον ἢ σημαιόμενον συντάξεως γεννᾶται τὸ ἀνακόλουθον καὶ ἐν τῷ τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρω κατὰ κράτος ἐπολεμῆιτο Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν νεοῖν ἐναντίαι ἅει τὴν νῆσον παραπλέοντες τῆς ἡμέρας, Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἠπειρῷ στρατοπεδευόμενοι καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει (Θ. Δ', 23), ὡς εἰ προὔπηρχεν ἀμφοτέρω ἐπολέμου· οἱ μὲν . . . οἱ δέ . . . κτλ. (ἴδε καὶ Θ. Ε', 70. Ἡρ. Η', 74).

§. 89. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραβολικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύριον κῶλον, διὰ τῆς ἔλξεως φέρηται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὡσερ ἀρχόμενον· ὅσοι ὡσερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλεύομεθα (Θ. Α', 82). —ἦν οἱ ἡγεμόνες ὡσερ νῦν ὑμεῖς διαγνωμοίας ποιήσησθε (Θ. Γ', 67). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἤπερ (τύχη) ἅει βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ. Φ. Α', ἔ).

§. 90. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ ἦναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων διακοπτομένου τοῦ λόγου καὶ οἶον λησμονουμένης τῆς πρώτης σειρᾶς, κτλ. ὥστε, ὡς ὀπουδήποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει αὐτὸ κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔφελιξις, οὕτως ὑπάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλου-

θορ σχῆμα ἢ ἰδίωμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 91. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, ὀλίγα βέβαια ἐκ τῶν πολλῶν καὶ παμπόλλων ἃ ἦν δυνατὸν εἰπεῖν, ἱκανὰ δὲ εἰς νύξιν πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξακριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν χρῆσιν, τὴν διαίρεσιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγωγὴν αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημάτων πολλακίς σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ἱστορικῶν καὶ συντακτικῶν σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἑκατέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 92. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συντακτικῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα θέλει εἶναι ἀναντιρρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγματεύεται τὸ παρὸν σχεδιάσμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμένως παρχωρουμένων εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἥτις θέλει διαδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιότερας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκαλυφθῆ βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκατέργαστοι λίθοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἢ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχερεῖας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχαιοτέρας ἀναλογισθεῖσα, θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ᾖναι δικαία.

ἔδρ τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν (Σ. Αἰ. 1125).

Τ Ε Λ Ο Σ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

*Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Ἑλληνικὰ Σχο-
λεῖα Διευθύνοντας Διδασκάλους.*

Ἐκ τινῶν δεδομένων εἰκάζομεν ὅτι γίνεται ἔν τισι τῶν διδακτη-
ρίων, ποῦ μὲν λεληθότως, ποῦ δὲ καὶ ἐμφανεστερον, χρῆσις διδα-
κτικῶν βιβλίων, μὴ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου, οὐ προϊστάμεθα, ἐγκε-
κριμένων. Καὶ ὅσον οὐπω θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἐξέλεγχξιν τοῦ
τοιούτου ἀτοπήματος, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐνέργειαν
τῶν δεόντων. Νῦν δὲ περιοριζόμεθα μόνον, ἵνα ὑπομνήσωμεν ὑμᾶς,
ὕπ' ὅψιν ἔχοντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 20215 ἐγκύκλιον τοῦ 1843 τοῦ
καθ' ὑμᾶς Ἰπουργείου, ὅτι διδακτικὸν βιβλίον τῆς Ἑλληνικῆς Συν-
τάξεως ἔν τε τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ τοῖς Γυμνασίοις εἶναι
« ἡ Πρώτη Περίοδος τοῦ περὶ Ἑλληνικῆς Συντάξεως » πονήματος
τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Κ. Ἀσωπίου, τὸ κοινῶς « Μικρὸν Συντακτικὸν
Ἀσωπίου » καλούμενον. Ὅπως δὲ καὶ ἄλλοτε, οὕτω καὶ νῦν ἐπανα-
λαμβάνομεν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ χρῆσις χειρογράφων, ὡς κειμένων,
διδασκαλίας ἀπαγορεύεται, ὡς καὶ ἡ μὴ ἐγκεκριμένων ῥητῶς βι-
βλίων.

Ὁ Ἰπουργὸς
Β. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Π. Κλάδος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000079778

Παδακμο β' ροσσος

